

Årsmelding 2024

Sandnes

Forord

2024: Sandnes kommune går godt i en urolig tid

Kommuneøkonomi har vært med på å prege nyhetsbildet i 2024. Det rapporteres om økte utgifter og for lite inntekter over hele landet. Også i Sandnes kommune er det behov for omstilling og innsparing, til tross for at kommunen allerede driftes nøkternt, sammenlignet med mange andre storbykommuner.

Sandnes kommune har i 2024 klart alle økonomiske måltall som er satt, med unntak av netto driftsresultat. Regnskapet viser for 2024 et positivt netto driftsresultat på 95,1 millioner kroner. Det tilsvarer 1,2 prosent av driftsinntektene og er bedre enn opprinnelig budsjettet.

Til tross for at kommunen klarer seg bra, er det et behov for å omstille driften. Driftsinntektene sammenlignet med 2023 økte med 6,0 prosent, samtidig som driftsutgiftene økte med 7,8 prosent. Det er ikke bærekraftig over tid og vi må ta grep nå, for å håndtere den krevende tiden som ligger foran oss.

Gode grunntjenester til alle

I de store tjenestoområdene har hovedmålet i 2024 vært å utvikle gode grunntjenester til alle, og samtidig sørge for tidlig og målrettet innsats overfor sårbare grupper.

Fattigdom og utenforskap er en økende utfordring i Sandnes, og fører blant annet til at flere og flere sliter med å skaffe seg egen bolig. NAV jobber kontinuerlig for å hjelpe mennesker med redusert arbeids- og inntektsevne. Det er i 2024 anskaffet flere ordinære gjennomgangsboliger og boliger for personer med ekstra utfordringer.

Godt samarbeid med frivilligheten

En aktiv frivillig sektor spiller en nøkkelrolle når det gjelder å skape et inkluderende og mangfoldig samfunn. I 2024 har vi tatt viktige skritt for å styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner, ved å etablere Sandnes inkluderingsråd og ForAlle-prosjektet. Disse initiativene bidrar til å bekjempe utenforskap og fremme inkludering av sårbare grupper.

På Forsand har innbyggernes ønske om bedre koordinering av frivillig arbeid ført til opprettelsen av en egen frivilligsentral. Denne sentralen legger til rette for effektiv samhandling mellom kommunen og frivilligheten, og er med på å styrke det lokale engasjementet.

Språkopplæring + jobb = et godt liv i et nytt land

I 2024 bosatte Sandnes kommune 402 flyktninger, hvorav 333 fra Ukraina og 69 fra andre land. Totalt har kommunen bosatt 1 069 flyktninger i perioden 2022–2024. Selv om dette har vært krevende, har vi klart å levere tjenester av høy kvalitet, og vi har et godt tverrfaglig samarbeid og dedikerte ansatte som arbeider målrettet for å sikre god bosetting og integrering.

En av de viktigste forutsetningene for god integrering, er at de flyktningene som kommer til Sandnes får tilbud om norskopplæring og jobb. Gjennom prosjektet «Hele kommunen integrerer», er det etablert 100 praksisplasser i kommunen til dette formålet.

Sandnes blir eldre

Prosjektet «Sandnes blir eldre» ble etablert i 2024, og skal jobbe for at innbyggerne opplever mestring i sin hverdag, og at de planlegger sin egen alderdom i god tid. Innsatsområdene omfatter bolig, tjenesteutvikling, aldersvennlig samfunn og digitalisering.

Kommunen har ansatt en egen boligrådgiver for seniorer med oppstart 1. mars 2025. Målet er å bidra til at innbyggerne i Sandnes har boliger som er tilpasset slik at man kan bo der, også når man blir gammel.

Villere, våtere og varmere klima

Arbeidet med ny klimastrategi startet opp i 2024. Strategien skal strukturere og samle arbeidet både når det gjelder å redusere klimagassutslipp og å tilpasse seg konsekvensene av klimaendringene. I 2024 er tiltak for klimatilpassing og flomforebygging prioritert. Det inkluderer blant annet tiltak for å redusere inntrenging av fremmedvann i avløpsnettet.

Men til slutt: en skikkelig gladnyhet!

Sparebanken Vest har gitt 15 millioner kroner til bygging av Sandnes havnebad. Gjennom denne gaven kom siste del av finansieringspakken for havnebadet på plass. Det ble gjennomført en anbudsprosess høsten 2024, men på grunn av en klage til Klagenemd for offentlige anskaffelser (KOFA), vil ny anbudskonkurranse bli lyst ut i løpet av 1. kvartal 2025. Det er derimot ingen tvil, det blir havnebad i Vågen!

Takk til alle medarbeidere i Sandnes kommune!

Til slutt vil jeg fremheve innsatsen til alle medarbeiderne i Sandnes kommune, som står på hver eneste dag for å levere gode tjenester til innbyggerne. Uten dere hadde det vært umulig å drifte en kommune på en så god måte i en så økonomisk utfordrende tid. Dere viser en formidabel evne til å tenke nytt, slik at dere kan levere gode tjenester og samtidig overholde stramme budsjetter. Dette vil vi måtte fortsette med inn i 2025, men jeg har klokketro på at vi vil lykkes.

Bodil Sivertsen

Kommunedirektør

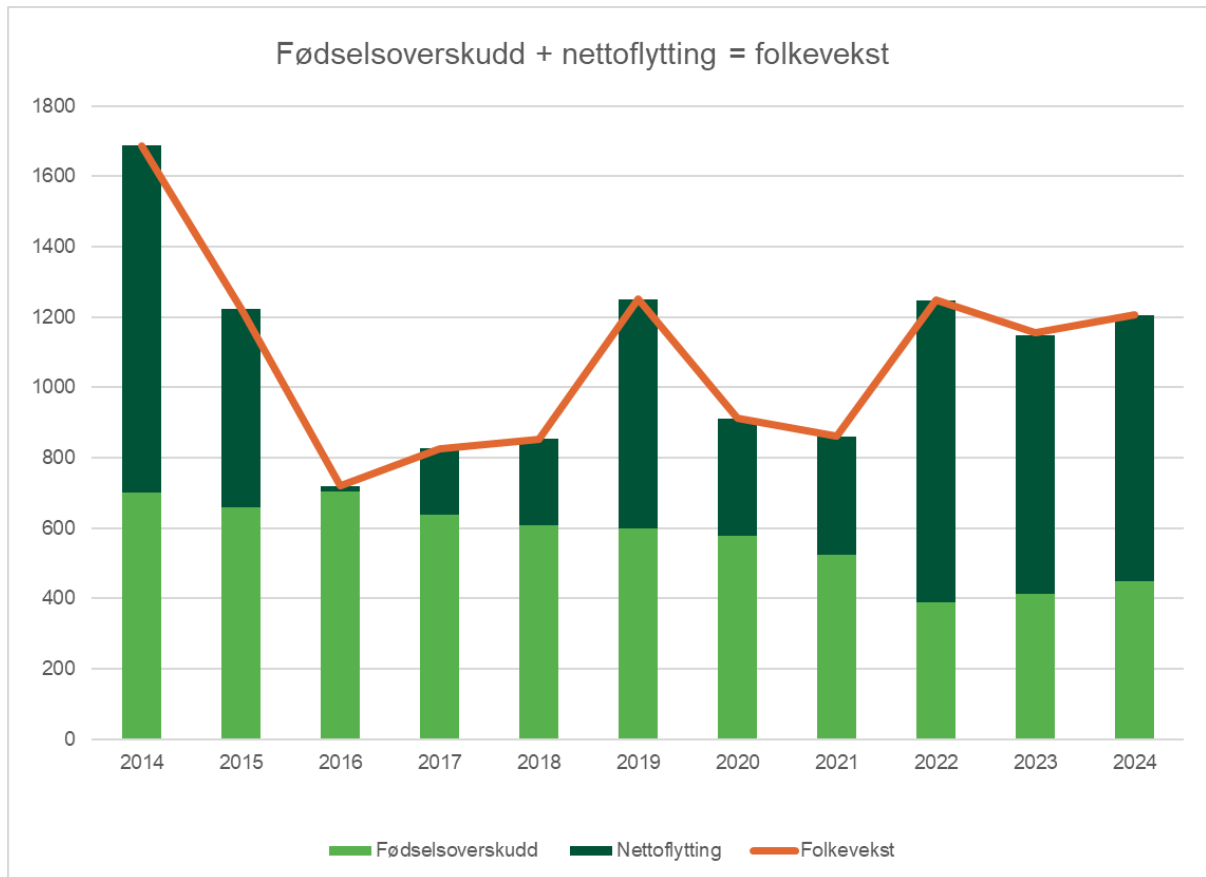
Samfunns- og utviklingsresultat

Folketall

Ved utgangen av 2024 var 84 908 personer bosatt i Sandnes kommune. I løpet av året vokste kommunen med 1 206 innbyggere, noe som utgjør en befolkningsvekst på 1,4 prosent. Dette er omtrent på nivå med året før. Nettoinnflyttingen var på 755 personer, mens fødselsoverskuddet (fødte minus døde) står for resten av veksten, 450 personer.

Nettoflyttingen er sammensatt av innenlandsk nettoinnflytting og nettoinnvandring. Nettoinnflyttingen i 2024 på 755 personer er en liten økning fra året før.

Det ble født 970 barn i Sandnes i 2024. Dette er en økning på 79 sammenlignet med året før og et trendbrudd etter syv år med nedgang i fødselstallet. Det døde 520 personer i 2024, som er 41 flere personer enn året før. Utenom 2023 har det vært en økning i antall døde hvert år over de ti siste årene.

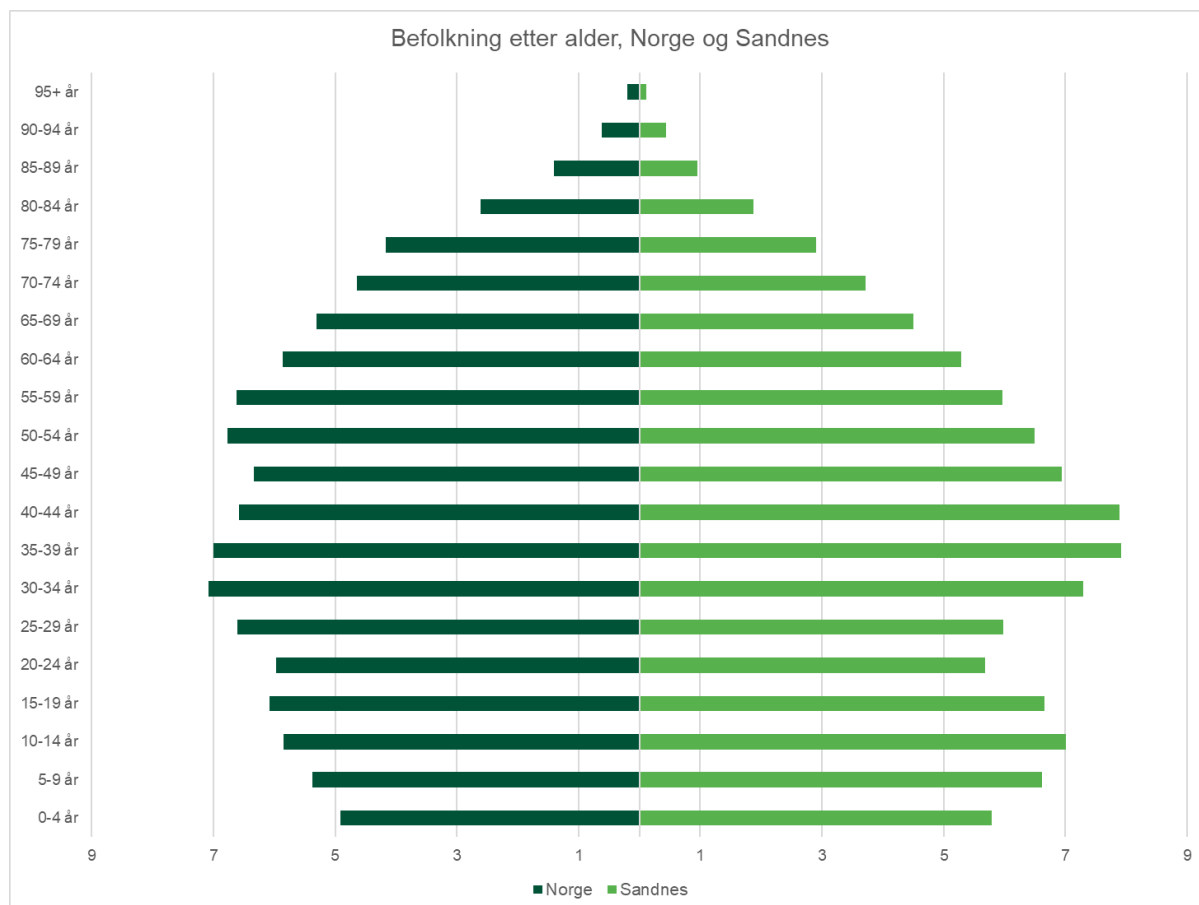
Figur 1: Fødselsoverskudd + nettoflytting = folkevekst

Befolkningsveksten i landet som helhet var 0,8 prosent i 2024, og fødselsoverskuddet var høyere til tross for økning i antall eldre. Nettoinnvandringen var lavere på landsbasis sammenlignet med året før, også fra Ukraina. [Lenke til SSB-artikkel om befolkning.](#)

Rogaland hadde befolkningsvekst på 1,0 prosent, som er noe høyere enn landet som helhet. Alle kommunene i Rogaland hadde positiv vekst i folketallet i 2024. Størst vekst hadde Kvitsøy (4,8 prosent). Sandnes var den kommunen i Rogaland med størst folkevekst målt i antall (1 206 personer).

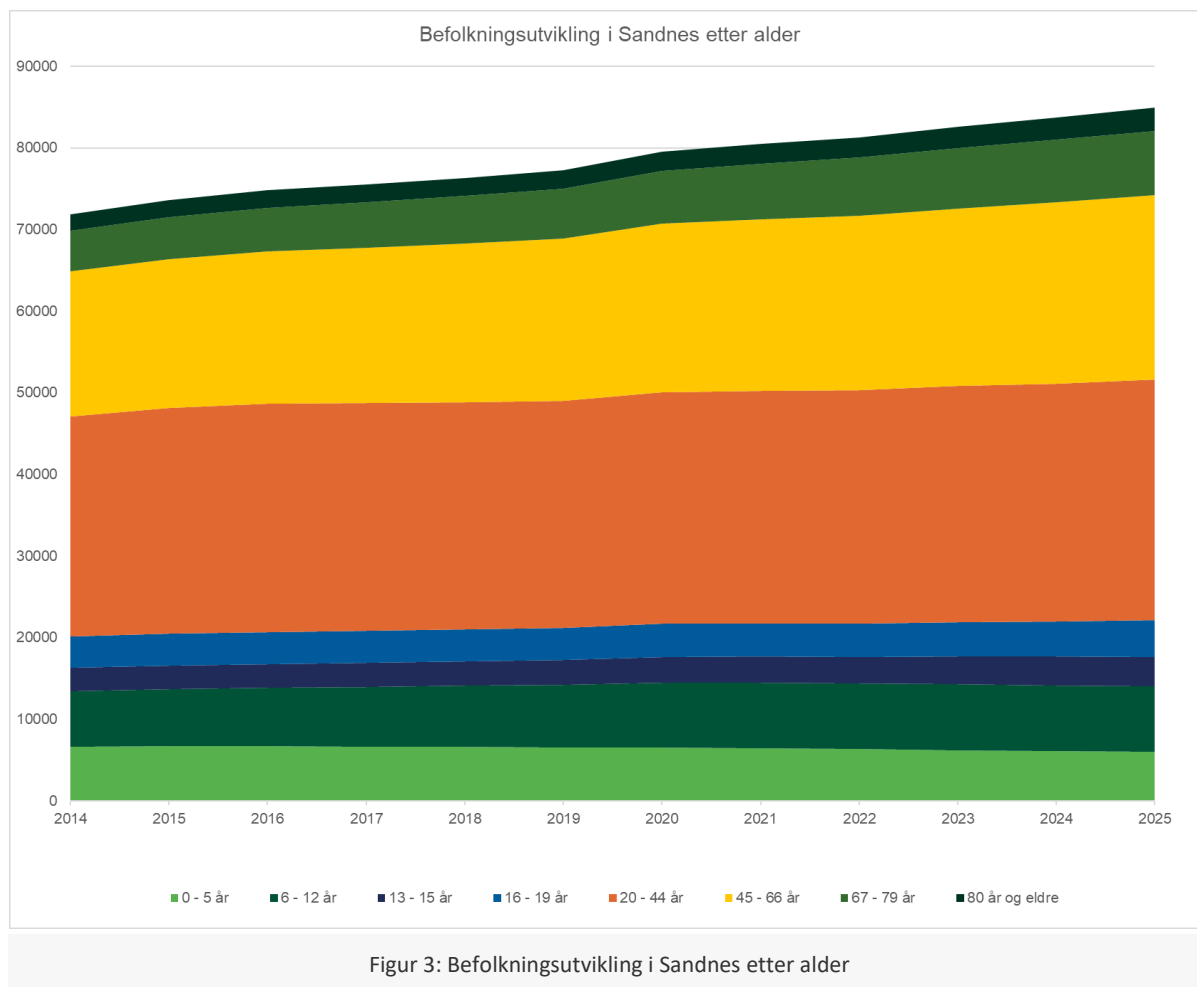
Demografi

Sandnes har en ung befolkning sammenlignet med landet som helhet. 26,1 prosent av Sandnes sin befolkning er under 20 år. For landet som helhet er tilsvarende tall 22,3 prosent. Andelen av befolkningen som er 60 år og eldre er 19,8 prosent i Sandnes mot 24,8 prosent på landsbasis.

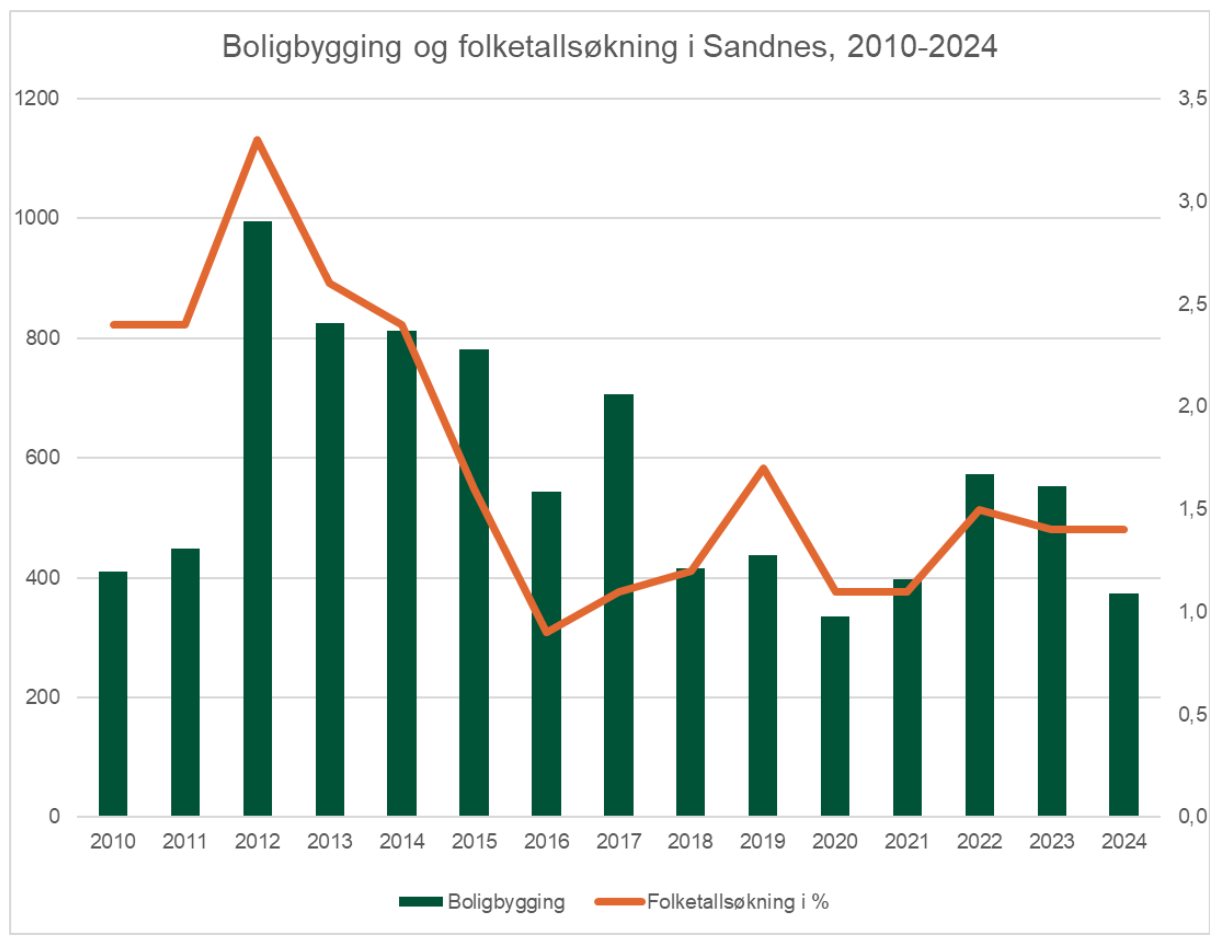
Figur 2: Befolkning etter alder, Norge og Sandnes

Alderssammensetningen har betydning for de tjenestene kommunen tilbyr sine innbyggere. En ung befolkning vil ha behov innen barnehage, skole, idrett, fritid og kulturliv. Trenden i Sandnes de siste årene er negativ vekst i de laveste årsklassene, og økende vekst i de øverste årsklassene. Befolkningsframskrivninger viser at denne trenden vil fortsette framover.

Boligbygging

I 2024 ble det ferdigstilt 373 boliger. Antallet boligbygging varierer fra år til år og er avhengig av mange faktorer. De siste tre årene har det vært en nedgang i antallet ferdigstilte boliger. Det er en viss sammenheng mellom boligbygging og folkevekst.

Figur 4: Boligbygging og folketallsøkning i Sandnes, 2000-2023

Kommuneplanen

Ny planstrategi ble utarbeidet i 2024 med et utfordringsbilde som løftet frem følgende tema:

- Sosial ulikhet
- Klimaomstilling
- Natur- og jordvern
- Endring i demografi
- By- og stedsutvikling
- Næring og grønt skifte
- Mobilitet

Oppdatert oversikt over folkehelsen i Sandnes var også en del av grunnlaget. Planstrategien viser hvordan kommunens planbehov skal møte dette utfordringsbildet. Et hovedverktøy er kommuneplanen og planprogram for ny revisjon som ble vedtatt oktober 2024.

Ny kommuneplan skal revideres med hovedvekt på å videreutvikle arealstrategien i samfunnsdelen, samt gjennomgå og justere strategier knyttet til hovedmålene. Nasjonale og regionale forventninger og føringer ligger som rammer for revisjonen. Hovedmålstrukturen i samfunnsdelen står fast, men det er behov for å gjennomgå strategiene for å se om disse treffer godt nok på utfordringene som er beskrevet i utfordringsbildet. Blant annet må perspektivet rundt “aldersvennlig samfunn” styrkes.

Senterutvikling

I 2024 har det vært arbeidet med forberedelser til kommende revisjon av sentrumsplanen som er vedtatt i planstrategi og med oppfølgingsoppgaver i gjeldende sentrumsplan. Utarbeidelsen av en handlingsplan for byrom- og gatebruksplanen er kommet langt og forventes til behandling i løpet av 2025. I tillegg pågår arbeid med overordnet prosjektering for åpning av Storånå gjennom sentrum. Det er vedtatt eller pågår viktige reguleringsmessige avklaringer rundt Bussveien fra Ruten til Gravarlia, Brueland vest og på Norestraen.

Det pågår i tillegg utredninger rundt framtidig lokalsenterstruktur i bydel Forsand og områderegulering for Hana lokalsenter. Begge prosjektene har kommet godt i gang.

Konsernprosjekter

I løpet av 2024 har kommunen fulgt opp målet om å ha en fremoverlent tilretteleggerfunksjon i by- og samfunnsutviklingen. Resultateffektene inkluderer blant annet tydeligere samordnet kommunikasjon og informasjon utad. Ulike digitale plattformer er tatt i bruk. Ny kommunikasjonsstrategi 2024-2038 ble vedtatt av administrasjonsutvalget 14. oktober 2024. Fremover skal strategien revideres i tråd med kommuneplanens samfunnsdel. Vedtatt strategi gjelder for alle som arbeider i Sandnes kommune.

Store deler av 2024 har trafikkavviklingen til og i sentrumsområdet stått i fokus. Gjennomføring av omfattende byomforming i sentrum strekker seg over flere år. Gater må stenges, alle trafikanter må gis trygge alternativer, inkludert barnehagene og skoleelevene som ferdes i sentrum daglig. Derfor har det hele året hatt høy prioritet at sentrumsområdet fungerer på en sikker måte for både beboere, næringsliv og brukerne av sentrum, samtidig som flere byggarbeider pågår.

I 2024 ble det iverksatt flere organisatoriske endringer. Et av målene var å styrke kommunens innsats og rolle i gjennomføringen av by- og samfunnsutviklingen, samt å bruke kompetanse og kapasitet enda mer effektivt. Endringene resulterte blant annet i at næringsutvikling ble overflyttet til kommunedirektørens stabsområde og med formannskapet som politisk styringsnivå. Formålet var å styrke arbeidet med nærings- og arbeidsplassutvikling og bygge opp om formannskapet som nå har dette som sitt ansvarsområde. Eksempler på oppnådde resultater i 2024 er lansering av den digitale plattformen «Næringsadresse Sandnes – Rom for vekst og trivsel» ([Sandnes som næringsadresse](#)). Innholdet er tverrfaglig utviklet med Sandnesløftet ([Sandnesløftet](#)) som en av bidragsyterne. Det er et levende verktøy, til bruk i både politisk og administrativt næringsutviklingsarbeid, så vel som næringsaktørene selv. Sandnes ble i 2024 stadfestet som en av de fremste kommunene for gasslebedrifter, noe som også fikk nasjonal oppmerksomhet. For første gang ble det i 2024 etablert Sandnes sin næringspris, Næringsgauken ([Sandnes kommune - Næringsgauk-prisen 2024](#)). Prisens formål er å hedre bedrifter eller enkeltpersoner som bidrar til vekst og verdiskaping, og som gjør Sandnes til en attraktiv næringsadresse. Den skal stimulere til videreutvikling og nyskaping i kommunen. Sandnes sin første Næringsgauk-pris ble tildelt Øster Hus AS i 2024.

Kommunedirektøren følger tett opp de store konsern- og tverrgående prosjektene, for å sikre samordning og nødvendige prioritering av prosjektene på tvers. Resultatoppnåelse for noen av de

konsernprosjektene ved utgangen av 2024 rapporteres nedenfor, andre prosjekter slik som Bussveien, Storånaparken og Ruten kan det leses mer om i egne delkapitler i årsrapporten.

- Ruten byrom er et rekkefølgetiltak i kommunedelplan for sentrum. Hele prosjektet er et rent kommunalt prosjekt. Første etappe Rådhusplassen ble ferdigstilt til 17. mai 2020, mens utskiftning av vann- og avløpsledninger som må gjøres i forkant har fortsatt gjennom 2024. Anleggsarbeidene hadde en styrt stans, mens Blinkfestivalen ble gjennomført første helgen i august. Aktivitetsområde for barn og unge på Ruten myldret av liv også i 2024, slik Blink'en i Sandnes har bygget opp som et viktig «varemerke». Oppgradering av sidearealene til bussen ventes ferdig i 2025. BaneNOR er godt i gang med oppgraderingen Sandnes stasjon og ventes ferdig vinteren 2025. Med disse siste tiltakene vil Ruten bli endelig ferdig. Byparken er realisert i et generasjonsperspektiv. Derfor er det gledelig at innbyggerne og næringslivet har tatt Ruten bypark i bruk for fullt, som møteplass og som et trivelig byrom å være i for alle.
- Havneparken Sandnes: Sandnes Indre Havn Infrastrukturselskap AS (SIAS) er et grunneiereid selskap i Havneparken med ansvaret for felles kommunalteknisk infrastruktur. Selskapets inntekter kommer i sin helhet fra refusjoner når utbyggerne setter i gang aktivitet. Ankeret er det siste kvartalet som ble tatt i bruk i 2024. Kommunens eiendom S1-kvartalet brukes til midlertidig parkering. Reguleringsplan tilrettelegger for nytt offentlig parkeringsanlegg og kontorlokaler i de øverste etasjene. Grunnet kommunens stramme økonomi, er det ikke funnet rom for utbygging her i ny vedtatt handlings- og økonomiplan. Utsettelsen betyr inntektsbortfall for SIAS. For å opprettholde fremdriften i ferdigstillelsen av felles infrastruktur vedtok kommunestyret i [ksak 116/24](#) å foreta en a-konto innbetaling av sin refusjon.
- Skeianeområdet: Godkjent områdeplan omfatter området rundt gammelt rådhus og Haakon VII's gate [bsak 64/17](#). Kommunens eiendommer er solgt og utvikles av kjøperne. Det gamle rådhuset er renoverert. Kommunestyret har godkjent leieavtale om kontorlokaler her til avdelinger i virksomheten Mestringsenheten, som flyttet inn i januar 2024. Opparbeidelse av rekkefølgetiltak med blant annet oppgradering av Telthusveien og omlegging av ledningsnett i Jærveien er kommunens ansvar. Anleggene er gjennomført. I områdeplanen er også oppgradering av Haakon VII's gate til gatetun et rekkefølgetiltak. Finansieringen er delt mellom kommunen, delfinansiering fra bymiljøpakken og refusjoner fra berørte utbyggingsprosjekter slik som Bane NOR Eiendom AS. Anleggsarbeidet har pågått i hele 2024. Ferdigstillelsen av Haakon VII's gate som komplett gatetun og åpningen av Stangelandsåna gir søndre delen av sentrum en ny sammenhengende øst-vest forbindelse for gående og syklende.
- Elveparken og Storånaparken: Det er godkjent områdereguleringsplan for området. Nordre del er detaljregulert. Åpning av Storåna og opparbeidelsen av parkområdet er et sentralt plangrep i kommunedelplan for sentrum. Tiltaket er krevende. Overordnet prosjektering av hele parkdraget prosjekteres. Nordre del, der utbygging ventes å starte er ferdig prosjektert i 2024 og vedtatt igangsatt.

- **Næringsutvikling:** Ved utgangen av 2024 er det lite kommunalt eide næringsarealer igjen. Kommuneplan vedtatt i 2023 legger til rette for frigjøring av om lag 30-40 daa næringsarealer på Foss-Eikeland etter at Sandnes og Jæren rideklubb er relokalisert på Vaglemoen. I tillegg hjemler kommuneplanen nytt næringsareal på Sviland som det arbeides med planutvikling av. I Forsand-området har kommunen hånd om vel 30 daa i Gøysamyra, i tillegg til Bergekrossen. I 2024 er det solgt to tomter i Forsand-området.

I sentrumsområdet generelt og Havneparken spesielt er det tilgjengelige arealer. Det muliggjør lokaler både for små og store aktører. Næringsadresse Sandnes presenter samlet mulighetene som er i Sandnes.

Både reiseliv og helårsturisme har vært prioriterte arbeidsområder i 2024. Turistinformasjonen på Forsand er videreført med bevilgning i 2024, og utbedringer av flere kaianlegg er fulgt opp med bevilgninger fremover. Samarbeid med Stavanger Turistforening, Lysefjorden Utvikling AS, grunneiere og frivillige prioriteres for å nå målene. Transportbehovet i Lysefjorden har blitt reist som en utfordring. I sak [165/24](#) vedtok kommunestyret at Sandnes deltar med årlig 350 000 kroner i fire år i delfinansiering av et transporttilbud for reiseliv i Lysefjorden. Dette er et spleiselag med nabokommunene og fylkeskommunen. Også helårs nasjonal reiselivskampanje «Ut i Sandnes» er videreført i 2024 med kommunalt tilskudd på 400 000 kroner.

- **Utredning av lokalsenter Forsand:** Oppdraget for arbeidet ble gitt i vedtatt kommuneplan. Som en del av kunnskapsgrunnlaget til utredning godkjente formannskapet i [fsak 20/24](#) at Forsand-området skal ajourføres i Sandnesløftet tilsvarende som de andre områdene av kommunen. Arbeidet ferdigstilles våren 2025, mens kunnskapsgrunnlaget om lokalsenteret Forsand er fullført og levert i 2024. Kartleggingen har skjedd fysisk i området. Både innbyggere, grunneiere, lag/foreninger og Ryfylkemuseet er involvert. I arbeidet med utredningen av selve lokalsenteret har det vært gjennomført en rekke idéverksteder der barn, unge, innbyggere og næringsliv i Forsand har vært invitert. Sluttresultatet inngår i arbeidet med ny kommuneplan.

- **Offentlige funksjoner og tjenester:** Det er flere private barnehager som har festeavtale for tomten med kommunen. Mange avtaler nærmer seg utløpet av 30 års perioden, og det har i 2024 blitt fremforhandlet nye avtaler. Vedtatt plan for barnehagebehov er styrende i arbeidet, da det også angår lovverket om finansiering av barnehager. Eier av den private barnehagen «Struten» besluttet i 2024 å avvike driften. Barn med plass der er ivarettatt ved særskilt opptak. Kommunestyret vedtok i ny handlings- og økonomiplan at kommunens tomt i Skarabakken skal bygges ut i kommunal regi.

Kommunen eier den sjørette eiendommen Nodhagen. Gavebrevets formål er konkretisert i vedtekter for Nodhagen. Stavanger Turistforening drifter eiendommen jamfør avtale med kommunen. Husrådet bidrar i drift og bruk. Bygg og uteområdet er ikke tilrettelagt. Det har i 2024 blitt arbeidet frem et underlag for å få frem en konseptvurdering av muligheter. Byantikvaren har bidratt med faglige råd jamfør kulturminnekrav. Mål for arbeidet er å ha et tilfredsstillende underlag til å gi formelt innspill til revidert kommuneplan.

Fortidsminnelandsbyen på Landa er et anlegg det har vært arbeidet med sammen med eier. Ryfylkemuseet har utarbeidet en tilstandsrapport for Bronsealderhuset, som er skadet i uvær. Anlegget eies og drives av privat eier, men ikke grunnen. Resultatet av drøftinger med

Arkeologisk museum i Stavanger, fylkeskommunen og Ryfylkemuseet er at før fagmiljøene kan engasjere seg videre, må det foreligge en komplett bevarings- og skjøtselsplan samt avklart profil for formidlingen av kulturminnet fra eier. Arbeidet med å vurdere veien videre fortsetter i 2025.

For ny kirke i Ganddal sokn foreligger det et godkjent funksjonsprogram [ksak 103/23](#) og prinsipper for finansieringen. I løpet av året har det blitt arbeidet med detaljer om prosjektet, blant annet tiltak som kan redusere utgiftene. Det tilligger Den norske kirke sentralt å godkjenne et nytt kirkebygg, og derfor er deres avgjørelser vesentlige å få frem.

- Interkommunalt politisk samarbeid: Sandnes er deltaker i samarbeidet både gjennom Ryfylke IKS, Jærrådet og på nord-Jæren. I [ksak 122/24](#) avklarte kommunestyret prinsipper for kommunens deltakelse fremover i formaliserte interkommunale politiske råd. Selv om Sandnes ikke går inn som formell deltaker i eksempelvis Jærrådet IPR utelukker det på ingen måte samarbeid med Jærkommunene i enkeltsaker av regional betydning. Sandnes er avhengig av å fortsatt være en aktiv samarbeidspartner blant annet for å få til samferdselsløsninger og næringsutvikling som er til fordel for regionen. Tilsvarende gjelder i Ryfylket, hvor samarbeidet er vesentlig for utvikling i Lysefjorden-området. Kommunestyret godkjente i samme møte å gå inn som deltaker i Nord-Jæren interkommunale politiske råd, sammen med Sola, Randaberg og Stavanger. Rådet ble etablert 27. november 2024. Ordfører i Sola ble valgt som leder for 2 år, ordfører i Sandnes er nestleder. Kontorkommunen for rådet er Sola kommune.

Byantikvaren

- Kulturminneregistreringen i Forsand/Lysefjorden er igangsatt med 300 000 kroner bevilget av formannskapet. 60 prosent av arbeidet ble fullført sommeren 2024, og resten planlegges ferdigstilt sommeren 2025. Dette vil støtte ny fylkesdelplan for Lysefjorden og Prekestolområdet, samt rulleringen av kommuneplanen for Sandnes.
- Sandnesløftet-websiden er oppdatert med historiske foto og nye kunnskapsgrunnlag, inkludert historien om Ruten, om friluftsbadene i Sandnes og Øglænds bygningsmiljøer.
- Flere foredrag er holdt for å formidle ulike tema i Sandnesløftet, blant annet for Utvalg for byutvikling, Sandnes bibliotek, Sandnes historielag og bykonferansen på Bryne.
- Samarbeid med skolesjefen om å inkludere Sandnesløftet i KI-satsingen. Elever kan nå lære om lokalhistorie gjennom en KI-robot, som også er tilgjengelig på Sandnesløftets hjemmeside.
- 10 søknader om kulturminnetilskudd er politisk behandlet, og bidrar til å styrke steders identitet og attraktivitet.
- Uttalelser til bygge- og plansaker samt landbrukssjefens SMIL-saker.
- Oppfølging av økende antall publikumshenvendelser.

Sandnes som sunn by - helse, miljø og trivsel

Folkehelse

Folkehelseloven bygger på prinsippet om «helse i alt vi gjør». Dette innebærer at ansvaret for befolkningens helse ikke kun ligger hos helsetjenesten, men hos Sandnes kommune som helhet. Sandnes imøtekommer det ansvaret ved å forankre folkehelsearbeidet i all forvaltning, samfunnsplanlegging og tjenesteutvikling. Det lokale folkehelsearbeidet skal fokusere på å styrke befolkningens helse, trivsel og sosiale og miljømessige forhold, samtidig som det forebygger både psykiske og fysiske sykdommer, skader og lidelser. Hvert fjerde år siden 2013 er kommunen pålagt å utarbeide en oppdatert oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorene. Den nyeste oversikten ble oppdatert i 2024 av folkehelsegruppen. [Oversiktdokument folkehelse 2024](#) danner grunnlaget for kommunens langsiktige systematiske folkehelsearbeid. Arbeidet blir ivaretatt av administrativ og tverrfaglig folkehelsegruppe.

I henhold til oversiktdokumentet står Sandnes kommune overfor flere sentrale folkehelseutfordringer:

- Økende utenforskap
- Økende sosial ulikheter
- Psykiske helseplager blant unge
- En aldrende befolkning

Til tross for ulike folkehelseutfordringer har Sandnes kommune flere sterke folkehelseressurser som bidrar til å styrke innbyggernes helse og trivsel:

- Helsetilstanden er vesentlig god.
- Høyere andel som fullfører videregående skole sammenlignet med landsgjennomsnittet.
- God tilgang til tur, friluftsområder og kulturtilbud.

Sandnes kommune deltar aktivt i partnerskap for folkehelse, ledet av Rogaland fylkeskommune. Gjennom dette partnerskapet mottar kommunen 209 000 kroner i tilskuddsmidler, med tilsvarende egenandel. Midlene brukes til å gjennomføre de konkrete tiltakene beskrevet i [handlingsplan 2024](#) som er utarbeidet av folkehelsegruppen.

Sykelbyen Sandnes

De store bymiljøpakkeprosjektene «Bussveien» og «Oalsgata» som pågår og planlegges vil etter ferdigstilling gjøre det bedre å sykle og gå inn mot sentrum fra nord og vest. Deler av sykkelstamveien mellom Sandnes og Stavanger er åpnet, og gir en trygg sykkelvei mellom byene.

Det er gjort en rekke mindre tiltak som forbedrer trafikksikkerheten for syklende og gående. Eksempelvis er flere forkjørreguleringer gjennomført og intensivbelysning ved fotgjengeroverganger er montert en rekke steder. Det er satt ut flere sykkelstativer på utvalgte ungdomskoler og idrettsanlegg. Alle bydelsruter for sykkel er ferdig skiltet. Det er også etablert sykkelservicestasjon på Lura i forbindelse med sykkelstamveien.

For å gjøre de minste bedre i stand til å lære trafikkreglene og kjøremønster i trafikken, skal alle barnehager få oppmalt en trafikkløype på sitt uteområde. Her kan ungene på en trygg måte få øvd seg. I 2024 fikk Riska og Trones barnehager sykkelløyper på uteområdene.

Tall fra Kolumbus viser følgende leieforhold av elbysykkelen i Sandnes:

År	2021	2022	2023	2024
Antall utleier	59 509	103 217	98 607	84 215

Mai 2024 satte ny rekord for antall turer i Rogaland, også i Sandnes. Den mest brukte ladestasjonen er Ruten, og den mest syklete distansen var Ruten – Giskehallen/Giskehallen - Ruten. Det er 194 ladepunkt i Sandnes kommune, fordelt på 34 ladestasjoner.

Det er blitt satset på økt vedlikehold på utvalgte gang- og sykkelveier og fortau i perioden. Ved snøfall og is benyttes salt og brøyting, og målet er å ha bar asfalt før jobb- og skolesyklisten skal i vei. Det har også vært en betydelig økt frekvens på kosting, slik at sand og løv fjernes fortløpende. Det vektlegges også å fjerne greiner og annen vegetasjon fra gang- og sykkelstiene, slik at det skal være trygt å ferdes.

Det er et godt samarbeid med fylkeskommunen om fortsatt satsing på «Sykkel i skolen» - Flinki sykkelløyper. 5. klasser fra hele regionen besøker sykkelgården på Varatun der de får øvd seg i trygge omgivelser.

Regional utvikling og interkommunalt samarbeid

Regionale planer

[Regionalplanen for Jæren har visjonen](#) «en bærekraftig og endringsdyktig region» og har et perspektiv mot 2050. Gjennom retningslinjer og faglige råd for en rekke plantema og en regional planbestemmelse for handel, angir regionalplanen felles rammer og regional politikk for samordnet bolig, areal- og transportplanlegging i regionen. For å følge opp planens handlingsprogram er det etablert et løpende areal- og transportsamarbeid med halvårlige møter i politisk styringsgruppe og administrativ prosjektgruppe. Plansamarbeidet har resultert i flere veiledere.

I 2024 har Rogaland fylkeskommune jobbet med en regional planstrategi i samarbeid med kommuner og andre aktører som blir berørt av planarbeidet. Regional planstrategi skal beskrive status i samfunnsutviklingen, sette mål og retning for fremtidig utvikling, og angi hvordan oppgavene skal løses på et overordnet nivå. Rogaland fylkeskommune har valgt å kalle planstrategien [Utviklingsplan for Rogaland](#).

I utviklingsplanen er det identifisert fire langsiktige utviklingsmål:

- Attraktive lokalsamfunn, tettsteder og byer
- Konkurransedyktig region
- Helsefremmende og inkluderende samfunn
- Klimaomstilling og livskraftig naturmiljø

Utviklingsplanen foreslår blant annet en forenkling av planporteføljen til fylkeskommunen og en reduksjon i antall arealføringer. Revisjon av Regionalplan for Jæren og Søre Ryfylke starter opp i 2025. Sandnes kommune har gitt innspill til utviklingsplanen gjennom ulike verksteder og ved å avgi høringsuttalelse.

Sandnes kommune har i 2024 vært involvert på administrativt nivå i to større regionale planprosesser i regi av Rogaland fylkeskommune. Både [Regionalplan for Preikestolen og Lysefjordområdet](#), samt [Regionalplan for klimaomstilling](#) forventes å bli vedtatt i 2025.

Interkommunal kommunedelplan for Forus

Kommunestyrene i Sandnes, Sola og Stavanger vedtok i september 2023 Interkommunal kommunedelplan for Forus (IKDP Forus). Dette avsluttet en krevende planprosess som har pågått i nærmere ti år.

Et særlig krevende tema i planarbeidet var føringer rundt parkering. Parkeringsbestemmelsene ble endelig avklart av Kommunal og distriktsdepartementet (KDD) i juni 2024. Kommunene fikk ikke medhold i forslaget om å avvike fra de regionale føringene for parkeringspolitikken.

Bymiljøpakken og byvekstavtalen

Avtalen forplikter partene i avtaleområdet til å nå målet om nullvekst i personbiltransporten.

Nord-Jæren har vært på rett vei for å nå målet om mindre kø og at veksten tas med kollektivtransport, sykling og gange. Byindeksen viser per desember 2024 at personbiltrafikken har hatt en vekst på 3,2 prosent sammenlignet med basisåret 2017, når man ser på et gjennomsnitt av de siste 36 månedene. Vi ligger fortsatt under nullvekstmålet, men dersom veksten i biltrafikken fortsetter, vil det gi utfordringer å nå dette. Antall reiser med buss i 2024 var om lag 28,5 millioner reiser. Det er en økning på 1,4 prosent fra 2023 og 27,9 prosent sammenlignet med 2019.

Når det gjelder sykkel viser registreringene at det var 6 542 gjennomsnittlig antall passeringer i tellepunktene per dag i 2024. Det er en økning på 5 prosent fra 2023. Det arbeides videre med å utvikle mobilitetstiltakene i regionen, blant annet er det under utvikling en bildeleordning i regionen i samarbeid med private utbyggere.

I løpet av 2024 ble handlingsprogrammet 2025-28 revidert og det kom inn noen nye prosjekter på programområdene. Det ble også besluttet oppstart av E 39 Ålgård – Figgjo og E 39 Smiene - Harestad i 2026 ved hjelp av bompengandelen. Høsten 2024 er det lokalpolitisk vedtak om å forlenge dagens Bymiljøpakke til og med 2038. Dette sikrer gjennomføring av hele porteføljen. Denne forlengelsen er oversendt Vegdirektoratet og er planlagt behandlet i Stortingets vårsesjon 2025.

Kommunedelplan for dobbeltspor Sandnes-Nærbø

Sommeren 2020 varslet Bane NOR oppstart av kommunedelplan med konsekvensutredning for dobbeltspor på strekningen fra Skeiane i Sandnes til Nærbø. Planen ble oversendt Sandnes kommune juni 2023 og var til førstegangsbehandling i august 2023. Offentlig ettersyn er gjennomført og arbeidet med høringsinnspillene har pågått i 2024. Samtidig er det gjort noen avklaringer i Time kommune. I januar 2025 gjøres de siste avklaringer før planen oversendes. Den er planlagt sluttbehandlet i løpet av våren 2025.

Kommunedelplan for Tverrforbindelsen Fv 505 – E 39

Rogaland fylkeskommune har startet opp arbeidet med å utarbeide en kommunedelplan for Tverrforbindelsen mellom Fv 505 og E 39. Dette gjennomføres i henhold til plan- og bygningslovens § 3-7. På samme måte som med dobbeltsporet vil Sandnes kommune selv legge planen ut til offentlig

ettersyn. Etter å ha gjennomført varsel om planoppstart vår/sommer 2023 ble det sendt ut nytt varsel i oktober 2024. Det er nå gjort en tilleggsutredning hvor til sammen 15 alternative traseer er vurdert. Dette resulterte i at 3 nye alternativer ble foreslått tatt med videre. Fastsetting av planprogrammet er planlagt å skje våren 2025.

Økonomisk resultat

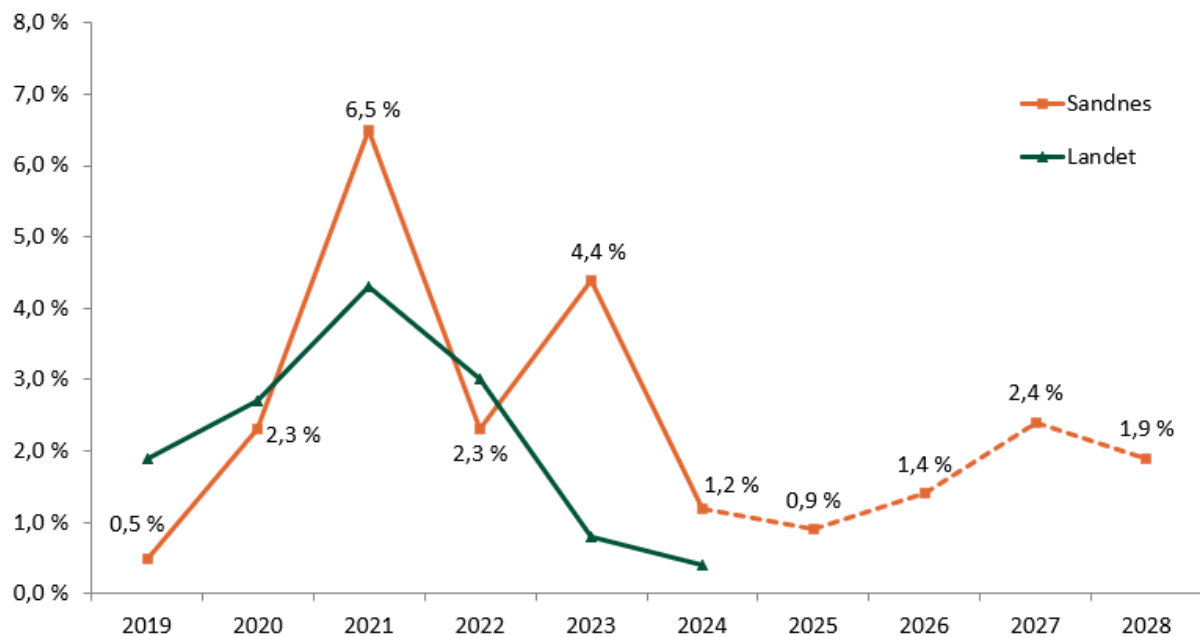
Finansielle nøkkeltall

[Kommuneloven](#) sier at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. Kommuneloven inneholder derfor en lovfestet plikt til å benytte finansielle nøkkeltall som verktøy for langsiktig styring av kommunens økonomi. Tabellen under oppsummerer kommunens mål som er satt i [handlings- og økonomiplan 2024-2027](#) og resultat for 2024.

Nøkkeltall	Mål	2024
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene	>3,0 %	1,2 %
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene	>7,0 %	11,0 %
Arbeidskapital i prosent av driftsinntektene	10-15 %	14,2 %
Langsiktig lånegjeld i prosent av driftsinntektene	<110 %	94,0 %
Lån som betjenes av frie inntekter	<90 %	69,9 %
Sertifikatlån i prosent av langsiktig gjeld	<70 %	34,4 %
Netto lån med renteeksponering i prosent av driftsinntektene	<20 %	-0,1 %

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene

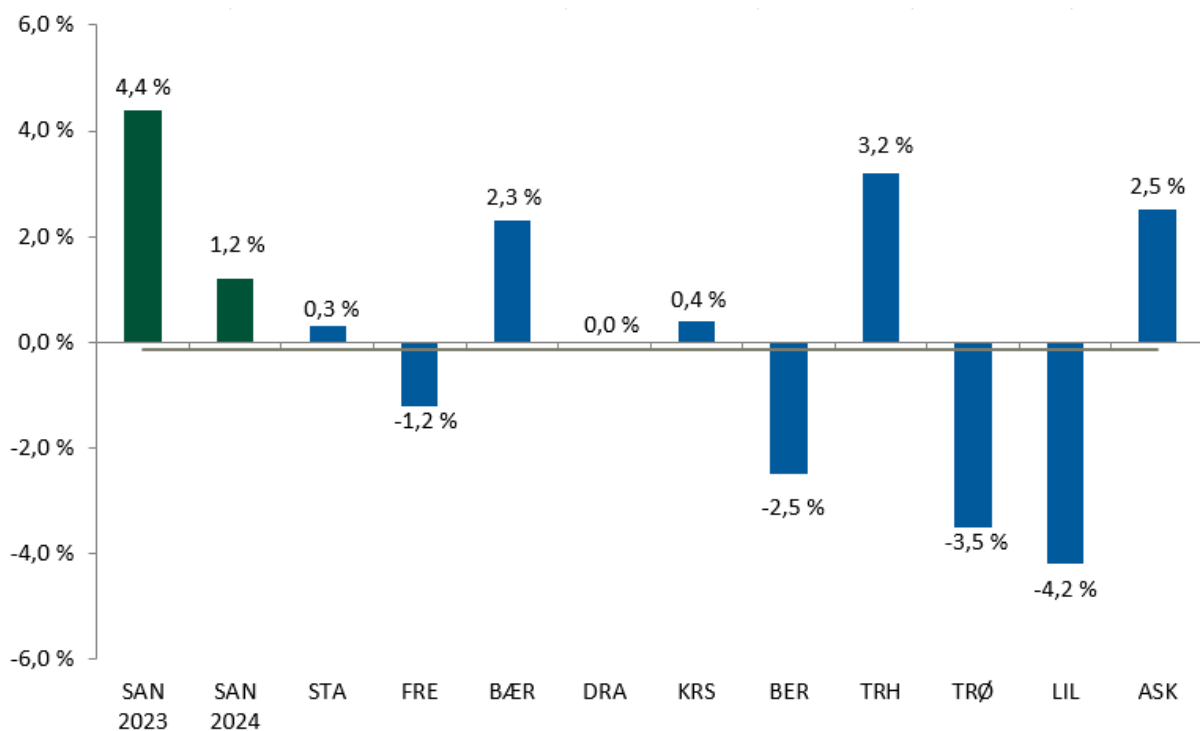
Netto driftsresultat viser hva kommunen sitter igjen med av løpende inntekter etter at løpende utgifter er trukket fra. I tillegg til inntekter og utgifter knyttet til den ordinære driften, inngår også finansinntekter- og utgifter. Netto driftsresultat kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk, og gir dermed en indikasjon på kommunens økonomiske handlefrihet. Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anbefaler et netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene på 1,75 prosent for kommunene. Figuren under viser regnskapstall for perioden 2019-2024, mens perioden 2025-2028 viser prognosen i [handlings- og økonomiplan 2025-2028](#).

Figur 1: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, 2019-2028

Sandnes kommune har som mål at netto driftsresultat skal tilsvare 3 prosent av driftsinntektene. For 2024 har kommunen hatt et resultat på 95,1 millioner kroner som betyr et netto driftsresultat på 1,2 prosent. Høyere rammetilskudd enn forutsatt, høyere integreringstilskudd og positiv avkastning på kommunens finansportefølje er hovedårsakene til det positive resultatet. Det har også vært god budsjettdisiplin i tjenestekområdene. For 2024 ligger kommunen under målet, men over gjennomsnittet for landet.

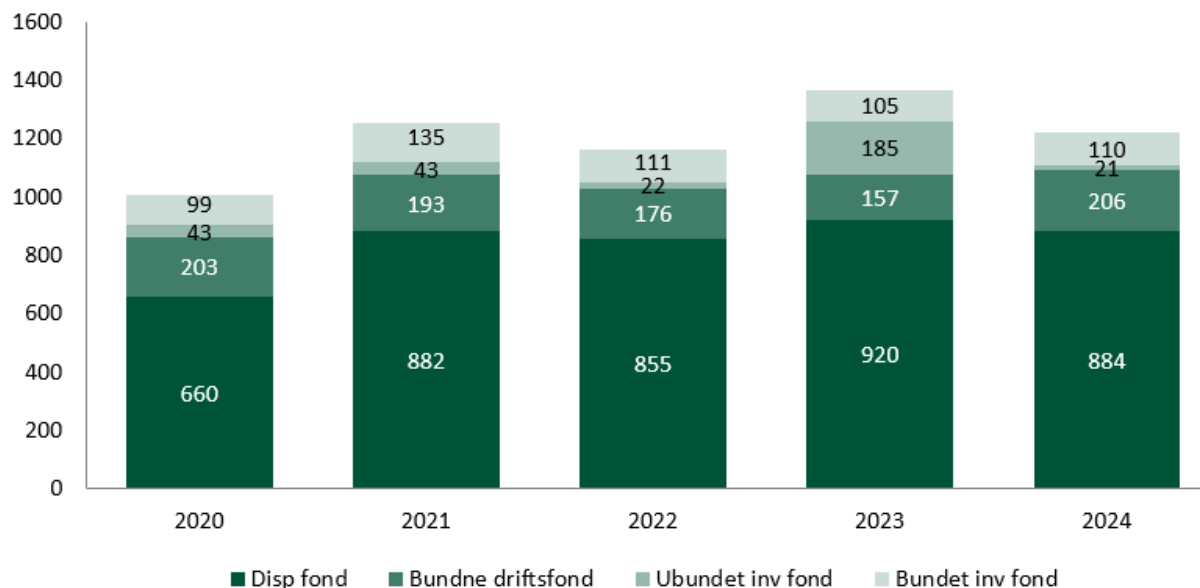
Gjennomsnittlig netto driftsresultat for ASSS-kommunene eksklusiv Oslo ble negativt på -0,1 prosent i 2024, men det er store forskjeller mellom kommunene.

Figur 2: Netto driftsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter, ASSS-kommunene

Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter. I tillegg til disposisjonsfond har kommunen også bundne driftsfond, ubundne investeringsfond og bundne investeringsfond. Figuren under viser kommunens totale fondsbeholdning fra 2020-2024.

Figur 3: Fondsbeholdning

Som det fremkommer av figuren, har kommunen fond på til sammen 1,2 milliarder kroner per 31. desember 2024. Dette er en reduksjon på 145 millioner kroner, tilsvarende -10,6 prosent fra 2023 til 2024. 163,9 millioner kroner av reduksjonen i ubundne investeringsfond skyldes bruk av investeringsfondet til tidligere Sandnes tomteselskap KF for å finansiere kommunens investeringer i 2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Disposisjonsfond	659 689	882 167	854 670	920 243	884 287
Driftsinntekter	6 179 978	6 737 475	7 322 723	7 605 899	8 064 882
Nøkkeltall	10,7 %	13,1 %	11,7 %	12,1 %	11,0 %

Summen av disposisjonsfond utgjør 11,0 prosent av kommunens driftsinntekter i 2024, og er godt over målet på 7 prosent av driftsinntektene. Det er likevel en reduksjon i disposisjonsfond på 36 millioner kroner fra 2023.

Arbeidskapital i prosent av driftsinntektene

Arbeidskapital er lik omløpsmidler (eksklusiv premieavvik) fratrasket kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen omfatter bankinnskudd, verdipapirer (aksjer, sertifikater og liknende) og kortsiktige fordringer,

fratrullet kassekredittlån og leverandørgjeld. Premieavvik er regnskapsteknisk definert under kortsiktige fordringer/gjeld, men er i realiteten bare en periodiseringspost. Premieavviket er derfor trukket fra i indikatoren for arbeidskapital for å få et bedre mål på likviditeten.

Arbeidskapital benyttes både for å angi likviditet (evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller) og soliditet (evnen til å tåle tap). Arbeidskapitalen bør være positiv og kommunen har som mål at arbeidskapitalen utgjør 10-15 prosent av driftsinntektene. Tabellen under viser utviklingen i arbeidskapital i prosent av driftsinntektene i perioden 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Omløpsmidler	2 334 899	2 918 292	2 889 833	3 188 418	3 086 779
- Premieavvik	300 189	394 969	463 173	651 491	633 074
Kortsiktig gjeld	945 214	1 185 360	1 193 092	1 314 245	1 305 930
Arbeidskapital	1 089 496	1 337 963	1 233 567	1 222 683	1 147 776
Driftsinntekter	6 179 978	6 737 475	7 322 723	7 605 899	8 064 882
Nøkkeltall	17,6 %	19,9 %	16,8 %	16,1 %	14,2 %
Likviditetsgrad 1	2,15	2,13	2,03	1,93	1,88
Likviditetsgrad 2	1,39	1,47	1,32	1,29	1,06

Som tabellen viser har nøkkeltallet gått noe ned, fra 16,1 prosent i 2023 til 14,2 prosent i 2024, men kommunen har fortsatt en arbeidskapital som er godt innenfor målet på 10-15 prosent av driftsinntektene.

Nøkkeltall for likviditetsgrad 1 og 2 er også tatt med for å få et mer nyansert bilde over kommunens likviditet. Normen for god likviditetsgrad 1 er at omløpsmidlene delvis bør være finansiert av langsiktig kapital. Omløpsmidler bør derfor være større enn den kortsiktige gjelden. Normtall for god likviditetsgrad 1 er satt til 2. Likviditetsgrad 2 består av de mest likvide omløpsmidlene (bankinnskudd) sett i forhold til kortsiktig gjeld. Normen for god likviditetsgrad 2 er at de mest likvide omløpsmidlene bør være minst like store som kortsiktig gjeld, altså 1.

Som tabellen over viser kan man si at likviditetssituasjonen i Sandnes kommune i 2024 var tilfredsstillende.

Langsiktig gjeld og lånegjeld som betjenes av frie inntekter

Langsiktig gjeld (fratrullet pensjonsforpliktelser) er gjeld som er tatt opp til investeringer etter [kommuneloven § 14-14](#). Dette vil også omfatte sertifikatlån når disse har finansiert investeringer i bygg, anlegg og andre varige driftsmidler. Indikatoren gir uttrykk for kommunens utestående, brutto låneopptak.

I tillegg til å benytte langsiktig gjeld i prosent av driftsinntektene som nøkkeltall, velges det også å se på lånegjelden som betjenes av frie inntekter (skatt og rammetilskudd). Langsiktig gjeld inkluderer startlån, lån som staten betjener i forbindelse med eldre- og psykiatriplanen, lån med rentekompensasjon til skolebygg og svømmehaller samt lån som betjenes av gebyrinntekter i VAR-sektoren. Lån som betjenes

av frie inntekter viser det låneopptaket kommunen selv må finansiere ved hjelp av frie inntekter, og det er utviklingen i denne lånegjelden som er kritisk med hensyn til kommunens fremtidige handlingsrom. Tabellen under viser utviklingen i langsiktig gjeld i prosent av driftsinntektene og lånegjeld som betjenes av frie inntekter i perioden 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Langsiktig lånegjeld	7 206 100	7 540 340	7 350 052	7 392 439	7 579 274
Lånegjeld som betjenes av frie inntekter	4 210 600	4 350 100	4 050 856	3 945 308	4 067 006
Langsiktig lånegjeld i prosent av driftsinntektene	116,6 %	111,9 %	100,4 %	97,2 %	94,0 %
Lånegjeld som betjenes av frie inntekter	93,4 %	87,4 %	76,4 %	71,1 %	69,9 %

Kommunen har et mål om at langsiktig lånegjeld (fratrasket pensjonsforpliktelser) ikke skal overstige 110 prosent av kommunens brutto driftsinntekter og at lånegjeld som betjenes av frie inntekter ikke skal overstige 90 prosent av kommunens frie inntekter. Som tabellen viser har langsiktig lånegjeld i prosent av driftsinntektene gått ned fra 97,2 prosent i 2023 til 94,0 prosent i 2024, og lånegjelden som betjenes av frie inntekter har gått ned fra 71,1 prosent i 2023 til 69,9 prosent i 2024. Begge nøkkeltallene ligger godt under vedtatte mål.

Sertifikatlån i prosent av langsiktig gjeld

Sertifikatlån er kortsiktige lån med løpetid på inntil tolv måneder. Det betales ikke avdrag i løpetiden, og ved lånets utløp må låntaker enten nedbetale eller fornye avtalen. Nøkkeltallet angir hvor stor del av kommunens langsiktige gjeld som er sertifikatlån og gir uttrykk for i hvilken grad kommunen går i sertifikatmarkedet når den skal ta opp lån. Ettersom kommunen ved kortsiktig finansiering jevnlig må rullere lånene, kan kortsiktig finansiering innebære at kommunene påtar seg en ekstra refinansieringsrisiko sammenlignet med å ta opp lån med lenger løpetid. Tabellen under viser utviklingen i sertifikatlån i prosent av langsiktig lånegjeld (fratrasket pensjonsforpliktelser) i perioden 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Sertifikatlån	2 336 000	2 295 000	2 315 000	2 509 000	2 605 000
Langsiktig lånegjeld	7 206 100	7 540 340	7 350 052	7 392 439	7 579 274
Nøkkeltall	32,4 %	30,4 %	31,5 %	33,9 %	34,4 %

Kommunen har som mål at andel sertifikatlån skal være lavere enn 70 prosent av langsiktig gjeld. Per 31. desember 2024 hadde Sandnes kommune 2,6 milliarder kroner i sertifikatlån, som utgjør 34,4 prosent av langsiktig gjeld fratrasket pensjonsforpliktelser.

Netto lån med renteeksponering i prosent av driftsinntektene

Netto renteeksponering tar utgangspunkt i kommunenes langsiktige gjeld. Kommuner har både store passiva (gjeld) og store aktiva (fordringer og likviditet), og langsiktig gjeld gir i seg selv ikke uten videre et riktig bilde av gjeldsbyrden. Deler av gjelden vil være knyttet til forhold som ikke, eller bare delvis, belaster kommuneøkonomien. Korrigerer man for disse forholdene får man en indikator som i større grad gir uttrykk for hvor eksponert kommunen er for endring i rentenivået. Tabellen under viser kommunens renteeksponering i perioden 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Brutto rentebærende gjeld	7 206 100	7 540 340	7 350 052	7 392 439	7 579 274
Rentebærende eiendeler:					
Ansvarlig lån Lyse AS	351 558	332 027	312 496	371 085	343 741
Ansvarlig lån Sandnes tomteselskap KF	91 003	86 670	82 337	0	0
Startlån - videre utlån	1 554 743	1 675 609	1 766 593	1 792 646	1 785 437
Bankinnskudd	1 315 266	1 740 807	1 575 695	1 699 754	1 381 538
Sum rentebærende eiendeler	3 312 570	3 835 113	3 737 121	3 863 484	3 510 716
Netto rentebærende gjeld	3 893 530	3 705 227	3 612 931	3 528 955	4 068 559
Rentekompensasjon Husbanken	219 600	192 800	166 000	139 200	112 400
Lån finansiert av VAR-gebyr	850 308	892 548	956 205	1 032 497	1 123 718
Lån som betjenes av Brann IKS	262 800	252 700	242 600	232 500	222 400
Lån med fastrente	2 691 346	2 815 000	2 815 000	2 815 000	2 615 000

Andel lån med renterisiko	-130 524	-447 821	-566 874	-690 241	-4 959
Nøkkeltall	-2,1 %	-6,6 %	-7,7 %	-9,1 %	-0,1 %

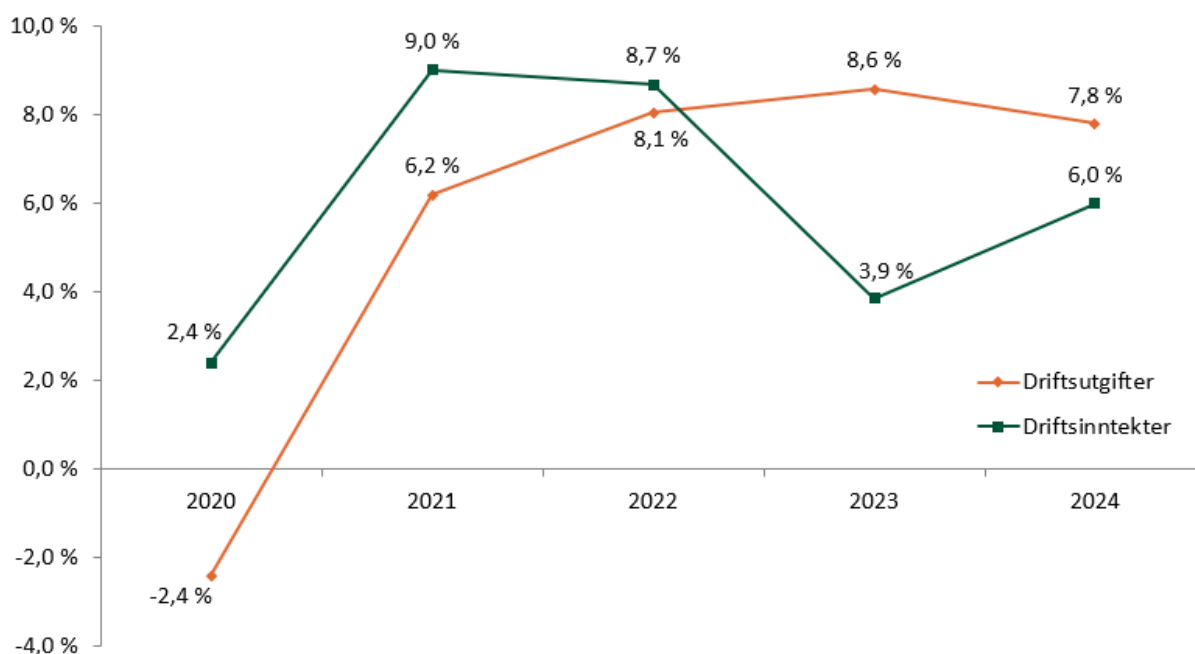
Kommunen har som mål at netto lån med renteesponering ikke skal overstige 20 prosent av kommunens brutto driftsinntekter. Av tabellen over fremkommer det at andelen lån sikret med fastrente er 5 millioner kroner høyere enn den andelen av lån som normalt vurderes med hensyn til rentebinding.

Driftsregnskapet

Sandnes kommune fikk i 2024 et positivt netto driftsresultat på 95,1 millioner kroner, tilsvarende 1,2 prosent av driftsinntektene. Hovedårsakene til at resultatet ble bedre enn forventet er høyere rammetilskudd, høyere integreringstilskudd og positiv avkastning på kommunens finansportefølje.

I 2024 var veksten i driftsinntektene på 6,0 prosent. Dette skyldes i hovedsak økt rammetilskudd på 8,1 prosent, tilsvarende 189,3 millioner kroner fra 2023 til 2024. I tillegg økte statstilskudd til flyktninger fra 211,5 millioner kroner i 2023 til 265,3 millioner kroner i 2024. Økt bosetting av flyktninger i 2024 er i stor grad knyttet til krigen i Ukraina.

Fra 2023 til 2024 økte driftsutgiftene med 7,8 prosent. Lønn og sosiale utgifter økte med 7,6 prosent blant annet som følge av lønnsoppgjør. I tillegg økte kjøp av varer og tjenester med 8,4 prosent. Dette gjelder blant annet økt tilskudd til private barnehager, økt kjøp av tjenester fra IVAR IKS og økte utgifter til blant annet husleie, konsulenter/vikarer og tolketjenester. I tillegg har utgiftene til økonomisk sosialhjelp økt med 27,9 prosent fra 2023 til 2024.

Figur 4: Driftsutgifter- og inntekter, prosentvis endring

Sentrale inntekter

Årsmelding 2024

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Rev.bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Frie disponible inntekter				
Inntekts- og formuesskatt	-3 112 833	-3 217 000	-3 190 249	-26 751
Rammetilskudd	-2 340 265	-2 467 250	-2 529 564	62 314
Eiendomsskatt	-73 026	-77 000	-75 856	-1 144
Andre generelle driftsinntekter	-13 985	-11 800	-22 746	10 946
Naturressursskatt	-19 661	-20 000	-18 903	-1 097
Integreringstilskudd	-179 002	-222 530	-229 615	7 085
Konsesjonskraft (Brutto)	-118 066	-77 500	-77 303	-197
Sum Frie disponible inntekter	-5 856 837	-6 093 080	-6 144 236	51 156

Inntekts- og formuesskatt

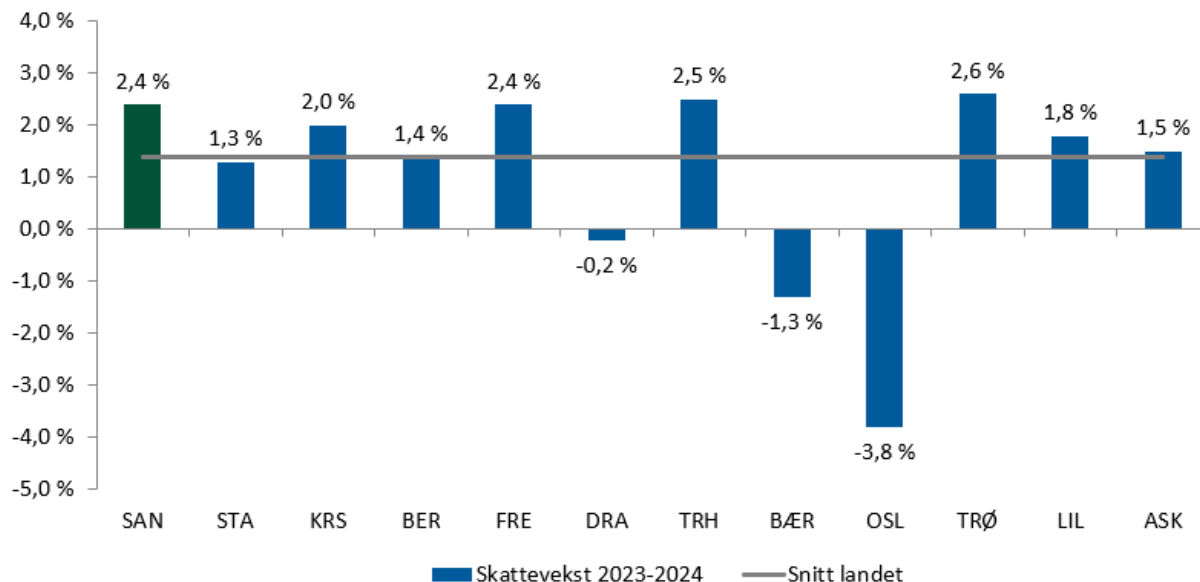
Kommunens frie inntekter består av skatt og rammetilskudd. De frie inntektene kan kommunen disponere fritt, uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Inntektene blir fordelt til kommunene og fylkeskommunene gjennom inntektssystemet. I 2024 ble de frie inntektene 34,5 millioner kroner høyere enn budsjett.

Frie inntekter 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik	Vekst 2023-2024	%-vis vekst 2023-2024
Skatt	-3 132 492	-3 209 152	-3 237 000	27 848	-76 660	2,4 %
Rammetilskudd						
Innbyggertilskudd	-2 351 948	-2 544 361	-2 476 800	-67 561	-192 413	
Skjønnstilskudd	-1 600	-4 700	-2 500	-2 200	-3 100	
Regionsentertilskudd	-9 403	-9 891	-9 891	0	-488	
Inntektsutjevning	22 686	29 388	21 941	7 447	6 701	
Sum rammetilskudd	-2 340 265	-2 529 564	-2 467 250	-62 314	-189 300	8,1 %
Sum skatt og rammetilskudd	-5 472 757	-5 738 716	-5 704 250	-34 466	-265 960	4,9 %

I 2024 ble skatteinntektene for Sandnes kommune 76,7 millioner kroner høyere enn i 2023. Dette tilsvarer en skattevekst på 2,4 prosent. Det er likevel 27,8 millioner kroner lavere enn justert budsjett, og skyldes blant annet at fordelings- og marginoppgjøret i november ble lavere enn forventet. Lavere løpende innbetalinger av forskuddsskatt og forskuddstrekk enn forutsatt, samt lavere forventet margin- og fordelingsoppgjør, medførte at skatteanslaget i løpet av året ble nedjustert med totalt 80 millioner kroner.

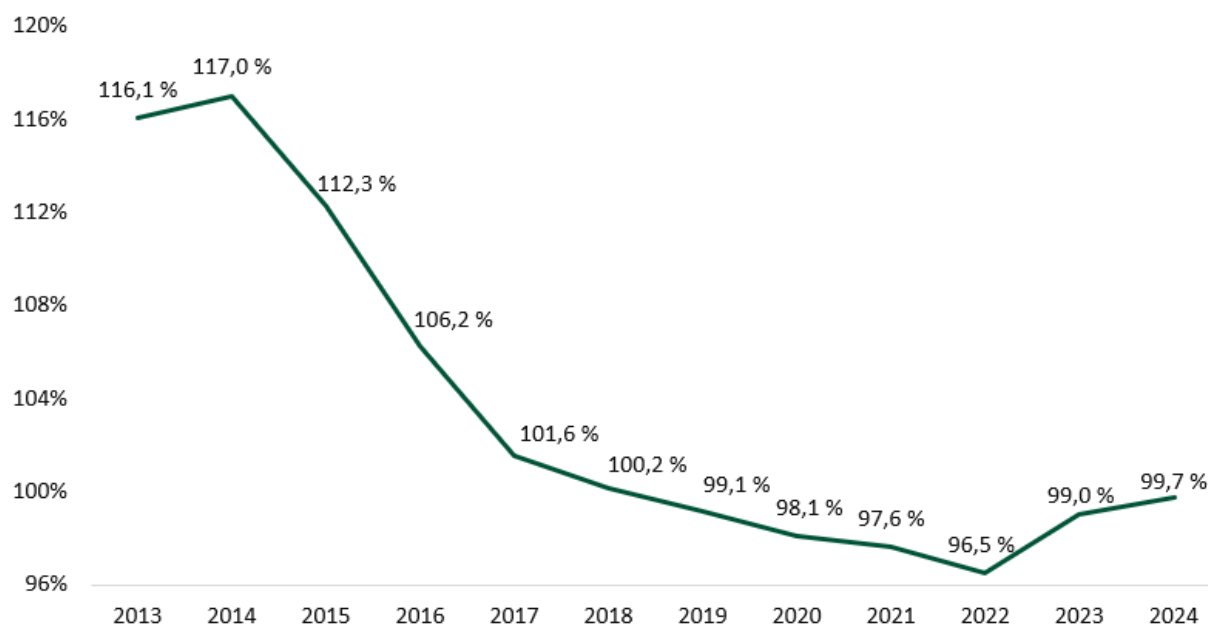
Skatteinngangen for landets kommuner samlet sett ble 6,9 milliarder kroner lavere enn det regjeringen Støre opprinnelig la opp til i statsbudsjettet for 2024. For landets kommuner ble det en samlet skattevekst på 1,4 prosent.

Figuren under viser skatteveksten for ASSS-kommunene (Sandnes, Stavanger, Kristiansand, Bergen, Fredrikstad, Drammen, Trondheim, Bærum, Oslo, Tromsø, Lillestrøm og Asker). Sandnes var blant ASSS-kommunene med høyest skattevekst på 2,4 prosent, mens kommuner som Drammen, Bærum og Oslo endte opp med negativ skattevekst i 2024.

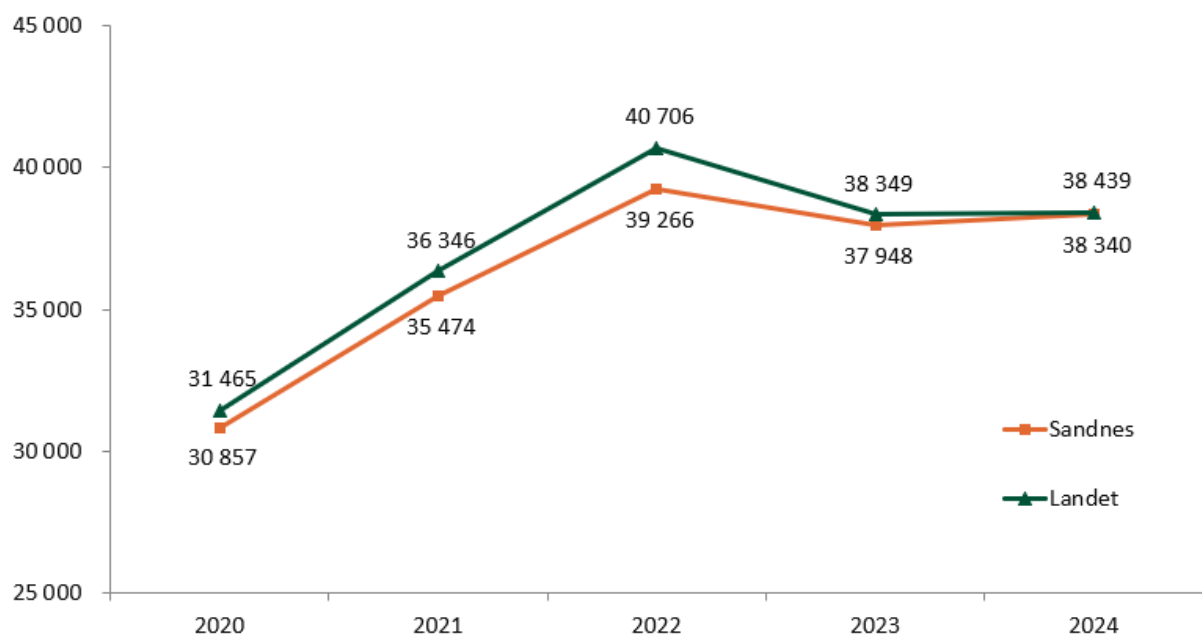
Figur 5: Skattevekst 2023-2024, ASSS-kommunene

Skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet ble på 99,7 prosent for Sandnes i 2024. Til sammenligning var skatt per innbygger i Sandnes på 117 prosent av landsgjennomsnittet i toppåret 2014. Dersom Sandnes i 2024 hadde hatt skatteinntekter på 117 prosent av landsgjennomsnittet, ville skatteinntektene for Sandnes vært om lag 560 millioner kroner høyere, mens trekket i inntektsutjevningen hadde blitt om lag 340 millioner kroner høyere. Samlet ville Sandnes hatt om lag 220 millioner kroner mer i frie inntekter (inkludert inntektsutjevning).

Figur 6: Skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet

Skatt per innbygger har i perioden 2020 til 2024 økt med 24,3 prosent for Sandnes og med 22,2 prosent for landet. Det var en kraftig økning fra 2020 til 2021 som i hovedsak skyldes en høy kommunal skattøre kombinert med en bedring i arbeidsmarkedet og lavere arbeidsledighet etter nedstengninger og restriksjoner i forbindelse med koronapandemien. Det var også en videre økning fra 2021 til 2022, som i hovedsak gjaldt at endringer i utbytteskatt fra 1. januar 2022 førte til at personlige skattytere tok ut mye mer utbytte enn vanlig i 2021. For personer med store utbytteinntekter betales ofte skatt på utbytter i forbindelse med skatteoppgjøret året etter. Nedgangen fra 2022 til 2023 skyldes blant annet lavere innbetalte restskatter og lavere fordelings- og marginoppgjør enn man opplevde i rekordåret 2022. Skatt per innbygger i 2024 er om lag på nivå med 2023. Det var en generell økning i de løpende skatteinnbetalingene, men samtidig var fordelings- og marginoppgjøret lavere i 2024 enn i 2023.

Figur 7: Skatt per innbygger

Rammetilskudd

Skatteinngangen må ses i sammenheng med den inntektsutjevnerende delen i rammetilskuddet. Det var budsjettert med at Sandnes kommune skulle bli trukket 21,9 millioner kroner fra inntektsutjevningen, men noe bedre skatteinngang enn forutsatt for Sandnes kommune sammenlignet med landet, medførte at kommunen ble trukket 29,4 millioner kroner fra inntektsutjevningen. Dette gir mindreinntekter mot budsjett på 7,4 millioner kroner.

Regionsentertilskudd ble som budsjettert, mens innbyggertilskuddet viser merinntekter på 67,6 millioner kroner og skjønnstilskuddet viser merinntekter på 2,2 millioner kroner.

I Stortingets nysaldering av statsbudsjettet for 2024 ble kommunene styrket med 4,3 milliarder kroner, hvor Sandnes sin andel utgjorde 64,9 millioner kroner. I nysalderingen ble rammetilskuddet til kommunene også økt med 191,4 millioner kroner for å dekke kommunenes utgifter til vaksinasjon mot covid-19 for innbyggere 65 år og eldre og til risikogrupper. Bevilgningen ble fordelt etter

delkostnadsnøkkel for kommunehelse, og utgjorde i underkant av 2,7 millioner kroner for Sandnes. Totalt fikk dermed Sandnes kommune utbetalt 67,6 millioner kroner i en ekstra terminutbetaling på slutten av året, og siden disse midlene kom såpass sent på året ble ikke budsjettet justert tilsvarende.

I desember 2024 fordelte Statsforvalteren i Rogaland ut restskjønn på 2,2 millioner kroner til Sandnes kommune. Skjønnsmidlene skal gå til opprettelse av et interkommunalt oppsøkende ungdomsteam på Nord-Jæren sammen med kommunene Stavanger, Sola og Randaberg.

Mindreinntekter på 7,4 millioner kroner på inntektsutjevningen, samtidig som det er merinntekter fra innbyggertilskuddet på 67,6 millioner kroner og merinntekter på skjønnstilskuddet på 2,2 millioner kroner, gir samlede merinntekter på rammetilskuddet på totalt 62,3 millioner kroner i 2024.

Eiendomsskatt

Etter sammenslåing med Forsand har Sandnes blitt vertskommune for vannkraftproduksjon. Dette gjør at kommunen får inntekter gjennom salg av konsesjonskraft, eiendomsskatt på kraftanlegg, naturressursskatt og konsesjonsavgift. Inntektene er fordelt som følger:

	2021	2022	2023	2024
Eiendomsskatt	59 641	52 300	73 026	75 856
Konsesjonskraft (netto)	78 161	234 525	101 066	57 217
Naturressursskatt	20 301	20 355	19 661	18 903
Konsesjonsavgift	11 074	11 446	11 895	14 203
Totalt	169 177	318 626	205 648	166 179

Sandnes kommune har siden sammenslåingen med Forsand skrevet ut eiendomsskatt på kraftverk, vindkraftverk og kraftnett etter eiendomsskattelova §3c. I 2024 var denne på 76 millioner kroner. Den største delen av eiendomsskatten kommer fra kraftverkene i Lysefjorden. Inntektene fra eiendomsskatt er mer stabil enn konsesjonskraftinntektene, men vil svinge litt fra år til år siden salgsinntekter for kraftverkene inngår i verdiberegningen. Disse vil svinge avhengig av strømprisen og dermed vil også eiendomsskatten endre seg fra år til år.

Andre generelle driftsinntekter

Stortinget besluttet i 2015 å opprette et havbruksfond. Fondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen og inntekter fra avgiften på produksjon av laks, ørret og regnbueørret. Sandnes kommune fikk i 2024 utbetalt om lag 9,5 millioner kroner fra Havbruksfondet (2,3 millioner kroner i 2023). Siden det er store variasjoner fra år til år på størrelsen på utbetalingene, er det for 2024 ikke budsjettert med disse midlene.

Sandnes kommune mottok i 2024 totalt 13,2 millioner kroner i kompensasjonstilskudd til omsorgsboliger og sykehjem og rentekompensasjon for skole og svømmeanlegg fra Husbanken.

Naturressursskatt

Naturressursskatt er en særskatt for vannkraftverk som skal gi kommunene en sikker og stabil skatteinntekt fra kraftverkene. Skattesatsen ligger på 1,3 øre per kWh, der 1,1 øre tilfaller vertskommunen der kraftverket ligger, og 0,2 øre tilfaller fylkeskommunen. Naturressursskatten kan utlignes krone for krone mot overskuddsskatten, dette gjør at så lenge kraftselskapet har tilstrekkelig overskudd vil ikke naturressursskatten utgjøre noen ekstra kostnad for kraftselskapet. Naturressursskatten fastsettes for hvert kraftverk basert på gjennomsnittlig årlig produksjon de siste syv årene. Skatten gjelder bare for kraftverk med installert effekt av en viss størrelse, samlet påstemplet merkeytelse må være over 10 000 kVA (Volt Amper henviser til den tilsynelatende effekten) for at skatten skal være gjeldende. Sandnes kommune mottok 18,9 millioner kroner i naturressursskatt i 2024 og skatten inngår i inntektssystemet.

Integreringstilskudd

I 2024 mottok Sandnes kommune 229,6 millioner kroner i integreringstilskudd som sentrale inntekter. I tillegg har flere tjenesteområder mottatt integreringstilskudd direkte, som for eksempel barnehagetilskudd og særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige.

For 2024 ble det opprinnelig budsjettert med 200 nye flyktninger og 192,5 millioner kroner i integreringstilskudd som sentrale inntekter. Anmodningstallet fra IMDI for Sandnes kommune ble 510 flyktninger.

Per august var det bosatt 221 flyktninger og det så ikke ut til at kommunen ville nå anmodningen grunnet mangel på boliger. Likevel var det blitt bosatt flere flyktninger enn opprinnelig budsjettert. Nytt anslag ble 330 nye flyktninger i 2024 og budsjettet for integreringstilskuddet ble oppjustert med 30 millioner kroner i 2. perioderapport, totalt 222,5 millioner kroner.

I september kjøpte Sandnes kommune et leilighetshotell på Lura til bruk for flyktninger. Dette ga muligheten til å bosette flere flyktninger på tampen av året, og totalt antall bosatte i 2024 ble 402 flyktninger. 333 av disse var fra Ukraina.

Konsesjonskraft (Brutto)

Nettoinntekter fra salg av konsesjonskraft ble på 57,2 millioner kroner i 2024. Opprinnelig budsjett var på 88,5 millioner kroner før det ble nedjustert til 77,5 millioner kroner brutto i [2. perioderapport](#).

Kommunen bruker prisingen av fremtidskontrakter for strøm i det nordiske kraftmarkedet som prisprognoser i utarbeidelsen av budsjettet. Prisingen av fremtidskontrakter sier noe om hvilken strømpris markedet forventer i fremtiden. Årsaken til nedjusteringen av budsjettet skyldes at strømprisen ble lavere enn hva som var forventet på forhånd. Nedjusteringen av budsjettet i perioderapporten skyldes at strømprisene i kommunens prisområde (NO2) gjennom året endte lavere enn det prisprognosene som ble brukt tilsa.

Sandnes kommune solgte all konsesjonskraft til spotpris i 2024. Dette medfører at kommunens inntekt vil variere i takt med nivået på strømprisen. Strømprisene har vært lave i 2024, sammenlignet med 2023, og særlig 2022.

Kommunen må betale for konsesjonskraften. Prisen avhenger av om konsesjonen til det gitte kraftverket er gitt før eller etter 1959. For konsesjoner gitt før 1959 er det hvert enkelt kraftverks egen selvkost kommunen må betale for kraften, og for konsesjoner gitt etter 1959 er det den såkalte ED-prisen som brukes. Dette er en gjennomsnittlig kostpris fra et utvalg kraftverk spredd over hele landet.

Sandnes har rettigheter til å kjøpe konsesjonskraft både til ED-pris og fra kraftverk med konsesjon gitt før 1959. I 2024 betalte kommunen i gjennomsnitt omtrent 17 øre/kWh, inkludert innmatingskostnad, for konsesjonskraften.

Ettersom loven regulerer at konsesjonskraften kan tas ut med en brukstid ned til 5 000 timer per år, og et år inneholder 8 760 timer, er det mulig å optimalisere uttaket når prisen er høyest. Konsesjonskraften i Sandnes kommune blir tatt ut etter den såkalte månedsblokkmodellen. Hver måned blir tildelt en fast andel av det totale volumet og innenfor måneden er det mulig å velge når man ønsker at strømmen skal tas ut. Det er dermed mulig å hente ut en merverdi. I 2024 ble denne merverdien på 6,8 prosent, noe som tilsvarer 4,9 millioner kroner.

De siste årene har man sett at strømprisene svinger mye. Det har variert fra svært lave priser i 2020, til ekstremt høye priser i 2022. I 2020 tapte kommunen 4,5 millioner kroner på salg av konsesjonskraft og tjente 234,5 millioner kroner i 2022. For å motvirke at fremtidige svingninger i strømpris skal påvirke kommunens driftsbudsjett ble 25 millioner kroner avsatt til et konsesjonskraftfond i 2021 og ytterligere 65 millioner kroner ble avsatt i 2022. I 2024 ble det tatt ut 11 millioner kroner i forbindelse med 2. perioderapport. Ved utgangen av året står det 55,8 millioner kroner på fondet. Fondet skal fungere som en buffer mot fremtidige år med lave inntekter fra konsesjonskraftsalget eller brukes til andre uforutsette utgifter knyttet til konsesjonskraften, som for eksempel regjeringens ettårige trekk i rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner med inntekt fra konsesjonskraft.

Konsesjonsavgift

Inntektene fra konsesjonsavgift har økt det siste året. Grunnen til dette er at avgiften blir indeksjustert hvert 5. år, og justeringen skjedde i 2024. I tillegg ligger produksjonsavgift for vindkraft under samme inntekt. Denne var på omlag 1,3 millioner kroner i 2024.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Rev.bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter	-161 065	-189 000	-172 798	-16 202
Utbytte og eieruttak	-259 512	-154 797	-207 377	52 580
Renteutgifter	224 048	294 909	280 881	14 028
Avdrag på lån	284 634	284 609	284 609	0
Sum Finansinntekter/-utgifter	88 105	235 721	185 315	50 406

Renteinntekter

Sandnes kommune mottok i 2024 renteinntekter på 172,8 millioner kroner. Dette er 16,2 millioner kroner lavere enn budsjettet og skyldes i hovedsak lavere likviditet enn forutsatt.

- Kommunen har mottatt renteinntekter fra bankinnskudd og forsinkelsesrenter på om lag 92,2 millioner kroner.
- Kommunen har mottatt renteinntekter fra startlån på om lag 59,5 millioner kroner.
- Fra Lyse energi AS (eierandel 19,53 prosent) mottok kommunen renteinntekter på 20,9 millioner kroner.

Utbytte og eieruttak

Sandnes kommune mottok i 2024 utbytter på totalt 154,8 millioner kroner.

- Fra Lyse energi AS (eierandel 19,53 prosent) mottok kommunen et utbytte som budsjettert på 145,5 millioner kroner.
- Fra Renovasjonen IKS mottok kommunen et utbytte på 1 million kroner, og fra Odeon kino Stavanger/Sandnes AS mottok kommunen 357 000 kroner.
- Det ble i 2024 mottatt utbytte fra Sørbø Hove AS på 1,44 millioner kroner. Styret i Bogafjell Vest Utvikling AS vedtok under ekstraordinær generalforsamling i september 2024 et utbytte i år på totalt 8 millioner kroner, hvorav 4,8 millioner kroner tilfalt Sandnes kommune.
- Kommunen har i tillegg mottatt utbytte på 1 million kroner fra Sandnes Parkeringsdrift AS samt kundeutbytte fra Gjensidigestiftelsen på 705 000 kroner.

Kommunens langsiktige portefølje har i 2024 hatt en netto urealisert avkastning på 46,2 millioner kroner. Porteføljen har i samme periode hatt en netto positiv realisert avkastning på 6,4 millioner kroner. Porteføljens totalavkastning er dermed på 52,6 millioner kroner.

Renteutgifter

Sandnes kommune har i 2024 hatt 192,5 millioner kroner i renteutgifter knyttet til ordinære innlån, og 88,4 millioner kroner i renteutgifter knyttet til startlånordningen i Husbanken. Avvik fra budsjett skyldes i hovedsak lavere rentenivå knyttet til startlånene enn budsjettert, samt at nytt låneopptak for 2024 ble betydelig lavere enn opprinnelig forutsatt grunnet forskyvninger i investeringsbudsjettet i perioderapportene.

Avdrag på lån

Avdrag på lån ble i 2024 på 284,6 millioner kroner, tilsvarende som budsjettert. Låneopptaket har i 2024 som nevnt blitt redusert i perioderapportene uten at avdragene har blitt tilsvarende redusert.

Utvikling i netto driftsresultat

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Bruk av avsetninger				
Bruk av bundne driftsfond	-59 172	-14 153	-15 969	1 816
Bruk av disposisjonsfond	-260 642	-247 524	-257 104	9 580
Sum bruk av avsetninger	-319 814	-261 677	-273 073	11 396
Avsetninger				
Overføring til investering	297 836	81 838	81 838	0
Avsetninger til bundne driftsfond	40 084	26 517	65 220	-38 703
Avsetninger til disposisjonsfond	319 894	17 669	221 148	-203 479
Sum avsetninger	657 815	126 024	368 205	-242 181
Netto driftsresultat	-338 001	135 653	-95 132	230 785
Sum driftsinntekter	-7 605 899	-7 418 512	-8 064 882	646 369
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	4,4 %	-1,8 %	1,2 %	35,7 %

Øremerkede statlige midler settes av til bundne fond når de ikke blir brukt i det gjeldende regnskapsåret. Når midlene brukes påfølgende år, inntektsføres midlene som bruk av bundne fond. I 2024 er det foretatt bruk av bundne fond på 16 millioner kroner. Dette gjelder blant annet bruk av

avsatte tilskuddsmidler til støtteordning for kjøp av el-sykler for innbyggerne i Sandnes kommune, bruk av tilskuddsmidler til inkludering av barn og unge og tilbakebetaling av tilskuddsmidler i forbindelse med kommunereformen.

Det er i 2024 foretatt bruk av disposisjonsfond på 257,1 millioner kroner. I [1. perioderapport](#) ble det i kommunestyret vedtatt å bruke 57,8 millioner kroner av disposisjonsfond til finansiering av flere tiltak i driftsbudsjettet og for generell saldering av øvrige tilleggsbevilgninger. Lavere strømpriser i løpet av året enn forutsatt medførte at kommunen i [2. perioderapport](#) måtte bruke 11 millioner kroner av konsesjonskraftfondet for å dekke lavere inntekter fra salg av konsesjonskraft. I samme sak ble det også vedtatt å bruke 30 millioner kroner av kursreguleringsfondet for å dekke lavere renteinntekter knyttet til kommunens startlån, i tillegg til 11,1 millioner kroner til dekning av tiltak på investeringsbudsjettet. Det ble i [Handlings- og økonomiplan 2024-2027](#) vedtatt å bruke om lag 107 millioner kroner av disposisjonsfond, hvorav 75 millioner kroner skulle brukes til å redusere lånegjelden. I forbindelse med regnskapsavslutningen det ble brukt 7,2 millioner kroner av virksomhetenes disposisjonsfond.

I 2024 er det foretatt avsetninger til bundne fond på 65,2 millioner kroner. Dette gjelder blant annet avsetning til selvkostfond innenfor vann, avløp og renovasjon og avsetning av konsesjonsavgift til kraftfond.

Det er i 2024 foretatt avsetninger til disposisjonsfond på 221,1 millioner kroner. Dette gjelder blant annet 10,5 millioner kroner i avsetning til spillemiddelfond og 46,2 millioner kroner i urealisert gevinst på finansporteføljen som er avsatt kursreguleringsfondet. 39 millioner kroner er avsatt til virksomheter med mindreforbruk. I tillegg er mindretgifter til energikostnader hos Eiendom på 12,3 millioner kroner avsatt til virksomhetens energifond. 100,7 millioner kroner er overført kommunens generelle disposisjonsfond før regnskapsavslutningen for å gjøre opp regnskapsmessig resultat i balanse.

Balansen

Balansen viser verdien av kommunens eiendeler per 31. desember 2024, og hvordan eiendelene er finansiert med henholdsvis egenkapital og gjeld. Kommunens eiendeler er bokført med 28,3 milliarder kroner ved utgangen av 2024.

	2023	2024	Endring
Anleggsmidler	24 139 679	25 248 715	1 109 036
Omløpsmidler	3 188 418	3 086 779	-101 640
Sum eiendeler	27 328 098	28 335 494	1 007 396
Egenkapital	11 632 693	11 733 002	100 309
Langsiktig gjeld	14 381 160	15 296 562	915 403
Kortsiktig gjeld	1 314 245	1 305 930	-8 315
Sum egenkapital og gjeld	27 328 098	28 335 494	1 007 396

Verdien av anleggsmidler har økt med 1,1 milliarder kroner (4,6 prosent) fra 2023 til 2024.

- Økning i aktiverte investeringer med fradrag for avgang og avskrivninger utgjør 476,6 millioner kroner.
- Utlån er redusert med 35,3 millioner kroner.
- Aksjer og andeler har økt med 24,9 millioner kroner.
- Pensjonsmidlene har økt med 642,9 millioner kroner.

De samlede omløpsmidlene er redusert med 101,6 millioner kroner (-3,2 prosent) fra 2023 til 2024. De kortsiktige fordringene har økt med 25,1 millioner kroner, og skyldes i hovedsak økte kundefordringer. Det akkumulerte premieavviket er redusert med 18,4 millioner kroner til totalt 633,1 millioner kroner. Likviditeten (bankinnskudd) utgjorde 1,4 milliarder kroner ved utgangen av 2024, en reduksjon på 318,3 millioner kroner (-18,7 prosent) fra 2023. Aksjer, andeler og obligasjoner er imidlertid økt med 191,5 millioner kroner. Det var 561 millioner i ubrukte lånemidler ved årets slutt.

Bokført egenkapital var ved utgangen av 2024 på 11,7 milliarder kroner, en økning på 100,3 millioner kroner (0,9 prosent) sammenlignet med 2023. Sandnes kommune hadde ved utgangen av 2024:

- 884,3 millioner kroner på disposisjonsfond. Disposisjonsfondene gjelder blant annet generelt reservefond, kursreguleringsfond, næringsutvikling-/byutviklingsfond, digitaliserings- og innovasjonsfond, konsesjonskraftfond, samt disposisjonsfond for kommunens virksomheter. Virksomhetenes regnskapsmessige mindreforbruk over tid har gjort det mulig å bygge opp disposisjonsfond.
- 205,8 millioner kroner på bundne driftsfond. De bundne driftsfondene består blant annet av selvkostfond, kraftfond, kompetansemidler til skoler og ulike kulturmidler.
- 21 millioner kroner i ubundne investeringsfond. De ubundne investeringsfondene består i hovedsak av midler etter salg av Forsand elverk og veifond.
- 109,7 millioner kroner i bundne investeringsfond som blant annet gjelder midler til GASS (gjennomføring av sentrumsstrategien).
- Kapitalkonto på 10,5 milliarder kroner som representerer resten av egenkapitalen.

Langsiktig gjeld er økt fra 14,4 milliarder kroner i 2023 til 15,3 milliarder kroner i 2024, en økning på 6,4 prosent. Langsiktig lånegjeld (fratrasket pensjonsforpliktelser) har økt med 2,5 prosent til 7,6 milliarder kroner i 2024.

Kortsiktig gjeld er ved utgangen av 2024 på 1,3 milliarder kroner, om lag tilsvarende nivå som i 2023.

Soliditet

Soliditet er et uttrykk for kommunens evne til å tåle fremtidig underskudd eller tap. Når man vurderer soliditet ser man på hvor stor andel av kommunens eiendeler som er finansiert med egenkapital og hvor stor andel som er finansiert med lånte midler. Egenkapitalandelen sier noe om hvor stor egenkapitalen er i forhold til kommunens eiendeler.

	2020	2021	2022	2023	2024
Egenkapitalandel	40,1 %	41,3 %	42,7 %	42,6 %	41,4 %

I de kommunale regnskapsforskriftene er det ikke satt bestemte krav med hensyn til hvor stor gjeldsgrad, likviditetsgrad eller egenkapitalandel bør være. Man bør imidlertid være oppmerksom på utviklingen i disse indikatorene over tid. Betydelige låneopptak over tid vil forverre soliditeten og kan føre til svekket nivå på tjenesteproduksjonen. Egenkapitalandelen er noe redusert fra 2023 til 2024.

Konsolidert regnskap

Tabellene under viser oppsummert hovedoversikt for Sandnes kommune og samlet for konsernet. Sum konsern viser konsolidert årsregnskap for Sandnes kommune og Sandnes Havn KF. Konserninterne transaksjoner, som kjøps -og salgstransaksjoner, overføringer, tilskudd, utlån, bruk av interne renter og avdrag er eliminert i henhold til reglene i KRS 14. Sum konsern fremstår da som summen av kommunen og de kommunale foretakene, fratrasket elimineringstransaksjoner.

Økonomisk oversikt - drift	Sandnes kommune	Sum konsern
Sum driftsinntekter	8 064 882	8 085 549
Sum driftsutgifter	8 219 244	8 241 588
Brutto driftsresultat	-154 362	-156 038
Netto finansutgifter	-183 676	-179 983
Motpost avskrivninger	433 170	445 126
Netto driftsresultat	95 132	109 105
Sum disponert	95 132	109 105

Bevilgningsoversikt - investering	Sandnes kommune	Sum konsern
Sum investeringsinntekter	749 486	767 870
Sum investeringsutgifter	994 169	1 009 383
Nettoutgifter videreutlån	-3 935	-3 935
Netto finansieringsbehov	240 747	237 578
Sum overføring fra drift og netto avsetning	240 747	237 578

Oversikt - konsolidert balanseregnskap	Sandnes kommune	Sum konsern
EIENDELER		
Sum anleggsmidler	25 248 715	25 610 922
Sum omløpsmidler	3 086 779	3 160 884
Sum EIENDELER	28 335 494	28 771 806
Sum egenkapital	11 733 002	12 198 302
Sum langsiktig gjeld	15 296 562	15 282 086

Sum kortsiktig gjeld	1 305 930	1 291 418
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	28 335 494	28 771 806
MEMORIAKONTI		
Ubrukte lånemidler	561 025	561 025
Motpost for meoriakontiene	-561 955	-561 955

Finansrapport

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsmål

Sandnes kommunes [finansreglement](#) gir rammer for hvordan likviditetsbeholdningen skal forvaltes. Tabellen under viser utviklingen i kommunens ledige likviditet og andre midler beregnet for driftsformål fra utgangen av 2019 til utgangen av 2024. Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål er plassert i bankinnskudd.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Innskudd hos hovedbankforbindelse [1]	691 000	696 570	1 576 134	1 407 310	1 538 816	1 179 051
Innskudd i andre banker	468 000	435 153	14 673	18 319	10 347	51 700
Andelskapital i pengemarkedsfond	0	0	0	0	0	0
Direkte eie av verdipapirer	0	0	0	0	0	0
Samlet kortsiktig likviditet	1 159 000	1 131 722	1 590 807	1 425 629	1 549 162	1 230 751
Kommunens gjennomsnittlige avkastning	1,63 %	1,27 %	1,05 %	2,65 %	4,75 %	5,37 %
Avkastning benchmark (3 mnd. nibor)	1,07 %	0,70 %	0,47 %	2,07 %	4,15 %	4,72 %
Bekreftelse på at alle plasseringer er gjort til minimum «investment grade» eller tilsvarende	OK	OK	OK	OK	OK	OK

Årsmelding 2024

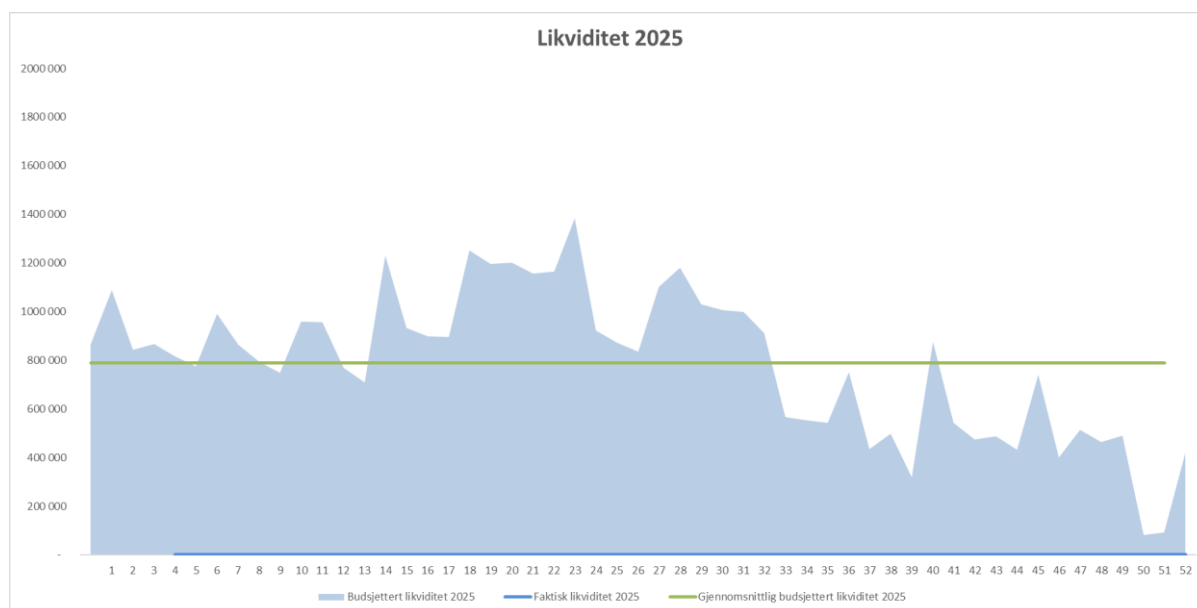
Bekreftelse på enkelteksponering $\leq$ 2 % av forvaltningskapital	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Bekreftelse på fondseksponering $\leq$ 10 % av forvaltningskapital	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Bekreftelse på enkeltpapir $\leq$ 12 måneders løpetid	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Største tidsinnskudd	197 000	206 000	0	0	0	0
Største enkeltplassing	197 000	206 000	0	0	0	0

[1] Eksklusiv skattetrekkskonto

Likviditeten per 31. desember i årene 2019 - 2024 er gitt ved regnskapstall ved årsslutt, i form av balansetall. Det vil si et øyeblikksbilde av kommunens kasse og bank per 31. desember. Kommunen[2] har god likviditet, men den er noe lavere enn ved utgangen av 2023.

I tillegg til den kortsiktige likviditeten på 1,2 milliarder kroner har kommunen 151 millioner kroner inntående på skattetrekkskonto per 31. desember 2024. Gjennomsnittlig avkastning på kommunens samlede kortsiktige likviditet var 5,37 prosent i 2024.

Figuren under viser kommunens likviditetsbudsjett for 2025. Gjennomsnittlig budsjettert likviditet er på omtrent 800 millioner kroner. Bakgrunnen for at likviditeten er synkende utover året, for så å øke igjen er at låneopptaket er lagt til slutten av året. Dette korrigeres etter hvert som lånene tas opp.

Figur 1: Likviditetsprognose 2025

[2]Tallene i rapporten er kommunekassetall, eksklusiv Sandnes Havn KF.

Langsiktige investeringer

Kommunens langsiktige portefølje utviklet seg positivt i 2024 etter et sterkt år i kapitalmarkedene. Porteføljen hadde en markedsverdi på 492,4 millioner kroner per 31. desember og fikk en positiv avkastning på 52,7 millioner kroner i 2024.

Kommunestyret vedtok oppdatert finansreglement i [ksak 33/24](#), 4. mars 2024. Finansreglementet ble oppdatert for å være samstemt med økonomibestemmelser i ny kommunelov og ny forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner som tredde i kraft 1. januar 2020. Anledningen ble også brukt til å gjøre endringer for å øke størrelsen på den langsiktige porteføljen, samt tilpasse reglementet til investeringsrådene fra kommunens eksterne finansrådgiver, Gabler.

Dersom den langsiktige porteføljen vokser til over 535 millioner kroner, skal det vurderes om porteføljen skal reduseres til 500 millioner kroner i henhold til strategi i finansreglementet. Dette skjedde en gang i løpet av 2024, og nedsalg ble gjennomført sammen med allokeringsendringer i porteføljen. Realisert gevinst er på kr 6,9 millioner i 2024.

Finansreglementets investeringsrammer

Tabellen under viser alle instrumentklassene midlene er investert i ved utgangen av 2024, samt finansreglementets rammer innenfor de ulike instrumentene. Porteføljen ligger innenfor rammene i finansreglementet. I samsvar med det nye finansreglementet er norske aksjer redusert til 0 prosent.

Delportefølje	Minimum	Nøytral	Maksimum	Beløp	Faktisk andel
Pengemarked	0 %	0 %	0 %	162	0,0 %
Norske obligasjoner	20 %	25 %	30 %	124 307	25,2 %
Globale obligasjoner	20 %	25 %	30 %	123 885	25,2 %
Renteportefølje	45 %	50 %	55 %	248 192	50,4 %
Norske aksjefond	0 %	0 %	0 %	0	0 %
Globale aksjefond	45 %	50 %	55 %	244 049	49,6 %
Aksjeportefølje	45 %	50 %	55 %	244 049	49,6 %
Sum total portefølje		100 %		492 403	100 %

Porteføljen har vektorer innenfor de ulike delporteføljene tilsvarende nøytral plasseringsstrategi ved utgangen av 2024.

Markedskommentar

Det var stort sett en positiv utvikling i aksjemarkedene gjennom hele året, kun avbrutt av et brått fall i starten av august. Store selskaper, spesielt en håndfull amerikanske teknologiaksjer, bidro igjen til mye av oppgangen i de internasjonale aksjemarkedene.

Det globale aksjemarkedet var opp 31,4 prosent i 2024 omregnet til norske kroner. Målt i lokal valuta var de globale aksjemarkedene opp 20,2 prosent. Forskjellen i avkastning skyldes at norske kroner svekket seg mot de største og mest sentrale valutaene gjennom året. Siden 2014 til i dag har kronen svekket seg med 50 prosent mot dollar. Ifølge Norges Bank har kronen aldri vært svakere målt mot dollar siden 1859. Det er ingen overdrivelse lenger å si at den norske kronens internasjonale kjøpekraft forvitrer i et tempo de færreste så for seg.

Utviklingen på Oslo Børs var svakere enn utviklingen i de globale markedene, med en oppgang i hovedindeksen på 9,1 prosent i løpet av året. Aksjer i fremvoksende markeder ga en avkastning på 20,2 prosent omregnet til norske kroner.

Etter et par års oppgang i rentene var det ved inngangen til 2024 forventet at styringsrenten i Norge og utlandet ville settes ned i løpet av året. I USA og eurosone har det skjedd, om enn i mindre grad enn det som var forventet ved inngangen til året. Den norske styringsrenten har imidlertid ligget flatt på 4,5 prosent. Markedsrentene steg noe i løpet av året, og medførte at avkastningen fra obligasjoner ble noe svakere enn den korte pengemarkedsrenten.

Markedsutviklingen mot slutten av året var preget av det amerikanske presidentvalget. Både aksjemarkedet og markedsrentene steg i takt med at sannsynligheten økte for at Donald Trump skulle bli valgt, og til slutt ble valgt som president. Hans økonomiske politikk med mer deregulering og lave skatter for bedrifter og husholdninger, blir sett på som positivt for aksjemarkedet i USA, noe som understøttet den positive utviklingen de siste månedene av året.

I rentemarkedet så vi også en «Trump-effekt» de siste månedene av året, bare med motsatt fortegn for avkastningen enn i aksjemarkedet. Trump blir sett på som mer ekspansiv i finanspolitikken enn demokratene, i tillegg til at han har signalisert en mer proteksjonistisk linje enn den som har vært. Markedet ser på Trumps politikk som mer inflasjonsdrivende, noe som har ført til at lange renter har steget, både i forkant og i etterkant av valget. Republikansk flertall både i senatet og representantenes hus gjør at presidenten vil kunne få større gjennomslagskraft for sin politikk, noe som er med å forklare rentestigningen etter valget.

Avkastningen i den globale obligasjonsindeksen med om lag 6,5 års durasjon var 2,5 prosent i løpet av året, mens indeksen for norske obligasjoner med 3 års durasjon var opp 3,1 prosent i samme periode.

Avkastning og porteføljens innhold

Den langsiktige porteføljen har totalt sett gitt en positiv avkastning på 13 prosent i 2024, dette tilsvarer en verdioppgang på om lag 52,7 millioner kroner.

Som det fremkommer av tabellen under har renteplasseringene samlet hatt en oppgang på 4,5 prosent. Norske obligasjonsfond har gått opp 5,4 prosent og globale obligasjonsfond har økt 3,6 prosent. Globale aksjefond har økt med 22,1 prosent. Bakgrunnen for økningen i 2024 blir nærmere beskrevet i porteføljekommentaren senere i rapporten.

Årsmelding 2024

Tabellen under viser Sandnes kommunes langsiktige portefølje ved utgangen av 2023 og 2024.

Delportefølje	Markedsverdi per 31.12.2023	Markedsverdi per 31.12.2024	Avkastning 2024	Avkastning 2024 %	Andel av portefølje 31.12.2024
Bankinnskudd					
DNB Handelskonto	43	162	162	2,0 %	0,0 %
Sum bankinnskudd	43	162	162	2,0 %	0,0 %
Norske obligasjonsfond					
Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon	45 182	74 567	3 961	5,4 %	15,1 %
DNB Obligasjon B	0	49 740	2 379	4,8 %	10,1 %
Sum norske obligasjonsfond	45 182	124 307	6 340	5,4 %	25,2 %
Globale obligasjonsfond					
PIMCO Global Bond Fund ESG	25 183	49 623	1 740	2,9 %	10,1 %
PGIM Global Total Return ESG	0	24 724	1 124	4,5 %	5,0 %
BlueBay IG Global Agg	25 075	49 538	1 813	3,4 %	10,1 %
Sum globale obligasjonsfond	75 395	123 885	4 635	3,6 %	25,2 %
Sum renteportefølje	120 619	248 192	10 975	4,5 %	50,4 %
Norske aksjefond					
Danske Norske Aksjer Institusjon I	9 191	0	0	0 %	0 %
Arctic Norwegian Value Creation	21 291	0	0	0 %	0 %

Årsmelding 2024

Sum norske aksjefond	30 482	0	0	0 %	0 %
Globale aksjefond					
Wellington Global Stewards H2N	0	54 944	4 544	11,0 %	11,2 %
Generation Global Equity A71	53 001	65 318	12 317	23,2 %	13,3 %
Artisan Global Discovery	16 150	50 773	11 022	30,1 %	10,3 %
Danske Inv. World Indeks H2N	40 721	65 517	10 347	21,0 %	13,3 %
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks P	4 666	7 496	1 180	20,5 %	1,5 %
Sum globale aksjefond	149 660	244 049	40 417	22,1 %	49,6 %
Sum aksjeportefølje	180 142	244 049	40 417	22,1 %	49,6 %
Sum total portefølje	300 761	492 403	52 657	13,0 %	100 %

Relativ avkastning

I tabellen under fremkommer porteføljens relative avkastning, altså forskjellen mellom avkastning på kommunens plasseringer og avkastning på plasseringens referanseindeks. Som spesifisert i kommunens finansreglement kapittel 6.3 er målet å oppnå en verdistigning som er minst like god som markedet.

Instrumentklasse	Avkastning investering	Referanseindeks	Avkastning referanseindeks	Avvik
DNB handelskonto	2,0 %	NOGOVD3M [1]	4,4 %	-2,4 %
Norske obligasjoner	5,4 %	NORM123D3 [2]	3,1 %	2,3 %
Globale obligasjoner	3,6 %	Barclays Global Aggregate Bond Index [3]	2,5 %	1,1 %
Globale aksjefond	22,1 %	MSCI ACWI [4]	25,8 %	-3,7 %

[1] NBP Norwegian Government Duration 0,25 Index NOK (NOGOV3DM)

[2] Standard indeks for norske Investment Grade obligasjoner med 3 års durasjon (NORM123D3)

[3] Barclays Global Aggregate

[4] Morgan Stanley Capital International All Country World Index (MSCI ACWI)

Porteføljens norske obligasjoner har hatt en sterkere avkastning enn referanseindeks med et positivt avvik på 2,3 prosentpoeng. Globale obligasjoner har hatt en noe høyere avkastning enn referanseindeks med et positivt avvik på 1,1 prosentpoeng. Kommunens avkastning innen globale aksjer var -3,7 prosentpoeng svakere enn referanseindeksen. Bakgrunnen for den relative avkastningen blir beskrevet nærmere i porteføljekommentaren under.

Porteføljekommentar

2024 var et godt år for kommunens langsiktige portefølje. Avkastningen i løpet av året endte på 13,0 prosent, mens referanseindeksen var opp 13,2 prosent. Målt i kroner var avkastningen 52,7 millioner kroner. Den sterke avkastningen er først og fremst en konsekvens av den sterke utviklingen i aksjemarkedet gjennom året.

Kommunens obligasjonsinvesteringer er i veldiversifiserte fond med god kredittkvalitet i underliggende investeringer. Årsavkastningen var 5,4 prosent innen norske obligasjoner og 3,6 prosent innen globale obligasjoner. Avkastningen i både norske og globale obligasjoner var bedre enn markedsavkastningen, henholdsvis 2,3 og 1,1 prosentpoeng. Avkastningen ble dempet av at markedsrentene steg noe året sett under ett, og denne effekten var større innen globale obligasjoner enn norske obligasjoner på grunn av lengre rentebinding. En annen effekt av høyere renter er at den effektive renten i kommunens obligasjonsfond er betydelig høyere enn den var for noen år tilbake.

Aksjeinvesteringene utgjør 50 prosent av de langsiktige plasseringene, og stod for nærmere 80 prosent av avkastningen. Avkastningen i aksjeporteføljen var 22,1 prosent, noe som var svakere enn markedsavkastningen på 25,8 prosent. Det at store amerikanske teknologiselskaper bidro mye til aksjemarkedsavkastning, innebar at få aktivt forvaltede fond evnet å levere sterkere avkastning enn markedsavkastning i fjor. Det var også tilfelle i kommunens aksjeportefølje, hvor de tre aktivt forvaltede aksjefondene gjorde det svakere enn markedet, mens de to passivt forvaltede fondene leverte marginalt bedre avkastning enn sine respektive referanseindekser.

I et år hvor globale aksjer gjorde det vesentlig bedre enn norske aksjer slo den globale innretningen i kommunens aksjeportefølje svært positivt ut. Valutasikring av halvparten av den globale aksjeporteføljen hadde et negativt avkastningsbidrag sammenlignet med å ligge åpen valuta siden kronen svekket seg gjennom året.

Porteføljen har gjennom året gradvis blitt tilpasset nytt finansreglement som ble vedtatt i mars. De viktigste endringene i nytt finansreglement var at normal porteføljestørrelse ble økt fra 300 millioner kroner til 500 millioner kroner, og aksjeandelen ble redusert fra 60 til 50 prosent. I tillegg er aksjeinnretningen gjort fullt ut global.

I og med at endringene i finansreglementet medførte høyere allokering til aksjer målt i kroner, har den prosentvise aksjeandelen gradvis blitt økt gjennom året. Ny strategisk aksjeallokering på 50 prosent ble nådd på høsten, noe som var tidligere enn planlagt opptrappingsplan som følge av positiv aksjemarkedsutvikling gjennom året. Mot slutten av året ble det tatt ut omtrent 35 millioner kroner fra den langsiktige porteføljen som følge av at porteføljestørrelsen var i ferd med å nå taket i finansreglementet på 535 millioner kroner. Nytt finansreglement er fullt ut implementert per årsskiftet.

Etisk gjennomlysning

Kommunen gjennomlyser investeringsporteføljen og mottar bærekraftsrapporter fra investeringsrådgiver. Rapporteringen gir innsikt i risikotagningen i porteføljen knyttet til bærekraft. I bærekraftsrapporten blir selskapene vurdert av MSCI med tanke på risiko knyttet til ESG (miljø, sosiale forhold og eierstyring).

Bærekraftsrapporten per årsskiftet viser at kommunens portefølje har en ESG-karakter på AA, som er ledende innen MSCI sin kategorisering av risiko og muligheter knyttet til ESG-faktorer. Rapporten viser også at kommunen ikke har noen investeringer i selskaper som er ekskludert av NBIM.

Gjeldsportefølje

	2021	2022	2023	2024
Langsiktig gjeld IB 1)	7 206 100	7 540 340	7 375 576	7 417 963
Avdrag lån	-389 922	-744 959	-421 770	-423 774
Låneopptak	724 161	554 307	438 634	559 561
Langsiktig gjeld UB	7 540 340	7 350 052	7 392 439	7 579 275

1) IB 2023 og 2024 er tillagt lån fra Sandnes Havn KF.

Tabellen viser utviklingen i kommunens gjeld. Kommunen har en gjeld på 7,58 milliarder kroner per 31. desember 2024. Det har blitt tatt opp 150 millioner kroner i lån i Husbanken, til videre utlån i form av startlån. Kommunens gjeld har økt med 161 millioner kroner siden starten av 2024.

Tabellen under viser kommunens lånekilder. Kommunen har gjeld i kapitalmarkedet i form av sertifikat- og obligasjonslån, i Kommunalbanken, KLP og Husbanken. Kommunens gjennomsnittlige vektete lånerente ved utgangen av 2024 var 3,4 prosent. Sandnes tomteselskap KF ble oppløst i 2023, og er nå en del av linjeorganisasjonen. Lånet fra Sandnes Havn KF på kr 25,5 millioner er gitt til tidligere Sandnes tomteselskap KF, og er nå lagt til i kommunekassens balanse.

Lånekilde	Beløp per 31.12.2024	Prosent
Sertifikatlån	2 605 000	34,5 %
Obligasjonslån/gjeldsbrevlån	2 895 000	38,3 %
Husbanken	2 053 751	27,2 %
Lån Sandnes Havn KF	25 524	0,3 %
Sum	7 579 275	100 %

Sertifikatlån

Kommunen hadde 2,6 milliarder kroner gjeld i sertifikatmarkedet ved utgangen av 2024. Dette er kortsiktige lån som forfaller innen de neste 12 månedene. Som man kan se av tabellen over utgjør andelen gjeld i sertifikatmarkedet 34,5 prosent ved utgangen av året, en økning på 0,6 prosentpoeng siden utgangen av 2023.

Refinansieringsrisiko

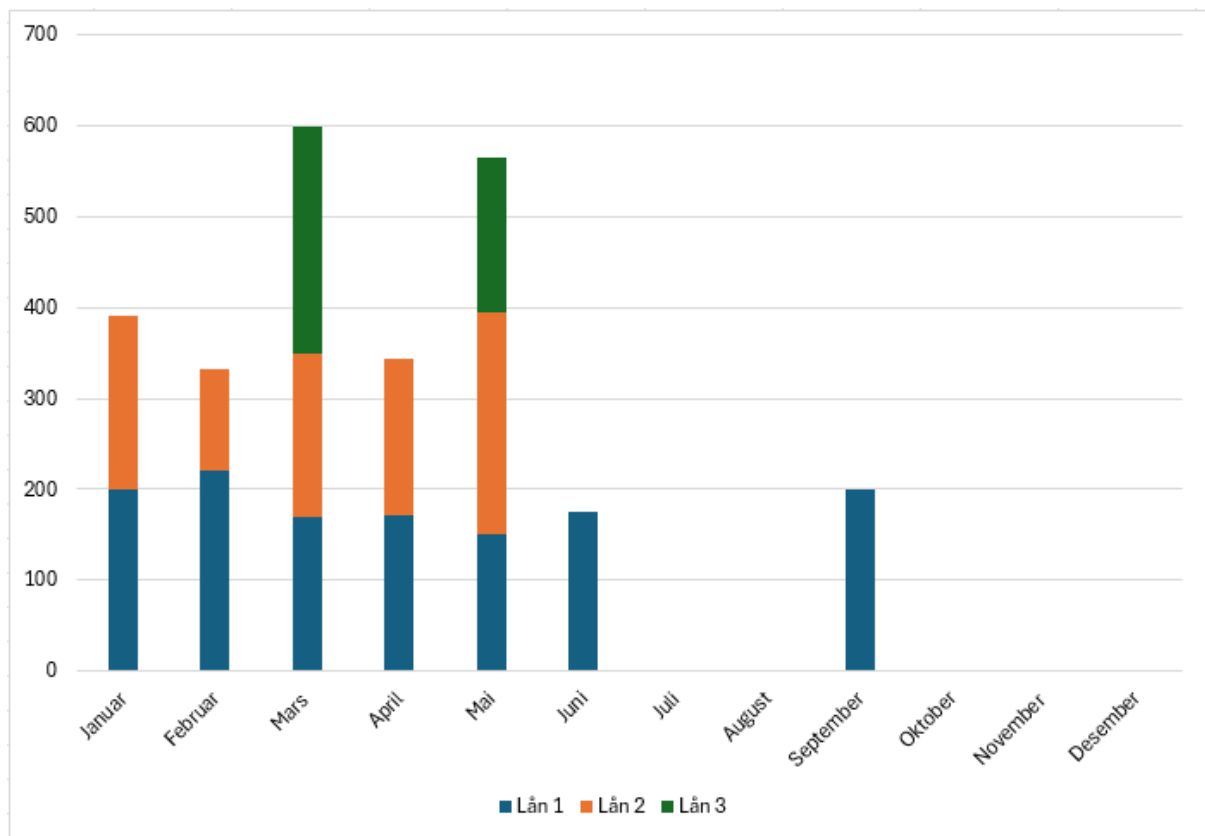
Refinansieringsrisiko omhandler faren for at kommunen får problemer med å refinansiere gjeld. Problemet kan oppstå dersom noe uventet skjer i markedet, og dette kan medføre mangel på likviditet. Kommunen kan dermed få problemer med å refinansiere eller å ta opp nye lån. Risikoen anses som lav da kommuner vurderes som særdeles sikre låntakere. Kommunen kan derimot utsettes for økte marginpåslag. Kommunen styrer sin gjeldsforvaltning etter flere momenter som er med på å redusere denne risikoen. Ett enkelt sertifikatlån skal ikke være større enn 300 millioner kroner. En annen viktig faktor for å redusere refinansieringsrisikoen er å spre låneforfallene utover de neste 12 månedene.

Tabellen under viser kommunens portefølje i sertifikatmarkedet ved utgangen av 2024. Porteføljen er delt opp i en rekke mindre lån, med forfall spredd utover 2025. Kommunen prøver å unngå å ha lån til forfall mot slutten av året da man historisk sett har sett økte marginpåslag i markedet på denne tiden. Lånene har en løpetid mellom 4 -12 måneder. Gjennomsnittlig vektet lånerente på de kortsiktige lånene er 4,8 prosent ved utgangen av 2024.

Beløp	Forfallsdato	Rente (%)	Løpetid (mnd)	Låneinstitusjon
199 000	15.01.2025	4,8930	8	SEB
191 000	29.01.2025	4,9220	9	SEB
220 000	07.02.2025	4,8430	8	SEB
112 000	20.02.2025	4,8750	9	DNB
169 000	14.03.2025	4,8770	9	DNB
180 000	21.03.2025	4,8650	7	SB1 Markets
249 000	28.03.2025	4,8120	5	SB1 Markets
171 000	04.04.2025	4,7290	7	DNB
173 000	29.04.2025	4,8250	6	Handelsbanken
150 000	09.05.2025	4,6600	8	DNB
245 000	09.05.2025	4,8080	7	DNB
170 000	23.05.2025	4,6250	8	SB1 Markets
176 000	13.06.2025	4,8820	7	SB1 Markets
200 000	19.09.2025	4,8240	10	SEB

2 605 000				

Figuren under viser sertifikatlånenes forfallsstruktur de neste 12 månedene.

Figur 2: Forfallsstruktur sertifikatlån neste 12 måneder

Obligasjonslån/gjeldsbrevlån

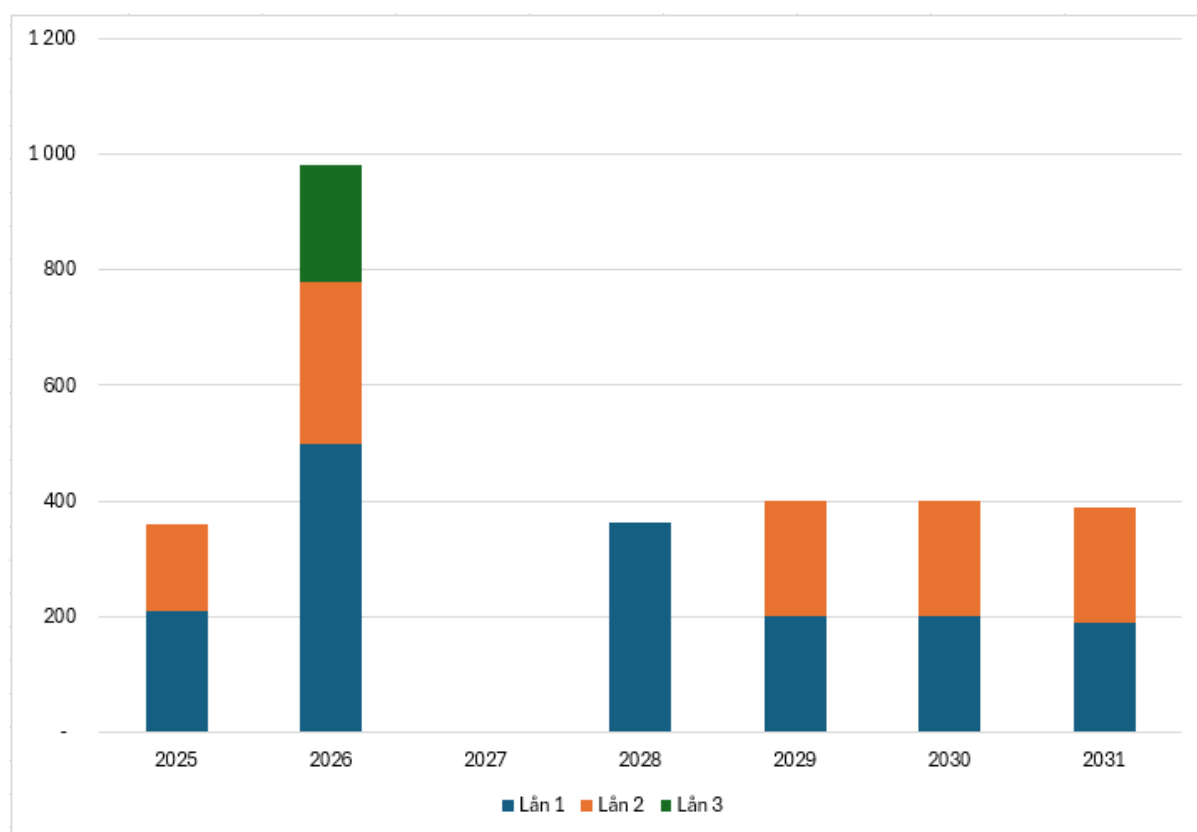
Tabellen under viser kommunens gjeld i obligasjonsmarkedet og gjeldsbrevlån (Kommunalbanken og KLP som utsteder). Gjennomsnittlig vektet lånerente er 2,2 prosent ved utgangen av 2024 og lånene utgjør 38 prosent av lånegjelden.

Beløp	Forfallsdato	Rente (%)	Løpetid (år)	Låneinstitusjon	Renteform
210 000	16.01.2025	2,1500	5	Kommunalbanken	Fast
149 000	16.10.2025	1,0000	5	Kommunalbanken	Fast
500 000	22.01.2026	2,4920	10	Kommunalbanken	Fast
280 000	15.04.2026	5,0640	2	SEB	3 mnd nibor + 0,324
200 000	09.09.2026	2,1180	10	DNB	Fast
364 000	26.01.2028	1,4690	7	SEB	Fast

Årsmelding 2024

201 000	08.03.2029	2,6070	10	KLP	Fast
200 000	23.08.2029	2,0100	10	Kommunalbanken	Fast
200 000	02.10.2030	1,3600	10	Kommunalbanken	Fast
201 000	14.08.2030	1,4040	10	SB1 Markets	Fast
190 000	07.05.2031	2,0530	10	Swedbank	Fast
200 000	09.09.2031	1,8710	10	KLP	Fast
2 895 000					

Figuren under viser forfallene på obligasjons- og gjeldsbrevlånene.

Figur 3: Forfallsstruktur obligasjons- og gjeldsbrevlån

Lån i Husbanken

Beløp	Rente	Renteform	Forfall fastrente
1 878 548	4,680 %	Flytende	
46 875	2,004 %	Fast	01.06.2031
128 328	2,603 %	Fast	01.01.2037

Årsmelding 2024

2 053 751			

Tabellen over viser kommunens gjeld i Husbanken ved utgangen av 2024. Lån i Husbanken har økt med 0,5 prosent fra utgangen av 2023. Det er tatt opp 150 millioner kroner i nye låneopptak i 2024. Gjennomsnittlig vektet lånerente på lånene i Husbanken er 4,5 prosent ved utgangen av 2024.

Videre utlån

Tabellen under viser utvikling i videre utlån i form av startlån.

	2022	2023	2024
Utlån husbankmidler	1 766 593	1 792 646	1 785 436

Utlån er redusert med en tapsavsetning på 10 millioner kroner per 31. desember 2024. I 2024 har videre utlån vært på 136 millioner kroner. Det vil også være innfrielse av lån i løpet av året, og totalt innbetalte avdrag og innfridde lån er 143 millioner kroner i 2024.

Renterisiko

	2022	2023	2024
Brutto rentebærende gjeld	7 350 052	7 392 439	7 579 274
Rentekompensasjon husbanken	-166 000	-139 200	-112 400
Lån finansiert av VAR-gebyr	-956 205	-1 032 497	-1 123 718
Lån som betjenes av Brann IKS	-242 600	-232 500	-222 400
Netto rentebærende gjeld	5 985 246	5 988 242	6 120 756
Rentebærende eiendeler:			
Ansvarlig lån i Lyse	-312 496	-371 085	-343 741
Ansvarlig lån i tomteselskapet	-82 337	0	0
Startlån - videre utlån	-1 766 593	-1 792 646	-1 785 437
Bankinnskudd	-1 575 695	-1 699 754	-1 381 538
Sum rentebærende eiendeler	-3 737 121	-3 863 484	-3 510 716
Andel lån hvor rentebinding bør vurderes	2 248 125	2 124 759	2 610 041
Andel lån med fastrente	-2 815 000	-2 815 000	-2 615 000
Netto renteeksponert gjeld	-566 875	-690 241	-4 959

Av tabellen over fremkommer det at andelen lån sikret med fastrente er 5 millioner kroner høyere enn den andelen av lån som normalt vurderes med hensyn til rentebinding. I forhold til en eventuell økning i markedsrenten vil det være positivt.

I all hovedsak er kommunens rentebærende eiendeler plassert til flytende rente. Låneopptak er derfor også i stor grad tatt opp til flytende rente. Kommunen mottar rentekompensasjon fra Husbanken på enkelte lån, og kommunen har dermed ikke renterisiko på disse lånene. Bykassen har heller ikke renterisiko på lån som betjenes av andre.

Stresstest

Et uttrykk for den faktiske risikoen i Sandnes kommune sin portefølje er den verdiendring som fremkommer ved gjennomføring av en stresstest. Stresstesten er et verktøy for å måle tapspotensialet i porteføljen dersom gitte hendelser inntreffer. Stresstesten viser kommunens potensielle tap ved endring i følgende parametere:

- Renteøkning på 2 prosentpoeng
- 40 prosentpoeng verdinedgang i fond som investerer i utenlandske aksjer
- 20 prosentpoeng endring i valutakurs

Aktiva	Balanse %	Balanse	Endringsparameter	Durasjon	Beregnet tap
Gjeld med p.t./flytende rente	63 %	4 763 548	2 %		-95 271
Gjeld med fast rente	37 %	2 815 727			
Samlet brutto gjeld	100 %	7 579 275			-95 271
Startlån - videre utlån		1 795 437	2 %		35 909
Rentekompensasjon		112 400	2 %		2 248
Ansvarlig lån til Lyse		343 741	2 %		6 875
Lån som betjenes av Brann IKS		222 400	2 %		4 448
Lån knyttet til VAR		1 123 718	2 %		22 474
Bankinnskudd		1 381 538	2 %		27 631
Sum utlån og bankinnskudd mm.		4 979 234			99 585
Norske obligasjonsfond	25 %	124 307	2 %	3,0	-7 458
Globale obligasjonsfond	25 %	123 885	2 %	7,0	-17 344
Norske aksjefond	0 %	0	-50 %		0
Globale aksjefond	50 %	244 049	-40 %		-97 620

Årsmelding 2024

NOK stiger 20 %	-	122 025	-20 %		-24 405
Innskudd i bank	0 %	162	2 %		3
Langsiktige finansielle aktiva	100 %	492 403			-146 824
Samlede finansielle aktiva		5 471 637			
Mulig tap utgjør:					-142 510

Stresstesen tar for seg et scenario, i form av at renten stiger samtidig som aksjekursene faller og kronen styrker seg. Effekten av en renteøkning på 2 prosentpoeng vil utgjøre et tap på 95,3 millioner kroner for kommunens gjeld med flytende rente. En renteøkning på 2 prosentpoeng vil derimot føre til økte inntekter på utlån og bankinnskudd med 99,6 millioner kroner. Netto effekt av en renteøkning på 2 prosentpoeng vil dermed være en økt inntekt på 4,3 millioner kroner. Dersom scenariet inntreffer vil resultatet på de langsiktige finansielle aktivaene være et tap på 146,8 millioner kroner. Når hele porteføljen ses under ett gir scenarioet et urealisert tap på 142,5 millioner kroner.

Kommunen har bygget opp et kursreguleringsfond for å redusere risiko knyttet til svingninger i den langsiktige porteføljen. Den langsiktige porteføljen hadde en urealisert gevinst på 46,2 millioner kroner i 2024. I henhold til finansreglementet kapittel 6.4 skal urealiserte gevinster avsettes fondet. Fondet er på 161 millioner kroner etter at urealisert gevinst for 2024 er satt av til fondet.

Investeringer

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Investeringer i varige driftsmidler	811 092	1 412 705	1 269 451	966 969	302 483	23,8 %	1 274 454
Tilskudd til andres investeringer	14 843	0	0	2 183	-2 183		0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	24 363	25 223	24 891	24 894	-3	0,0 %	24 891
Utlån av egne midler	78 276	0	0	122	-122		0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0		0
Sum investeringsutgifter	928 573	1 437 928	1 294 342	994 169	300 174	23,2 %	1 299 346
Kompensasjon for merverdiavgift	-89 349	-180 094	-140 557	-90 148	-50 409	-35,9 %	-140 647
Tilskudd fra andre	-75 972	-27 367	-86 924	-113 787	26 863	30,9 %	-89 357
Salg av varige driftsmidler	-111 437	-99 549	-92 002	-94 991	2 988	3,2 %	-92 002
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0		0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-19 862	-27 342	-27 342	-28 493	1 151	4,2 %	-27 342
Bruk av lån	-313 475	-806 458	-705 440	-422 067	-283 372	-40,2 %	-705 350
Sum investeringsinntekter	-610 095	-1 140 810	-1 052 265	-749 486	-302 779	-28,8 %	-1 054 699

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Videreutlån	150 939	240 000	240 000	135 891	104 109	43,4 %	240 000
Bruk av lån til videreutlån	-150 939	-240 000	-240 000	-135 891	-104 109	-43,4 %	-240 000
Avdrag på lån til videreutlån	137 136	150 000	150 000	139 165	10 835	7,2 %	150 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-124 887	-150 000	-150 000	-143 100	-6 900	-4,6 %	-150 000
Netto utgifter videreutlån	12 249	0	0	-3 935	3 935		0
Overføring fra drift	-297 836	-124 118	-79 268	-81 838	2 570	3,2 %	-81 838
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	1 044	4 944	-3 900	-373,6 %	1 044
Bruk av bundne investeringsfond	-6 280	0	0	0	0		0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0		0
Bruk av ubundet investeringsfond	-26 613	-173 000	-163 853	-163 853	0	0,0 %	-163 853
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-330 728	-297 118	-242 077	-240 747	-1 330	-0,5 %	-244 647
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0		0

Kommentar til skjema § 5-5 Bevilgningsoversikter - investering

Investeringsutgifter:

Investeringer i varige driftsmidler økte med 155,9 millioner kroner fra 2023 (19,2 prosent).

Hovedtyngden av investeringsprosjektene går over flere år. Hvert enkelt prosjekt styres i henhold til vedtatt totalramme, som fastsettes etter konkurranse. Utgiftene fordeler seg som følger mellom tjenesteområdene:

- Kultur og Oppvekst - 8,3 prosent
- Helse og velferd - 45,4 prosent
- Byutvikling og teknisk
  - Finansiert av skatt - 28,8 prosent
  - Finansiert av kommunale avgifter - 14,6 prosent
- Kommune felles – 2,9 prosent

Investeringer i varige driftsmidler er 307,5 millioner kroner (-24,1 prosent) lavere enn budsjettet. Differansen skyldes i hovedsak forskyvning i fremdrift på flere prosjekter. Oversikt og detaljer for prosjektene, med forskyvninger i fremdrift og mer-/mindreforbruk i forhold til budsjett, finnes i oversikten over prosjektene.

Investeringsinntekter:

De totale investeringsinntektene økte med 139,4 millioner kroner (22,8 prosent) fra 2023. Investeringsinntektene består av:

- Momskompensasjon for investeringer, 90,1 millioner kroner.
- Tilskudd fra andre, 113,8 millioner kroner: 45,5 millioner kroner av disse er tilskuddsordninger, hvor de største tilskuddene kommer fra Husbanken, Rogaland fylkeskommune og spillemidler. Det er også inntekter knyttet til avtaler om anleggsbidrag, 59,6 millioner kroner. Dette er avtaler om anleggsbidrag som inngås med utbyggingsselskaper, slik at fradragrett for merverdiavgift kan oppnås. Gjelder utbygging av kommunaltekniske anlegg, og prosjektene finansieres av refusjoner fra utbyggingsselskapene. Inntektene er lavere enn tilsvarende investeringsutgifter på grunn av tidsforskyvinger mellom år. I tillegg er det også kommet inn noen refusjoner for arbeid på Haakon 7. gate, Bussveien, samt noen flere prosjekter.
- Salg av tomter og grunn, 95 millioner kroner: 93,7 millioner kroner av disse er i hovedsak delbetaling av Rådhusmarka og salg av tomter. Det er også inntektsført 1,3 millioner kroner i salg av varige driftsmidler.
- Mottatte avdrag på utlån av egne midler, 28,5 millioner kroner: 27,4 millioner kroner er avdragsinntekter som gjelder ansvarlig lån til Lyse energi AS og 1,15 millioner kroner er ekstraordinær innbetaling på lån for Forus sportssenter AS.
- Det er benyttet 422,1 millioner kroner av budsjettert låneopptak på 816,5 millioner kroner til finansiering av investeringsutgifter i 2024.

Status investeringer (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Prosjekt mangler	6	0	0	0	0		0
Sum	6	0	0	0	0		0
Kultur og oppvekst Skole							
Digital satsing - Trådløs infrastruktur	0	2 000	23	23	0	0,0 %	23
Utskiftning av digitale enheter i Sandnesskolen	13 462	9 274	11 400	11 337	63	0,5 %	11 400
Oppgradering utendørsanlegg skoler	7 854	3 325	4 110	3 319	792	19,3 %	4 110
Oppgradering bygningsmasse skolebygg	16 437	3 800	759	104	656	86,3 %	759
Sløydsal Ganddal skole	0	0	350	0	350	100,0 %	350
Bogafjell ungdomsskole	0	0	382	0	382	100,0 %	382
Kleivane skole og idrettshall	-2 447	0	68	0	68	100,0 %	68
Utvidelse og oppgradering Skeiene ungdomsskole, U21-skole	87	0	0	0	0		0
Altona skole og ressursenter nye lokaler	143	0	0	0	0		0
Malmheim skole utvidelse B7-skole	3 377	0	2 503	0	2 503	100,0 %	2 503
Ombygging/utvidelse Sviland skule	717	0	283	-194	477	168,4 %	283
Utvidelse Sandved skole, B28	37 619	0	1 455	1 127	328	22,6 %	1 455
Høyland ungdomsskole, ny flerbrukshall	1 362	0	962	1 306	-344	-35,7 %	962
Vurdering skoler Sentrum	4	0	0	0	0		0

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Nye Hommersåk skole, b35	12 235	46 368	18 481	15 152	3 329	18,0 %	18 481
Varslingsanlegg, skoler	3 205	2 375	4 569	4 546	23	0,5 %	4 569
Nye Trones skole	394	2 000	3 532	107	3 426	97,0 %	3 532
Trones skole, avlastningsskole	0	0	950	0	950	100,0 %	950
Sørbø skole utvidelse	5 194	62 226	25 932	24 602	1 330	5,1 %	25 932
Branntekniske tiltak Trones skole	0	3 500	3 500	149	3 351	95,7 %	3 500
Branntekniske tiltak Stangeland	0	2 500	2 500	22	2 478	99,1 %	2 500
Utredning forsterket avdeling Lundehaugen	0	1 000	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Utredning Stangeland skole	0	1 000	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Langgata 72 helsestasjon	2 747	0	4 850	149	4 701	96,9 %	4 850
BFE samlokalisering inventar og utstyr	195	0	0	0	0		0
Sum Kultur og oppvekst Skole	102 582	139 368	88 610	61 749	26 862	30,3 %	88 610
Kultur og oppvekst							
Barnehage							
Barnehager infoskjermer	0	0	0	8	-8		0
Brueland barnehagebrakker	105	0	15	15	0	0,0 %	15
Oppgradering utendørsanlegg barnehage	1 004	3 800	9 123	4 707	4 416	48,4 %	9 123
Oppgradering bygningssmasse barnehage	4 536	2 137	4 515	1 353	3 162	70,0 %	4 515
Brueland bhg planlegging ombygg og utvielse	0	0	156	0	156	100,0 %	156
Barnehage Figgjo vurdering	1 212	18 139	18 990	994	17 996	94,8 %	18 990
Kjøp av tomter barnehageformål	0	6 650	2 000	0	2 000	100,0 %	2 000
Barnehager branntekniske tiltak	0	0	137	0	137	100,0 %	137
Rabalder bhg oppgradering	0	0	147	0	147	100,0 %	147
Nye barnehageplasser i sentrum	805	0	1 095	415	680	62,1 %	1 095
Langgata barnehage masseutglidning	2 345	0	0	0	0		0
Sandvedhaugen og Varatun bhg, utred. paviljonger	0	0	950	0	950	100,0 %	950
Nye barnehageplasser på Ganddal	20	0	8	8	0	0,0 %	8
Forsand barnehage, vogn/soveskur	0	0	500	238	262	52,4 %	1 250
Smeaheia barnehage, skur	0	0	400	0	400	100,0 %	400
Sum Kultur og oppvekst Barnehage	10 027	30 726	38 035	7 737	30 298	79,7 %	38 785
Kultur og oppvekst Barn og unge							
Lydskjerming, Langgata 54	0	0	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Sum Kultur og oppvekst Barn og unge	0	0	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Enhet for funksjonshemmede							
EFF-boliger Olsokveien	1 193	0	440	440	0	0,0 %	440
Omsorgsboliger Øvre Espedal	1 146	51 212	4 222	1 170	3 052	72,3 %	4 222

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Bofellesskap unge funksjonshemmede, Sørbø Hove	1 667	72 255	40 253	15 169	25 084	62,3 %	40 253
Foreldreinitiativet III	7 615	69 351	86 614	51 710	34 904	40,3 %	86 614
Skarabakken aktivitetssenter	2 340	82 535	15 195	5 513	9 682	63,7 %	15 195
Nybygg Åsveien 156	593	6 492	3 916	2 586	1 330	34,0 %	3 916
Oppgradering boliger med fellesareal, EFF	5 415	1 567	1 254	395	859	68,5 %	1 254
Branntekniske tiltak EFF-boliger	0	1 900	1 350	0	1 350	100,0 %	1 350
Sum Enhet for funksjonshemmede	19 968	285 312	153 245	76 982	76 263	49,8 %	153 245
H&V felles og samordningstjenester							
Sykesenger, møblering	0	1 500	0	0	0		0
Sum H&V felles og samordningstjenester	0	1 500	0	0	0		0
Helse og rehabiliteringstjenester							
Utstyr Mestringsenheten (flytting Jærveien 33)	796	0	8 204	7 919	285	3,5 %	8 204
Sum Helse og rehabiliteringstjenester	796	0	8 204	7 919	285	3,5 %	8 204
Sosiale tjenester							
Kommunale boliger rehabilitering	19 446	9 274	5 859	16 321	-10 462	-178,6 %	5 859
Boligsosial handlingsplan - fremskaffelse av boliger	130 065	134 189	266 955	241 260	25 695	9,6 %	266 955
Boliger for vanskeligstilte, boliger med robust utforming	8 514	7 419	14 301	5 121	9 180	64,2 %	14 301
Boliger for vanskeligstilte, småhus	3 744	17 410	2 702	2	2 700	99,9 %	2 702
Ombygging Skeianegt. 14	9 969	0	18	0	18	100,0 %	18
Soma rusvern, nytt hovedbygg (21014)	39	0	476	0	476	100,0 %	476
Ombygging boligrigg på Soma	0	0	1 502	0	1 502	100,0 %	1 502
NAV innleid bygg, inventar og utstyr	155	0	0	0	0		0
Lutsiveien 181 botiltak, gapahauk	4	0	0	0	0		0
Strømmålere omsorgsboliger	0	5 500	3 150	129	3 021	95,9 %	3 150
Inventar innleid bygg	113	0	0	0	0		0
SLS/FBU/Flyktningenheten							
Sum Sosiale tjenester	172 048	173 792	294 963	262 834	32 129	10,9 %	294 963
Sykehjemstjenester							
Sykesignalanlegg boas	4	0	2 911	1 936	975	33,5 %	2 911
Utstyr, bo- og aktivitetssenter	2 634	500	866	2 662	-1 795	-207,3 %	866
Oppgradering bygningsmasse omsorgsbygg	21 779	2 565	4 241	5 614	-1 374	-32,4 %	4 241
Bo- og aktivitetssenter, Lunde	0	6 061	2 061	26	2 035	98,7 %	2 061
Ombygging første etasje Åse	100	0	0	0	0		0
bo- og aktivitetssenter							
Reservestrøm boas	21	0	0	0	0		0

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Oppgradering trådløst nett, bo- og aktivitetssentre	3	6 000	3 028	2 496	532	17,6 %	3 028
Sørbo bo- og aktivitetssenter	6 060	150 000	71 231	73 675	-2 444	-3,4 %	71 231
Bo- og aktivitetssenter, Hana gamle skole - Privat / ideel tilbyder	265	2 000	2 000	1	1 999	99,9 %	2 000
Åseheimen borettslag oppgradering	15 113	0	3 263	147	3 116	95,5 %	3 263
Botiltak for senior+	0	1 000	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Branntekniske tiltak helsebygg	155	4 850	3 627	2 856	771	21,3 %	3 627
Kommunalt legekantor	0	5 400	5 400	1 544	3 856	71,4 %	5 400
Sum Sykehjemstjenester	46 134	178 376	99 628	90 956	8 672	8,7 %	99 628
Kultur og oppvekst Kultur							
Kinokino sal 1 oppgradering	1 545	0	212	212	0	0,0 %	212
Kinokino utstyr	0	300	612	408	204	33,3 %	612
Fritids- og kulturbygg oppgradering publikumsnett	6	250	744	34	710	95,4 %	744
Sandnes kulturhus teknisk utstyr, foaje	0	4 000	500	406	94	18,8 %	500
Kinokino sal 3 filmvisningsutstyr	0	0	1 000	962	38	3,8 %	1 000
Sandnes kulturhus, utstyr	591	300	300	275	25	8,2 %	300
Skatepark Bogafjell	59	0	378	0	378	100,0 %	378
Kunstnerisk utsmykning	922	5 008	2 272	1 517	754	33,2 %	2 272
Oppgradering bygningssmasse kulturbygg	3 426	712	3 703	0	3 703	100,0 %	3 703
Kulturhuset - rehabilitering	742	0	0	0	0		0
Kulturhuset foaje oppgradering	156	0	31	0	31	100,0 %	31
Sandnes kulturhus lysrigg	16 205	0	364	464	-100	-27,5 %	364
Havremølla oppgradering sprinkleranlegg	0	0	175	0	175	100,0 %	175
Kinokino: Tiltak for videre brukstillatelse	0	35 471	7 971	6 053	1 918	24,1 %	7 971
Kinokino: Totalrenovering – gjenstående tiltak	0	0	0	184	-184		0
Sum Kultur og oppvekst Kultur	23 652	46 041	18 262	10 517	7 745	42,4 %	18 262
B&T felles, Geodata, miljø og utbygging							
Bredbånd og mobilnett (BMN)	2 422	0	2 380	1 230	1 150	48,3 %	2 380
Boligtomter, Sørbohogane HUP1	1 064	0	-139	1 066	-1 205	-868,0 %	-139
Boligtomter Sørbohogane B11	9 917	18 000	15 064	13 228	1 836	12,2 %	15 064
Tronsholen	194	0	0	0	0		0
Boligtomter Kleivane B3/B4	415	0	93	93	0	0,0 %	93
Boligtomter Kleivane B1	40 959	51 932	0	2	-2		0
Boligtomter Øygarden	102	6 492	5 010	5 010	0	0,0 %	5 010
Boligtomter Åsveien	836	0	0	8	-8		0
Boligtomter Sviland	0	1 500	500	250	250	50,0 %	500
Mulighetsvurdering bolig Høle	30	250	100	2 119	-2 019	-2022,2 %	100
Boligtomter	0	11 128	11 128	10	11 118	99,9 %	11 128
Hommersandslia							
Trekanten, skoletomt	1	0	7	7	0	0,0 %	7

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Boligtomter Marta's Hage, Hommersåk	27	500	273	249	24	8,7 %	273
Boligtomter Annas Hage, Hommersåk	178	450	450	716	-266	-59,0 %	450
Havneparken, inkludert senkekasser	0	0	500	0	500	100,0 %	500
Næringstomter Stangelandshøyden	0	0	0	2	-2		0
Næringstomt Folkvordveien	1	0	2	2	0	0,0 %	2
Flytting hestesport, Foss Eikeland	187	9 283	12 766	1 311	11 456	89,7 %	12 766
Ledig tomt, Foss Eikeland	22	0	252	267	-15	-5,9 %	252
Næringsutvikling Sviland	25	1 500	292	244	47	16,2 %	292
Næringstomt Hesthammer, Hommersåk	342	0	0	235	-235		0
Næringsområde Gøysamyra, Forsand	1	0	-5	85	-90	-1695,1 %	-5
Næringstomt Bergekrossen, Forsand	108	0	-23	42	-66	-280,5 %	-23
Offentlig tomt, Sørbøhagane HUP1	3	0	-3	5	-9	-259,5 %	-3
Offentlige tomter Skårli AU06	5 828	0	3 490	12 772	-9 281	-265,9 %	3 490
Høyland Gravlund	0	0	0	208	-208		0
Tomteselskapet KF periode 1-6 (2023)	33 440	0	0	0	0		0
Ny dobbel idrettshall	0	1 000	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Prosjektstyringsverktøy	56	0	14	14	0	0,0 %	14
Sentrumstiltak, generelt	0	8 000	8 000	0	8 000	100,0 %	8 000
Oppfølgingstiltak KDP sentrum (GASS)	0	0	1 789	0	1 789	100,0 %	1 789
Område rundt Ruten, oppgradering og ferdigstillelse	6 832	10 500	1 668	-274	1 942	116,4 %	1 668
Oppgradering av sentrumsarealer	99	6 737	1 538	128	1 410	91,7 %	1 538
Grunnerverv for sikring til friluftsmål i Sandnesmarka	0	0	500	0	500	100,0 %	500
Utbyggingsavtaler	0	0	0	-8	8		0
Opparbeidelse av Kleivane etappe 1	0	0	0	406	-406		0
Adm.avtale for Maudlandsveien - plan 2008106	0	0	0	190	-190		0
Havneparken Sandnes, 1. etappe	3 407	0	0	19 738	-19 738		0
Nullstilling av prosjekt	2 533	0	0	2 140	-2 140		0
Administrasjonsavtaler	4 765	0	0	9 368	-9 368		0
Adm.avtale Vagle næringspark	309	0	0	2 313	-2 313		0
Avtale om anleggsbidrag Hana B3.1	138	0	0	0	0		0
Kleivane B3 og B4	83	0	0	0	0		0
Sørbø B01 og B03	3 326	0	0	708	-708		0
Sørbøhagane HUP1	2 920	0	0	1 063	-1 063		0
Kleivane B2 og G2	904	0	0	0	0		0
Bogafjell G4	1 844	0	0	147	-147		0
Boligfelt Leite	3 797	0	0	7 758	-7 758		0

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Adm.avtale Hana B4	1 635	0	0	234	-234		0
Anleggsbidrag Sandved, plan 2014134, gnr42 bnr 72 m.fl.	682	0	0	352	-352		0
Sørbøhagene B11	2 357	0	0	23	-23		0
Anleggsbidrag Sandved, plan 2014134, gnr 42 bnr 72 m.fl	7 625	0	0	15 543	-15 543		0
Anleggsbidrag Hove Park (plan 201710)	0	0	0	15 525	-15 525		0
Kabling 132 kV Jærveien- Asheimveien	834	400	123	135	-12	-10,0 %	123
Sum B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	140 247	127 673	66 769	114 664	-47 895	-71,7 %	66 769
Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)							
Lura - tomt og aktivitetshus	0	0	1 490	0	1 490	100,0 %	1 490
Oppgradering bygningssmasse gravplass	196	1 500	5 457	2 616	2 841	52,1 %	5 457
Figgjohallen strakstiltak	3 604	9 274	9 547	11 126	-1 579	-16,5 %	9 547
Oppgradering bygningssmasse idrettsbygg	1 670	475	1 253	1 438	-185	-14,8 %	1 253
Austrått svømmehall	2 656	0	433	1 383	-950	-219,5 %	433
Giskehallen, rehab svømmehallen	1 272	0	547	-586	1 133	207,2 %	547
Ishall	0	3 500	3 500	0	3 500	100,0 %	3 500
Oppgradering Giskehallen 1	0	0	0	19	-19		0
Gjøysamyra ferdigstillelse infrastruktur	78	0	0	0	0		0
Samlepott PIV - Park, idrett og vei	0	0	2 500	0	2 500	100,0 %	0
Maskinpark, biler	11 557	400	14 091	10 703	3 388	24,0 %	14 091
Utskiftning av utrangerte gatelys	1 838	0	0	0	0		0
Gatelys	1 041	0	165	54	112	67,4 %	165
Trafikksikkerhet eksisterende veinett, strakstiltak	1 878	1 000	1 482	948	534	36,0 %	1 482
Trafikksikring - Aksjon skolevei	2 508	0	869	847	22	2,6 %	869
Folkehelse, sykkelveinett	1 027	0	-114	1 021	-1 136	-993,1 %	-114
Vei- Sikring kommunale broer	898	1 250	1 887	958	929	49,2 %	1 887
Ras Haukalivegen	629	0	0	0	0		0
Trafikksikring, samarbeidsprosjekt	1 008	0	-521	29	-550	-105,6 %	-521
Hjem,jobb,hjem - elbysykel oppstart fase 2	0	0	868	0	868	100,0 %	868
Bypakke gange 2018	36	0	-5 113	0	-5 113	-100,0 %	-5 113
Bymiljøpakke	1	0	-497	0	-497	-100,0 %	-497
Bypakke gange 2020	2 153	0	-4 390	2 509	-6 898	-157,2 %	-4 390
Bymiljøpakke trafikksikkerhet	202	0	-162	2 103	-2 266	-1395,7 %	-162
ungdomsskoler							
Bymiljøprosjekter	0	0	0	643	-643		0
Etablere kulvert som erstatning for Kyrkjevegen bru	5 340	0	1	1	0	0,0 %	1
Trafikksikkerhet og sykkeltiltak	950	0	122	122	0	0,0 %	122

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Fortau Figgenveien	6 567	25 000	7 298	3 597	3 701	50,7 %	7 298
PIV - Bratteli kai gjenoppbygging	161	3 000	1 334	1 120	213	16,0 %	1 334
PIV - Kallali kai stabiliserende tiltak	27	0	972	1 696	-724	-74,5 %	3 472
Åsveien rehabilitering vei	5 979	0	2 810	2 801	9	0,3 %	2 810
Hugins, Munins og Odins gate grunnerverv og opparbeidelse	9	1 000	452	41	411	91,0 %	452
Haakon 7. gate opparbeidelse	3 214	22 500	27 221	11 059	16 162	59,4 %	27 221
Elvegata opparbeidelse, plan 201907	0	1 500	0	0	0		0
Sikker skolevei Hommersåk - ny undergang	0	2 000	2 000	0	2 000	100,0 %	2 000
Hommersåkveien							
Gang- og sykkelvei, Løwenstrase	0	0	1 100	0	1 100	100,0 %	1 100
Kryssutbedring, Høleveien/Ryfylkeveien, Apalstøveien	0	0	1 100	0	1 100	100,0 %	1 100
Robotgressklippere	647	800	569	663	-94	-16,5 %	569
Figvedveien bru rehabilitering	2 845	4 000	2 545	372	2 174	85,4 %	2 545
Utskiftning av Bråstein bru	172	9 500	1 320	7	1 314	99,5 %	1 320
Rehabilitering bro over jernbanen Brugata	0	2 000	6 000	5 866	134	2,2 %	6 000
Utskiftning av konvensjonelle gatelys til LED	0	18 539	19 309	18 594	715	3,7 %	19 309
Utskiftning av Songesand bru	0	4 000	1 000	30	970	97,0 %	1 000
Tømming dam Smeaheia	0	0	7 620	837	6 783	89,0 %	7 620
Flytte gatelysstyring ut av nettstasjon	0	0	200	0	200	100,0 %	200
Statlig sikring av eiendommer på Fjogstad, til landbruk- og friluftsfomål	99	0	0	0	0		0
Oppgradering vei	8 096	6 492	7 000	6 817	183	2,6 %	7 000
Idrettsplasser og løkker, generelt	2 634	5 000	7 130	6 871	259	3,6 %	7 130
Oppgradering lysanlegg fotballbaner	2 507	3 000	1 832	1 896	-65	-3,5 %	1 832
Grunnerverv idrettsanlegg	943	8 025	3 525	13	3 512	99,6 %	3 525
Skifte av kunstgress	13 685	0	605	66	539	89,1 %	605
Tiltak for å oppfylle nye miljøkrav til kunstgressbaner	422	0	3	608	-605	-18653,2 %	3
Tilpasse idrettshaller til kortbanehåndball	1	0	23	15	9	36,9 %	23
Monitorering av bruk av idrettshallene	293	0	0	0	0		0
PIV - Tiltakspakke 2020	868	0	0	0	0		0
Austrått svømmehall badeleker	81	0	133	121	12	9,0 %	133
Rekkefølgetiltak Iglesmyr idrettspark (vei, adkomst og parkering)	0	5 564	0	0	0		0
Parker og grønntanlegg, generelt	4 488	900	6 386	1 596	4 790	75,0 %	6 386

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Bystrand Luravika, planarbeid/prosjektering	376	0	3 581	411	3 171	88,5 %	3 581
Benker sentrum, parker og gravplasser	46	0	354	86	268	75,8 %	354
Opparbeidelse av Gamlaverket leke- og aktivitetsområde	1 584	0	15 766	12 608	3 159	20,0 %	15 766
Etablering av parkdrag langs Storåna i Sandvedparken	0	12 350	0	0	0		0
Planlegging/prosjektering, åpning Storåna inkludert Elveparken	0	13 274	8 218	5 832	2 386	29,0 %	8 218
Komprimerbare bossdunker sentrum	548	0	0	0	0		0
Hundeluftepark Helgelandsskogen (inngjerdet område)	0	1 500	1 500	1 395	105	7,0 %	1 500
St. Olavs gate og Langgata - regulering	0	2 500	1 500	1 039	461	30,7 %	1 500
Grøntplan	0	500	500	1	499	99,8 %	500
Flytte hundeluftingsområde Varatun	0	0	1 300	1 134	166	12,8 %	1 300
Friluftsområder, generelt	4 972	1 000	2 910	2 212	697	24,0 %	3 135
PIV - Naturforvaltning	1 265	0	321	1 179	-857	-266,7 %	321
Folkehelse, oppgradering og sammenkobling av turveinettet	367	1 000	1 356	976	380	28,0 %	1 356
Frøylandsvatnet, turvei med lys. Utredning og tiltak	394	0	1 419	217	1 202	84,7 %	1 419
Ras Sandvedparken, akutt tiltak	2 838	0	656	321	336	51,1 %	656
Innløsning av områder regulert til offentlige friområder og lekeplasser	137	0	1 607	26	1 581	98,4 %	1 607
Fjellsikring Hommersåk terrasse, akutt tiltak	0	0	1 300	3	1 297	99,8 %	1 300
Lekeplasser, generelt	3 699	6 028	6 283	5 318	965	15,4 %	6 283
Sandnes idrettspark	469	0	739	74	665	90,0 %	739
Oppgradering av gravlunder	1 147	1 000	1 788	1 361	426	23,9 %	1 788
Bevaring og forvaltningsplan for gravplassene	261	500	1 222	418	804	65,8 %	1 222
Kjøp av areal - parkering Sviland gravkapell	31	400	400	331	68	17,1 %	400
Ny gravplass i Sandnes øst	17	1 800	353	0	353	100,0 %	353
Utvidelse og opparbeidelse av doble gravsteder på Soma gravlund	145	500	2 285	1 667	618	27,0 %	2 285
Forsand kyrkjegard regulering gravfelt	101	0	0	0	0		0
Omregulering av eksisterende graver på Gand gravlund	0	500	500	0	500	100,0 %	500
Oppfølging av tiltaksplan for parkdraget langs Storåna	1 936	300	802	24	779	97,1 %	802
Planlegging opparbeidelse av Kydnavegen	0	3 130	0	0	0		0

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Sum Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)	114 613	186 501	199 563	137 251	62 313	31,2 %	199 788
Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)							
Demning Frøylandsvatnet	11	902	1 391	0	1 391	100,0 %	1 391
Tiltak på grunn av økt vannføring i Frøylandsbekken	0	8 772	0	0	0		0
Lurabekken kulvert VA	248	5 000	0	0	0		0
Kulvert Stangelandsåna	4 729	0	0	0	0		0
Klimatilpasning	540	0	0	0	0		0
ENØK-tiltak tekniske installasjoner	1 003	100	7 077	1 853	5 224	73,8 %	7 077
Teknisk utstyr VA-nett; pumping, slamsuging osv.	9 116	5 000	320	0	320	100,0 %	320
Forsand – hovedavløpsledninger	0	1 500	0	0	0		0
Sanering Sleipnersgate - Odinsgate med flere	1 136	12 000	24 864	27 062	-2 198	-8,8 %	24 864
Bussveien flytting og oppgradering av VA-ledninger	22 355	30 000	49 824	55 813	-5 989	-12,0 %	49 824
Hoveveien med tilgrensende nedslagsfelt VA-ledninger	32 512	4 000	-65	1 053	-1 118	-1730,0 %	-65
Omlegging avløpsnett sentrum, Ålgårdskloakken	2 792	0	0	0	0		0
Oppgradering kommunalt nett utløst av eksterne utbyggere	1 326	5 000	12 468	1 883	10 584	84,9 %	12 468
Olav Vs plass oppgrad ledningsnett ifm bussveiutbygg	18 007	0	2 481	3 681	-1 200	-48,3 %	2 481
Oalsgata oppgradering VA-ledninger	0	18 000	0	0	0		0
Etablering biokullanlegg med tilhørende bygg	25	0	5 915	5 694	221	3,7 %	5 915
Kommunal egenandel miljøtiltak	0	300	900	1	899	99,8 %	900
Hove-Osli	0	8 000	8 000	153	7 847	98,1 %	8 000
Ventilkammer Eskemyrveien	0	3 500	0	0	0		0
InnoVann	0	0	0	1 621	-1 621		1 820
Generelle tiltak iht. hovedplan vann	-13	0	0	0	0		0
Åsveien med sidegater, oppgradering og driftsoptimalisering tekniske installasjoner	11 973	17 000	17 928	17 337	591	3,3 %	17 928
Oppfølging avløpsstrategi spredt bebyggelse	0	3 500	0	0	0		0
Etablering VA ledninger Usken	1 305	0	0	0	0		0
Riska - Li, etablering av vann- og avløpsledninger	0	500	500	0	500	100,0 %	500
Oppgradering kulvert Lurabekken - Seljeveien	3 818	20 000	36 829	20 661	16 168	43,9 %	36 829
Fornyning/utskifting renovasjonsbeholdere	1 895	3 000	4 300	4 362	-62	-1,4 %	4 300

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Tiltak på nedlagt deponi Varatun	0	2 000	2 000	193	1 807	90,4 %	2 000
Kommunale returpunkt	0	2 054	0	0	0		0
Sum Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)	112 780	150 128	174 733	141 368	33 365	19,1 %	176 553
Organisasjon							
Oppgradering av EpiServer	110	0	0	0	0		0
Digitalisering arkiv hos BFE og PPT	516	0	0	0	0		0
DigiBarnevern	0	0	2 250	0	2 250	100,0 %	2 250
Et mer fleksibelt dokumenthåndteringssystem	2 195	0	0	0	0		0
Lydtette fokusrom, rådhuset	0	0	1 000	53	947	94,7 %	1 000
Digital satsing - 1 til 1 digital enhet for alle elever og ansatte i Sandnesskol	0	0	0	-5	5		0
Sum Organisasjon	2 821	0	3 250	47	3 203	98,5 %	3 250
Eiendom							
Langgata 76 - utskift. tak, utvendig rehab	1 728	0	0	109	-109		0
Sandnes kulturhus teknisk utstyr	167	0	1 703	1 530	174	10,2 %	1 703
Adgangskontroll medisinnrom boas	106	0	1 293	221	1 072	82,9 %	1 293
Varatun psykiatriske	0	0	2 000	0	2 000	100,0 %	2 000
Skeiane ungdomsskole – gymbygg	0	0	8 700	360	8 340	95,9 %	8 700
Oppgradering/utskift av gjerder, skoler/barnehager	0	0	715	0	715	100,0 %	715
Miljøtiltak kommunale bygg	0	1 900	1 472	84	1 388	94,3 %	1 472
ITV-anlegg	1 953	950	754	0	754	100,0 %	754
kameraovervåking							
Innemiljø øvrige kommunale bygg, oppgradering	33	2 660	1 008	0	1 008	100,0 %	1 008
Omlægging intern kommunikasjon for teknisk styresystemer	494	285	934	858	76	8,2 %	934
Adgangskontroll	953	1 425	2 465	1 423	1 042	42,3 %	2 465
Risikovurdering og oppgradering av varmetekniske anlegg i kommunens formålsbygg	0	570	1 486	0	1 486	100,0 %	1 486
Nedgravde søppelcontainere	2 109	950	1 374	200	1 174	85,4 %	1 374
Programvare og programmering fagservere kommunens formålsbygg	824	902	2 393	455	1 938	81,0 %	2 393
Universell utforming	2 607	3 587	5 475	2 751	2 724	49,8 %	5 475
Radontiltak bygg med for høye bq-verdier	0	475	1 185	0	1 185	100,0 %	1 185
Oppgradering brannvarslingsanlegg, merking, tiltaksplaner for byggene	3 269	950	750	0	750	100,0 %	750
Merking p-plasser, skoler og barnehager	65	2 171	0	0	0		0
Regulering	278	11 648	8 084	429	7 656	94,7 %	8 084
Digitalisering brann- og FDV- dokumentasjon	2 177	0	848	354	494	58,2 %	848

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Brannteknisk tilstandsvurdering	0	5 286	2 286	507	1 779	77,8 %	2 286
kontorbygg							
Riving gamle bygg og brakker	940	4 750	3 810	0	3 810	100,0 %	3 810
Ballbinger, utskifting av	992	950	349	0	349	100,0 %	349
kunstgress på uteanlegg							
formålsbygg							
Oppgraderinger av	9 201	13 000	18 167	13 431	4 736	26,1 %	18 167
kommunale bygg							
Oppgradering dusjanlegg for	704	1 425	1 752	2 645	-893	-51,0 %	1 752
å hindre legionella							
Energieffektivisering	435	18 998	14 563	210	14 353	98,6 %	14 563
Garderobeanlegg Vagleleiren	320	0	2 288	799	1 490	65,1 %	2 288
Kjøp og oppgradering	17 662	0	1 338	641	698	52,1 %	1 338
Høylandsgata 4							
Sum Eiendom	47 015	72 882	87 195	27 006	60 190	69,0 %	87 195
Kommunens fellesutgifter							
Investeringer IKT	464	2 300	571	437	134	23,5 %	571
Inn-Digi -	486	1 500	1 426	547	879	61,6 %	1 426
Prosessoptimalisering og							
kontinuerlig forbedring							
Nettverk- kommune felles	907	2 332	902	3 911	-3 008	-333,4 %	902
Utskiftning av	643	0	0	0	0		0
stemmeavlukker							
Nytt utstyr for elektronisk	414	0	443	160	283	63,9 %	443
løsning for politiske							
dokumenter							
Ladepunkt EI-biler for	520	0	2 500	3 166	-666	-26,6 %	2 500
tjenestebiler							
Kommune felles -	175	0	216	175	41	18,8 %	216
Oppgradering møterom							
Gøysamyra næringsareal	5	0	0	0	0		0
Opparbeidelse ekstern	6 509	0	4 376	1 826	2 551	58,3 %	4 376
infrastruktur							
Skeiane/rådhuset,							
rekkefølgekrav							
Salg av rådhusmarka	76	0	0	51	-51		0
Forskuttering SIAS,	0	0	15 000	15 000	0	0,0 %	15 000
rekkefølgekrav							
Nytt administrasjonsbygg og	1	2 000	1	6	-5	-586,4 %	1
parkering på S1							
Nytt OPS S1 - Offentlig privat	0	1 000	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
kontorbygg og parkering							
Ny brannstasjon	321	0	830	0	830	100,0 %	830
Ruten - teknisk plan og	5 087	2 000	2 900	2 349	551	19,0 %	5 108
offentlig byrom							
Offentlige arealer (alle	2 795	9 274	5 829	313	5 516	94,6 %	5 829
formål)							
Sum Kommunens	18 403	20 406	35 994	27 941	8 054	22,4 %	38 203
fellesutgifter							
Investeringer i varige	811 092	1 412 705	1 269 451	966 969	302 483	23,8 %	1 274 454
driftsmidler							

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Sørbø kirke	12 621	0	0	0	0		0
Avtaler justeringsmva	2 222	0	0	2 183	-2 183		0
Tilskudd til andres investeringer	14 843	0	0	2 183	-2 183		0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Egenkap innskudd KLP	1 748	0	1 968	1 968	0	0,0 %	1 968
Egenkap innskudd SKP	22 000	24 300	22 000	22 000	0	0,0 %	22 000
Offentlige arealer (alle formål), budsjett	0	0	0	3	-3		0
Renter/Utbytte og lån	615	0	0	0	0		0
Kapitaltilskudd	0	923	923	923	0	0,0 %	923
Folkehallene IKS							
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	24 363	25 223	24 891	24 894	-3	0,0 %	24 891

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Renter/Utbytte og lån	78 276	0	0	122	-122		0
Utlån av egne midler	78 276	0	0	122	-122		0
Sum del 1-4	928 573	1 437 928	1 294 342	994 169	300 174	23,2 %	1 299 346

Sandnes Havn KF

Foretakets formål

Sandnes Havn KF har som formål å:

- drive havnen med tilhørende bygg og eiendommer på en forretningsmessig måte
- sørge for at havnen til enhver tid er en effektiv havn som tilfredsstiller brukernes behov
- legge til rette for rimelig og sikker sjøtransport, regulert av havne- og farvannsloven

Økonomisk resultat

Driftsregnskapet for foretaket avlegges med et positivt netto driftsresultat i 2024 på 14 millioner kroner mot et netto driftsresultat på 11,6 millioner kroner i 2023. Sandnes Havn KF har i 2024 foretatt investeringer for 15,2 millioner kroner.

Driftsregnskap	2023	2024
Driftsinntekter	-20 838	-20 668
Driftsutgifter	23 853	22 343
Brutto driftsresultat	3 014	1 675
Eksterne finanstransaksjoner	-3 052	-3 693
Motpost avskrivninger	-11 589	-11 956
Netto driftsresultat	-11 626	-13 973
Interne finanstransaksjoner	11 626	-13 973
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk (+/-)	0	0

Sandnes Havneterminal AS, som Sandnes Havn KF eier 20 prosent av, hadde i 2024 en omsetning på 26 millioner kroner. Tilsvarende omsetning i 2023 var på 23 millioner kroner. Foreløpig urevidert resultatregnskap viser et underskudd på 54 000 kroner mot et underskudd i 2023 på 480 592 kroner.

Aktivitet

Total godsmengde over de offentlige havneanleggene var i 2024 på 141 679 tonn mot 123 575 tonn i 2023.

For mer utførlig informasjon henvises det til foretakets årsmelding for 2024.

Administrasjon og styre

I Sandnes Havn KF er det en fast ansatt.

Sykefraværet i havneforetaket var på 0 prosent i 2024, det samme som i 2023.

Foretaksstyret har 8 medlemmer og består av tre kvinner og fem menn.

Styring, kontroll og eierskap

God ledelse, målrettet ressursstyring, og rett og sikker bruk av systemer gir betryggende egenkontroll. Tilsyn og revisjoner er sentrale redskaper for forbedring og læring. I [kommuneplan 2023-2038](#) defineres langsiktig og helhetlig strategi for samfunnsutvikling og organisasjon. Prioriteringer og oppfølging skjer gjennom handlings- og økonomiplanene. Aktiv og målrettet oppfølging av tjenester og oppgaver som utføres av kommunalt eide selskaper, sikrer en engasjert og strategisk utøvelse av kommunens eierskap i selskapene og derav styringen av hele kommunens virksomhet.

Mål og strategier

Ledelse og styring av kommunen skjer gjennom politisk vedtatt organisering og fullmakt- og delegasjonsreglement, samt vedtatte planer og strategier. [Kommuneplan 2032-2038](#) er Sandnes kommune sitt overordnede plandokument som helhetlig samfunnsutvikler. Med samordnet areal-, transport- og tjenesteutvikling tilrettelegges det for gode bo- og oppvekstvilkår, næringsutvikling og en fremtidsrettet attraktiv byutvikling. Ny kommuneplan er tuftet på FNs bærekraftsmål.

Foruten kommuneplan inngår økonomiplan, kommunedelplaner og temaplaner samt strategidokumenter knyttet til tjenesteutvikling i kommunens samlede plansystem. For bruk i forvaltningen av enkelttjenester er det utformet utfyllende strategidokumenter og retningslinjer. Kommunestyret prioriterer tiltak og utviklingsoppgaver som skal gjøres, innenfor den økonomiske rammen kommunen rår over. På den måten er handlings- og økonomiplanen kommunestyrets «bestilling» til kommunedirektøren og det kommunale foretaket. Kommunedirektøren rapporterer samlet tilbake på grad av måloppnåelse og fremdrift i økonomi- og aktivitetsrapporter, perioderapporter og årsrapport.

Egenkontroll og styring

Kommuneloven har lagt ansvaret for egenkontroll med hele kommunens virksomhet til kommunestyret selv. I dette ligger også å påse at regnskapet revideres på en betryggende måte. Ved konstitueringen i ny valgperiode skal kommunestyret velge et kontrollutvalg. Kontrollutvalget utfører kontroll og tilsynsoppgavene på vegne av kommunestyret. Derfor er det kommunestyret som fastsetter utvalgets forslag til budsjettramme og godkjenner plan for forvaltningsrevisjoner og eierkontroller. Kontrollutvalget rapporterer og innstiller direkte til kommunestyret. Kommunestyrets valgte revisor får sine oppdrag fra Kontrollutvalget og rapporter dit.

I kommuneloven er ansvaret for internkontroll med kommunens virksomhet lagt til kommunedirektøren. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Sammen med resultater av gjennomførte statlige tilsyn, skal det rapporteres til kommunestyret minst en gang i året.

Statlige tilsyn

Statsforvalteren fører tilsyn med kommunal virksomhet, for å sikre kvalitet og forsvarlige tjenester, og at lovverk blir fulgt. De har også ansvaret for å samordne de statlige tilsynene overfor en kommune. Det er i 2024 gjennomført følgende statlige tilsyn:

- Tilsyn med kommunens arbeid for å sikre et trygt og godt skolemiljø
- Arbeidstilsynet – stedlig tilsyn ved SFO og Mestringsenheten
- Mattilsynet – stedlig tilsyn drikkevann
- Samordnet tilsyn – nasjonal dokumentkontroll med kommunens forsøplingsmyndighet etter §28 i forurensingsloven

Saksbehandlings- og delegasjonsreglement

Med hjemmel i kommuneloven har kommunestyret fastsatt kommunens saksbehandlings- og delegasjonsreglement. Det regulerer ansvars-, myndighets- og oppgavefordelingen mellom kommunens politiske organer, og mellom politisk nivå og kommunedirektøren. Reglementet har også egne bestemmelser om ansvar og oppgaver lagt til områdeutvalg, nemnder og råd. Kommunedirektørens videredelegasjon til virksomhetslederne er også inkludert.

Oppdatert saksbehandlings – og delegasjonsreglement ble vedtatt av kommunestyret i [ksak 143/23](#).

Økonomiforvaltning

Økonomireglement, finansreglement og investeringsreglement er vedtatt av kommunestyret. Reglementene regulerer økonomistyringen, gir retningslinjer og gir fullmakter knyttet til økonomiforvaltningen. Det er i tillegg målsettinger om å ivareta økonomisk bærekraft over tid, foreta investeringsbeslutninger basert på livssyklus-kostnader samt hensynta miljø og klima i beslutningsprosessene.

Finansielle nøkkeltall

I [handlings- og økonomiplan 2025-2028](#) redegjorde kommunedirektøren for kommunens samlede økonomiske situasjon for planperioden og på lang sikt mot 2034. Ut fra analysene ble det foreslått finansielle nøkkeltall for styringen av Sandnes kommune fremover. De økonomiske måltallene for 2025 ble fastsatt av kommunestyret i behandlingen av saken, og rapportering av måloppnåelsen ved utgangen av 2024 fremgår av eget kapittel i årsrapporten.

Kontrollutvalget

Kontrollutvalget utøver den løpende egenkontrollen på vegne av kommunestyret. Ansvar er å påse at regnskapet revideres på betryggende måte og at økonomisk forvaltning skjer i samsvar med bestemmelser og vedtak. Utvalget har også ansvar for å få utført forvaltningsrevisjoner av kommunens virksomhet og eierkontroller av selskaper kommunen har eierinteresser i. Grunnlaget er en overordnet risikoanalyse som utarbeides hvert fjerde år. Eierskapskontroller gjennomføres normalt felles med andre kontrollutvalg, da eierskapet i selskaper angår flere kommuner. Kontrollutvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer vedtatt av kommunens folkevalgte organ eller andre kommunale organer. Kommunestyret fastsetter den 4-årige planen for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll.

Budsjettrammen for kontrollutvalget sin virksomhet i 2024 var 5,8 millioner kroner.

Kontrollutvalget i Sandnes avlegger egen årsmelding og årsregnskap for 2024 direkte til kommunestyret.

Forvaltningsrevisjoner

I 2024 har det pågått følgende forvaltningsrevisjoner:

- Jordvern

- Utfordrende adferd i skolehverdagen
- Hjemmesykepleien i Sandnes kommune

Eierkontroll Lyse AS ble ferdigstilt i 2024.

Disse revisjonene forventes ferdigstilt 1. kvartal 2025:

- Eierskapskontroll IVAR IKS

Oppfølging av forvaltningsrevisjoner

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak knyttet til utførte forvaltningsrevisjoner følges opp av administrasjonen og eventuelt foretaksstyre. Formålet er læring, forbedring og at nødvendige tiltak iverksettes. I 2024 har kontrollutvalget avlagt status på oppfølging etter følgende forvaltningsrevisjoner:

- Ny oppfølging av forvaltningsrevisjonen Psykisk helse barn og unge i Sandnes – [ksak 129/24](#)

Nye forvaltningsrevisjoner bestilt i 2024

Kontrollutvalget har bestilt følgende forvaltningsrevisjoner i løpet av 2024:

- Ungdomskriminalitet og rusforebygging
- Beredskap
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon Språkopplæring for innvandrere

Kontrollutvalget har bestilt følgende eierskapskontroller

- Lyse AS: oppfølging av forvaltningsrevisjon med eierskapskontroll, felles bestilling med de andre eierkommune.
- IVAR IKS: forvaltningsrevisjon med eierskapskontroll, felles bestilling med de andre eierkommune.

Eierskapsporteføljen og eierskapskontroll

I samsvar med overgangsbestemmelsene i inndelingslova og kommuneloven er kontinuitetsprinsippet lagt til grunn for kommunens eierskap i selskaper. Det betyr at nye Sandnes gikk inn i eierskapet som tidligere Sandnes og Forsand hadde. Tidligere Sandnes kommune sin eierpolitiske strategi ble ajourført og vedtatt i tråd med dette. Det rapporteres tertialvis til kommunestyret om kommunens samlede eierskap, med nøkkeltall om økonomisk utvikling, garantiansvar og risikoforhold knyttet til selskapene og kommunens samlede eierportefølje.

Kommuneloven har tydelige krav til konsernstyring av økonomiforvaltningen i kommunen, risikostyring, eierstyring og internkontroll. Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) har vært oppe flere ganger til vurdering. Selskapsformen er særegen ved at deltakerkommunene er pro-rata ansvarlige for selskapets gjeld og forpliktelser. Derfor er det reist en rekke prinsipielle spørsmål, for eksempel om skattemessige forhold, hensynet til regelverket om offentlig støtte, praktisering av meroffentlighet og styresammensetning. En større endring av loven ble vedtatt i juni 2023 og iverksatt fra 2024. Andre endringer har Regjeringen inntil videre stoppet, blant annet spørsmål som gjelder statsstøtteregelverket og skattemessige forhold. Kommunedirektøren følger lovarbeidet.

Kommunale foretak er en del av kommunen som juridisk enhet. Derav følger også at det er bestemmelsene om forvaltningsrevisjon som også gjelder for disse. Ved utgangen av 2024 har kommunen ett foretak, Sandnes Havn KF. Styret avlegger årsberetning og årsregnskap 2024 i egen sak til kommunestyret.

Større endringer og utvikling av kommunens eierportefølje:

- Eierkommunene i Rogaland brann og redning IKS har fortsatt arbeidet med forbedring og utvikling av styringsdialog, effektivisering og ressursbruk. Nasjonal politikk for brann- og redningstjenesten er i endring. Omstillingsarbeidet og samarbeidet om tilpasninger til nøkterne rammer har prioritet. Kommunestyrene i Time og Klepp har vedtatt at det må sees nærmere på utgiftsnivået for eierkommunene, spesielt brannstasjonene. Dersom dette ikke fører frem, er kommunene innstilt på å utrede et felles brannvesen for disse kommunene. Representantskapet har gitt et mandat til kommunedirektørene i eierkommunene om videre utredning. Kommunedirektørene gjennomført sitt innledende arbeid i 2023. Det ble innhentet erfaringer fra andre tilsvarende selskaper og deres eierkommuner, gjort analyser av kostandsdrivere i selskapet og utredet mulige forbedringstiltak. Samtidig har styret i selskapet fått utarbeidet revidert brannordning. Den ble behandlet av representantskapet i mai 2024. Den er grunnlaget for fremtidig innretningen av selskapet, kostnadsnivå og finansiering. Eierkommunene har derfor bedt om at ny brannordning kostnadsberegnes før den fremmes for endelig behandling i kommunestyrene. Budsjett 2024 og ny handlings- og økonomiplan for selskapet er vedtatt med videreføring av samme nivå som 2023. Det er betydelig akkumulert egenkapital i selskapet som det nå er lagt stram styring for anvendelse av i vedtaket. Eierkommunene har satt tydelige krav til nøkternhet, omstilling og realisering av stordriftsfordeler fremover. Det gjelder også til forslaget om revidert brannordning. Resultatene av arbeidet med en bærekraftig og langsiktig finansieringsstruktur av selskapet skal foreligge innen mars 2025, parallelt fullføres fellessak om forslag til ny brannordning (brannokumentet) for politisk behandling.
- Rogaland Revisjon IKS, IVAR IKS og Ryfylke IKS sine selskapsdokumenter er også ajourført i løpet av 2023. Årsaken er i hovedsak endringer i lov- og forskriftet. I tillegg er Time kommune godkjent som ny deltaker i Rogaland Revisjon IKS fra og med 2023 og Klepp kommune fra og med 1. november 2024.
- Opera Rogaland IKS; Kommunestyret vedtok i [sak 156/24](#) mandatet til kommunedirektøren for videre utredning av fremtidig organisering av selskapet. Av mandatet følger å forberede en virksomhetsoverdragelse fra Opera Rogaland IKS til Stavanger Symfoniorkester, samt avvikle Opera Rogaland IKS innen utgangen av 2025. Hensikten er å etablere en bærekraftig operasatsing gjennom en ny felles organisering. Kommunestyret har videre vedtatt at kommunen skal oppnevne et medlem til styret i stiftelsen Stavanger Symfoniorkester. Drøftinger med administrativ ledelse om løsninger pågår. Eierkommunene i Opera Rogaland IKS arbeider for at resultatene kan legges frem i om fellessak til politisk behandling våren 2025.

Utvidelser

- Jæren Recovery College har vært drevet som et prosjekt siden 2019. Aktiviteten er rettet inn mot personer med rus- og psykisk helse utfordringer og pårørende. Recovery tenkningen bygger på at fagpersoner og personer med egne erfaringer møtes og sammen arbeider med løsninger for egen mestring og utvikling. Prosjektet har vært finansiert med statlig tilskudd og tilskudd fra deltakerkommunene Sandnes, Stavanger, Time og Sola. Siste året i prosjektfasen var opprinnelig 2022 og det har blitt arbeidet frem en permanent driftsløsning fra 2023, som et ideelt aksjeselskap ([ksak 61/22](#)). Statlig tilskuddsordning for finansiering av regionale sentre var bebudet å komme på plass i 2023. Det ble utsatt og driften har derfor vært prosjektfinansiert hele året. Utlysning av om å søke tilskudd for 2025 kom sent i 2024, og søknad er sendt. Det

ideelle aksjeselskapet Jæren Recovery College AS ble stiftet 11. desember 2024. 1. kvartal 2025 vil virksomheten drives som prosjekt, frem til svaret på søknaden foreligger. Aksjonærene er tre bruker- og pårørende organisasjoner og syv kommuner. Gjesdal, Kvitsøy og Hå er de tre nye kommunene.

Ingen selskaper er vedtatt avviklet i 2024.

Risikoanalyse for selskaper kommunen har eierskap i

Kommunens portefølje av aksjer og andeler i selskaper har lang historikk. Den består av eierskapene fra både tidligere Forsand og Sandnes kommuner. Siden den nye kommunen ble etablert 1. januar 2020 har det både kommet til og blitt avviklet/fusjonert selskaper. Noen endringer er eierinitierte, andre er konsekvenser av endringer i lov- og regelverk. Eksempelvis har endringer i lovverk resultert i krav om konsernstrukturer i tiltaksbedriftene og krav om omdanning av de tidligere interkommunale samarbeidene til kommunale oppgavefellesskap eller interkommunale selskaper.

Kommunens eierskap omfatter både aksjeselskaper og interkommunale selskaper, og fra 2023 også flere kommunale oppgavefellesskap. Lov om interkommunale selskaper (IKSer) ble endret av Stortinget i 2023. Deler av endringene fikk virkning fra 1. juli 2023, mens full virkning av både lov og forskrift kom fra 1. januar 2024. Krav til møteoffentlighet, endring i sammensetningen av og møtene i representantskapet, samt ny økonomiforskrift for IKSer har medført at arbeidet med disse selskapene har hatt høy prioritet i 2024. De ulike eierfellesskapene har fått frem ajourførte selskapsavtaler og eierstrategier. Å ha målrettede selskaps-spesifikke styringsdokumenter overfor det enkelte selskapet fastholdes som en høyt prioritert oppgave. Arbeidet prioriteres utfra grad av risiko som eierskapet gir kommunene og gjennomføres som et samarbeid i eierfellesskapet. Selskapenes styrende organ involveres. Endelig godkjenning av reviderte selskapsdokumenter tilligger kommunestyrene selv å godkjenne.

Kommuneloven setter tydelige krav til konsernstyring av økonomiforvaltningen i kommunen og til en samlet risikostyring. Risikoanalyse av det kommunale eierskapet i selskaper og de kommunale foretakene er en del av dette. Kommunen praktiserer derfor rapportering av resultater og utviklingen i selskaper og risiko knyttet til eierporteføljen som del av perioderapportene til kommunestyret.

31. desember 2024 består eierporteføljen av 39 selskaper og kommunale oppgavefellesskap, og som i hovedsak er egne rettssubjekter, i tillegg kommer stiftelser. Kommunen har ett kommunalt foretak Sandnes Havn KF. Det er en del av kommunen som juridisk enhet og har kommunestyret som sitt øverste organ. Stiftelser er selveiende og har ikke et eierorgan. Kommunestyret har derfor marginal påvirkningsmulighet i en stiftelse.

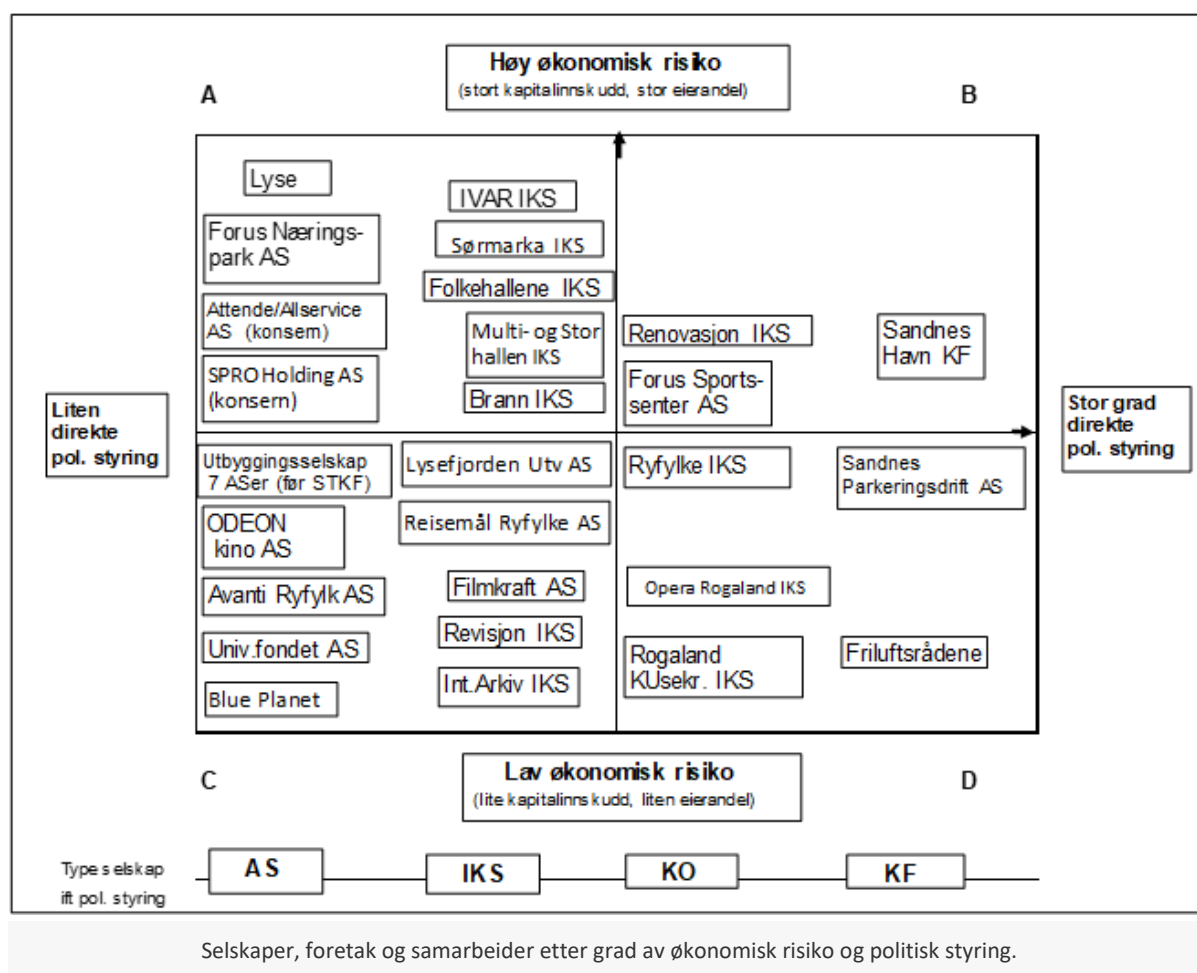
Meroffentlighet om det offentliges eierskap i selskaper har fått et økt fokus i lovverket. Tilsvarende gjelder også behovet for å forenkle eierstyringen, og sikre økt reell deltakelse i eierorganene. Møter i representantskapet i et IKS er nå underlagt de samme bestemmelsene som for folkevalgte organ jamfør kommuneloven. Ansvar for etterlevelse ligger hos det enkelte selskap og eierorganet selv. Skillet mellom eierorganets og styrets oppgaver er også tydeliggjort i IKS-loven. Den slår fast at det er eierkommunene selv som skal dekke møtegodtgjørelse for sine medlemmer i representantskapet i et IKS. Velges medlemmet til verv som leder eller nestleder, eller til styret plikter selskapet å dekke godtgjørelsen. Nettopp skillet mellom eiernes og styret sitt ansvar og oppgaver i et selskap, var hovedtema på felles opplæringsdag for syv kommuner i mars. Her ble det understreket betydning av at eieroppgavene utøves av de valgte på vegne av kommunestyret. Kommunestyret har myndighet til å binde sine valgte medlemmer, i saker som skal behandles i eierorganet i et selskap og til å foreta nyvalg

av sitt/sine medlemmer i valgperioden.

Risikoen som kommunen har ved sitt eierskap i selskapene er knyttet til størrelsen på eierandelen, kapital som er skutt inn, tilskuddet som ytres og til tjenestekjøp som skjer. Det enkelte selskap sin økonomiske og likviditetsmessige stilling har derfor betydning for kommunens risiko. Eierandelen er direkte uttrykk for graden av styring kommunen har gjennom eierorganet i selskapet. I IKSer uttrykker den også pro-rata ansvaret kommunen har for selskapets gjeld og forpliktelser. For å anskueliggjøre økonomisk risiko og grad av politisk styring er selskapene grovt vurdert og innplassert i følgende fire hovedgrupper:

1. Høy grad av økonomisk risiko – liten grad direkte politisk styring
2. Høy grad av økonomisk risiko – stor grad av politisk styring
3. Lav økonomisk risiko – liten direkte politisk styring
4. Lav økonomisk risiko – stor grad av politisk styring

I figuren under framstilles de ulike selskapene fordelt etter den overnevnte grupperingen.

Figuren over illustrerer at kommunen har både ulik grad av økonomisk risiko og grad av politisk styring overfor det enkelte selskap. Type selskapsform, selskapenes virksomhet og produksjon er med på å fastsette dette. Kommunens risiko ved eierskapene, er imidlertid ikke kun begrenset til den økonomiske risikoen. Andre risikoelementer er for eksempel tap av tingsinnskudd/ produksjonsmidler, opphør i produksjon av ulike tjenester eller andre lovpålagte oppgaver og bortfall av samfunnsutvikleroppgaver. Det knytter seg også risiko til omdømme for kommunen som en offentlig eier.

Resultater og analyser som legges frem her er gjort med grunnlag i siste tilgjengelige regnskapstall og årsberetninger fra selskapenes avlagte for regnskapsåret 2023. Generalforsamlinger og representantskapsmøter som behandler resultatene for 2023 ble avholdt 1. halvår 2024. Fullstendig rapportering for 2024 legges frem i perioderapport i 2025. I desember 2024 ble Jæren Recovery College AS (ideelt) stiftet og registrert, det har følgelig ingen virksomhet i 2024.

IKS – Interkommunale selskaper (Lov om interkommunale selskaper)

IKS er egne rettssubjekt. Et særtrekk ved selskapsformen er at hver deltaker har et ubegrenset ansvar (pro rata-ansvar) for selskapets samlede forpliktelser og gjeld. Sandnes kommune sin eierandel i et IKS er derfor bestemmende både for omfanget av kommunens ubegrensede ansvar og for hvilken grad av innflytelse kommunen har i eierorganet. På grunn av det ubegrensede ansvaret slår også IKS-loven fast at et selskap ikke kan ta opp lån med mindre det er fastsatt en definert låneramme i selskapsavtalen. Hva som kan finansieres ved bruk av lån er også lovbestemt. Dersom et IKS avvikles, er deltakerkommunene ansvarlig for alle selskapets forpliktelser i inntil tre år etter avviklingstidspunktet.

Kommunens totale potensielle risiko tilsvarer dermed kommunens prosentvise eierandel av lånerammen og selskapets forpliktelser Andre økonomiske risikoaspekter for kommunen er knyttet til tap av eventuell innskutt kapital, tingsinnskudd i form av anlegg/utstyr/bygg og tap av utbetalt årlig driftstilskudd til selskapet. Selskapsavtale og/eller eierstrategi kan også fastsette utbyttestrategi og avkastningskrav overfor et IKS. I tabellen under framkommer kommunens eierandel i IKS-ene, driftstilskudd, utbetalt utbytte til eierne i 2023 og selskapenes resultat og egenkapital per 2023.

Selskap (beløp i 1000 kr)	Eierandel	Kapitalinnskudd	Driftstilskudd 2023	Utbetalt utbytte 2023	Resultat 2023	Sum EK 2023
Rogaland brann og redning IKS 1)	24,60 %	8 658	72 671		12 210	160 696
Rogaland Revisjon IKS 2)	14,54 %	648			4 882	21 107
IVAR IKS 3)	22,67 %				- 6 620	332 331
Interkommunalt Arkiv i Rogaland (IKA) IKS 4)	19,12 %		2 383		- 1 761	4 994
Renovasjonen IKS 5)	50,00 %	600		1 000	10 370	90 535
Opera Rogaland IKS	50,00 %		800		1 399	6 282
Sørmarka Flerbrukshall IKS 6)	30,76 %	141	5 300		- 254	6 721

Multihallen og Storhallen IKS 6)	30,76 %	195	3 891		25	3 534
Folkehallene IKS (driftsselskapet) 6)	30,76 %	2 031	11 258		- 3 525	- 2 543
Ryfylke IKS	20,00 %	300	326		- 329	7 829
Sum		12 573	96 630	1 000	16 397	631 486

1. Fra 1. januar 2022 har Rogaland brann og redning IKS folketallsbasert eierbrøk. Selskapet har 431 ansatte. Stasjoner leies av eierkommunene. Langsiktig lån utløper i 2025. I 2023 har det blitt utredet stordriftsfordeler, sett på kostnadsstrukturen jamfør mandat gitt av i representantskapet. Revidert brannordning fremmes som egen fellessak.
2. Det ble i 2023 kjøpt revisjonstjenester for 3,9 millioner kroner fra Rogaland Revisjon IKS. Kontrollutvalget er bestiller og utgiftene inngår i utvalget sitt budsjett. Selskapet er i leide lokaler. Selskapets gjeld er pensjonsforpliktelser. Time kommune ble ny deltaker fra 1. februar 2023. Ny modell for eierbrøk utformet i 2023. Sandnes sin eierandel er nå endre til 14,53 prosent. Klepp kommune ble ny deltaker fra 1. november 2024. Sandnes kommune sin eierandel er etter dette 13,94 prosent.
3. Sandnes sin eierandel i IVAR IKS fra 1. januar 2021 er 22,7 prosent, etter at Suldal gikk inn som deltaker. Eierbrøk ajourføres hvert fjerde år. Restgjeld i IVAR IKS var per utgangen av 2023 på 5,2 milliarder kroner.
4. IKA IKS sin selskapsavtale ble ajourført og eierstrategi laget i 2022. Oppdraget om å revidere modell for kostnadsfordeling og eierbrøk er fullført i 2023. Sandnes kommune sin eierandel er 19,12 prosent.
5. Konsernbidrag fra Renovasjonen Næring AS var 7,8 millioner kroner i 2023.
6. All drift og ansatte er samlet i Folkehallene IKS. Eksisterende to selskap er omdannet til rene eiendomsselskaper som eier de regionale anleggene og leier ut til Folkehallene IKS. I 2022 ble 7,7 millioner kroner av tidligere opptjent egenkapital overført fra Multihallen/Storhallen IKS til Folkehallene IKS i form av engangsutbytte for å styrke egenkapitalen i driftsselskapet og 2,8 millioner kroner fra Sørmarka IKS i pensjonsmidler, etter restruktureringen. Ytterligere 2,3 millioner kroner er tilført i 2023. I de 2 eiendomsselskapene er sum langsiktig gjeld (lån) 370 millioner kroner. Sum anleggsmidler er 539 millioner kroner.

Kommunen betalte i 2023 totalt 96,3 millioner kroner i driftstilskudd til IKS-ene, en økning på 3,8 millioner kroner fra 2022. Om lag 75 prosent gjelder tjenester fra Rogaland brann- og redning IKS (77 prosent i 2022). Eierfellesskapet har arbeidet målrettet med å dempe veksten i tilskuddsnivået. Drifts- og kapitaltilskuddet til de tre Folkehall IKSene utgjør om lag 21,2 prosent av totalt driftstilskudd i 2023. Økningen fra 2022 skyldes primært økte renteutgifter, men også utskiftning av utstyr grunnet elde og noe aktivitetsvekst. I tillegg har egenkapitalen i driftsselskapet blitt styrket med 2 millioner kroner i 2023, og ytterligere 3 millioner kroner i 2024 fra eierne. Sett som konsern har Folkehall IKSene positiv egenkapital ved utgangen av 2023, men driftsselskapet har negativ egenkapital. Det er igangsatt arbeid med å finne løsninger frem mot ny økonomiplan. Kommunen mottok utbytte på 1 million kroner i 2023 fra Renovasjonen IKS, likt som i 2022. Konsernet har vel 90 millioner kroner i egenkapital. Eierne ser behov for at arbeidet med finansforvaltning prioriteres i 2025, herunder også håndtering av eventuelt nybygg for selskapet. Selvkostområdet må håndteres særskilt i dette arbeidet.

Den største økonomiske risikoen for Sandnes som eierkommune knytter seg til IKSenes evne til å håndtere egne forpliktelser og gjeld. Per 31. desember 2023 viser regnskapene for IKS-ene en total langsiktig gjeld på 5,6 milliarder kroner (eksklusive pensjonsmidler). Om lag 5,2 milliarder kroner er i IVAR IKS og selskapets investeringsplan. De samme selskapene har tilsvarende regnskapsførte anleggsmidler (eksklusive pensjonsmidler) på 5,8 milliarder kroner. Anleggsmidler i IVAR IKS utgjør vel 5 milliarder kroner, mens det i eiendomsselskapene i Folkehallene er regnskapsført snaut 539 millioner kroner.

Følgende tabell viser oversikt over Sandnes sitt pro-rata ansvar i IKS-ene ved utgangen av 2023:

Selskap (beløp i 1000 kr)	Garantiansvar per 31.12.2023	Pro rata-ansvar per 31.12.2023	Total låneramme for IKS-et	Andel langsiktig gjeld i % av anleggsmidler *) 2023
Rogaland brann og redning IKS	0	25 832	25 000	0,75
Rogaland Revisjon IKS		2 560	4 000	-
IVAR IKS 1)	1 184	1 273 032	6 000 000	102,25
Interkommunalt Arkiv (IKA) IKS		3 808	1 000	-
Renovasjonen IKS (konsern)		68 318	25 000	67,28
Opera Rogaland IKS		180	1 000	-
Sørmarka Flerbrukshall IKS 2)		98 792	411 700	74,63
Multihallen og Storhallen IKS 2)		22 639	206 000	50,40
Folkehallene IKS (driftsselskapet) 2)		25 091	15 000	-
Ryfylke IKS		3 049	5 000	-
Sum	1 184 172	1 523 299	6 693 700	

*) eksklusive pensjonsmidler, forpliktelser og fond

1) IVAR IKS rapporterte til eierkommunene et samlet garantiansvar 31. desember 2023 på 5,2 milliarder kroner (4,793 milliarder kroner i 2022). Sandnes sin andel er 1,184 milliarder kroner. Prorataansvaret Sandnes har i utgangen av 2023 er 1,27 milliarder kroner. IVAR har meldt at lånegjeld i 2024 er økt til 5,6 milliarder kroner. Sandnes sitt garantiansvar er nå 1,267 milliarder kroner.

2) Folkehallene mottar årlig kapitaltilskudd fra eierkommunene for oppføring av hallene. Selskapene

har balanseført både langsiktig gjeld (lån) og utsatt inntektsføring under langsiktig gjeld. Samtidig er utestående lånebeløp ført som kortsiktig fordring på eierkommune under omløpsmidlene. Utsatt inntektsføring er trukket ut av tallene i analysen.

3) Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IKS ble etablert på slutten av 2023, etter omdanning. 2024 er første ordinære driftsår. Resultater rapporteres etter representantskapets behandling våren 2025.

Kommunen har, som det fremgår av tabellen ovenfor, påtatt seg et betydelig økonomisk ansvar ved eierskapet i IKS-ene. Totalt utgjør kommunens ansvar av IKS-enes brutto gjeld 1,52 milliarder kroner (økning på 138 millioner fra 2022). Samtidig er det regnskapsført vel 0,63 milliarder kroner i egenkapital i selskapene. Størst pro rata-ansvar er det overfor IVAR IKS som nå utgjør 1,2 milliarder kroner. Tjenestene kommunen kjøper fra IVAR IKS er finansiert gjennom selvkostgebyrene. Det betyr at økonomisk risiko knytter seg direkte til gebyrene fra kommunen til innbyggere og næringsliv. Ved utgangen av 2023 har selskapet disponibelt snaut 0,8 milliarder kroner av lånerammen fastsatt i selskapsavtalen. Utviklingen i investeringsplanen kan tyde på et tilfredsstillende handlingsrom inn i kommende 4-årsperiode. Virkninger av og forsikringsoppgjør etter brannen som oppsto tidlig på høsten i 2022 er et kontinuerlig arbeid for selskapet. Eierne blir jevnlig orientert om arbeidet. Kontrollutvalget har i 2024 bestilt eierkontroll av IVAR IKS. Arbeidet vil fortsette inn i 2025.

Sørmarka Flerbrukshall IKS bærer finansiell risiko knyttet til over 400 millioner kroner i låneramme. Det gjelder oppføringen av Sørmarka Arena og sykkelvelodromen Sola Arena. Sola Arena har ved regnskapsavleggelsen for 2023 anlegg under oppføring. Sammen med eiendomsselskapet Multihallen og Storhallen IKS (Sandneshallen og Randaberghallen) forvalter de tre Folkehall IKS-ene en låneramme på over 600 millioner kroner. All drift, personell med videre er samlet i Folkehallene IKS. Eierkommunene yter årlig driftstilskudd til Folkehallene IKS, inkludert rentekostnader i leien av anleggene. Kapitaltilskudd som dekker avdragsutgiftene tilføres de to eiendomsselskapene.

Det var ventet at byggherren avla byggregnskapet for Sola Arena i 2024. Saken følges nå opp av eierkommunene i dialog med representantskapet.

Siden 2021 har Folkehallene IKS leid og driftet Forus Sportssenter AS etter tilsvarende modell som de øvrige fire regionale anleggene. Eierskapet for Sportssenteret står uendret ved utgangen av 2023. En kortsiktig avtale om leie- og drift mellom de fire eierkommunene kom på plass i 2023. Arbeidet har vært krevende. Å få til en fusjon med IKS-ene i Folkehallene har blitt utredet, men er lagt bort. Det vil utløse betydelige engangsutgifter for alle eierkommunene. Kontinuitets-prinsippet kan ikke anvendes når det gjelder fusjon mellom ulike juridisk rettssubjekt.

Samlet har kommunen høy økonomisk risiko knyttet til IKS-ene med et pro-rata ansvar på 1,52 milliarder kroner. Samtidig viser regnskapene at sum anleggsmidler er vel 200 millioner kroner høyere enn langsiktig gjeld, og egenkapitalen i IKS-ene utgjør vel 600 millioner kroner. Kommunens mulighet til reell politisk styring varierer i samsvar med eierbrøk. Sandnes har ikke alene flertall i noen av selskapene.

KO Kommunale oppgavefellesskap og IPR Interkommunale Politiske råd

Med iverksettelsen av ny kommunelov fulgte også bestemmelse om at interkommunale samarbeid hjemlet i tidligere kommunelovs §27, måtte omdannes eller avvikles. Kommuneloven tydeliggjør nå alternative måter å løse interkommunalt samarbeid på. Den hjemler to nye samarbeidsformer; Kommunalt oppgavefellesskap og Interkommunalt politisk råd. I tillegg er vertskommuneløsningen videreført, med noen endringer.

Sandnes kommune var deltaker i fire interkommunale samarbeid, alle er omdannet. Jæren og Ryfylke friluftsråd er begge kommunale oppgavefellesskap fra 1. januar 2022. For kommunene betyr det et økt pro-rata ansvar. Begge kan ta opp lån innenfor på 4 millioner kroner ifølge samarbeidsavtalene. Pro-rata

ansvaret følger av lovens bestemmelser. Ingen av friluftsrådene har per nå langsiktig gjeld av stor betydning. I hovedsak iverksettes investeringer først når tilskudd og annen finansiering er på plass. Rogaland kontrollutvalgssekretariat ble vedtatt omdannet til IKS. Konstituerende møte i eierorganet ble gjennomført oktober 2023. Selskapet har fire årsverk og er i leide lokaler i Sandnes sentrum. Virksomheten ble overdratt til nytt IKS som den var. Selskapet har ikke adgang til å ta opp lån. For det fjerde samarbeid - IUA samarbeidet [\[1\]](#) fremgikk det av statlig forskrift at omdanningen måtte skje til enten et IKS eller et kommunalt oppgavefellesskap. Eierkommunene vedtok å omdanne IUA-samarbeidet til et kommunalt oppgavefellesskap. Samarbeidsavtalen gir ikke anledning til å ta opp lån og oppgavefellesskapet er ikke eget rettssubjekt. Stavanger kommune er valgt som ansvarlig for merkantile oppgaver og regnskapsføring. Faglige tjenester kjøpes fra Rogaland brann- og redning IKS.

Etter disse fire omdanningene er kommunens økonomiske risiko først og fremst knyttet til friluftsrådene som har låneramme i avtalen, og Sandnes er pro-rata ansvarlig for den. Eierutøvelsen skjer i representantskapet. Det tilligger eierorganet å påse at det er betryggende styring og forvaltning av lånerammen og oppgavefellesskapets forpliktelser.

Interkommunalt politisk råd (IPR) er en samarbeidsform i loven som regulerer politisk samarbeid mellom kommuner. Rådet har kun et organ - representantskap og det er et folkevalgt organ etter kommunelovens bestemmelser. Et IPR kan verken gis myndighet til å utføre tjenester eller oppgaver på vegne av kommunestyret. Det kan heller ikke ta opp lån. Risikoen som følger av å delta i et IPR er først og fremst knyttet til samarbeidet om felles regionale oppgaver, om resultatene oppnås, samt kommunens og regionens omdømme. Den økonomiske risikoen for kommunen er lav. Den 9. september 2024 vedtok kommunestyret å gå inn som deltaker i Nord-Jæren IPR. Det ble konstituert 27. november. Sola kommune er leder av representantskapet og kontorkommune. Jærrådet arbeider med tilsvarende sak om å formalisere Jærrådet IPR. I Ryfylke har også spørsmålet om å etablere et IPR være behandlet politisk i Ryfylke IKS sine eierkommuner. Det påregnes at spørsmålet vil komme opp igjen på nyåret, etter at arbeidet med etablering av Utdanningssenter Ryfylke IKS er gjennomført vinteren 2025. Kommunens prinsippavklaringer om deltakelse i IPRer ble vedtatt i [ksak 122/24](#).

AS - Aksjeselskaper (Lov om aksjeselskaper)

Aksjeselskap er egne rettssubjekt. Aksjonærene hefter for innskutt aksjekapital. Kommunens økonomiske risiko er dermed direkte knyttet til verdien av aksjekapitalen som ble skutt inn ved etableringen. Verdien av aksjekapitalen kan imidlertid være betydelig høyere enn den innskutte kapitalen (eksempelvis Lyse AS), og størrelsen på et eventuelt tap kan dermed bli betydelig større enn den innskutte kapitalen. Kommunen kan i enkelte tilfeller også kunne få et direkte ansvar for selskapsforpliktelsene til et kommunalt eid aksjeselskap. Ansvar oppstår dersom kommunen har stilt en egen garanti overfor selskapskreditorene. Andre risikomomenter for kommunen knytter seg til selskapenes utbyttestrategi, kapital- og tingsinnskudd, makroøkonomiske- og markedsmessige forhold samt skatte- og avgiftsmessige forhold og reglene om ulovlig offentlig støtte. Kommunen foreslår kandidat til styret. Blir kandidaten valgt som medlemmer betyr det et personlig ansvar i selskapet. Mange av aksjeselskapene har derfor tegnet en styreforsikring for styremedlemmene.

Kommunen har ved utgangen av 2024 eierskap i 23 [\[2\]](#) aksjeselskap. Av disse er eierskapet i selskapene Avanti Ryfylke AS, Blue Planet AS, Kommunekraft AS, Det norske teater LA og Reisemål Ryfylke AS selskaper som tidligere Forsand kommune var aksjonær i. Syv selskaper er kommet til etter at tidligere Sandnes tomteselskap KF ble avviklet og overflyttet til linjeorganisasjonen (se detaljer nedenfor). Seks av disse har til formål å utvikle utbyggingsarealer til bolig- og/eller næringsformål og selge disse til sluttkjøper. Sandnes indre havn infrastruktur AS (SIAS) er et rent gjennomførings-selskap av felles infrastruktur for eierne i Havneparken, og har ikke økonomisk formål.

Årsmelding 2024

Selskap (beløp i 1000 kr)	Eierandel	Driftstilskudd 2023	Utbetalt utbytte 2023	Garantiansvar	Resultat 2023	Sum EK 2023
Sandnes Pro-Service konsern AS 1)	83,33 %		Forbud jf. lov		5 444	59 986
Allservice / Attende konsern AS 1)	12,70 %		Forbud jf. lov		-4 487	48 115
Avanti Ryfylke AS	10,00 %		Forbud jf. lov	840	269	6 847
Universitetsfondet i Rogaland AS	13,16 %		Forbud jf. vedtekter		12 745	59 397
Lyse AS 2)	19,53 %		145 506		2 394 380	21 016 241
Lysefjorden Utvikling AS	22,63 %	603			-424	2 334
Forus Næringspark AS	49,00 %			30 800	39 235	548 141
ODEON Stavanger/Sandnes AS	17,85 %		357		2 441	21 296
Blue Planet AS	2,56 %				950	13 075
Forus Sportssenter AS 3)	23,00 %				868	19 981
Kommunekraft AS	1 aksje				65	1 399
L/L Det norske teater	0,02 %				-22 176	-11 560
Reisemål Ryfylke AS	5,15 %	240			-32	1 150
Sandnes Parkeringsdrift AS 4)	100,00 %		1 000		1 752	3 505
Glad Mat AS	2 aksjer				135	2 023

Filmkraft Rogaland AS 5)	20,00 %	2 239			427	6 892
Sum		3 082	146 863	31 640	2 431 592	21 798 823

1. Allservice Holding AS (konsern) og Attende Holding (konsern) er fusjonert ([ksak 96/23](#)). Sandnes eier 12,7 prosent etter fusjon. Det pågår restrukturering av aksjonærfellesskapet for å oppnå flere store eiere. Sandnes har vedtatt å beholde sin eierandel uendret. Det ønskes en aksjonæravtale som fordeler tiltaksplassene. Sandnes Pro-Service konsern består av SPRO-Eiendom AS (marginal aktivitet), Sandnes Pro-Service AS med 43 ansatt og tiltaksvirksomheten, samt SPRO-Holding AS som eier alle aksjene i datterselskapene. Konsernet har ikke langsiktig gjeld. Den 23. juni besluttet generalforsamlingen å iverksette utfisjonering av anleggsmidlene til SPRO-Eiendom AS og starte opp utbyggingsplan for eiendommen. Beslutning om iverksettelse av salg og nybygg er skjøvet noe ut i tid. Kostnadsrammen er den vesentligste årsaken. Styret arbeider med nødvendige endringer og tilpasninger, også utover vinteren 2025.
2. Av utbytte på 1,1 milliarder kroner i 2023 ble 700 millioner kroner utbetalt, mens 400 millioner kroner ble etablert som nytt ansvarlig lån. Lånet løper i 10 år med like årlig avdrag, renten er 3 mnd nibor + 2,16 prosent. Den enkelte aksjonær har rett til å kreve lånet innfridd med førtidlig oppgjør. Varsel må gis innen januar i oppgjørsåret. Førtidlig oppgjør kan også være delvis oppgjør av lånet. Avtale ble inngått av kommunestyret i [ksak 73/23](#). Verdivurdering april 2024 av Lyse Konsern var 58 milliarder kroner.
3. Fra og med 2021 er Forus Sportssenter et eiendomsselskap. Anlegget leies ut til Folkehallene IKS. Det foreligger leie- og driftsavtaler mellom selskapene. De fire samarbeidskommunene har inngått underliggende avtale og bruk, drift og leie av anlegget.
4. Sandnes Parkeringsdrift AS sine vedtekter ble ajourført i 2023. Forventningen om årlig utbytte fra parkeringsvirksomheten er opprettholdt med 1 million kroner i 2024 og i 2025.
5. Sandnes kommune er aksjonær i Filmkraft Rogaland AS med 20 prosent. Virksomheten er lokalisert på KinoKino i Sandnes. Selskapet forvalter tilførte statlige midler gjennom tilskuddsordninger. Av egenkapitalen er således bundne prosjektmidler i gitte tilsagn som kommer til utbetaling i 2024.

Kommunen mottok i 2023 145,5 millioner kroner i utbetalt utbytte fra Lyse AS, en økning på 8,8 millioner kroner fra 2022. Utbytteforventningen som var budsjettet ble innfridd. I 2023 ble det inngått en ny avtale om ansvarlig lån på 400 millioner kroner mellom Lyse og aksjonærene. Den har en varighet på 10 år. For Sandnes betyr det årlig 7,8 millioner kroner i avdragsinntekt (investering) og renteinntekter på om lag 4-4,5 millioner kroner (drift).

Utbytte fra selskapene skal føres i driftsregnskapet. Det utgjør et vesentlig bidrag til kommunens netto driftsresultat. Sandnes kommune hadde et netto driftsresultat på 338 millioner kroner i 2023 (166,9 millioner kroner året før). Inntekten i utbyttet fra Lyse AS utgjorde 43 prosent av netto driftsresultat i 2023. Et sentralt risikomoment for kommunen som eier er derfor knyttet til selskapenes framtidsutsikter. Endringer i utbetaling av utbytte påvirker direkte kommunens netto driftsresultat.

Andre selskapsspesifikke forhold

Eierskapet i Lyse AS er det AS-et som har størst direkte inngripen i kommunens økonomi. Gjeldende eierstrategi slår fast at selskapet skal fremlegge rullerende femårig utbytteprognose. Videre er eierforventningene et jevnt økende utbytte og bruk av utbyttereguleringsfond for å sikre måloppnåelse i enkeltår med svake resultater. Motivet for eierskapet i Lyse AS er både finansielt og regionalpolitisk. I

revidert eierstrategi er det stilt klare eierforventninger om fremtidig utvikling av selskapet. Lyse har grunnlag for å videreutvikle selskapet som en regional viktig aktør i leveranser av samfunnskritisk infrastruktur, og pådriver i det grønne skiftet. I april 2024 ble ny verdivurdering av selskapet lagt frem. Den viste 58 milliarder kroner, en økning på 11 milliarder kroner på to år. Økte energipriser og oppkjøpet av ICE, samt fibersatsingen er fremholdt som noen av forklaringene til økningen. I mai ([sak 61/24](#)) behandlet kommunestyret rapport etter eierskapskontroll av Lyse. I vedtaket fremholdes blant annet Lyses økte satsing i telesektoren. Økt økonomisk risiko, evnen til å betale utbytte og om tele er en del av kjernevirksomheten til Lyse AS er av spørsmålene kommunestyret peker på. Et forhold som revisor fremholder er rollen og funksjonen som Bedriftssamlingen har. Våren 2025 skal det avgis oppfølgingsrapport til kontrollutvalget. Eierfellesskapet samarbeider om denne rapporteringen. Lyse AS avla halvårsrapport for 2024 med et overskudd på 1,059 milliarder kroner etter skatt tilordnet Lyses aksjonærer. Samlet konsernresultatet var på 1,7 milliarder kroner. Utbyttegrunnlaget dannes av konsernets samlede resultat. Halvårsresultatet anslår at det må hentes 0,2 milliarder kroner fra utbyttereguleringsfondet for å oppfylle utbytte-forventningen om 0,780 milliarder kroner for 2024. Lyse AS avlegger sitt endelige årsregnskap 2024 til bedriftsforsamlingen i april 2025.

KF – Kommunale foretak og datterselskap- øvrige aksjeselskaper

Fra og med 2024 har Sandnes kommune et kommunalt foretak, [Sandnes Havn KF](#). Sandnes tomteselskap er avviklet som KF og virksomheter lagt inn i linjeorganisasjonen. Å opprette og avvikle kommunale foretak tilligger, jamfør kommunelovens bestemmelser, kommunestyret selv å avgjøre. Tilsvarende velges styret av og er underordnet kommunestyret. Til forskjell fra IKS-er og AS-er, er kommunale foretak en del av kommunen som juridisk enhet. Følgelig tilligger det kommunestyret å avgjøre i saker som forplikter kommunen.

Risiko i tilknytning til datterselskap i kommunale foretakene (KF) og øvrige aksjeselskaper

Sandnes Havn KF har ett datterselskap, Sandnes Havneterminal AS. 40 prosent av aksjene eies av Seafrond Holding AS. I 2024 er ytterligere 40 prosent solgt til Husøy Terminalen AS. Foretaket eier nå 20 prosent. Formålet med å få inn andre aksjonærer har vært å styrke kompetansen og muligheter for utvikling av selskapet. Det kan over tid legge grunnlag for utvikling av datterselskapet og gjøre det enda mer robust. Datterselskapet har ti fast ansatte og avla et årsregnskap i 2023 med en omsetning på om lag 23 millioner kroner og et underskudd på 0,5 millioner kroner. Sandnes Havn KF er selvfinansiert og det ytes ikke ordinært tilskudd fra kommunekassen. Eventuelt lånebehov i KFet behandles i økonomiplan og tas opp i kommunekassen.

Tidligere Sandnes tomteselskap KF har i mange år drevet virksomheten sin i stor grad sammen med andre, gjennom datterselskaper og tilknyttede selskaper. Selskapene kjennetegnes ved at aktiviteten og dermed også den økonomiske situasjon varierer over tid, avhengig av hvor i utviklingsløpet selskapets aktivitet er. Risiko håndteres ved stram prosjektstyring på fremdrift og økonomi. Etter hvert som salg av delfelter kommer i gang styrkes inntektssiden og den økonomiske balansen. Salg er forbundet med markedsrisiko. I ferdigstillelsesfasen er normalt omsetningen i selskapene liten og risikoen lav. Kommunestyret har avgjort og satt mål for kommunens fremtidige prioriteringer og rolle i byutviklingen, i prinsippssaken fra januar 2023. Foretakets portefølje av aksjer og virksomhet i datterselskaper/tilknyttede selskaper følges nå opp av Stab utvikling og gjennomføring. Tabellen under viser de selskapene som kommunen har direkte eierskap i etter avviklingen av Sandnes tomteselskap KF. Nøkkeltallene er hentet fra selskapenes avlagte årsregnskaper for 2023:

Selskap (beløp i 1000 kr)	Ervervet	Eierandel	Egenkapital 100 %	Herav opptjent EK	Sum langsiktig gjeld	Bokført verdi (kostpris)	Resultat før skatt 2023	Utbytte 2023
Kleivane utviklingsselskap AS	2011	93,5 %	29 195	9 215	0	26 400	10 024	
Sandnes Indre Havn Infrastruktur AS	2012	65 %	2 943	0	1 523	2 900	-	
Bogafjell Vest Utvikling AS	2014	60 %	14 146	11 646	0	1 500	3 045	
Hammaren Utvikling AS	2015	78 %	359	-2 941	20 558	2 340	640	
Sørby Hove AS	2007	36 %	9 345	3 715	0	1 520	2 230	1 440
Austrått Utvikling AS	2014	6,7 %	15 728	6 628	185 314	608	975	
Vagle Næringspark AS	2015	20 %	73 247	66 713	88 618	1 318	21 854	
Sum			144 963	94 976	296 013	36 586	18 720	1 440

Kleivane Utvikling AS er i sluttproduksjon av siste delfelt. Bogafjell Vest Utvikling AS og Sørby Hove AS har begge realisert arealene og er i ferdigstillingsfasen. Selskapene vil deretter komme til ordinær avvikling. Styret i Hammaren Utvikling AS arbeider med salg og avvikling av selskapet. Endelig løsning fremmes for kommunestyret til behandling før generalforsamlingen avholdes.

Øvrige økonomiske forpliktelser – garantier og lån

I tillegg til risikoelementer som følger av kommunens eierskap i selskaper, presentert ovenfor er det også økonomisk risiko knyttet til løpende garantiansvar overfor flere andre aktører. Garantiansvar er rapportert med noteføring i årsregnskapet 2023, og besto per 31. desember 2024 av følgende:

Garantihaver (beløp i 1000 kr)	Garanti per 31.12. 2024	Øvrig vedtatt/utstedt garanti	Total
Barnehager	25 334		25 334
Borettslag/bofellesskap	0		0
Sandnes kirkelige fellesråd	63 700		63 700

Årsmelding 2024

Sandnes Ulf Arena AS	22 600		22 600
Forus Utvikling AS	28 600		28 600
Avanti Ryfylke AS	700		700
Sum	140 935	-	140 935

Overfor Sandnes kirkelige fellesråd er det ikke stilt ordinære garantier. Det er inngåtte avtaler om kommunal fullfinansiering av fellesrådets rente- og avdragsutgifter knyttet til oppføring av nye kirkebygg og rehabilitering av eksisterende. Forpliktelsen kommunen har påtatt seg følger av Lov om tros- og livssynssamfunn. Tilskuddet inngår i ordinært årlig driftstilskudd til Fellesrådet.

Renovering/rehabilitering av kirkebygg er omfattet av ordningen med statlig rentekompensasjon.

ØsterHus Arena stod ferdig mars 2020. Anlegget ble tatt i bruk senere enn planlagt, grunnet restriksjonene for idretten i covid-19 pandemien. Det er etablert avtale med banken i henhold til kommunens vilkår for selvskyldnergaranti på 80 prosent, maks 23,97 millioner kroner, for det langsiktige lånet på 29,9 millioner kroner. Ved utgangen av 2024 er forpliktelsen 22,6 millioner kroner. Garantien har sikkerhet i 2. prioritert pant og tinglyst langsiktig leieavtale.

Kommunens garantiforpliktelser overfor andre enn de som følger av direkte eierskap i selskaper, var på om lag 141 millioner kroner ved utgangen av 2024. Det er en reduksjon på 8 millioner kroner fra 2023. Forus Utvikling AS er datterselskap eid av Forus Næringspark AS (morselskapet).

Sandnes kommune har også inngått avtaler om utlån til aktører i næringslivet og idretten. Ved utgangen av 2023 var sum utlån på 399 millioner kroner, en reduksjon på 29 millioner kroner fra 2023. Hovedårsaken er nedbetaling på to avtaler om ansvarlig lån til Lyse AS på 27,3 millioner kroner.

Per 31. desember 2024 har kommunen følgende aktive utlån:

Utlån	Verdi per 31.12.2024	Øvrig vedtatt/utbetalt lån	Total	Avdragsfritak	Renteform	Forfall/løpetid lån
Bergebakkan e (1)	4 783		4 783	Alle år (1)	Rentefritt	Restgjeld forfaller 29.04.2028
Lyse AS - to ansv. lån (2)	343 741		343 741	Nei	Nibor + 16 %	Restsaldo 1,4 mrd, utløper 2038
			-	Nei	Nibor + 2,16 %	Restsaldo 0,32 mrd, utløper 2033
Forus Sportssenter AS (3)	3 450		3 450		Rentefritt	Vurderes ifm. årsoppgjør

Sandnes Ulf Arena AS (4)	45 131		45 131	2021	Fastrente 3,89 %	Gjenstående etter 2022, 37 år
Austrått Utvikling AS (5)	2 031		2 031		Rentefritt	Tidsubestemt
	399 136		399 136			

1. Bergebakkane betaler inn 100 000 kroner som avdrag ved salg av tomt jamfør avtale med tidligere Forsand.
2. Ansvarlig lån til Lyse AS fra aksjonærene siden selskapsetableringen. Selskapet betaler årlig avdrag og rente NIBOR + 2 prosent. I [ksak 73/23](#) ble nytt ansvarlig lån på 78,124 millioner kroner godkjent. Løpetiden er 10 år og endelig forfall 30. april 2033. Første år med betaling av avdrag er 2024. Renten er NIBOR + 2,16 prosent. Totalt er det nye ansvarlige lånet mellom aksjonærene og Lyse AS på 400 millioner kroner.
3. Stavanger og Sandnes kommuner eier hver henholdsvis 77 og 23 prosent, etter innfrielse av garanti.
4. Grunnet covid-19 pandemien og nedstengingen ble det gitt utsettelse ut 2021 på tilbakebetaling av lånet. Avkortningen tillegges på gjenstående 38 år av låneperioden, løpetiden er beholdt uendret til 2040.
5. Kommunens eierandelen er 6,7 prosent etter avvikling av KF tomteselskapet. Ansvarlig lån fra 2015 og 2017 er rente- og avdragsfritt fra aksjonærene. Forfaller i sin helhet når selskapet har likviditet til å gjøre opp.

Økte strømkostnader, renteøkning og prisvekst har hatt konsekvenser for låntakerne, og øker derav også kommunens samlede risiko ved utlånsporteføljen. Fra 2024 er de statlige rammebetingelsene noe justert for kraftprodusentene som Lyse AS og det gir selskapet handlingsrom. Samtidig er det summen av konsernets verdiskapning og resultat som danner utbyttegrunnlaget og evnen til å overholde låneforpliktelsene overfor aksjonærene. Styrings-dokumentene i selskapet tydeliggjør aksjonærenes forventninger, samtidig som de sikrer selskapet nødvendig egenkapital til nye investeringer og utvikling, og bærekraftig langsiktig finansiering. Eierstrategien slår fast at risikoen for selskapet og aksjonærene skal holdes på et forsvarlig nivå.

Lov- og regelverk som setter krav til eierutøvelsen

Utover lovverk som regulerer de ulike selskapsformene er det også andre lov- og regelverk som må følges i utøvelsen av kommunens eierrolle. Det gjelder eksempelvis bestemmelser om habilitet og kravene om meroffentlighet og åpenhet i utøvelsen av eierrollen. Lov og forskrift om offentlige anskaffelser har bestemmelser som angår eiernes muligheter og begrensninger til å gjøre tjenestekjøp fra selskapene. I tillegg gjelder også regelverket om offentlig støtte jamfør EØS-avtalen artikkel 61. Her er det et forbud mot tildeling av offentlig støtte (drift og investering) til foretak dersom støtten kan vri eller true med å vri konkurransen og påvirke samhandelen innen EØS-området. Reglene om offentlig støtte skiller ikke mellom private og offentlige støttemottakere. Når kommunen yter tilskudd og kommunale selskaper tilbyr varer og tjenester i konkurranseutsatte markeder kan det ikke tildeles støtte som er i strid med EØS avtalens regelverk. Kommunene både som eiere og som tilskuddsforvalter er tillagt et komplekst og krevende ansvar i å sørge for at støtteregelet følges. En på kommunens disponeringer rettes direkte til ESA, og blir avgjort der. Klager til ESA er ikke gjenstand for noen form for politisk behandling lokalt.

Oppsummert – kommunens samlede økonomiske risiko

Kommunen har en omfattende og kompleks eierskapsportefølje å forvalte. De 38 eierskapene omfatter direkte eierskap i selskaper, tre oppgavefellesskap og ett kommunale foretak. I tillegg kommer stiftelser. Hvert enkelt selskap har forventninger til sine eiere om både forutsigbar eierstyring og engasjement i utviklingen av selskapet. Det stiller krav til både administrativt og politisk nivå om å ha ressurser til oppfølging og prioritere deltakelse i eierstyringen. Arbeidet er nødvendig, for å ivareta det totale egenkontrollansvaret. Kommuneloven stiller klare krav om å foreta risikovurdering av eierskapet og iverksette nødvendige tiltak for å dempe identifisert risiko. Kommunens risiko er først og fremst knyttet til de økonomiske sidene, slik som tilskuddsnivå, utbytte og soliditeten i selskapene. Samtidig er det risiko forbundet med at flere av selskapene produserer tjenester for kommunen til innbyggerne. Det gjelder også lovpålagte tjenester eksempelvis brann- og redning, vannforsyning, avløp og renovasjon og beredskap for akutt forurensning. Aktivt eierskap krever målrettet innsats og klare mål for hva som søkes oppnådd ved å være aksjonær/deltaker. Erfaringene viser at å ha tydelige eierstrategier overfor det enkelte selskapet er det viktigste redskapet for kommunene i operativ eierstyring. Eierkontroller som Kontrollutvalget bestiller er her verdifulle bidrag i en aktiv og utviklende eierstyring. Resultatene av eierkontrollen av Lyse AS i 2024 er eksempel på det. Der løftes frem at bedriftsforsamlingens rolle må forbedres og avklares. Samtidig har kommunestyret i sitt vedtak reist spørsmål ved om satsingen på Tele er kjerneoppgave i selskapet. Oppgavene fra denne eierkontrollen følges opp og resultater rapporteres til Kontrollutvalget i 2025.

Nyskapning som frembringer vekst og videreutvikling, økt verdiskaping og samfunnsøkonomisk nytte, er viktige egenskaper for sunne bedrifter. Det handler om omstilling og konkurranse kvalifisering for fremtiden. Kommunen som eier har et særlig ansvar for å se til at alle selskapene utvikles for å møte endringer og behov i fremtiden. Flere av selskapene har lærlingeordninger. Kun noen få har lærekandidatplasser som en del av en målrettet inkludering i arbeidslivet. Rett og tilstrekkelig kompetanse blir et mer vesentlig kriterium fremover for å skape utviklingsmuligheter, evne til omstilling og sikre økonomisk fundament for selskapene. Slike mål er vesentlig å fremholde i eierstyringen fremover, som en forutsigbar eier overfor selskapene.

De økonomiske resultatene i 2023 og utviklingen i 2024 viser behov for å styrke innsatsen overfor noen selskaper. Blant annet for å få et bedre grep om økonomisk risiko, dempe vekst i tilskuddsbehov og skape bærekraftig langsiktig utvikling. Det gjelder Folkehall IKSene og Rogaland brann og redning IKS, men også IKS Renovasjonen og IVAR IKS. I tillegg er det behov for at eierne i Attende/Allservice Holding AS sammen med selskapet gjør en analyse av konsernstrukturen etter fusjonen. Konsernet trenger en mer robust økonomisk situasjon, der det også tas strategiske retningsvalg om utviklingen. Initiativer er tatt i fellesskap av eierne. Med konsernet SPRO-Holdning AS er det dialog om fremdrift og iverksettelsen av utbyggingsplanene de har. I alle tiltaksbedriftene er eierne avhengig av god og forutsigbar styring, vilje til utvikling og en sunn økonomisk utvikling. Bedriftene utfører et samfunnsoppdrag som angår muligheten for arbeid til en stor gruppe innbyggere i eierkommunene.

---

[1] Interkommunalt samarbeid for akutt forurensning i sør-Rogaland

[2] Jæren Recovery College AS er ikke medregnet her, da selskapet ble registrert rett før årsskiftet 24/25

Medarbeiderresultat

Kommunens medarbeidere er den viktigste ressursen for å kunne levere gode tjenester, og yte god service til innbyggerne. Motiverte og kompetente medarbeidere er en forutsetning for at Sandnes kommune når sine mål.

[Strategi for ledelse og medarbeiderskap](#) er førende for arbeidet med medarbeiderresultat, og hovedmålene til [kommuneplanen](#) skal nås gjennom:

- god helse og godt medarbeiderskap
- god medvirkning og medbestemmelse
- nødvendig og riktig kompetanse

Sandnes kommune hadde 6 503 ansatte ved utløpet av 2024, fordelt på 5 249 årsverk. Sektorvis fordeling vises i [statistikkpakken for 2024](#).

Omstilling og endring

En stor organisasjon som Sandnes kommune har stadig behov for å tilpasse seg i takt med endringer i samfunnet. Innbyggere, næringsliv og medarbeidere skal få best mulig tjenester innenfor de rammene kommunen har. Det må etterstrebis best mulig organisering internt for å levere optimale tjenester. Oversikt over endringer i 2024 kan sees i kapittelet for tjenesteområdene.

Lederutvikling

I 2024 ble den siste av totalt fire moduler i lederutviklingsprogrammet «Attraktiv 2032» gjennomført. Satsning på lederutviklingsprogram for alle ledere har vært vellykket. Målinger viser at ledere opplever en økning i trygghet og mestring i lederrollen. Lederne rapporterer også om en dypere innsikt i eget lederskap, og hvordan de kan bidra til å utvikle en mer samlende og resultatorientert organisasjonskultur. Det er avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2025–2028 for å jobbe videre med lederutvikling. Alle ledergrupper skal gjennomføre et skreddersydd utviklingsprogram, tilpasset ledergruppens størrelse, sammensetning og ansvar. For å sikre at lederutviklingsprogrammet er tett forankret i kommunens overordnede strategi, vil alle aktiviteter og øvelser være knyttet til kommunens verdier.

Likestilling

Sandnes kommune legger til rette for like muligheter både i tjenestetilbudet og på arbeidsplasser for våre medarbeidere. Det å være en mangfoldig, inkluderende og likestilt arbeidsgiver handler om å gjenspeile det samfunnet vi er en del av. Det skal være et arbeidsliv for alle som kan og vil bidra, og alle medarbeidere skal ha like rettigheter.

Aktivitetsplikten ([likestillings- og diskrimineringsloven](#)) følges opp gjennom kommuneplan, handlings- og økonomiplan og strategi for ledelse og medarbeiderskap. Alle tjenesteområder har fokus på å legge til rette for like muligheter både i tjenestetilbudet og på arbeidsplassen.

I 2024 er følgende gjennomført:

- medvirkning og medskapning
- samarbeid med brukere, pårørende og ulike organisasjoner i forbindelse med tjenesteutvikling
- fokus på og nå ut til så mange målgrupper som mulig
- heltidsprosjektet

- tolketjenester
- oppfølging av sykefravær med søkelys på nærvær
- inkludering av personer med utviklingshemming i det ordinære arbeidslivet
- komprimert utdanningsløp frem til fagbrev
- holdningsskapende arbeid, i personalgrupper, knyttet til diskriminering
- tiltak på nettsider, for å sikre universell utforming og hensyn til ulike grupper av innbyggere
- videreutvikling av internkontroll, blant annet for å sikre trygt og godt barnehage- og skolemiljø
- redegjørelsesplikten ([likestillings- og diskrimineringsloven](#)) følges opp i [statistikkpakken](#).

Ved utgangen av 2024 var det 5 262 kvinner og 1 241 menn i Sandnes kommune. Kvinneandelen i Sandnes er 81 prosent. Andelen var lik i 2023. I øverste ledelse er det fem kvinner og én mann. Av ledere totalt er det 246 kvinner og 90 menn. Det gir en kvinneandel innen ledelse på 73 prosent. I 2024 var det 2 817 kvinner som jobbet heltid og 2 445 deltid, 832 menn jobbet heltid og 409 menn jobbet deltid.

Likelønn

Kartleggingen av likelønn viser at kvinner i gjennomsnitt tjener 94 prosent av menns lønn i Sandnes kommune. Det er en liten endring fra 2022 og likt som i 2023. Ved lønnsfastsettelse i stillinger med individuell lønn er Forhandling opptatt av å gi alle like rettigheter og betingelser, og at urettmessige lønnsforskjeller ikke skal forekomme.

Heltid

Sandnes kommune har mål om å øke gjennomsnittlig stillingsstørrelse, og arbeider for å avskaffe ufrivillig deltid. Plan for heltid ble vedtatt i 2024, og det er opprettet et heltidsutvalg og ressursgrupper på de tre største tjenesteområdene. Sandnes kommune har kartlagt ufrivillig deltid, og rundt 30 prosent av de deltidsansatte oppgir at de jobber ufrivillig deltid. Det har vært positive utviklingstrekk fra 2021 til 2024 som viser en økning i antall ansatte i heltidsstillinger. Dette er i tråd med målsetningen i arbeidet med heltidskultur. Medarbeidere som jobber deltid har anledning til å ta det opp i medarbeidersamtale, og ved utlysning av stillinger kan interne søkere registrere seg med fortrinnsrett til høyere stillingsstørrelse. Ledere skal ved utlysning vurdere intern utlysning, ikke ekstern utlysning, når det er kvalifiserte ansatte i deltidsstillinger med fortrinnsrett.

Kompetanse

Alle tjenesteområder jobber kontinuerlig med kompetansehevende tiltak. Mye av kompetanseutviklingen gjennomføres internt i virksomhetene, samtidig som det er satsninger som retter seg til hele eller deler av ansattgrupper. Eksempler er kompetansepakke på skolene, kompetanseheving innen traumebevisst omsorg, kompetanseheving i skolebibliotekene, læring og samarbeid på tvers, simulering som metode, velferdsteknologi og metode for varig bosetting av bostedsløse.

HR utarbeider og setter opp kurs som er aktuelle for store grupper medarbeidere, eller bistår tjenesteområdene med fagspesifikke kurs. De fleste kursene er rettet mot ledelse og medarbeiderskap. For eksempel rekruttering, medarbeideroppfølging og sykefraværsoppfølging. I stor grad er det egne medarbeidere som er kursholdere. I tillegg til klasseromskurs lages som e-læringskurs, både for ledere og medarbeidere. E-læringskurs kan gjennomføres når en har behov og kan ses flere ganger, som gjør at det er ressursbesparende. Første fredag i måneden arrangeres frokost med HR via Teams. Målgruppen er virksomhetsledere og avdelingsledere, med tema knyttet til ledelse og medarbeiderskap. Kursene tas opp og blir tilgjengelige i etterkant. Felles kompetanseplaner er tilgjengelig som obligatorisk

kompetanseheving, og skal gjennomføres av ledere og medarbeidere. Arbeidet med fagspesifikke kompetanseplaner knyttet til tjenesteområdene og rolle er igangsatt. Tilsvarende arrangerer HMS kurs for ledere, verneombud og tillitsvalgte innen grunnleggende HMS, risikovurdering, avvikshåndtering og systematisk sykefraværsoppfølging. I tillegg er det utarbeidet digitale kurs for ansatte knyttet til avvikshåndtering.

Rekruttere, beholde og utvikle fremtidsrettet kompetanse

Motiverte og kompetente medarbeidere er en forutsetning for at Sandnes kommune når sine mål. Kompetanse er summen av formelle kvalifikasjoner, ferdigheter, personlig egenhet og holdninger. Å rekruttere og beholde er utfordrende på flere områder. Det er helt avgjørende at man mobiliserer og beholder flinke fagfolk. Det er spesielt utfordrende med rekruttering til følgende stillinger: sykepleiere, vernepleiere, fastleger, helsesykepleiere, barnevernspedagoger, psykologer, barnehagelærere, styrere, rektorer, lærere med spesialkompetanse, og ferie- og helgestillinger innen Helse og velferd. Det er i tillegg økende utfordringer knyttet til rekruttering av ansatte med saksbehandlerkompetanse. Konsekvenser av rekrutteringsutfordringene kan være, avhengig av område, at arbeid blir utsatt, driften blir dyrere ved bruk av vikarbyrå, faglig arbeid må utføres av andre uten tilstrekkelig kompetanse og organisering av arbeidet blir mindre stabilt. Samtidig kan rekrutteringsutfordringer medføre at andre faggrupper kan oppleve god utvikling ved å få større ansvar og nye arbeidsoppgaver, samt at medarbeidere tilbys etterutdanning som på sikt vil gi oss enda mer kompetente medarbeidere.

Tiltak er igangsatt for å møte utfordringene med å rekruttere, beholde og utvikle medarbeidere. Tiltakene varierer på tjenesteområdene ut fra ulike utfordringer, mål og hensikt. Kontinuerlige tiltak som også er gjennomført i 2024 er blant annet tiltak for styrking av organisasjonskulturen, felles kompetanseheving, videreutdanning, faglig utvikling, gode praksisløp, støtteordninger og konkurransedyktig lønn. Ny overordnet kompetanse- og rekrutteringsstrategi skal utarbeides. Arbeidet startet i 2024 og fortsetter i 2025.

Lærlinger

Sandnes kommune bidrar gjennom lærlingordningen til at kommunens innbyggere får sluttført sin utdanning. Måltallet er to lærlinger per 1 000 innbyggere, noe som tilsvarer 170 lærlinger. I 2024 var det totalt 142 lærlinger ved inntak 1. august, og 132 lærlinger per 31. desember. Sandnes kommune er godkjent for følgende lærefag: anleggsfag, byggdriftsfag, barne- og ungdomsarbeiderfag, ernæringsfag, helsearbeiderfag, institusjonskokkfag, IKT-servicefag, IT drift, IT utvikler og service- og administrasjonsfag. I 2024 ble kommunen godkjent for ytterligere tre fag: veidrifts- og veivedlikeholds-fag, innholdsproduksjonsfag og renholdsoperatørfag.

Brukerresultat

Kultur og oppvekst

Kultur og oppvekst har et særlig ansvar for å sikre medvirkning fra innbyggerne. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle avgjørelser som handler om barn. Dette står i FNs konvensjon om barns rettigheter (barnekonvensjonen) artikkel 3.

Arbeidet med å videreutvikle tjenestene i tråd med brukernes behov ble videreført i 2024.

I 2024 har barn og unge vært aktive medskapere på flere områder:

- Barn og unges kommunestyre (BUKS) gjennomføres en gang i året med deltakelse fra alle skolene i kommunen (både private og offentlige).
- Sandnes unge kommunestyre (SUK) har hatt fokus på å styrke videreutvikling av arbeidet: etablering av årshjul med fast opplæring og oppgaver for rådet, kurs i taleteknikk og politisk arbeid fra politiske mentorer fra kommunestyret.
- Arrangementet Barnas by er en viktig del av kommunens systematiske og langsiktige arbeid med å sikre barn og unges innflytelse i byutviklingen.
- Tverrfaglig nettverk for medskapning med barn og unge arbeider for å sikre en god koordinering og samordnet innsats på medvirkningsfeltet.
- Kommunens eget ungdomspanel for å styrke ungdommens tilbud i kommunen.
- Samarbeidsutvalg i barnehager og skoler.
- Medskapning i barnehager og skoler i henhold til lokale retningslinjer og lovverk.

Brukerundersøkelser

I barnehager og på skoler er det årlige brukerundersøkelser. Resultatet på kommunenivå blir analysert i kvalitetsmeldingene for kommunale barnehager og Sandnes-skolen.

Helse og velferd

Helse og velferd har utarbeidet verdigrunnlaget for tjenestene hvor samhandling og medbestemmelse for brukere og pårørende er grunnleggende. Pårørende- og brukerperspektivet er premisser i fag- og temaplanene som er utarbeidet, og som grunnlag for utviklings- og forbedringsarbeid. I tillegg til brukerundersøkelser benyttes dialog og innspillmuligheter ved planlegging og evalueringer av tjenester og tiltak.

- Helse og velferd fortsetter implementering av felles verdigrunnlag for alle tjenester. Medvirkning og mestring skal prege måten tjenesteområdet samhandler med innbyggerne og hvordan tjenestene utvikles.
- Spørsmålet «Hva er viktig for deg?» stilles til brukere av tjenestene og inngår i kartlegginger og sjekklistene.
- Mestringsenheten bruker FIT som tilbakemeldingsverktøy. FIT gir kvalitetssikret tilbakemelding for at tjenestene skal være nyttige og recovery-orienterte.
- I arbeid med planverk sikres bred involvering fra innbyggere gjennom både digitale innspill og fysiske samlinger.
- Avdeling flyktning i Mestringsenheten har i samarbeid med andre virksomheter som jobber med innvandrere og flyktninger erfaringspanel der innvandrersamfunnsorganisasjoner deltar og gir innspill til forbedring av tjenestene.
- Mestringsenheten har et erfaringsråd der representanter fra ulike bruker- og pårørendesamfunnsorganisasjoner deltar og bidrar i tjenesteutviklingen.
- Det er brukerråd ved Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering (EHR). Det holdes møter to ganger per år. Enhet for sykehjem (EFS) har i 2024 arbeidet med å legge om struktur for brukerråd, og ny ordning vil settes i verk fra 2025.

- Sandnes eldreråd, Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne og Sandnes innvandrerråd behandler mange saker som skal videre i det politiske systemet. I tillegg involveres rådene i aktuelle prosesser ved plan- og tjenesteutvikling.

Årsregnskap

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Rammetilskudd	-2 340 265	-2 433 000	-2 467 250	-2 529 564	62 314	2,5 %	-2 467 250	62 314	2,5 %
Inntekts- og formuesskatt	-3 112 833	-3 297 000	-3 217 000	-3 190 249	-26 751	-0,8 %	-3 217 000	-26 751	-0,8 %
Eiendomsskatt	-73 026	-71 000	-77 000	-75 856	-1 144	-1,5 %	-77 000	-1 144	-1,5 %
Andre generelle driftsinntekter	-224 544	-224 330	-254 330	-285 466	31 136	12,2 %	-254 330	31 136	12,2 %
Sum generelle driftsinntekter	-5 750 667	-6 025 330	-6 015 580	-6 081 136	65 556	1,1 %	-6 015 580	65 556	1,1 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	5 332 193	5 797 063	5 913 515	5 802 328	111 187	1,9 %	5 923 990	121 662	2,1 %
Avskrivninger	434 804	400 141	400 141	433 170	-33 029	-8,3 %	393 000	-40 170	-10,2 %
Sum netto driftsutgifter	5 766 997	6 197 204	6 313 656	6 235 498	78 158	1,2 %	6 316 990	81 492	1,3 %
Brutto driftsresultat	16 330	171 874	298 076	154 362	143 713	48,2 %	301 410	147 048	48,8 %
Renteinntekter	-168 611	-220 500	-190 500	-174 568	-15 932	-8,4 %	-190 500	-15 932	-8,4 %
Utbytter	-216 690	-156 570	-156 097	-154 809	-1 288	-0,8 %	-154 097	712	0,5 %
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-43 080	-700	-700	-52 496	51 796	7399,5 %	-700	51 796	7399,5 %
Renteutgifter	224 221	294 921	294 921	280 940	13 981	4,7 %	294 921	13 981	4,7 %
Avdrag på lån	284 634	284 609	284 609	284 609	0	0,0 %	284 609	0	0,0 %
Netto finansutgifter	80 473	201 760	232 233	183 676	48 557	20,9 %	234 233	50 557	21,6 %
Motpost avskrivninger	-434 804	-400 000	-400 000	-433 170	33 170	8,3 %	-399 990	33 180	8,3 %
Netto driftsresultat	-338 001	-26 366	130 309	-95 132	225 441	173,0 %	135 653	230 785	170,1 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat									
Overføring til investering	297 836	124 118	79 268	81 838	-2 570	-3,2 %	81 838	0	

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Avsetninger til bundne driftsfond	40 084	11 500	11 500	65 220	-53 720	-467,1 %	26 517	-38 703	-146,0 %
Bruk av bundne driftsfond	-59 172	-4 000	-4 000	-15 969	11 969	299,2 %	-14 153	1 816	12,8 %
Avsetninger til disposisjonsfond	319 894	2 000	7 455	221 148	-213 693	-2866,4 %	17 669	-203 479	-1151,6 %
Bruk av disposisjonsfond	-260 642	-107 252	-224 532	-257 104	32 572	14,5 %	-247 524	9 580	3,9 %
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0		0	0	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	338 001	26 366	-130 309	95 132	-225 441	-173,0 %	-135 653	-230 785	-170,1 %
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0		0	0	

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Kultur og oppvekst	1 169 950	1 221 142	1 235 257	1 270 966	-35 709	-2,9 %	1 276 313	5 348	0,4 %
Skole									
Kultur og oppvekst felles	489 913	501 416	525 023	536 692	-11 669	-2,2 %	522 109	-14 582	-2,8 %
Kultur og oppvekst Barnehage	353 116	359 409	359 779	377 565	-17 786	-4,9 %	378 880	1 315	0,3 %
Kultur og oppvekst Barn og unge	395 463	404 762	413 061	423 521	-10 460	-2,5 %	423 076	-445	-0,1 %
Enhet for funksjonshemmede	428 949	439 641	439 641	450 409	-10 768	-2,4 %	453 353	2 944	0,6 %
Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering	271 717	259 568	259 568	279 906	-20 338	-7,8 %	279 906	0	
H&V felles og samordningstjenester	76 625	112 881	132 881	143 863	-10 982	-8,3 %	120 434	-23 429	-19,5 %
Helse og rehabiliteringstjenester	451 491	473 256	473 982	499 796	-25 814	-5,4 %	490 296	-9 500	-1,9 %
Sosiale tjenester	250 802	241 610	291 627	304 234	-12 607	-4,3 %	298 634	-5 600	-1,9 %
Sykehjemstjenester	490 718	473 768	476 268	506 403	-30 135	-6,3 %	506 403	0	
Kultur og oppvekst Kultur	124 088	113 899	112 278	115 350	-3 072	-2,7 %	122 021	6 671	5,5 %
Samfunn, plan og bygg	34 915	38 249	38 279	39 923	-1 644	-4,3 %	40 744	821	2,0 %
B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	15 239	14 064	19 763	15 099	4 664	23,6 %	23 576	8 478	36,0 %

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)	123 733	139 901	135 955	139 181	-3 226	-2,4 %	137 922	-1 259	-0,9 %
Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)	20 390	8 707	1 820	-39 395	41 215	2264,5 %	-2 701	36 693	1358,4 %
Organisasjon	134 727	162 342	162 724	131 191	31 533	19,4 %	140 928	9 737	6,9 %
Økonomi	48 653	51 450	51 450	51 038	412	0,8 %	52 799	1 761	3,3 %
Eiendom	348 868	396 777	399 189	395 032	4 157	1,0 %	396 401	1 369	0,3 %
Kommunens fellesutgifter	257 529	494 028	481 220	298 841	182 379	37,9 %	360 282	61 441	17,1 %
Politisk virksomhet	29 127	28 999	27 199	27 663	-464	-1,7 %	28 277	613	2,2 %
Kommunedirektørens stab	20 506	32 646	35 103	36 182	-1 079	-3,1 %	39 170	2 988	7,6 %
Skatt og rammetilskudd, særtilskudd, renter og avdrag	-100 085	-68 500	-57 500	-57 960	460	0,8 %	-59 500	-1 540	-2,6 %
Sum bevilgninger drift, netto	5 436 436	5 900 015	6 014 567	5 945 499	69 067	1,1 %	6 029 323	83 823	1,4 %
Herav:									
Avskrivninger	81 756	91 270	91 270	85 733	5 537	6,1 %	84 129	-1 604	-1,9 %
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0		10	10	100,0 %
Netto renteutgifter og -inntekter	-7 632	-1 488	-1 488	-1 710	222	14,9 %	-1 488	222	14,9 %
Avsetninger til bundne driftsfond	3 418	11 500	11 500	17 373	-5 873	-51,1 %	23 314	5 941	25,5 %
Bruk av bundne driftsfond	-4 087	0	0	-4 325	4 325		-425	3 900	917,8 %
Avsetninger til disposisjonsfond	49 181	2 000	0	55 556	-55 556		0	-55 556	0,0 %
Bruk av disposisjonsfond	-18 393	-330	-230	-9 457	9 227	4011,5 %	-208	9 249	4446,4 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	5 332 193	5 797 063	5 913 515	5 802 328	111 187	1,9 %	5 923 990	121 662	2,1 %

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Investeringer i varige driftsmidler	811 092	1 412 705	1 269 451	966 969	302 483	23,8 %	1 274 454
Tilskudd til andres investeringer	14 843	0	0	2 183	-2 183		0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	24 363	25 223	24 891	24 894	-3	0,0 %	24 891
Utlån av egne midler	78 276	0	0	122	-122		0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0		0
Sum investeringsutgifter	928 573	1 437 928	1 294 342	994 169	300 174	23,2 %	1 299 346
Kompensasjon for merverdiavgift	-89 349	-180 094	-140 557	-90 148	-50 409	-35,9 %	-140 647
Tilskudd fra andre	-75 972	-27 367	-86 924	-113 787	26 863	30,9 %	-89 357
Salg av varige driftsmidler	-111 437	-99 549	-92 002	-94 991	2 988	3,2 %	-92 002
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0		0

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-19 862	-27 342	-27 342	-28 493	1 151	4,2 %	-27 342
Bruk av lån	-313 475	-806 458	-705 440	-422 067	-283 372	-40,2 %	-705 350
Sum investeringsinntekter	-610 095	-1 140 810	-1 052 265	-749 486	-302 779	-28,8 %	-1 054 699
Videreutlån	150 939	240 000	240 000	135 891	104 109	43,4 %	240 000
Bruk av lån til videreutlån	-150 939	-240 000	-240 000	-135 891	-104 109	-43,4 %	-240 000
Avdrag på lån til videreutlån	137 136	150 000	150 000	139 165	10 835	7,2 %	150 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-124 887	-150 000	-150 000	-143 100	-6 900	-4,6 %	-150 000
Netto utgifter videreutlån	12 249	0	0	-3 935	3 935		0
Overføring fra drift	-297 836	-124 118	-79 268	-81 838	2 570	3,2 %	-81 838
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	1 044	4 944	-3 900	-373,6 %	1 044
Bruk av bundne investeringsfond	-6 280	0	0	0	0		0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0		0
Bruk av ubundet investeringsfond	-26 613	-173 000	-163 853	-163 853	0	0,0 %	-163 853
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-330 728	-297 118	-242 077	-240 747	-1 330	-0,5 %	-244 647
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0		0

Kommentar til skjema § 5-5 Bevilgningsoversikter - investering

Investeringsutgifter:

Investeringer i varige driftsmidler økte med 155,9 millioner kroner fra 2023 (19,2 prosent).

Hovedtyngden av investeringsprosjektene går over flere år. Hvert enkelt prosjekt styres i henhold til vedtatt totalramme, som fastsettes etter konkurranse. Utgiftene fordeler seg som følger mellom tjenesteområdene:

- Kultur og Oppvekst - 8,3 prosent
- Helse og velferd - 45,4 prosent
- Byutvikling og teknisk
  - Finansiert av skatt - 28,8 prosent
  - Finansiert av kommunale avgifter - 14,6 prosent
- Kommune felles – 2,9 prosent

Investeringer i varige driftsmidler er 307,5 millioner kroner (-24,1 prosent) lavere enn budsjettet. Differansen skyldes i hovedsak forskyvning i fremdrift på flere prosjekter. Oversikt og detaljer for prosjektene, med forskyvninger i fremdrift og mer-/mindreforbruk i forhold til budsjett, finnes i oversikten over prosjektene.

Investeringsinntekter:

De totale investeringsinntektene økte med 139,4 millioner kroner (22,8 prosent) fra 2023. Investeringsinntektene består av:

- Momskompensasjon for investeringer, 90,1 millioner kroner.
- Tilskudd fra andre, 113,8 millioner kroner: 45,5 millioner kroner av disse er tilskuddsordninger, hvor de største tilskuddene kommer fra Husbanken, Rogaland fylkeskommune og spillemidler. Det er også inntekter knyttet til avtaler om anleggsbidrag, 59,6 millioner kroner. Dette er avtaler om anleggsbidrag som inngås med utbyggingsselskaper, slik at fradragsrett for merverdiavgift kan oppnås. Gjelder utbygging av kommunaltekniske anlegg, og prosjektene finansieres av refusjoner fra utbyggingsselskapene. Inntektene er lavere enn tilsvarende investeringsutgifter på grunn av tidsforskyvinger mellom år. I tillegg er det også kommet inn noen refusjoner for arbeid på Haakon 7. gate, Bussveien, samt noen flere prosjekter.
- Salg av tomter og grunn, 95 millioner kroner: 93,7 millioner kroner av disse er i hovedsak delbetaling av Rådhusmarka og salg av tomter. Det er også inntektsført 1,3 millioner kroner i salg av varige driftsmidler.
- Mottatte avdrag på utlån av egne midler, 28,5 millioner kroner: 27,4 millioner kroner er avdragsinntekter som gjelder ansvarlig lån til Lyse energi AS og 1,15 millioner kroner er ekstraordinær innbetaling på lån for Forus sportssenter AS.
- Det er benyttet 422,1 millioner kroner av budsjettert låneopptak på 816,5 millioner kroner til finansiering av investeringsutgifter i 2024.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Prosjekt mangler	6	0	0	0	0		0
Sum	6	0	0	0	0		0
Kultur og oppvekst Skole							
Digital satsing - Trådløs infrastruktur	0	2 000	23	23	0	0,0 %	23
Utskiftning av digitale enheter i Sandnesskolen	13 462	9 274	11 400	11 337	63	0,5 %	11 400
Oppgradering utendørsanlegg skoler	7 854	3 325	4 110	3 319	792	19,3 %	4 110
Oppgradering bygningsmasse skolebygg	16 437	3 800	759	104	656	86,3 %	759
Sløydsal Ganddal skole	0	0	350	0	350	100,0 %	350
Bogafjell ungdomsskole	0	0	382	0	382	100,0 %	382
Kleivane skole og idrettshall	-2 447	0	68	0	68	100,0 %	68
Utvidelse og oppgradering Skeiene ungdomsskole, U21-skole	87	0	0	0	0		0
Altona skole og ressursenter nye lokaler	143	0	0	0	0		0
Malmheim skole utvidelse B7-skole	3 377	0	2 503	0	2 503	100,0 %	2 503
Ombygging/utvidelse Sviland skule	717	0	283	-194	477	168,4 %	283
Utvidelse Sandved skole, B28	37 619	0	1 455	1 127	328	22,6 %	1 455
Høyland ungdomsskole, ny flerbrukshall	1 362	0	962	1 306	-344	-35,7 %	962
Vurdering skoler Sentrum	4	0	0	0	0		0
Nye Hommersåk skole, b35	12 235	46 368	18 481	15 152	3 329	18,0 %	18 481
Varslingsanlegg, skoler	3 205	2 375	4 569	4 546	23	0,5 %	4 569
Nye Trones skole	394	2 000	3 532	107	3 426	97,0 %	3 532
Trones skole, avlastningsskole	0	0	950	0	950	100,0 %	950
Sørbo skole utvidelse	5 194	62 226	25 932	24 602	1 330	5,1 %	25 932

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Branntekniske tiltak Trones skole	0	3 500	3 500	149	3 351	95,7 %	3 500
Branntekniske tiltak Stangeland	0	2 500	2 500	22	2 478	99,1 %	2 500
Utredning forsterket avdeling Lundehaugen	0	1 000	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Utredning Stangeland skole	0	1 000	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Langgata 72 helsestasjon	2 747	0	4 850	149	4 701	96,9 %	4 850
BFE samlokalisering inventar og utstyr	195	0	0	0	0		0
Sum Kultur og oppvekst Skole	102 582	139 368	88 610	61 749	26 862	30,3 %	88 610
Kultur og oppvekst Barnehage							
Barnehager infoskjermer	0	0	0	8	-8		0
Brueland barnehagebrakker	105	0	15	15	0	0,0 %	15
Oppgradering utendørsanlegg barnehage	1 004	3 800	9 123	4 707	4 416	48,4 %	9 123
Oppgradering bygningsmasse barnehage	4 536	2 137	4 515	1 353	3 162	70,0 %	4 515
Brueland bhg planlegging ombygg og utvielse	0	0	156	0	156	100,0 %	156
Barnehage Figgjo vurdering	1 212	18 139	18 990	994	17 996	94,8 %	18 990
Kjøp av tomter barnehageformål	0	6 650	2 000	0	2 000	100,0 %	2 000
Barnehager branntekniske tiltak	0	0	137	0	137	100,0 %	137
Rabalder bhg oppgradering	0	0	147	0	147	100,0 %	147
Nye barnehageplasser i sentrum	805	0	1 095	415	680	62,1 %	1 095
Langgata barnehage masseutglidning	2 345	0	0	0	0		0
Sandvedhaugen og Varatun bhg, utred. paviljonger	0	0	950	0	950	100,0 %	950
Nye barnehageplasser på Ganddal	20	0	8	8	0	0,0 %	8
Forsand barnehage, vogn/soveskur	0	0	500	238	262	52,4 %	1 250
Smeaheia barnehage, skur	0	0	400	0	400	100,0 %	400
Sum Kultur og oppvekst Barnehage	10 027	30 726	38 035	7 737	30 298	79,7 %	38 785
Kultur og oppvekst Barn og unge							
Lydskjerming, Langgata 54	0	0	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Sum Kultur og oppvekst Barn og unge	0	0	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Enhet for funksjonshemmede							
EFF-boliger Olsokveien	1 193	0	440	440	0	0,0 %	440
Omsorgsboliger Øvre Espedal	1 146	51 212	4 222	1 170	3 052	72,3 %	4 222
Bofellesskap unge funksjonshemmede, Sørbø Hove	1 667	72 255	40 253	15 169	25 084	62,3 %	40 253
Foreldreinitiativet III	7 615	69 351	86 614	51 710	34 904	40,3 %	86 614
Skarabakken aktivitetssenter	2 340	82 535	15 195	5 513	9 682	63,7 %	15 195
Nybygg Åsveien 156	593	6 492	3 916	2 586	1 330	34,0 %	3 916
Oppgradering boliger med fellesareal, EFF	5 415	1 567	1 254	395	859	68,5 %	1 254
Branntekniske tiltak EFF-boliger	0	1 900	1 350	0	1 350	100,0 %	1 350
Sum Enhet for funksjonshemmede	19 968	285 312	153 245	76 982	76 263	49,8 %	153 245
H&V felles og samordningstjenester							
Sykesenger, møblering	0	1 500	0	0	0		0
Sum H&V felles og samordningstjenester	0	1 500	0	0	0		0
Helse og rehabiliteringstjenester							
Utstyr Mestringsenheten (flytting Jærveien 33)	796	0	8 204	7 919	285	3,5 %	8 204
Sum Helse og rehabiliteringstjenester	796	0	8 204	7 919	285	3,5 %	8 204
Sosiale tjenester							
Kommunale boliger rehabilitering	19 446	9 274	5 859	16 321	-10 462	-178,6 %	5 859

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Boligsosial handlingsplan - fremskaffelse av boliger	130 065	134 189	266 955	241 260	25 695	9,6 %	266 955
Boliger for vanskeligstilte, boliger med robust utforming	8 514	7 419	14 301	5 121	9 180	64,2 %	14 301
Boliger for vanskeligstilte, småhus	3 744	17 410	2 702	2	2 700	99,9 %	2 702
Ombygging Skeianegt. 14	9 969	0	18	0	18	100,0 %	18
Soma rusvern, nytt hovedbygg (21014)	39	0	476	0	476	100,0 %	476
Ombygging boligrigg på Soma	0	0	1 502	0	1 502	100,0 %	1 502
NAV innleid bygg, inventar og utstyr	155	0	0	0	0		0
Lutsiveien 181 botiltak, gapahauk	4	0	0	0	0		0
Strømmålere omsorgsboliger	0	5 500	3 150	129	3 021	95,9 %	3 150
Inventar innleid bygg	113	0	0	0	0		0
SLS/FBU/Flyktningenheten							
Sum Sosiale tjenester	172 048	173 792	294 963	262 834	32 129	10,9 %	294 963
Sykehjemstjenester							
Sykesignalanlegg boas	4	0	2 911	1 936	975	33,5 %	2 911
Utstyr, bo- og aktivitetssenter	2 634	500	866	2 662	-1 795	-207,3 %	866
Oppgradering bygningsmasse omsorgsbygg	21 779	2 565	4 241	5 614	-1 374	-32,4 %	4 241
Bo- og aktivitetssenter, Lunde	0	6 061	2 061	26	2 035	98,7 %	2 061
Ombygging første etasje Åse bo- og aktivitetssenter	100	0	0	0	0		0
Reservestrøm boas	21	0	0	0	0		0
Oppgradering trådløst nett, bo- og aktivitetssentre	3	6 000	3 028	2 496	532	17,6 %	3 028
Sørbo bo- og aktivitetssenter	6 060	150 000	71 231	73 675	-2 444	-3,4 %	71 231
Bo- og aktivitetssenter, Hana gamle skole - Privat / ideel tilbyder	265	2 000	2 000	1	1 999	99,9 %	2 000
Åseheimen borettslag oppgradering	15 113	0	3 263	147	3 116	95,5 %	3 263
Botiltak for senior+	0	1 000	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Branntekniske tiltak helsebygg	155	4 850	3 627	2 856	771	21,3 %	3 627
Kommunalt legekantor	0	5 400	5 400	1 544	3 856	71,4 %	5 400
Sum Sykehjemstjenester	46 134	178 376	99 628	90 956	8 672	8,7 %	99 628
Kultur og oppvekst Kultur							
Kinokino sal 1 oppgradering	1 545	0	212	212	0	0,0 %	212
Kinokino utstyr	0	300	612	408	204	33,3 %	612
Fritids- og kulturbygg oppgradering publikumsnett	6	250	744	34	710	95,4 %	744
Sandnes kulturhus teknisk utstyr, foaje	0	4 000	500	406	94	18,8 %	500
Kinokino sal 3 filmvisningsutstyr	0	0	1 000	962	38	3,8 %	1 000
Sandnes kulturhus, utstyr	591	300	300	275	25	8,2 %	300
Skatepark Bogafjell	59	0	378	0	378	100,0 %	378
Kunstnerisk utsmykning	922	5 008	2 272	1 517	754	33,2 %	2 272
Oppgradering bygningsmasse kulturbygg	3 426	712	3 703	0	3 703	100,0 %	3 703
Kulturhuset - rehabilitering	742	0	0	0	0		0
Kulturhuset foaje oppgradering	156	0	31	0	31	100,0 %	31
Sandnes kulturhus lysrigg	16 205	0	364	464	-100	-27,5 %	364
Havremølla oppgradering	0	0	175	0	175	100,0 %	175
sprinkleranlegg							
Kinokino: Tiltak for videre brukstillatelse	0	35 471	7 971	6 053	1 918	24,1 %	7 971
Kinokino: Totalrenovering – gjenstående tiltak	0	0	0	184	-184		0
Sum Kultur og oppvekst Kultur	23 652	46 041	18 262	10 517	7 745	42,4 %	18 262

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
B&T felles, Geodata, miljø og utbygging							
Bredbånd og mobilnett (BMN)	2 422	0	2 380	1 230	1 150	48,3 %	2 380
Boligtomter, Sørbøhagane HUP1	1 064	0	-139	1 066	-1 205	-868,0 %	-139
Boligtomter Sørbøhagane B11	9 917	18 000	15 064	13 228	1 836	12,2 %	15 064
Tronsholen	194	0	0	0	0		0
Boligtomter Kleivane B3/B4	415	0	93	93	0	0,0 %	93
Boligtomter Kleivane B1	40 959	51 932	0	2	-2		0
Boligtomter Øygarden	102	6 492	5 010	5 010	0	0,0 %	5 010
Boligtomter Åsveien	836	0	0	8	-8		0
Boligtomter Sviland	0	1 500	500	250	250	50,0 %	500
Mulighetsvurdering bolig Høle	30	250	100	2 119	-2 019	-2022,2 %	100
Boligtomter Hommersandslia	0	11 128	11 128	10	11 118	99,9 %	11 128
Trekanten, skoletomt	1	0	7	7	0	0,0 %	7
Boligtomter Marta's Hage, Hommersåk	27	500	273	249	24	8,7 %	273
Boligtomter Annas Hage, Hommersåk	178	450	450	716	-266	-59,0 %	450
Havneparken, inkludert senkekasser	0	0	500	0	500	100,0 %	500
Næringstomter Stangelandshøyden	0	0	0	2	-2		0
Næringstomt Folkvordveien	1	0	2	2	0	0,0 %	2
Flytting hestesport, Foss Eikeland	187	9 283	12 766	1 311	11 456	89,7 %	12 766
Ledig tomt, Foss Eikeland	22	0	252	267	-15	-5,9 %	252
Næringsutvikling Sviland	25	1 500	292	244	47	16,2 %	292
Næringstomt Hesthammer, Hommersåk	342	0	0	235	-235		0
Næringsområde Gøysamyra, Forsand	1	0	-5	85	-90	-1695,1 %	-5
Næringstomt Bergekrossen, Forsand	108	0	-23	42	-66	-280,5 %	-23
Offentlig tomt, Sørbøhagane HUP1	3	0	-3	5	-9	-259,5 %	-3
Offentlige tomter Skårli AU06	5 828	0	3 490	12 772	-9 281	-265,9 %	3 490
Høyland Gravlund	0	0	0	208	-208		0
Tomteselskapet KF periode 1-6 (2023)	33 440	0	0	0	0		0
Ny dobbel idrettshall	0	1 000	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Prosjektstyringsverktøy	56	0	14	14	0	0,0 %	14
Sentrumstiltak, generelt	0	8 000	8 000	0	8 000	100,0 %	8 000
Oppfølgingstiltak KDP sentrum (GASS)	0	0	1 789	0	1 789	100,0 %	1 789
Område rundt Ruten, oppgradering og ferdigstillelse	6 832	10 500	1 668	-274	1 942	116,4 %	1 668
Oppgradering av sentrumsarealer	99	6 737	1 538	128	1 410	91,7 %	1 538
Grunnerverv for sikring til friluftsførmål i Sandnesmarka	0	0	500	0	500	100,0 %	500
Utbyggingsavtaler	0	0	0	-8	8		0
Opparbeidelse av Kleivane etappe 1	0	0	0	406	-406		0
Adm.avtale for Maudlandsveien - plan 2008106	0	0	0	190	-190		0
Havneparken Sandnes, 1. etappe	3 407	0	0	19 738	-19 738		0
Nullstilling av prosjekt	2 533	0	0	2 140	-2 140		0
Administrasjonsavtaler	4 765	0	0	9 368	-9 368		0
Adm.avtale Vagle næringspark	309	0	0	2 313	-2 313		0
Avtale om anleggsbidrag Hana B3.1	138	0	0	0	0		0
Kleivane B3 og B4	83	0	0	0	0		0
Sørbø B01 og B03	3 326	0	0	708	-708		0
Sørbøhagane HUP1	2 920	0	0	1 063	-1 063		0
Kleivane B2 og G2	904	0	0	0	0		0
Bogafjell G4	1 844	0	0	147	-147		0
Boligfelt Leite	3 797	0	0	7 758	-7 758		0

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Adm.avtale Hana B4	1 635	0	0	234	-234		0
Anleggsbidrag Sandved, plan 2014134, gnr42 bnr 72 m.fl.	682	0	0	352	-352		0
Sørbøhagene B11	2 357	0	0	23	-23		0
Anleggsbidrag Sandved, plan 2014134, gnr 42 bnr 72 m.fl	7 625	0	0	15 543	-15 543		0
Anleggsbidrag Hove Park (plan 201710)	0	0	0	15 525	-15 525		0
Kabling 132 kV Jærveien- Asheimveien	834	400	123	135	-12	-10,0 %	123
Sum B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	140 247	127 673	66 769	114 664	-47 895	-71,7 %	66 769
Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)							
Lura - tomt og aktivitetshus	0	0	1 490	0	1 490	100,0 %	1 490
Oppgradering bygningsmasse gravplass	196	1 500	5 457	2 616	2 841	52,1 %	5 457
Figgjohallen strakstiltak	3 604	9 274	9 547	11 126	-1 579	-16,5 %	9 547
Oppgradering bygningsmasse idrettsbygg	1 670	475	1 253	1 438	-185	-14,8 %	1 253
Austrått svømmehall	2 656	0	433	1 383	-950	-219,5 %	433
Giskehallen, rehab svømmehallen	1 272	0	547	-586	1 133	207,2 %	547
Ishall	0	3 500	3 500	0	3 500	100,0 %	3 500
Oppgradering Giskehallen 1	0	0	0	19	-19		0
Gjøysamyra ferdigstillelse infrastruktur	78	0	0	0	0		0
Samlepott PIV - Park, idrett og vei	0	0	2 500	0	2 500	100,0 %	0
Maskinpark, biler	11 557	400	14 091	10 703	3 388	24,0 %	14 091
Utskiftning av utrangerte gatelys	1 838	0	0	0	0		0
Gatelys	1 041	0	165	54	112	67,4 %	165
Trafikksikkerhet eksisterende veinett, strakstiltak	1 878	1 000	1 482	948	534	36,0 %	1 482
Trafikksikring - Aksjon skolevei	2 508	0	869	847	22	2,6 %	869
Folkehelse, sykkelveinett	1 027	0	-114	1 021	-1 136	-993,1 %	-114
Vei- Sikring kommunale broer	898	1 250	1 887	958	929	49,2 %	1 887
Ras Haukalivegen	629	0	0	0	0		0
Trafikksikring, samarbeidsprosjekt	1 008	0	-521	29	-550	-105,6 %	-521
Hjem,jobb,hjem - elbysykel oppstart fase 2	0	0	868	0	868	100,0 %	868
Bypakke gange 2018	36	0	-5 113	0	-5 113	-100,0 %	-5 113
Bymiljøpakke	1	0	-497	0	-497	-100,0 %	-497
Bypakke gange 2020	2 153	0	-4 390	2 509	-6 898	-157,2 %	-4 390
Bymiljøpakke trafikksikkerhet ungdomsskoler	202	0	-162	2 103	-2 266	-1395,7 %	-162
Bymiljøprosjekter	0	0	0	643	-643		0
Etablere kulvert som erstatning for Kyrkjevegen bru	5 340	0	1	1	0	0,0 %	1
Trafikksikkerhet og sykkeltiltak	950	0	122	122	0	0,0 %	122
Fortau Figgenveien	6 567	25 000	7 298	3 597	3 701	50,7 %	7 298
PIV - Bratteli kai gjenoppbygging	161	3 000	1 334	1 120	213	16,0 %	1 334
PIV - Kallali kai stabiliserende tiltak	27	0	972	1 696	-724	-74,5 %	3 472
Åsveien rehabilitering vei	5 979	0	2 810	2 801	9	0,3 %	2 810
Hugins, Munins og Odins gate grunnerverv og opparbeidelse	9	1 000	452	41	411	91,0 %	452
Haakon 7. gate opparbeidelse	3 214	22 500	27 221	11 059	16 162	59,4 %	27 221
Elvegata opparbeidelse, plan 201907	0	1 500	0	0	0		0
Sikker skolevei Hommersåk - ny undergang Hommersåkveien	0	2 000	2 000	0	2 000	100,0 %	2 000

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Gang- og sykkelvei, Løwenstrase	0	0	1 100	0	1 100	100,0 %	1 100
Kryssutbedring, Høleveien/Ryfylkeveien, Apalstøveien	0	0	1 100	0	1 100	100,0 %	1 100
Robotgressklippere	647	800	569	663	-94	-16,5 %	569
Figvedveien bru rehabilitering	2 845	4 000	2 545	372	2 174	85,4 %	2 545
Utskiftning av Bråstein bru	172	9 500	1 320	7	1 314	99,5 %	1 320
Rehabilitering bro over jernbanen Brugata	0	2 000	6 000	5 866	134	2,2 %	6 000
Utskiftning av konvensjonelle gatelys til LED	0	18 539	19 309	18 594	715	3,7 %	19 309
Utskiftning av Songesand bru	0	4 000	1 000	30	970	97,0 %	1 000
Tømming dam Smeaheia	0	0	7 620	837	6 783	89,0 %	7 620
Flytte gatelysstyring ut av nettstasjon	0	0	200	0	200	100,0 %	200
Statlig sikring av eiendommer på Fjogstad, til landbruk- og friluftsmål	99	0	0	0	0		0
Oppgradering vei	8 096	6 492	7 000	6 817	183	2,6 %	7 000
Idrettsplasser og løkker, generelt	2 634	5 000	7 130	6 871	259	3,6 %	7 130
Oppgradering lysanlegg fotballbaner	2 507	3 000	1 832	1 896	-65	-3,5 %	1 832
Grunnerverv idrettsanlegg	943	8 025	3 525	13	3 512	99,6 %	3 525
Skifte av kunstgress	13 685	0	605	66	539	89,1 %	605
Tiltak for å oppfylle nye miljøkrav til kunstgressbaner	422	0	3	608	-605	-18653,2 %	3
Tilpasse idrettshaller til kortbanehåndball	1	0	23	15	9	36,9 %	23
Monitorering av bruk av idrettshallene	293	0	0	0	0		0
PIV - Tiltakspakke 2020	868	0	0	0	0		0
Austrått svømmehall badeleker	81	0	133	121	12	9,0 %	133
Rekkefølgetiltak Iglesmyr idrettspark (vei, adkomst og parkering)	0	5 564	0	0	0		0
Parker og grøntanlegg, generelt	4 488	900	6 386	1 596	4 790	75,0 %	6 386
Bystrand Luravika, planarbeid/prosjektering	376	0	3 581	411	3 171	88,5 %	3 581
Benker sentrum, parker og gravplasser	46	0	354	86	268	75,8 %	354
Opparbeidelse av Gamlaverket leke- og aktivitetsområde	1 584	0	15 766	12 608	3 159	20,0 %	15 766
Etablering av parkdrag langs Storåna i Sandvedparken	0	12 350	0	0	0		0
Planlegging/prosjektering, åpning Storåna inkludert Elveparken	0	13 274	8 218	5 832	2 386	29,0 %	8 218
Komprimerbare bosdunker sentrum	548	0	0	0	0		0
Hundeluftepark Helgelandsskogen (inngjerdet område)	0	1 500	1 500	1 395	105	7,0 %	1 500
St. Olavs gate og Langgata - regulering	0	2 500	1 500	1 039	461	30,7 %	1 500
Grøntplan	0	500	500	1	499	99,8 %	500
Flytte hundeluftingsområde Varatun	0	0	1 300	1 134	166	12,8 %	1 300
Friluftsområder, generelt	4 972	1 000	2 910	2 212	697	24,0 %	3 135
PIV - Naturforvaltning	1 265	0	321	1 179	-857	-266,7 %	321
Folkehelse, oppgradering og sammenkobling av turveinettet	367	1 000	1 356	976	380	28,0 %	1 356
Frøylandsvatnet, turvei med lys. Utredning og tiltak	394	0	1 419	217	1 202	84,7 %	1 419
Ras Sandvedparken, akutt tiltak	2 838	0	656	321	336	51,1 %	656
Innløsning av områder regulert til offentlige friområder og lekeplasser	137	0	1 607	26	1 581	98,4 %	1 607

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Fjellsikring Hommersåk terrasse, akutt tiltak	0	0	1 300	3	1 297	99,8 %	1 300
Lekeplasser, generelt	3 699	6 028	6 283	5 318	965	15,4 %	6 283
Sandnes idrettspark	469	0	739	74	665	90,0 %	739
Oppgradering av gravlunder	1 147	1 000	1 788	1 361	426	23,9 %	1 788
Bevaring og forvaltningsplan for gravplassene	261	500	1 222	418	804	65,8 %	1 222
Kjøp av areal - parkering Sviland gravkapell	31	400	400	331	68	17,1 %	400
Ny gravplass i Sandnes øst	17	1 800	353	0	353	100,0 %	353
Utvidelse og opparbeidelse av doble gravsteder på Soma gravlund	145	500	2 285	1 667	618	27,0 %	2 285
Forsand kyrkjegard regulering gravfelt	101	0	0	0	0		0
Omregulering av eksisterende graver på Gand gravlund	0	500	500	0	500	100,0 %	500
Oppfølging av tiltaksplan for parkdraget langs Storåna	1 936	300	802	24	779	97,1 %	802
Planlegging opparbeidelse av Kydnavegen	0	3 130	0	0	0		0
Sum Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)	114 613	186 501	199 563	137 251	62 313	31,2 %	199 788
Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)							
Demning Frøylandsvatnet	11	902	1 391	0	1 391	100,0 %	1 391
Tiltak på grunn av økt vannføring i Frøylandsbekken	0	8 772	0	0	0		0
Lurabekken kulvert VA	248	5 000	0	0	0		0
Kulvert Stangelandsåna	4 729	0	0	0	0		0
Klimatilpasning	540	0	0	0	0		0
ENØK-tiltak tekniske installasjoner	1 003	100	7 077	1 853	5 224	73,8 %	7 077
Teknisk utstyr VA-nett; pumping, slamsuging osv.	9 116	5 000	320	0	320	100,0 %	320
Forsand – hovedavløpsledninger	0	1 500	0	0	0		0
Sanering Sleipnersgate - Odinsgate med flere	1 136	12 000	24 864	27 062	-2 198	-8,8 %	24 864
Bussveien flytting og oppgradering av VA-ledninger	22 355	30 000	49 824	55 813	-5 989	-12,0 %	49 824
Hoveveien med tilgrensende nedslagsfelt VA-ledninger	32 512	4 000	-65	1 053	-1 118	-1730,0 %	-65
Omlegging avløpsnett sentrum, Ålgårdskloakken	2 792	0	0	0	0		0
Oppgradering kommunalt nett utløst av eksterne utbyggere	1 326	5 000	12 468	1 883	10 584	84,9 %	12 468
Olav Vs plass oppgrad ledningsnett ifm bussveiutbygg	18 007	0	2 481	3 681	-1 200	-48,3 %	2 481
Oalsgata oppgradering VA-ledninger	0	18 000	0	0	0		0
Etablering biokullanlegg med tilhørende bygg	25	0	5 915	5 694	221	3,7 %	5 915
Kommunal egenandel miljøtiltak	0	300	900	1	899	99,8 %	900
Hove-Osli	0	8 000	8 000	153	7 847	98,1 %	8 000
Ventilkammer Eskemyrveien	0	3 500	0	0	0		0
InnoVann	0	0	0	1 621	-1 621		1 820
Generelle tiltak iht. hovedplan vann	-13	0	0	0	0		0
Åsveien med sidegater, oppgradering og driftsoptimalisering tekniske installasjoner	11 973	17 000	17 928	17 337	591	3,3 %	17 928

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Oppfølging avløpsstrategi spredt bebyggelse	0	3 500	0	0	0		0
Etablering VA ledninger Usken	1 305	0	0	0	0		0
Riska - Li, etablering av vann- og avløpsledninger	0	500	500	0	500	100,0 %	500
Oppgradering kulvert Lurabekken - Seljeveien	3 818	20 000	36 829	20 661	16 168	43,9 %	36 829
Fornyning/utskifting renovasjonsbeholdere	1 895	3 000	4 300	4 362	-62	-1,4 %	4 300
Tiltak på nedlagt deponi Varatun	0	2 000	2 000	193	1 807	90,4 %	2 000
Kommunale returpunkt	0	2 054	0	0	0		0
Sum Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)	112 780	150 128	174 733	141 368	33 365	19,1 %	176 553
Organisasjon							
Oppgradering av EpiServer	110	0	0	0	0		0
Digitalisering arkiv hos BFE og PPT	516	0	0	0	0		0
DigiBarnevern	0	0	2 250	0	2 250	100,0 %	2 250
Et mer fleksibelt dokumenthåndteringssystem	2 195	0	0	0	0		0
Lydette fokusrom, rådhuset	0	0	1 000	53	947	94,7 %	1 000
Digital satsing - 1 til 1 digital enhet for alle elever og ansatte i Sandnesskol	0	0	0	-5	5		0
Sum Organisasjon	2 821	0	3 250	47	3 203	98,5 %	3 250
Eiendom							
Langgata 76 - utskift. tak, utvendig rehab	1 728	0	0	109	-109		0
Sandnes kulturhus teknisk utstyr	167	0	1 703	1 530	174	10,2 %	1 703
Adgangskontroll medisinnrom boas	106	0	1 293	221	1 072	82,9 %	1 293
Varatun psykiatriske	0	0	2 000	0	2 000	100,0 %	2 000
Skeiane ungdomsskole – gymbygg	0	0	8 700	360	8 340	95,9 %	8 700
Oppgradering/utskift av gjerder, skoler/barnehager	0	0	715	0	715	100,0 %	715
Miljøtiltak kommunale bygg	0	1 900	1 472	84	1 388	94,3 %	1 472
ITV-anlegg kameraovervåking	1 953	950	754	0	754	100,0 %	754
Innemiljø øvrige kommunale bygg, oppgradering	33	2 660	1 008	0	1 008	100,0 %	1 008
Omlegging intern kommunikasjon for teknisk styresystemer	494	285	934	858	76	8,2 %	934
Adgangskontroll	953	1 425	2 465	1 423	1 042	42,3 %	2 465
Risikovurdering og oppgradering av varmetekniske anlegg i kommunens formålsbygg	0	570	1 486	0	1 486	100,0 %	1 486
Nedgravde søppelcontainere	2 109	950	1 374	200	1 174	85,4 %	1 374
Programvare og programmering fagservere kommunens formålsbygg	824	902	2 393	455	1 938	81,0 %	2 393
Universell utforming	2 607	3 587	5 475	2 751	2 724	49,8 %	5 475
Radontiltak bygg med for høye bq-verdier	0	475	1 185	0	1 185	100,0 %	1 185
Oppgradering brannvarslingsanlegg, merking, tiltaksplaner for byggene	3 269	950	750	0	750	100,0 %	750
Merking p-plasser, skoler og barnehager	65	2 171	0	0	0		0
Regulering	278	11 648	8 084	429	7 656	94,7 %	8 084
Digitalisering brann- og FDV-dokumentasjon	2 177	0	848	354	494	58,2 %	848
Brannteknisk tilstandsvurdering kontorbygg	0	5 286	2 286	507	1 779	77,8 %	2 286

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Riving gamle bygg og brakker	940	4 750	3 810	0	3 810	100,0 %	3 810
Ballbinger, utskifting av kunstgress på uteanlegg formålsbygg	992	950	349	0	349	100,0 %	349
Oppgraderinger av kommunale bygg	9 201	13 000	18 167	13 431	4 736	26,1 %	18 167
Oppgradering dusjanlegg for å hindre legionella	704	1 425	1 752	2 645	-893	-51,0 %	1 752
Energieffektivisering	435	18 998	14 563	210	14 353	98,6 %	14 563
Garderobeanlegg Vagleleiren	320	0	2 288	799	1 490	65,1 %	2 288
Kjøp og oppgradering Høylandsgata 4	17 662	0	1 338	641	698	52,1 %	1 338
Sum Eiendom	47 015	72 882	87 195	27 006	60 190	69,0 %	87 195
Kommunens fellesutgifter							
Investeringer IKT	464	2 300	571	437	134	23,5 %	571
Inn-Digi - Prosessoptimalisering og kontinuerlig forbedring	486	1 500	1 426	547	879	61,6 %	1 426
Nettverk- kommune felles	907	2 332	902	3 911	-3 008	-333,4 %	902
Utskiftning av stemmeavlukker	643	0	0	0	0		0
Nytt utstyr for elektronisk løsning for politiske dokumenter	414	0	443	160	283	63,9 %	443
Ladepunkt El-biler for tjenestebiler	520	0	2 500	3 166	-666	-26,6 %	2 500
Kommune felles - Oppgradering møterom	175	0	216	175	41	18,8 %	216
Gøysamyra næringsareal	5	0	0	0	0		0
Opparbeidelse ekstern infrastruktur	6 509	0	4 376	1 826	2 551	58,3 %	4 376
Skeiane/rådhuset, rekkefølgekrav							
Salg av rådhusmarka	76	0	0	51	-51		0
Forskuttinger SIAS, rekkefølgekrav	0	0	15 000	15 000	0	0,0 %	15 000
Nytt administrasjonsbygg og parkering på S1	1	2 000	1	6	-5	-586,4 %	1
Nytt OPS S1 - Offentlig privat kontorbygg og parkering	0	1 000	1 000	0	1 000	100,0 %	1 000
Ny brannstasjon	321	0	830	0	830	100,0 %	830
Ruten - teknisk plan og offentlig byrom	5 087	2 000	2 900	2 349	551	19,0 %	5 108
Offentlige arealer (alle formål)	2 795	9 274	5 829	313	5 516	94,6 %	5 829
Sum Kommunens fellesutgifter	18 403	20 406	35 994	27 941	8 054	22,4 %	38 203
Investeringer i varige driftsmidler	811 092	1 412 705	1 269 451	966 969	302 483	23,8 %	1 274 454

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Sørbo kirke	12 621	0	0	0	0		0
Avtaler justeringsmva	2 222	0	0	2 183	-2 183		0
Tilskudd til andres investeringer	14 843	0	0	2 183	-2 183		0

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Egenkap innskudd KLP	1 748	0	1 968	1 968	0	0,0 %	1 968

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Egenkap innskudd SKP	22 000	24 300	22 000	22 000	0	0,0 %	22 000
Offentlige arealer (alle formål), budsjett	0	0	0	3	-3		0
Renter/Utbytte og lån	615	0	0	0	0		0
Kapitaltilskudd Folkehallene IKS	0	923	923	923	0	0,0 %	923
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	24 363	25 223	24 891	24 894	-3	0,0 %	24 891

4. Utlån

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Renter/Utbytte og lån	78 276	0	0	122	-122		0
Utlån av egne midler	78 276	0	0	122	-122		0
Sum del 1-4	928 573	1 437 928	1 294 342	994 169	300 174	23,2 %	1 299 346

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Rammetilskudd	-2 340 265	-2 433 000	-2 467 250	-2 529 564	62 314	2,5 %	-2 467 250
Innteks- og formuesskatt	-3 112 833	-3 297 000	-3 217 000	-3 190 249	-26 751	-0,8 %	-3 217 000
Eiendomsskatt	-73 026	-71 000	-77 000	-75 856	-1 144	-1,5 %	-77 000
Andre skatteinntekter	-31 556	-31 500	-31 500	-33 106	1 606	5,1 %	-31 500
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-242 612	-227 679	-257 679	-305 163	47 484	18,4 %	-271 590
Overføringer og tilskudd fra andre	-796 361	-276 542	-276 542	-857 028	580 486	209,9 %	-345 330
Brukerbetalinger	-214 060	-201 696	-191 696	-199 734	8 038	4,2 %	-181 936
Salgs- og leieinntekter	-795 188	-762 583	-771 890	-874 183	102 292	13,3 %	-826 906
Sum driftsinntekter	-7 605 899	-7 301 000	-7 290 557	-8 064 882	774 324	10,6 %	-7 418 512
Lønnsutgifter	3 718 580	3 747 619	3 754 974	3 983 799	-228 825	-6,1 %	3 791 491
Sosiale utgifter	903 036	1 029 106	1 012 201	989 107	23 093	2,3 %	1 021 984
Kjøp av varer og tjenester	2 059 288	1 966 871	2 029 403	2 231 424	-202 021	-10,0 %	2 098 422
Overføringer og tilskudd til andre	506 520	329 138	391 914	581 744	-189 830	-48,4 %	415 025
Avskrivninger	434 804	400 141	400 141	433 170	-33 029	-8,3 %	393 000
Sum driftsutgifter	7 622 229	7 472 874	7 588 633	8 219 244	-630 611	-8,3 %	7 719 923
Brutto driftsresultat	16 330	171 874	298 076	154 362	143 713	48,2 %	301 410
Renteinntekter	-168 611	-220 500	-190 500	-174 568	-15 932	-8,4 %	-190 500
Utbytte	-216 690	-156 570	-156 097	-154 809	-1 288	-0,8 %	-154 097
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-43 080	-700	-700	-52 496	51 796	7399,5 %	-700
Renteutgifter	224 221	294 921	294 921	280 940	13 981	4,7 %	294 921
Avdrag på lån	284 634	284 609	284 609	284 609	0	0,0 %	284 609
Netto finansutgifter	80 473	201 760	232 233	183 676	48 557	20,9 %	234 233
Motpost avskrivninger	-434 804	-400 000	-400 000	-433 170	33 170	8,3 %	-399 990

Årsmelding 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Politisk vedtatt budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024
Netto driftsresultat	-338 001	-26 366	130 309	-95 132	225 441	173,0 %	135 653
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	297 836	124 118	79 268	81 838	-2 570	-3,2 %	81 838
Avsetninger til bundne driftsfond	40 084	11 500	11 500	65 220	-53 720	-467,1 %	26 517
Bruk av bundne driftsfond	-59 172	-4 000	-4 000	-15 969	11 969	299,2 %	-14 153
Avsetninger til disposisjonsfond	319 894	2 000	7 455	221 148	-213 693	-2866,4 %	17 669
Bruk av disposisjonsfond	-260 642	-107 252	-224 532	-257 104	32 572	14,5 %	-247 524
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0		0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	338 001	26 366	-130 309	95 132	-225 441	-173,0 %	-135 653
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)							
	0	0	0	0	0		0

Årsregnskap

[Årsregnskap og noter 2024](#)

Vedlegg

[Fondsbruk ved årsavslutning](#)

[Videreføring av investeringsmidler](#)

[Link til kommunestyret](#)

[Link til kommunens organisasjonskart](#)

Kommunens tjenesteområder

Kultur og oppvekst

Tjenesteområdebeskrivelse

I [ksak 105/24](#) 17. juni 2024 ble det vedtatt at tjenesteområdet Kultur legges ned og etableres som et kommunalsjefområde under Oppvekst. Nytt navn på tjenesteområdet ble Kultur og oppvekst.

Kultur og oppvekst består av fire kommunalsjefområder:

Kultur består av kulturavdelingen, Sandnes bibliotek, Sandnes kunst- og kulturhus og Sandnes kulturskole.

Barnehage består av 29 kommunale barnehager fordelt på 12 virksomheter. Kommunen er i tillegg lokal barnehagemyndighet for de kommunale barnehagene og 36 private barnehager. Barnehageområdet driver utviklingsarbeid for både private og kommunale barnehager.

Skole består av 31 grunnskoler, Sandnes læringssenter (SLS) og Senter for trygt og godt læringsmiljø (TGL).

Barn og unge består av Barne- og familieenheten (BFE), Pedagogisk, psykologisk tjeneste (PPT), Styrket barnehagetilbud, Senter for flerspråklige barn og unge (FBU) og Helsestasjonstjenester (HST). HST drifter også vaksinasjonskontor, smittevernkontor og helsetjenester for flyktninger.

Tjenesteområdet har en særskilt rolle innen sosial bærekraft gjennom sitt arbeid for å fremme gode leve- og oppvekstvilkår. Kultur og oppvekst skal levere gode grunntjenester til familier, barn og unge. Barnehage og skole skal sikre et helhetlig utdanningsløp. Sammen skal tjenesteområdet gi helhetlige og gode støtte- og hjelpetjenester. Tjenesteområdet skal ha særlig fokus på forebygging og tidlig innsats for å hindre utenforskap og bidra til et variert og attraktivt kulturtilbud som fremmer inkludering, samarbeid og bærekraftig utvikling.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Vedtaksnivå	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
101-Kultur og oppvekst Skole	1 169 950	1 270 966	1 276 313	5 348	0,4 %
102-Kultur og oppvekst felles	489 913	536 692	522 109	-14 582	-2,8 %
104-Kultur og oppvekst Barnehage	353 116	377 565	378 880	1 315	0,3 %
105-Kultur og oppvekst Barn og unge	395 463	423 521	423 076	-445	-0,1 %
301-Kultur og oppvekst Kultur	124 088	115 350	122 021	6 671	5,5 %
Sum	2 532 531	2 724 094	2 722 400	-1 694	-0,1 %

Kommentar til status økonomi

101 Kultur og oppvekst Skole

Kultur og oppvekst Skole består av virksomhetene Skolesjef, Sandnesskolene, Senter for trygt og godt læringsmiljø (TGL) og Sandnes læringssenter. Resultatet ved årsslutt viser et mindreforbruk på 5,3 millioner kroner. Sandnes læringssenter står for 6,4 millioner av disse. Årsaken er større overføringer fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet enn budsjettet, på grunn av flere deltakere enn beregnet. TGL hadde også et mindreforbruk på 2,5 millioner kroner som følge av vakante stillinger og sykemeldinger som ikke blir dekket opp for. Resten går med et totalt merforbruk på 3,6 millioner kroner.

102 Kultur og oppvekst felles

Fellesområdet har et samlet merforbruk på 14,6 millioner kroner. Dette skyldes et innsparingskrav som kun delvis er oppfylt, med et utestående beløp på 5,8 millioner kroner ved årets slutt. Det er et merforbruk på 7,6 millioner kroner på kjøp av barnehageplasser i andre kommuner. Videre er det et merforbruk på 7,1 millioner kroner knyttet til tilskudd til private barnehager.

104 Kultur og oppvekst Barnehage

Barnehagene og Barnehagesjef har et mindreforbruk på 1,3 millioner kroner, etter avsetning til eget disposisjonsfond. Mindreforbruket før avsetningene skyldes hovedsaklig tildelte midler for fire årsverk fra Senter for flerspråklige barn og unge (FBU). Det er kun tre barnehagevirksomheter med merforbruk.

105 Kultur og oppvekst Barn og unge

Kultur og oppvekst Barn og unge har et samlet merforbruk på 400 000 kroner etter avsetning og bruk av egne disposisjonsfond.

Senter for flerspråklige barn og unge (FBU) har ved årsslutt et mindreforbruk på 2,8 millioner kroner. Dette skyldes at virksomheten mottok høyere tilskudd til flerspråklige barn i barnehage enn budsjettet med.

Styrket barnehagetilbud har et totalt mindreforbruk på 200 000 kroner, etter avsetning til eget disposisjonsfond. Mindreforbruket før avsetning til fond skyldes i hovedsak vikarer som koster mindre enn de fastlønte ansatte i virksomheten.

Kommunalsjef Barn og unge er tilnærmet i balanse. Virksomheten ble etablert høsten 2024, og har derfor ikke midler på eget disposisjonsfond.

Barne- og familieenheten har et merforbruk på 3,4 millioner kroner, etter bruk av eget disposisjonsfond på 400 000 kroner. Merforbruket er på barnevernet, og skyldes i hovedsak økte utgifter til grunnstøtte for fosterhjem. I tillegg er det merforbruk på kjøp av barnevernstiltak fra private aktører.

Helsestasjonstjenesten går i balanse etter avsetning til eget disposisjonsfond på 200 000 kroner. Årsaken til mindreforbruket er refusjon av sykelønn og fødselspenger fra NAV, samt høyere tilskudd fra Helsedirektoratet enn budsjettet.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste går i balanse etter bruk av eget disposisjonsfond på 300 000 kroner. Merforbruket skyldes utgifter i forbindelse med en planlagt studietur, i tillegg til økte kostnader knyttet til kjøp av datautstyr og IT-løsninger.

301 Kultur og oppvekst Kultur

Kultur og oppvekst Kultur har et samlet mindreforbruk på 6,7 millioner kroner etter avsetning til fond.

Kommunalsjef Kultur har et mindreforbruk på 400 000 kroner etter avsetning til eget disposisjonsfond på 200 000 kroner. Mindreforbruket skyldes en vakant stilling.

Kultur har et mindreforbruk på 5,2 millioner kroner etter avsetning til eget disposisjonsfond på 1,2 millioner kroner. Mindreforbruket skyldes ubrukte midler til Sandneskortet.

Sandnes bibliotek har et mindreforbruk på 400 000 kroner etter avsetning til eget disposisjonsfond på 400 000 kroner. Mindreforbruket skyldes refusjoner og ubrukte midler til fremtidens bibliotek.

Sandnes kunst- og kulturhus har et mindreforbruk på 700 000 kroner etter avsetning til eget disposisjonsfond på 100 000 kroner. Mindreforbruket skyldes merinntekter på salg og billetter.

Sandnes kulturskole går i balanse etter bruk av eget disposisjonsfond på 100 000 kroner.

Nøkkeltall

	2021	2022	2023	2024
Antall elever	11 139	11 227	11 307	11 294
Antall kommunale grunnskoler	31	31	31	31
Antall barn i barnehage	4 921	4 924	4 828	4 718
Antall barn i kommunale barnehager	2 328	2 346	2 287	2 222
Antall barn i private barnehager	2 593	2 578	2 541	2 496
Antall kommunale barnehager	28	29	29	29
Antall private barnehager	39	38	38	28

KOSTRA Nøkkeltall

	Sandnes 2021	Sandnes 2022	Sandnes 2023	Sandnes 2024	Kostragruppe 12
Prioritet					
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet	109 218	168 068	207 392	205 539	264 017
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	167 428	175 817	195 853	214 297	222 694
Produktivitet					

Årsmelding 2024

Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev i kommunal grunnskole (B)	97 233	103 916	112 816	117 246	117 126
Dekningsgrad					
Andel barn 1-5 år med barnehageplass (B)	90,4 %	91,9 %	92,1 %	92,5 %	94,8 %
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring (B)	2,1 %	2,3 %	2,0 %	2,1 %	3,7 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,3 %	8,3 %	7,1 %	6,7 %	7,1 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	9,5 %	9,5 %	8,6 %	8,2 %	6,5 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	48,9 %	53,3 %	60,0 %	69,3 %	78,8 %
Kvalitet					
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	12,7	12,6	12,7	12,3	13,5

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	3,14 %	6,11 %	9,25 %
Årlig sykefravær 2022	3,90 %	5,35 %	9,25 %
Årlig sykefravær 2023	3,15 %	5,84 %	8,99 %
Årlig sykefravær 2024	2,82 %	6,35 %	9,17 %

Status politiske vedtak

Politiske tilleggsbestillinger (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Utbedring Kinokino	Vedlikeholdsetterslep må utbedres for at Kinokino skal kunne øke aktivitet til ønsket nivå og oppnå sitt fulle potensial.	Iht. plan	Utbedringsarbeidet ble prosjektert gjennom året. Tiltakene dreier seg om ventilasjon, innvendig akustikk, universell utforming og brann- og rømningstiltak i henhold til krav i midlertidig brukstillatelse, som hadde varighet ut 2024. Bygget stod ferdig i 1941 og har et stort vedlikeholdsetterslep, noe som kom frem i de utdypende undersøkelsene i bygget. Da kartleggingen var ferdig ble det klart at tiltakene er betydelig mer utfordrende enn de tidligere undersøkelsene la til grunn. Utbedringsarbeidet vil derfor bli dyrere enn planlagt. Prosjektgruppen har jobbet med å avgrense prosjektet og redusere kostnadene så mye som mulig. Prosjektet vil likevel ikke kunne gjennomføres innenfor bevilget ramme, og det vil legges frem en sak om dette til formannskapet i mars 2025.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Øke aktiviteten på Kinokino	Hovedprioritering å øke aktiviteten, primært gjennom å ta i bruk ny konsertscene.	Ferdig	Aktiviteten er økt, særlig i forbindelse med åpningen av ny konsertscene i 2023. Sammenlignet med 2022 (siste driftsår uten konsertscene) hadde Kinokino en aktivitetsøkning på 59,5 prosent i 2024, og besøket økte med 125 prosent. Sammenlignet med toppåret 2023 fortsatte aktiviteten å øke, mens besøket gikk noe ned. Dette skyldes i hovedsak færre konserter, hvor flere større artister takket nei på grunn av lav publikumskapasitet. Kapasiteten vil øke når bygget gjenåpner i 2026, blant annet med mulighet for stående publikum. Det var økt besøk både i kinosalene og i Kinokino kunstsall.

Måloppnåelse (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Arbeidsgruppe for å vurdere organisering og utnyttelse av hjelpetjenester til barn og unge	Formålet med utredningen er å vurdere og foreslå hvordan kommunen kan organiseres på en måte som sikrer at den ivaretar tidlig innsats samtidig som tjenestene leveres av høy kvalitet til de som trenger tunge og omfattende tiltak.	Ferdig	Er ferdigstilt i samsvar med plan. Prioriterte tiltak iverksettes i 2025.
Digitaliseringsstrategi for oppvekstområdet	Det skal lages en lokal digitaliseringsstrategi for oppvekstområdet med formålet å sikre likeverdige opplæringstilbud, høy kvalitet og sikkerhet i digitale tjenester rettet mot barn og elever. Denne strategien utarbeides av en tverrfaglig arbeidsgruppe. Arbeidet forankres i både nasjonal strategi for digital kompetanse og infrastruktur, samt lokale planer. Den lokale digitaliseringsstrategien vil blant annet fokusere på de ansattes profesjonsfaglige digitale kompetanse for å oppfylle intensjonene i rammeplanene for barnehage og skolefritidsordning (SFO), samt læreplanverket i skolen. Strategien vil vektlegge trygge og gode digitale miljøer i både barnehage og skole. Arbeidsgruppen vil undersøke mulighetene for samarbeid på tvers av kommunegrensene i regi av det regionale samarbeidsforumet DigiRogaland.	Forsinket	Behandlet i Utvalget for kultur og oppvekst 3. september 2024. UKOsak 35/24 med følgende vedtak: Utvalget for kultur og oppvekst vil anerkjenne det gode arbeidet som er gjort med den fremlagte strategien for digital kompetanse og infrastruktur for barnehage og skole. Utvalg for kultur og oppvekst ber om at den fremlagte strategien sendes ut på høring til aktuelle parter. Strategien legges, etter bearbeiding, frem for sluttbehandling i Utvalg for kultur og oppvekst. Følgende innarbeides før strategi sendes på høring: • Sandnesskolen skal være i førerretet når det gjelder satsing på koding, programmering og bruk av digitale hjelpemidler til kreativ utforskning og læring. • Tydeliggjøre skoler og barnehagers bruk av teknologi og sikre at den er pedagogisk begrunnet. Høringen ble avsluttet i desember 2024. Saken legges frem for politisk behandling i 2025.
Endring i demografi - konsekvenser av nedgang i barnetall	Forventet nedgang i barnetall stiller store krav til effektiv og fleksibel utnyttelse av barnehagene. Barnehagesjef gjennomfører et prosjekt for å håndtere	Ferdig	I 2024 hadde vi nedgang i barnetall og det blir viktig å følge denne utvikling for å vurdere

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	denne utfordringen sammen med blant annet HR, Økonomistyring og analyse og Eiendom.		konsekvenser dette kan ha for barnehagestruktur i årene som kommer. I ksak 88/24 Behovsplan for barnehage og skole 2025-2028 er kommunens styringsverktøy for planlegging av tilstrekkelig barnehage og skolekapasitet, og ble behandlet i kommunestyret i juli måned. Planen har årlig rullering. Vi har i 2024 planlagt avvikling av Figgjoelva barnehage og Strutsen barnehage, som avvikler drift sommeren 2025.
Et helhetlig støttesystem	Frem mot 2025 skal Oppvekst rigge et helhetlig støttesystem i utdanningsløpet for å: • bygge felles kompetanse og snakke samme språk • få sammenheng i støttetjenestenes innsats i skole og barnehage • sikre at barnehage og skole får rett hjelp i rett tid	Forsinket	Arbeidet følger planen, men er litt forsinket i forhold til fremdriftsplan for 2024. Bakgrunn for dette er nødvendige omprioriteringer. Det ble igangsatt prosess og involvering av ulike tjenesteområder og tillitsvalgte som ga godt grunnlag for videre arbeid. I tillegg har en gjennomført en omorganisering av på overordnet ledernivå. Dette er et viktig steg for å lykkes i oppdraget om å ha et helhetlig støttesystem.
Foreldrestøtte i barnehagene	Kan kommunen gjennom foreldrestøtte forebygge skjevutvikling hos sårbare barn og familier? Målet med prosjektet er å styrke tilbudet til barn og familier på barnets arena, ved å jobbe tverrsektorielt på et enda tidligere tidspunkt enn vi gjør per i dag. Ønsket med dette prosjektet er å bidra til helhetlige tjenester og forpliktende samhandling mellom ulike sektorer til det beste for barnet og familien. Det er etablert en prosjektgruppe på et overordna nivå. Arbeidet ledes av Ressurssenter barn. I prosjektgruppen vil representanter fra barnehagesjef, rådgiver for stab oppvekst og virksomhetsleder Helsestasjonstjenester sitte. Deltakende barnehager vil bli involvert i planarbeidet av piloten. Prosjektleder starter opp 1. desember 2023.	Forsinket	Prosjektet er et samarbeid mellom barnehageområdet og Barne og familie-enheten, der ressurscenteret har ansvar for søknad og ledelse. De fire barnehagene i Sør-Øst barnehagene deltar i utprøving og gjennomføring. Prosjektet ble startet opp, men prosjektleder forlot stillingen etter kort tid, noe som medførte en midlertidig pause til ny prosjektleder var på plass mot slutten av året. Til tross for dette er det lagt et solid grunnlag for prosjektets mål og innhold, men fraværet av prosjektleder har ført til mindre aktivitet enn opprinnelig planlagt. Det søkes nå om ytterligere midler for å forlenge prosjektet.
Forprosjekt - fremtidens bibliotek	Oppfølging av anbefalinger til kultursatsing i Sandnes kommune etter gjennomført konsulentoppdrag av LEVA Urban Design høst 2022. Anbefalingen til videre satsing fremhever verdien av å skape en felles og helhetlig satsing på kultur- og næringsutvikling og synergier av dette gjennom styrking av bibliotek. Det planlegges nå et forprosjekt sammen med Sandnes Eiendom for utredning av	Forsinket	I ksak 119/24 ble det vedtatt at planleggingen av innbyggernes hus/forprosjekt om fremtidens bibliotek og kulturkvartalet samkjøres. Endringer i budsjett innarbeides i 2. perioderapport 2024 og i HØP 2025-2028. Studietur ble gjennomført i august.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	alternative løsninger for utvikling av gode og framtidsrettede bibliotek tjenester for innbyggerne.		
Implementering og videreutvikling av omfattende og hjemmebaserte tiltak	I ksak 53/22 ble det fattet vedtak om å inngå samarbeid med Helse Stavanger om etablering av et felles tiltak, Fact Ung, et tverrfaglig behandlingsteam til ungdom med store og sammensatte vansker. Teamet ble etablert i 2023 og skal være i full drift i 2024. I samme kommunestyremøte ble det vedtatt å videre planlegge et vertskommunesamarbeid om tiltaket MST-CAN, et behandlingstiltak for familier der det forekommer vold og/eller omsorgssvikt. Dette tiltaket er planlagt å starte opp høsten 2024.	Forsinket	FACT UNG er etablert, og er i drift i henhold til plan. Stavanger kommune er vertskommune for MST CAN. Estimert oppstart av tjenestetilbudet er uke 13 i 2025.
Inkludering og tidlig innsats	Kommunen skal ha et inkluderende perspektiv og jobbe for et trygt og godt læringsmiljø. Tidlig innsats er ment å styrke helsestasjonstjenestene, og videreutvikle det tverrfaglige nærværarbeidet i barnehage og skole. Psykolog og ernæringsfysiolog, fra tiltakspakken, skal videreføres. Fra 2024 blir senter for trygt og godt læringsmiljø et støttesystem for både barnehage og skole.	Iht. plan	Tiltaket har bidratt til at sentrale aktiviteter og tjenester for tidlig innsats er opprettholdt og styrket i 2024: • Psykolog og ernæringsfysiolog i Helsestasjonstjenester er videreført. • Tverrfaglig nærværsteam, ledet av Pedagogisk-psykologisk tjeneste er både styrket og videreført. Dette teamet har som mandat å forebygge skolefravær, og følge opp elever med omfattende fravær. • Sikrer utarbeiding og implementering av Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI). Prosjektleder er ansatt. • Felles kompetanseheving i traumebevisst omsorg (TBO) for ansatte i Kultur og oppvekst og Helse og velferd er videreført. • Ressurstilførsel, Den utviklingsstøttende barnehagen (USB).
Oppfylle lovkrav i barnevernlov gjeldende fra 2023	• Ny barnevernlov viderefører og styrker ytterligere det biologiske prinsipp om at barn i størst mulig grad skal vokse opp hos sine foreldre. • Lovverket stiller større krav til profesjonalisering av hvordan barnevernet følger opp og har tilsyn med den økte samværs hyppigheten. Tjenesten har beregnet dette til å tilsvare tre årsverk.	Ferdig	Årsverk fra handlings- og økonomiplan 2024-2027 brukes til å redusere andel barn i fosterhjem og institusjon. Følgende tiltak er iverksatt: • Styrke tjenestens arbeid med oppfølging av biologiske foreldre etter plassering, og øke innsatsen for å realisere gjenforening. Arbeidet er tildelt 2 årsverk. Kompetansetiltaket "Håpefull" er etablert og iverksatt.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	- For å nå målene i oppvekstreformen og ny barnevernlov må Barne- og familieenheten (BFE) etablere intensive og tunge tiltak. - Tiltak for å redusere behov for plasseringer utenfor hjemmet. - Tiltak for å gjøre det mulig å flytte barn i fosterhjem/institusjon. En effekt av tiltaksvridningen er reduksjon i barnevernsutgifter til institusjons- og fosterhjems plasseringer. Lovkrav, statlige føringer, reformer og innbyggerbehov innebærer at tjenesteområdet skal prioritere tidlig innsats samtidig som det er behov for å etablere tunge, kostnadsdrivende, hjemmebaserte tiltak.		- Styrke tjenestens arbeid med saker som omhandler vold. Arbeidet er tildelt 1 årsverk. - Øke intensiteten i hjemmebaserte tiltak ved å styrke tiltaksavdelingen med 3 årsverk.
Revidere kvalitetsplan for helhetlig utdanningsløp	Planarbeidet skal forankres i ledergruppa for oppvekst. Etter planen skal en komme i gang høsten 2024 og være ferdig høsten 2025.	Forsinket	Planarbeidet er påbegynt i 2024.
Revidere plan mot barnefattigdom	Plan mot barnefattigdom 2017-2025 skal revideres i denne planperioden. Dette gjøres sammen med flere tjenesteområder.	Ikke startet	Revidering av planen er ikke påbegynt.
Revidere rusmiddelpolitisk handlingsplan i planperioden	Planen skal revideres i denne planperioden. Dette gjøres sammen med flere tjenesteområder.	Ikke startet	Planen skal utarbeides i sammen med Helse og velferd, men arbeidet er ikke påbegynt.
Skolekretsutredning	Skolesjefen skal igangsette et arbeid for å vurdere skolekretsgrenser i kommunen. Det skal blant annet utredes og vurderes skolekretser som tar hensyn til forutsigbarhet for elever og fordeling av elevplasser. Dette arbeidet er i tråd med vedtatt Behovsplan for barnehage og skole 2024-2027.	Iht. plan	Skolesjefen har satt i gang en utredning av skolekretsgrenser i kommunen. Utredningen skal gi et forslag til forskrift om skolekreter basert på en analyse av elevgrunnlaget. Det planlegges for en brukermedvirkning av elever. Dette arbeidet er startet etter vedtak i Behovsplan for barnehage og skole 2024-2027.
Styrke dialogen og samarbeid med barn, unge og deres foresatte	Oppvekst har et felles barnesyn forankret i barnekonvensjonen. Barn og unge skal involveres i saker som angår dem, og gis anledning både til å gi og å få informasjon. I planperioden vil kommunen ytterligere styrke dialogen og samarbeid med barn, unge og deres foresatte.	Ferdig	Arbeidet for å styrke dialogen mellom barn, unge og deres foresatte har høy prioritet i Oppvekst.
Tidlig innsats og forebygging av omsorgssvikt	Gjennomføre felles kunnskapsløft på tvers av tjenesteområder for å styrke ansattes kunnskap og handlingskompetanse til å forstå og hjelpe barn og unge som har	Ferdig	Planen ble vedtatt i kommunestyret i januar 2024. Det nyttes midler fra Tidlig innsats og inkludering til ansettelse av prosjektarbeider til ferdigstilling og implementering av

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	hatt/har det vanskelig med å håndtere følelsene sine (traumebevisst omsorg). Utarbeide og implementere en handlingsveileder som sikrer samarbeid og tidlig innsats (Bedre tverrfaglig innsats). Kommunen skal implementere plan for å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker, jamfør barnevernlov §15. Planen er vedtatt i kommunestyret høsten 2023.		handlingsveileder, Bedre Tverrfaglig innsats (BTI). Prosjektleder ble ansatt høsten 2024.
Utarbeide tiltak for å redusere behov for plasseringer utenfor hjemmet	Sandnes kommune har inngått avtale med Helse Stavanger om drift av et behandlingstiltak, Fact Ung, for unge med omfattende psykiske utfordringer. Dette tiltaket er hjemlet i Helse- og omsorgstjenesteloven. Høsten 2024 starter det opp et nytt barneverntiltak: MST Can - et hjemmebasert barneverntiltak i familier med pågående omsorgssvikt og/eller vold. Stavanger kommune er vertskommune. BFE må i planperioden etablere også andre tiltak med tilnærmedesvis døgndrift for å reduserer behov for plasseringer utenfor hjemmet for å nå målene i barnevernreformen.	Ferdig	FACT UNG er etablert, og er i drift i henhold til plan. Stavanger kommune er vertskommune for MST CAN. Estimert oppstart av tjenestetilbudet er uke 13 i 2025. Det er ikke iverksatt en prosess for å vurdere døgn baserte tiltak.
Utarbeide, iverksette rutiner og praksis for tidlig innsats og samhandling (BTI) på tvers tjenesteområder	Barnevernreformen i Sandnes har tre store satsingsområder; implementering av plan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av alvorlige atferdsvansker, felles kompetanseløft - traumebevisst omsorg og etablering av nettbasert handlingsveileder for tidlig innsats (BTI). Implementering av handlingsveilederen er planlagt start i 2024. Både utarbeiding av veilederen, implementering og drift skal være et prioritert arbeid i Oppvekst i årene fremover og involverer samtidig alle kommunens virksomheter som arbeider for barn og unge eller deres foresatte.	Iht. plan	Det ble gjennomført ståstedskartlegging. Det er ansatt prosjektleder og grovkisse til utarbeiding av handlingsveileder for tidlig innsats foreligger.
Utbedre Varatun kultur- og håndverkssenter	Varatun kultur- og håndverkssenter er det siste kommunale gårdsanlegget i Sandnes kommune, og gården vurderes som bevaringsverdig i kulturminnedelplanen for Sandnes kommune. Bygningen har behov for bygningsmessige utbedringer for å oppfylle nye krav til bruksgodkjenning for dagens bruk. Det er gjort en utredning for å se på framtidige	Ferdig	I 2024 har akustikken i salen blitt forbedret og tilrettelagt for lydsterk og forsterket musikk. Utbedring av låven har fått investeringsmidler med oppstart 2027. Ferdigstillelse i 2029.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	bruksmuligheter for hele anlegget, og det er utarbeidet en grovkalkyle på kostnader for å utbedre bygningen til forskriftsmessig stand til dagens bruk.		

Verbalvedtak (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Skolekretsgrenser	For å kunne vurdere fordeler med forutsigbarhet for elever og foresatte, kommunens planlegging og fordeling av elevplasser, bør det utredes skolekretsgrenser for Sandnes kommune.	Iht. plan	Skolesjefen har satt i gang en utredning av skolekretsgrenser i kommunen. Utredningen skal gi et forslag til forskrift om skolekretser basert på en analyse av elevgrunnlaget. Det planlegges for en brukermedvirkning av elever. Dette arbeidet er startet etter vedtak i Behovsplan for barnehage og skole 2024-2027.
Svømmeundervisning	Kommunestyret ber kommunedirektøren opprette kontakt med svømmeklubber for å vurdere en ordning hvor svømmeklubben overtar svømmeopplæringsansvaret i kommunen. Målet med ordningen må være å styrke svømmeopplæringen, samtidig som vi frigir lærerkapasitet. Det finnes lignende ordninger i andre kommuner, blant annet i Bergen og Stavanger.	Ferdig	Plan for styrket svømmeundervisning er vedtatt i kommunestyret juni 2024, ksak 93/24 . Oppvekst har sammen med Byutvikling og teknisk (Park, idrett og vei) opprettet dialog med Norges Svømmeforbund, Sandnes Svømme- og Livredningsklubb og Riska svømmeklubb for å etablere samarbeidet. Planlagt oppstart er august 2025.
Vaktmester i skolen?	Kommunestyret ber om en sak som vurderer fordeler og ulemper ved gjeninnføring av en vaktmesterordning i skolen. Det må tenkes nytt om hva en slik stilling kan inneholde. I tillegg til enkelt forefallende vedlikehold, kan personen fungere som miljøarbeider, gartner, pådriver for kjøkkenhager, ressursperson med tanke på praktisk estetiske fag og lignende. Saken bes forelagt kommunestyret i løpet av våren 2023.	Ferdig	Viser til sak i Utvalg for oppvekst 29/23 . Prosjektet er satt i gang. Det er ansatt en miljøvaktmester ved Sandved skole, og prosjektet skal evalueres i 2025.

Helse og velferd

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering (EHR), Enhet for sykehjem (EFS), Enhet for funksjonshemmede (EFF), Legevakt med Jæren øyeblikkelig hjelp (vertskommunesamarbeid), Legetjenester, Boligtjenesten, Samordningsenheten, Fysio- og ergoterapi, Mestringsenheten, NAV og Sandnes matservice.

Helse og velferd jobber langsiktig og helhetlig for å møte fremtidige utfordringer med økt antall eldre, flere i utenforskap, økte tjenestebehov og nye oppgaver, samtidig som ressursene reduseres. Dette gjøres gjennom målrettede tiltak og tidlig innsats. Målsettingen er at alle brukere skal gis støtte til å mestre mest mulig av sin egen hverdag, uansett funksjonsnivå. Tjenesteområdet har utarbeidet konkrete verdisett som ligger som grunnlag for tjenestetildeling og hvordan en møter innbyggerne og gir tjenester. Holdninger og metoder skal bygge opp under at folk kan klare mest mulig selv. Dialog, brukermedvirkning og «Hva er viktig for deg?» er sentrale grep i tjenesteyting og tjenesteutvikling.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Vedtaksnivå	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
201-Enhet for funksjonshemmede	428 949	450 409	453 353	2 944	0,6 %
202-Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering	271 717	279 906	279 906	0	0,0 %
203-H&V felles og samordningstjenester	76 625	143 863	120 434	-23 429	-19,5 %
204-Helse og rehabiliteringstjenester	451 491	499 796	490 296	-9 500	-1,9 %
205-Sosiale tjenester	250 802	304 234	298 634	-5 600	-1,9 %
206-Sykehjemstjenester	490 718	506 403	506 403	0	0,0 %
Sum	1 970 301	2 184 610	2 149 026	-35 584	-1,7 %

Kommentar til status økonomi

201 Enhet for funksjonshemmede

Enhet for funksjonshemmede (EFF) har et samlet mindreforbruk på 2,9 millioner kroner, etter avsetning til eget disposisjonsfond på 3,2 millioner kroner. Mindreforbruket skyldes store utfordringer med rekruttering og vikarer til vakante stillinger, samt vikarer ved sykefravær på flere avdelinger. Avdeling Øygardsveien har et mindreforbruk på 3,6 millioner kroner og Vågsgjerd aktivitetssenter har et mindreforbruk på 3,5 millioner kroner av denne grunn. Avdeling for Fritidskontakter har et mindreforbruk på 800 000 kroner da oppstart og rekruttering skjedde i starten av 2024. Enkelte avdelinger har imidlertid betydelig merforbruk for året, grunnet enkeltbrukeres særlige behov. Merforbruket ved disse avdelingene dekkes ved samlet mindreforbruk for enheten.

202 Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering

Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering (EHR) går i balanse etter bruk av eget disposisjonsfond på 600 000 kroner. Merforbruket før bruk av fond skyldes Sandnes helsesenter, som har utfordringer med tidlig utskrivning fra sykehuset, krevende pasienter og hyppig utskiftning av pasienter. I tillegg har EHR opplevd økning i antall timer både til hjemmesykepleie og hjemmehjelp de siste årene.

203 H&V felles og samordningstjenester

Helse og velferd felles og Samordningstjenester har et samlet merforbruk på 23,4 millioner kroner, etter samlet bruk av egne disposisjonsfond på 4,1 millioner kroner.

Helse og velferd felles går i balanse etter bruk av eget fond på 400 000 kroner. Budsjettmidlene for utskrivningsklare pasienter er plassert på Helse og velferd felles. I 2024 brukte kommunen 5,8 millioner kroner på betaling for utskrivningsklare, og klarte dermed akkurat å holde seg innfor budsjetttrammen på 6 millioner kroner. Inntektskravet for refusjon ressurskrevende er også plassert på Helse og velferd

felles. Beløpet det søkes refusjon for var ikke klart ved regnskapsavslutningen for 2024, og det ble derfor regnskapsført samme beløp som for 2023, i tråd med budsjettert inntektskrav.

Samordningsenheten har et merforbruk på kr 23,4 millioner kroner, etter bruk av eget fond på 3,7 millioner kroner. Merforbruket skyldes kjøp av tjenester fra private, både nye brukere med behov for ressurskrevende tjenester generelt og brukerstyrt personlig assistent (BPA) spesielt. Virksomheten ble tilført 20 millioner kroner i 2. perioderapport, men det ble allikevel et merforbruk ved årets slutt. Lovfestet rett til BPA kom i 2015, men kommunen opplevde først økningen i antall brukere fra om lag 2018. Økningen i utgifter fra 2023 er på 20,2 millioner kroner. Økningen fra 2022 til 2023 var 24,1 millioner kroner og 58,2 millioner kroner fra 2017 til 2022. Totalt en økning på 102,5 millioner kroner siden 2017.

204 Helse og rehabiliteringstjenester

Helse- og rehabiliteringstjenester har et merforbruk på 9,5 millioner kroner. Det er knyttet til Legetjenester 1 og 2 som har henholdsvis 10,1 og 3 millioner kroner i merforbruk. Merforbruket skyldes behov for innleie av leger fra vikarbyrå samt behov for fastlønte legevikarer. Kommunen har hatt utfordringer med rekruttering av fastleger, samtidig som plikten til å kunne levere fastlegetjenester skal opprettholdes.

Mestringsenheten har et mindreforbruk på 2,2 millioner kroner. Det skyldes lavere antall deltakere i introduksjonsprogrammet på Avdeling flyktning enn budsjettert.

Fysio- og ergoterapitjenester har et mindreforbruk på 800 000 kroner etter avsetning til fond på 1,4 millioner kroner. Mindreforbruket knyttes til sykefravær uten innleie og høyere inntekter på trygghetsalарmer enn budsjettert.

Legevakt har et mindreforbruk på 400 000 kroner etter avsetning til fond på 700 000 kroner. Mindreforbruket tilhører avdeling Jæren øyeblikkelig hjelp og skyldes for mye budsjett til lønnsoppgjør fra Sandnes kommune, da samarbeidskommunene også skal belastes dette.

205 Sosiale tjenester

Sosiale tjenester har et merforbruk på 5,6 millioner kroner. Det er i sin helhet knyttet til NAV som har et merforbruk på 11,7 millioner kroner. Av disse er 7,4 millioner kroner sosialhjelpsutbetalinger til livsopphold og boutgifter. De siste tre årene har sosialhjelpsutbetalingene økt med 24-29 prosent per år. Resterende merforbruk knyttes til oppbemanning i forbindelse med integrering av flyktninger, forebygging av bostedsløshet og saksbehandling av økonomisk sosialhjelp.

Boligtjenesten har et mindreforbruk på 6,1 millioner kroner etter avsetning til fond på 2,1 millioner kroner. Dette skyldes at bare deler av budsjettet til botilskudd til tilpasning og etablering er betalt ut. Årsaken er at flere startlånskunder som var tiltenkt tilskudd ikke har klart å gjennomføre boligkjøp. Høye boligpriser og få tilgjengelig boliger på markedet har gjort det vanskelig for flere å realisere kjøp.

206 Sykehjemstjenester

Sykehjemstjenester består av Enhet for sykehjem og Sandnes matservice, går i balanse etter netto fondsbruk på 500 000 kroner.

Enhet for sykehjem (EFS) går i balanse etter bruk av eget disposisjonsfond på 1,2 millioner kroner. Sykehjemmene rapporterer både om rekrutteringsutfordringer etter fagpersonell, og at det er vanskelig å holde seg innenfor vedtatt budsjetttramme. Grunnet stadig økende behov hos pasientene oppleves det utfordrende å styre i tråd med vedtatt pleiefaktor fra 2016.

Sandnes matservice går i balanse etter avsetning til eget disposisjonsfond på 700 000 kroner.

Nøkkeltall

	2021	2022	2023	2024
Antall sosialhjelpsmottakere	1 981	2 229	2 464	2 829
Husstander tildelt bolig i alt (antall)	108	132	133	178
Beboere i bolig med heldøgns bemanning	278	281	281	279
Beboere i institusjon 80 år og over	312	321	311	316
Mottakere av hjemmetjenester 80 år og over	590	572	570	566
Mottakere av hjemmetjenester i alt	2 439	2 469	2 373	2 138

KOSTRA Nøkkeltall

	Sandnes 2021	Sandnes 2022	Sandnes 2023	Sandnes 2024	Kostragruppe 12
Prioritet					
Helse- og omsorg	20 201	21 440	24 367	24 847	28 029
nettodriftsutgifter beløp pr innb (kr)					
Dekningsgrad					
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B)	3,8 %	4,2 %	4,6 %	5,2 %	4,4 %
Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere	30	30	28	25	32

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	3,06 %	7,38 %	10,43 %
Årlig sykefravær 2022	3,81 %	6,46 %	10,27 %
Årlig sykefravær 2023	3,12 %	7,10 %	10,22 %
Årlig sykefravær 2024	2,99 %	7,10 %	10,10 %

Status politiske vedtak

Måloppnåelse (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
"Hele kommunen integrerer"	Det er et mål at kommunen skal tilrettelegge for minst 100 praksisplasser internt slik at flyktninger skal få samtidig språktrening og arbeidserfaring. Måloppnåelse er betinget av at alle tjenesteområder og virksomhetene bidrar.	Iht. plan	Av de 100 praksisplassene som kommunen stilte til rådighet i 2024, ble 84 tatt i bruk. Praksisplassene er ment å støtte tilpasset og arbeidsrettet norskopplæring for å kvalifisere flyktninger til arbeid i både offentlig og privat sektor. Kommunen mottok tilskudd fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) til prosjektet i 2024, og det er søkt om videre finansiering for 2025. Kombinasjonen av norskopplæring og arbeidspraksis er nå obligatorisk for målgruppen. Prosjektet har gitt gode erfaringer med bedre struktur for samarbeid og etablering av gode språklæringsarenaer for flyktninger. Til tross for et godt samarbeid mellom tjenestene, har det vist seg mer utfordrende enn forventet å få flyktningene ut i arbeid. Mange er ikke så jobbklaare som antatt, og den korte perioden i introduksjonsprogrammet begrenser mulighetene ytterligere. Likevel arbeides det målrettet for å sikre best mulig overgang til arbeidslivet. Det tar ofte lang tid for flyktninger å lære nok norsk til å kvalifisere for arbeidsmarkedet. Derfor er det stort fokus på å få flere flyktninger i arbeid, og flere prosjekter er iverksatt for å nå dette målet.
"Sandnes blir eldre" - følge opp prosjektet	Følge opp, utvikle og gjennomføre tiltak i tråd med prosjektets mandat og plan på områdene: • Bolig • Tjenester for å bidra til at flest mulig kan bo hjemme lengst mulig • Aldersvennlig samfunn • Digitalisering	Iht. plan	Ny omsorgsplan "Sandnes blir eldre" ble sluttbehandlet i kommunestyret 9. september 2024. Prosjektet "Sandnes blir eldre" gjennomføres i tråd med planen. Prosjektet har 4 innsatsområder: • Bolig • Tjenesteutvikling • Aldersvennlig samfunn • Digitalisering Hvert innsatsområde har egen arbeidsgruppe og det pågår tiltak innenfor alle innsatsområdene.
Aktiv og rett bruk av KVP for å fremme overgang til arbeid	Følge med på utvikling av KVP (Kvalifiseringsprogrammet i NAV), målgruppe og resultater.	Iht. plan	I løpet av 2024 har kvalifiseringsprogrammet (KVP) hatt som mål å fremme overgang til arbeid gjennom aktiv og rett bruk av programmet. Dette arbeidet har blitt styrket ved at en faglig veileder har returnert til rollen etter permisjon. Det har

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			hatt en positiv innvirkning på kvaliteten, gjennom helhetlig oppfølging, og på resultatene som oppnås. KVP-teamet leverer gode tjenester til både brukere og arbeidsgivere, med et sterkt fokus på markedsarbeid. Samarbeidspartnerne gir jevnt over positive tilbakemeldinger på teamets innsats. Ved utgangen av 2024 var det 169 aktive deltakere i KVP. Dette tallet inkluderer ikke personer som deltar i KVP uten å motta stønad. I løpet av året mottok NAV 196 søknader om deltakelse i programmet, hvorav 60 søknader ble avslått. 36 av årets deltakere var under 24 år, 133 over. KVP-teamets arbeid i 2024 viser tydelig effekten av en helhetlig og kvalitetssikret tilnærming til oppfølging av deltakere. Med økt kompetanse og samhandling på tvers av samarbeidspartnere har programmet bidratt til varige løsninger for mange deltakere.
Bosette vedtatt antall flyktninger	Sandnes kommune skal bosette og integrere flyktninger i tråd med anmodning og vedtatt antall. Antallet vil trolig være høyt også i 2024.	Forsinket	I 2024 bosatte Sandnes kommune 402 flyktninger, hvorav 333 fra Ukraina og 69 fra andre land. Boligmarkedet er svært sensitivt for svingninger, og det oppleves nå økte priser, færre utleieobjekter og sterkere konkurranse. Dette førte til at kommunen ikke nådde anmodningen om å bosette 510 flyktninger i 2024. Totalt har kommunen bosatt 1 069 flyktninger i perioden 2022–2024. Selv om dette har vært krevende, har kommunen høyt kvalifiserte tjenester, godt tverrfaglig samarbeid og dedikerte ansatte som arbeider målrettet for å sikre god bosetting og integrering. Det er tilført ekstra ressurser for å styrke kapasiteten i sentrale tjenester. Frivillige lag og organisasjoner har også spilt en viktig rolle i mottak og integreringsarbeid. Flertallet av voksne flyktninger fra Ukraina har videregående opplæring fra hjemlandet. I henhold til integreringsloven har flyktninger med minst fullført videregående opplæring rett til å delta i introduksjonsprogrammet i seks måneder, med mulighet for forlengelse i ytterligere seks måneder. De fleste som har rett til programmet, takker ja til tilbudet. Sandnes kommune har kapasitet til å tilby helårige fulltidsprogrammer til alle som har rett til dette.
Følge opp Boligsosial handlingsplan	Følge opp handlings- og investeringsprogrammet i Boligsosial handlingsplan.	Iht. plan	Utvalget for helse- og sosialtjenester får en oversikt over kommunens boligsosiale arbeid to ganger årlig. Per 1. november 2024 har kommunen økt antall eide boliger med 68 boliger, inkludert 44 leiligheter i et leilighetshotell. Ventelistene til gjennomgangsboliger viser en positiv nedgang.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			Oversikten beskriver de ulike boligkategoriene som brukes til boligsosiale formål, inkludert midlertidige botilbud, ventelister og utviklingsprosjekter. Arbeidet retter seg mot vanskeligstilte innbyggere, som personer med økonomiske utfordringer, rusproblemer, psykiske helseutfordringer og flyktninger. Fokus på helhetlige løsninger og utvikling av nye tomter er en del av kommunens langsiktige strategi for å møte behovene.
Kommunalt fastlegekontor	Gauken kommunale fastlegekontor skal reetableres i nye lokaler.	Ferdig	Gauken legesenter er etablert i nye lokaler. Ny adresse er St. Olavsgate 2 fra 1. juli 2024.
Plan mot barnefattigdom 2017 - 2025	Oppdatere Plan mot barnefattigdom 2017-2025 med status på pågående tiltak og behov for nye tiltak.	Forsinket	Arbeidet er påbegynt, men ikke ferdig.
Rekruttere fastleger	Rekruttere fastleger til ledige stillinger og sikre attraktive rammebetingelser.	Iht. plan	Det er fortsatt meget utfordrende å rekruttere fastleger til faste stillinger/fastlegehemler og stillinger er lyst ut flere ganger. Det kommer ofte kvalifiserte søkere til fastlønnede vikariat og faste stillinger. Tre solopraktikere har sluttet i 2. og 3. kvartal og er fremdeles uten nyansettelser. Kommunen har som et midlertidig tiltak, lyst ut stillinger som kommunale vikariat for å redusere bruken av vikarbyrå inntil fastlegestillingene blir besatt.
Revidere plan for omsorgstjenestene "En god hverdag for alle"	Planen skal revideres og legges frem til politisk behandling i 2024.	Ferdig	Ny omsorgsplan " Sandnes blir eldre ", sak 127/24, ble sluttbehandlet i kommunestyret 9. september 2024.
Senior Pluss	Innhente erfaringer fra Senior pluss Åse og planlegge for nye senior pluss prosjekter.	Iht. plan	Kommunen har ansatt egen boligrådgiver for seniorer med oppstart 1. mars 2025. Målet er å bidra til at innbyggere har boliger som er tilpasset for å bli boende i også når man blir gammel. Boligrådgiver skal gi råd, veiledning og støtte til eldre som står overfor boligrelaterte valg og tilpasninger. Leiligheter i det tidligere Åseheimen borettslag, er nå tatt i bruk som en del av et vellykket Senior pluss-konsept. Dette tilbudet retter seg mot eldre som ønsker trygghet i samlokaliserte boliger med tilknyttet vertskapsfunksjon. Fire av leilighetene er avsatt til innbyggere som ikke trenger døgnopphold på sykehjem, men som av ulike årsaker kan ha behov for et kortvarig botilbud utenom eget hjem. En masterstudent skal forske på erfaringene fra "Åse senior+". Resultatene vil være ferdige våren 2025. Senior pluss representerer et nytt og viktig botilbud, og det er et mål å etablere flere slike tilbud, enten i kommunal eller privat regi. For å styrke tilgangen på flere boliger for seniorer, har

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			kommunen utarbeidet en kunngjøring som inviterer private aktører til samarbeid. Kunngjøringen lyses ut i starten av 2025. Kommunen er innstilt på å bidra på nye måter for å sikre trygghet og sosiale behov for fremtidige beboere. Sandnes kommune er med i en forsøksordning for å undersøke hvordan reguleringsbestemmelser kan brukes for å sikre boliger til eldre. En representant fra Helse og velferd deltar i en arbeidsgruppe knyttet til frikommuneforsøket. Målet er å lage en forskrift som gir unntak fra plan- og bygningsloven, slik at nye boliger kan reserveres for eldre. Dette innebærer blant annet regler om at slike boliger bare kan selges eller leies ut til denne målgruppen.
Styrke hjemmetjenesten	Styrke hjemmetjenesten gjennom målrettet fordeling av tilførte ressurser.	Iht. plan	Hjemmetjenesten ble i 2024 styrket i soner som har hatt behov for økning på basis av økning i antall timer. Utvikling i produksjon og timetall følges nøye fra måned til måned.
Sykehjem	Øke antall sykehjemsplasser, og delta i planlegging av Jonashagen bo- og aktivitetssenter.	Iht. plan	Bygging av Sørbø bo- og aktivitetssenter med adresse Jonashagen, startet i august 2024. Bo- og aktivitetssenteret får 65 plasser. Sammen med Sandnes eiendom er programmering av neste senter, utvidelse av Lunde bo- og aktivitetssenter, startet.
Trygghetsalarmer	Det skal i planperioden 2024-2027 inngås ny avtale om trygghetsalarmer med tilhørende sensorikk, GPS og responscenter for disse løsningene.	Ikke startet	Våren 2024 ble det inngått en ny avtale om responsentertjeneste for perioden 2024-2026. Eksisterende avtale om leie av trygghetsalarmer varer til utgangen av oktober 2026. Ny anskaffelse av trygghetsalarm, med sensorikk og responsentertjeneste er planlagt til 2026. Sandnes har meldt interesse for å delta i en interkommunal anskaffelse sammen med andre kommuner i Rogaland.
Velferdsteknologisk knutepunkt	Innføre Velferdsteknologisk Knutepunkt (VKP) som forventes inkludert i fellesløsningene fra 2024. På sikt må kommunen gå til anskaffelse av nytt pasientjournalssystem.	Iht. plan	Velferdsteknologisk knutepunkt (VKP) er tatt i bruk for elektroniske medisindispensere. Sandnes har sammen med 18 andre kommuner gitt Stavanger fullmakt til å lede anskaffelse av nytt pasientjournalssystem, denne skal gjennomføres i 2025. Det er gitt høringsinnspill på utkast til konkurransedokumenter.
Videreføre prosjektet "Heltidskultur"	Kompetanseteammodell i sykehjem er et tiltak for å gi økt grunnbemanning, robuste avdelinger og gode tjenester til beboerne. Sykepleiere organiseres i egne team på tvers av	Iht. plan	Gjennom 2024 er det iverksatt kompetanseteammodell i alle sykehjem. Hovedmålet er å legge til rette for en bærekraftig organisering av tjenesten. Alle sykehjemsavdelinger har i 2024 kartlagt alle oppgaver som utføres i dag, hvem som gjør disse og rettet fokus på hvem som bør utføre

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	avdelinger. Helsefagarbeidere har ansvar for den daglige driften i avdelingene. Kompetanseteammodellen innføres i alle sykehjem. • Årsturnus er innført i EFF. Denne måten å planlegge arbeidstiden på gir ansatte mulighet for økt stillingsprosent og innflytelse på arbeidstid. Erfaringene er økt fagdekning og frigitt tid til ledelse. Flere virksomheter skal se på muligheter for å innføre årsturnus eller andre arbeidstidsordninger som sikrer god bruk av kompetanse og ressurser. • Gjennom tilskuddsmidler fra Statsforvalteren skal det gjennomføres en grundig kartlegging av oppgaver og kompetansebehov i sykehjem og hvordan kompetansen brukes på en bærekraftig måte i fremtiden.		oppgavene i fremtiden. Målet er at det skal brukes rett kompetanse til rett oppgave. Modellen sett sammen med denne kartleggingen har gitt tallmateriale til å synliggjøre og vurdere ressursbruken fremover. Sandnes kommune deltar i det nasjonale nettverket for "TØRN", og arbeid pågår i Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering (EHR). "TØRN" gjør forsøk med organisering av oppgavene i kommunenes omsorgstjenester. Det handler om å skape gode brukeropplevelser gjennom riktig kompetanse til riktig tid, og med heltidskultur i bunn. Det utarbeides felles veileder, opplæringspakke og verktøy for andre virksomheter som ønsker å ta i bruk årsturnus som verktøy for planlegging av arbeidstiden.

Verbalvedtak (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Flere gode dager	Kommunestyret ber kommunedirektør se på muligheten for å bedre kvaliteten på omsorgstjenestene/bemanning ved bruk av husverter/Helt med eller gjennom VTA- bedrifter, eventuelt annen form for ekstra ikke-fagutdannet personale på kommunens institusjoner. Det legges frem en sak på dette som også belyser andre steder i kommunen vi kan benytte VTA og «Helt med». Saken må også vise de økonomiske konsekvensene.	Ferdig	Utvalg for helse- og sosialtjenester behandlet i møte 4. september 2024 sak om "Etablering av tilrettelagte arbeidsplasser". Det ble besluttet opprettet 10 kommunalt tilrettelagte arbeidstilbud driftet av Enhet for funksjonshemmede.
Fritt brukervalg	Kommunestyret ber om en sak som gjør rede for hvordan det kan legges til rette for å innføre fritt brukervalg i pleie- og omsorgstjenesten i kommunen. Dette innebærer at de som er innvilget praktisk bistand eller hjemmesykepleie, fritt kan velge om	Iht. plan	Kommunestyret behandlet sak om fritt brukervalg - praktisk bistand 18. november 2024. I etterkant av behandlingen arbeides det videre med forberedelser med innføring av ordningen. Dette omfatter blant annet planlegging og gjennomføring av anbudskonkurranse, kontrollrutiner og hvordan muligheten for valg av tjenesteleverandør skal formidles.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	det offentlige eller private skal gi hjemmehjelp.		Kommunestyret har bedt om ny sak som planlegges til medio 2025.
Økt grunnbemanning i sykehjemmene	Kommunestyret ber kommunedirektøren gjennomføre et prøveprosjekt med økt grunnbemanning i sykehjem i Sandnes. Kommunedirektøren bes særlig vurdere om investeringstiltak H6 reduseres ved at prøveprosjektet gjennomføres på et eller flere av de aktuelle sykehjemmene. UHV får årlig rapport om prosjektet.	Ferdig	Gjennom etablering av kompetanseteam-modellen som metode, er det økt noe bemanning i implementeringsperioden. Dette er gjort der det kreves for å få til endringen. To prosjektmedarbeidere har i implementeringsperioden bidratt til å sikre fremdrift og kvalitet på endringsarbeidet. Da det fremover vil være mindre tilgang på helsepersonell, har det vært viktig å sikre en modell som vil være bærekraftig for fremtidsbildet.

Byutvikling og teknisk

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av seks virksomheter og en stabsfunksjon: Samfunn, plan og bygg, Vann, avløp og renovasjon, Park, idrett og vei, Geodata, Bydrift, Eiendom og Stab utvikling og gjennomføring.

Byutvikling og teknisk har ansvaret for kommunale planer og strategier, plan- og byggesaksbehandling, kart- og registerinformasjon, kommunal infrastruktur, renovasjon, kulturminner, anskaffelse og tilrettelegging av arealer for bolig-, nærings- og offentlig formål, eierskap, utvikling, forvaltning og drift av kommunale bygg samt myndighetsutøvelse innenfor flere fagområder.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Vedtaksnivå	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
401-Samfunn, plan og bygg	34 915	39 923	40 744	821	2,0 %
402-B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	15 239	15 099	23 576	8 478	36,0 %
403-Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)	123 733	139 181	137 922	-1 259	-0,9 %
404-Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)	20 390	-39 395	-2 701	36 693	1358,4 %
701-Eiendom	348 868	395 032	396 401	1 369	0,3 %
Sum	543 146	549 840	595 942	46 102	7,7 %

Kommentar til status økonomi

401 Samfunn, plan og bygg

Samfunn, plan og bygg har et samlet mindreforbruk på 800 000 kroner etter avsetning til disposisjonsfond på 900 000 kroner.

Samfunnsutvikling har et mindreforbruk på 1 million kroner, som i hovedsak skyldes vakanser.

Byantikvaren har et merforbruk på 500 000 kroner. Dette skyldes i hovedsak kulturminneprosjektet.

Byplan har på skattefinansiert del et mindreforbruk på 800 000 kroner, som i hovedsak skyldes ubesatt stilling gjennom året.

Byplan har på selvkostområdet et underskudd på 300 000 kroner, som er subsidiert av Sandnes kommune. I tråd med selvkostforskriften har ikke kommunen anledning til å fremføre underskudd for gebyr etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven eller matrikkelloven.

Byggesak har på skattefinansiert del et mindreforbruk på 1,5 millioner kroner.

Byggesak har på selvkostområdet et underskudd på 700 000 kroner. 100 000 kroner er dekket av selvkostfond. Resterende på 600 000 kroner subsidieres av kommunen.

Landbruk går tilnærmet i balanse.

402 B&T felles, Geodata, miljø og utbygging

Området har et totalt mindreforbruk på 8,5 millioner kroner etter avsetning til disposisjonsfond på 500 000 kroner.

Byutvikling og teknisk felles har et merforbruk på 1,9 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak driftskostnader som ikke er fordelt ut på avdelingene.

Geodata har et mindreforbruk på skattefinansiert del på 1,4 millioner kroner. På selvkostområdet har Geodata et overskudd på 1 million kroner, som er avsatt på selvkostfond.

Miljø- og utbygging har et mindreforbruk på 3,8 millioner kroner som i hovedsak skyldes mindre bruk av konsulenttjenester og høyere inntekter enn budsjettet.

Utvikling og gjennomføring har et mindreforbruk på 4,2 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak lavere lønnskostnader og betydelig høyere inntekter enn budsjettet.

403 Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)

Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert) består av virksomhetene Bydrift og Park, idrett og vei. Området har et samlet merforbruk på 1,3 millioner kroner etter bruk av egne disposisjonsfond. Bydrift har et mindreforbruk på 1 million kroner etter avsetning til eget disposisjonsfond. Park, idrett og vei har et merforbruk på 2,2 millioner kroner etter bruk av eget disposisjonsfond. Avviket skyldes i hovedsak vinterdrift.

404 Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)

Vann har et overskudd på 6,5 millioner kroner. Dette er avsatt til selvkostfond, som ved årets slutt har en saldo på 2,8 millioner kroner. Fondet hadde ved årets begynnelse en negativ saldo på 3,7 millioner kroner.

Avløp har et overskudd på 12 millioner kroner. Dette er avsatt til selvkostfond, som ved årets slutt har en saldo på 28,4 millioner kroner.

Renovasjon har et overskudd på 12,2 millioner kroner. Dette er avsatt til selvkostfond, som ved årets slutt har en saldo på 16,6 millioner kroner.

Slamtømming har et underskudd 400 000 kroner. Dette er dekket inn ved bruk av selvkostfond. Fondet har ved årets slutt en saldo på 400 000 kroner.

Feiing har et overskudd på 2,3 millioner kroner. Dette er avsatt til selvkostfond, som ved årets slutt har en negativ saldo på 900 000 kroner. Fondet hadde ved årets begynnelse en negativ saldo på 3,2 millioner kroner.

Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

701 Eiendom

Eiendom har et mindreforbruk på 1,4 millioner kroner etter avsetning til disposisjonsfond på 4 millioner kroner. Virksomheten har et totalbudsjett på ca 400 millioner kroner, og mindreforbruket utgjør 1,4 prosent av totalen.

Energiområdet blir håndtert separat, og mer- eller mindreforbruk blir ført direkte mot energifond ved slutten av året. I 2024 var det et mindreforbruk på energi på 12,2 millioner kroner. Saldo på fondet etter avsetning er på 28,9 millioner kroner. Mindreforbruket skyldes i hovedsak lavere priser på energi.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	2,18 %	4,45 %	6,63 %
Årlig sykefravær 2022	2,80 %	3,87 %	6,67 %
Årlig sykefravær 2023	2,40 %	4,41 %	6,81 %
Årlig sykefravær 2024	1,95 %	4,68 %	6,64 %

Status politiske vedtak

Måloppnåelse (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Etablere havnebad i Vågen	Det er en ambisjon om å etablere et nytt, flytende, oppvarmet ferskvannsbasseng i indre havn i løpet av perioden. Havnebadet finansieres av Sandnes havn.	Forsinket	Det er planlagt et flytende basseng i Vågen utenfor rådhuset. Bassenget skal være oppvarmet. Prosjektet skal gjennomføres i regi av Sandnes havn. Anbudsprosess ble gjennomført høst 2024. På grunn av klage til Klagenemd for offentlige anskaffelser (KOFA) vil ny anbudskonkurranse bli lyst ut 1. kvartal 2025.
Gjennomføre tiltak for klimatilpassing og flomforebygging	Tiltak for klimatilpassing og flomforebygging er prioritert, og inkluderer tiltak for å redusere inntrenging av fremmedvann i avløpsnett. Omfattende tiltak	Ferdig	Omlegging av hovedavløpsledningen er utført. Det er også utført omlegging og oppgradering av vann- og avløpsnett i sentrum i tilknytning til Bussveiprosjektet.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	gjennomføres i tilknytning til de store elvene som går gjennom sentrum og har utløp i Vågen: Storåna og Stangelandsåna.		
Oppgradere Haakon VII's gate	Haakon VII's gate skal oppgraderes og tilrettelegges for både gående og syklende som gatetun, og med adkomst til bebyggelsen. Oppgradering av Haakon VII's gate finansieres delvis av Bymiljøpakken, samt utbyggingsprosjekter i området.	Iht. plan	Oppgraderingen av Haakon VII's gate er delt inn i to etapper. Etappe 1 strekker seg fra krysset i Jærveien til Haakon VII's gate 4, og inneholder gatetun, areal til lek og overvannshåndtering. Denne etappen er ferdigstilt. Etappe 2 strekker seg fra Haakon VII's gate 4, langs nye blokker ved Skeiane stasjon til nytt privat parkeringshus i Ganddalsgata. Etappe 2 har planlagt oppstart høsten 2025.
Oppgradere kommunal vann- og avløpsinfrastruktur i forbindelse med bymiljøpakkeprosjekter	I tilknytning til oppgraderingen av Oalsgata og bussveien mellom Kvadrat og Ruten oppgraderes og flyttes vann- og avløpsstraseer, og overvannssystemet dimensjoneres for klimaendringer. De nødvendige investeringene i vann- og avløpsinfrastruktur finansieres av Sandnes kommune via gebyrinntekter, og ikke via Bymiljøpakken.	Iht. plan	Oppgradering av vann- og avløpsanlegg pågår i tråd med plan i Bussveiprosjektet. Arbeidet er delt inn i fem delstrekk fra grensen til Stavanger kommune i nord og inn til Sandnes sentrum. Bussveiprosjektet skal være ferdig i 2026. Prosjektet i Oalsgata er forsinket, antatt oppstart i 2025. Oppgradering av vann- og avløpsanlegg pågår i prosjekt E39 Hove-Osli.
Åpne nedre del av Storåna og etablering av parkdrag langs elven	Planleggingsarbeidet for åpningen av den nederste delen av Storåna og ned gjennom Vågsgjerd gjennomføres i planperioden. Det er også prioritert investeringsmidler til prosjektering og etablering av parkdrag langs den nordre del av Storåna, med en ambisjon om gjennomføring i siste del av planperioden.	Iht. plan	I prosjektet Storåna sør, fra Julie Eges gate til Skeiane stasjon er oppstartsfasen presentert med rapport som peker på de største utfordringene ved åpning av Storåna fra Sandvedparken til Julie Eges gate. Neste fase er skissering av alternative løsninger for de viktigste byrommene langs regulert trase for åpning av Storåna. I prosjektet Nedre Storåna park er ny trase for Storåna modellert og konseptet for programmering av parken er ferdigstilt. Det jobbes nå med plassering av infrastruktur som skal i bakken, samt kantvegetasjon langs omlagt elv.

Verbalvedtak (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Folkehelse i våre offentlige rom.	Sandnes kommune har flere gode offentlige rom som eksempelvis Rutenparken. Kommunestyret vil benytte områdene bedre og mer helhetlig i folkehelseperspektivet. Eksempler på dette kan være at det gjennom frisklivscentralen arrangeres eldretrim i parken, eller dans via kulturavdelingen. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge til	Ikke startet	Arbeidet ble ikke satt i gang som opprinnelig tenkt i 2024, men planlegges startet 1. tertial 2025.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	rette for økt aktivitet som inkluderer og involverer innbyggerne i større grad.		
Offentlig og privat samarbeid (OPS).	Sandnes kommune står overfor store investeringsbehov i tiden fremover. Dette krever at kommunen tenker nytt med hensyn til hvordan vi løser disse utfordringene. Offentlig Privat Samarbeid (OPS) er en av mekanismene som her kan bidra positivt. Sandnes kommune har hittil hatt en strategi som bestiller av investeringsprosjekter og står selv for drift av bygg og infrastruktur. Private blir i stor grad bare trukket inn som leverandører av begrensede ansvarsoppgaver over kortere tidsrom, for eksempel arkitekt-, rådgiver-, entreprenør- og driftstjenester. Disse tradisjonelle gjennomføringsmodellene gir ikke leverandørene et helhetsansvar for utbygging og drift. Kommunestyret anerkjenner også at OPS er ikke egnet som gjennomføringsmodell for alle offentlige oppgaver. OPS stiller også store krav til kommunen som bestilleren. Det er derfor helt avgjørende å ha rett kompetanse i prosjektorganisasjonen hvis OPS velges. Kommunestyret ber om en sak som redegjør for hvordan Sandnes kommune på best mulig måte kan etablere et eget prosjektteam som har den nødvendige erfaring og kompetanse som bestiller og utvikler av kommunens OPS-prosjekter. Kommunestyret ber også om at følgende prosjekter søkes utviklet basert på et offentlig/privat samarbeid (OPS): • S1 - Parkeringshus og kontor mm. • Hana gamle skole – Boas, aktivitetssenter for hjemmeboende med demens, Omsorg+. • Innbyggernes Hus	Forsinket	Dagsseminar om Offentlig privat samarbeid (OPS) arrangert 16. april. Det er foretatt en vurdering av muligheter for OPS i Sandnes kommune, saken blir fremlagt for politisk behandling 1. tertial 2025.
Speiderhytte	Kommunestyret ber kommunedirektør gå i dialog for utarbeidelse av avtale med speideren. Kommunestyret	Forsinket	Det pågår arbeid med en leieavtale og driftsavtale på det kommunale arealet. Det er Riska

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	forutsetter også offentlig bruk av Speiderhytten etter nærmere avtale.		speidergruppe som selv skal stå for oppføringen. Antatt byggestart er mars 2025.
VA anlegg – Lauvås.	Kommunestyret ber kommunedirektøren legge frem den gamle saken om kommunalt VA anlegg fra Bersagelveien og ned til Lauvåsvågen kai. Kommunestyret ber om at investeringen for kommunalt VA anlegg innarbeides i perioderapporten juni 2024. Den pågående konflikten om påkoblingsplikt stilles i bero til sak er ferdigbehandlet i juni 2024.	Ikke startet	Kommunestyret fattet følgende vedtak i møte 9. september 2024: 1. Dagens krav om påkoblingsplikt for beboere på Lauvås stilles i bero. 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren fremme en sak til Idrett, miljø og teknisk utvalg innen 10. desember 2024. Saken skal vise hvordan dagens praksis, tilknytningsplikt, regelverk og forvaltning er for investering i kommunale vann- og avløpsanlegg, samt retningslinjene til hvordan kommunen bygger og praktiserer investeringer i kommunale vann- og avløpsanlegg. Det ble fremlagt en orienteringssak til IMT den 15. oktober 2024, sak 32/24. Påkoblingsplikten er stilt i bero, og det er politisk ikke tatt stilling til videre realisering av prosjektet.

2024

Her er noe av det tjenestoområdet Byutvikling og teknisk gjennomførte i 2024:

Utredninger strategier og planer

- Trafikksikkerhetsplan for Sandnes kommune 2024 – 2034 ble revidert. Gjennom trafikksikkerhetsplanen forlenges et bevisst arbeid for at Sandnes kommune skal oppfylle kriteriene som trafikksikker kommune.
- Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, «Aktive Sandnes» 2024-2034 ble revidert. Planen er en forutsetning for å søke spillemidler og dermed svært viktig for finansieringen av både idretts-, friluftsliv- og aktivitetsanlegg i kommunen.
- Hovedplan for avløp og vannmiljø ble politisk behandlet og lagt ut på høring.
- Levekårsundersøkelsen 2023 ble gjennomført. Undersøkelsen brukes som et viktig kunnskapsgrunnlag i arbeidet med kommuneplan.
- Byrom- og gatebruksplan for Sandnes sentrum ble vedtatt og utarbeidelse av handlingsplan igangsatt.
- Interkommunal kommunedelplan for Forus (IKDP Forus). Uenighet om parkeringsnorm ble endelig avklart av Kommunal- og distriktsdepartementet.
- Kunnskapsgrunnlagene for Grønn kulturarv og Grundermiljøer i Sandnes ble utarbeidet. Prosjektet Sandnesløftet fikk ny nettside.
- Prosjektet Virkemidler for gjennomføring av transformasjon i byaksen ble fullført og sluttrapport ferdigstilt.
- Nye naturkartlegginger er gjennomført og det tverrfaglige koordineringsarbeidet for å bevare viktige naturverdier er styrket.
- Første del av utredningen Lokalsenter Forsand er ferdigstilt.
- Regulering av St. Olavsgata/Langgata er startet opp.

- Regulering av Iglesmyr idrettsanlegg og regulering av Sandnes idrettspark, inkludert fremtidig storhall, er startet opp.

Infrastruktur: Vei, idrettsanlegg, parker, friluftsområder, vann, avløp og renovasjon

- Tiltak for å redusere forsøplingen rundt kommunale returpunkt ble igangsatt.
- Ordning for å skille matavfall og hageavfall innført. Mer enn 7 000 hageavfallsbeholdere ble delt ut.
- Satsingen på Sykkelbyen ble revitalisert: det omfatter høy driftskvalitet på viktige strekninger. I tillegg er rollen som sykkelkoordinator reetablert for systematisk å jobbe for å bedre forholdene for sykkel i kommunen.
- Sanering av Hoveveien og Heiasvingen til Veidemannsvei ble fullført.
- Oppgradering av kulverten Lurabekken-Seljeveien ble påbegynt.
- Vannledning under jernbanen i Kvelluren ble strømperenovert.
- Figved bro ble rehabilitert.
- Arbeidet med dynamiske skybruddsplaner i prosjektet InnoVann ble påbegynt.
- Forberedelser til installasjon av nytt biokullanlegg på Hogstad ble påbegynt.
- Plastavfallshåndtering ble utvidet med henteordning hjemme hos abonnentene.
- Prosjekt med lekkasjesøk i ulike soner av vannledningsnettets ble påbegynt, og har gitt gode resultater.
- Om lag 3 400 meter spillvannsledning ble kartlagt. Det ble funnet betydelig innlekk av fremmedvann, og utbedringsarbeid påbegynt.
- Ny bro i Svebestadveien ble åpnet for trafikk.
- Saneringsplan for privat avløp ble vedtatt.
- Kartlegging av eldre private avløpsanlegg ble startet.
- Framtidige løsninger for vann og avløp i området Hogstad-Ims ble utredet.
- Bygging av fortau langs Figgenveien ble igangsatt.

Klima- og miljøtiltak

- Arbeidet med ny klimastrategi ble påbegynt.
- Flere miljøtiltaksprosjekter ble gjennomført i samarbeid med Sjøørretprosjektet og Norges Jeger- og fiskeforbund Rogaland. Tiltak mot fremmede arter i Storånavassdraget hadde stor aktivitet, 2 144 gjedder og en masse sørv og suter ble fisket ut. Det ble gjort tiltak for å bedre forholdene for fisken i Storåna ved Ganddal og i Riskabekken.

Kommunale eiendommer

- Flere store byggeprosjekt på Sørbo ble startet opp: utvidelse av Sørbo skole, nytt bo- og aktivitetssenter, og boliger for unge funksjonshemmede. Foreldreinitiativ 3 ble ferdigstilt.
- Bygging av et nytt aktivitetssenter i Skarabakken med dagtilbud for personer med funksjonsnedsettelse ble startet opp. Dette skal erstatte dagens lokaler på Vågsgjerd i sentrum.
- 26 ordinære gjennomgangsboliger ble kjøpt. Bygging av 11 boliger med robust utforming ble ferdigstilt.

- Bygging av leilighetsbygg på Bogafjell med 16 leiligheter, planlagt ferdigstilt i 2025.
- Leilighetshotell med 44 leiligheter ble kjøpt. Bygget skal i første omgang brukes til å huse flyktninger.
- På tre bo- og aktivitetssentre er det startet arbeid med å etablere solcelleanlegg.
- Forsand svømmehall har gjennomgått en større renovering.
- Om lag 100 kommunale leiligheter er rehabilitert.

Utvikling og salg av bolig- og næringstomter

- På Sørbøhagane, Harahaugane, er det utviklet og solgt tomter til 29 boliger.
- På Hesthammar i Hommersåk ble det solgt to næringstomter.

Organisasjon

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av virksomhetene HR, Dokumentsenter, Digitalisering og IT, Servicekontor og Politisk sekretariat. I tillegg ivaretar organisasjonsdirektørens stab beredskap, forhandling, HMS, sykefraværsprosjekt og personvern.

I 2024 ble HMS egen avdeling. Miljøfyrtårn ble flyttet fra stab til HMS og informasjonssikkerhet ble flyttet fra stab til Digitalisering og IT.

Organisasjon består i hovedsak av interne tjenester som skal støtte, rådgje, veilede og utvikle kommunens tjenesteområder gjennom å være en aktiv støttespiller og strategisk partner. Organisasjon ivaretar innbyggernes første møte med kommunen og er bindeledd mot kommunens tjenesteområder.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Vedtaksnivå	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	134 727	131 191	140 928	9 737	6,9 %

Kommentar til status økonomi

Organisasjon har et samlet mindreforbruk etter avsetning til egne disposisjonsfond på 9,7 millioner kroner.

HR og Fagstab/beredskap/HMS har et mindreforbruk på 7 millioner kroner etter avsetning til egne disposisjonsfond. Mindreforbruket skyldes i hovedsak lavere utgifter til lærlinger enn budsjettet, reduserte kostnader til ulike tjenester på arbeidsmiljøtiltak, samt et mindreforbruk på prosjektet som omhandler hele stillinger.

Digitalisering og IT har et mindreforbruk etter avsetning til disposisjonsfond på 2 millioner kroner. Årsaken til mindreforbruket er forsinkelse i arbeidet med innføringen av nytt ERP-system. I tillegg blir en

fast faktura på om lag 2,7 millioner kroner, som opprinnelig skulle utbetales i 2024, nå utbetalt i 2025 i henhold til annordningsprinsippet.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	1,62 %	2,05 %	3,66 %
Årlig sykefravær 2022	2,88 %	4,12 %	7,00 %
Årlig sykefravær 2023	2,20 %	4,56 %	6,76 %
Årlig sykefravær 2024	2,05 %	3,07 %	5,12 %

Status politiske vedtak

Måloppnåelse (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Gjennomføring og oppfølging av medarbeiderundersøkelse i 2025 og 2027	Medarbeiderundersøkelse utføres annethvert år og skal gjennomføres i 2025 og 2027. 10-faktor er et digitalt utviklingsverktøy, og de ti faktorene er viktige innsatsfaktorer for å oppnå organisasjonens mål og kvalitet på tjenestene. Medarbeiderundersøkelsen blir fulgt opp med handlingsplaner og tiltak i alle virksomheter.	Iht. plan	Planleggingen av medarbeiderundersøkelse for 2025 er i gang, og undersøkelsen gjennomføres i perioden 3. - 31. mars 2025. Resultatet vil i etterkant bli gjennomgått på det enkelte arbeidssted, og deretter vil en bruke høsten 2025 til å utarbeide tiltak og satsningsområder basert på resultatene.
Heltid	Partssammensatt arbeidsgruppe har startet arbeidet med å utarbeide forslag til strategi for heltid i Sandnes kommune og arbeidet fortsetter inn i perioden. Kartlegging av frivillig og ufrivillig deltid er påbegynt for å gi en god oversikt inn i perioden. Arbeidet med veiledning av arbeidsplan og GAT er også godt i gang.	Ferdig	Det er to oppdrag som omhandler det samme: "Heltid" og "Heltidskultur". Oppdraget "Heltid" blir avsluttet, slik at en heretter vil rapportere i oppdraget "Heltidskultur".
Miljøfyrtårn	I perioden er det en målsetting at alle medarbeidere i Sandnes kommunes egne virksomheter arbeider i virksomheter og bygg som er Miljøfyrtårn godkjente.	Iht. plan	Det arbeides kontinuerlig for å sertifisere alle virksomheter innen Miljøfyrtårn. Hvert år gjennomføres ledelsens gjennomgang av resultater fra Miljøfyrtårn inn i kommunedirektørens ledergruppe.
Oppgradering IT-plattform	Arbeidet med oppgradering av ny IT-plattform til skyløsning fortsetter. Prosjektet vil muligens bli noe forsinket og forskyves inn i 2024.	Ferdig	Oppdraget ansees som avsluttet. Avsatte budsjettmidler er brukt opp. Det gjenstår overføring av et par systemer, samt avslutning i noen av prosjektene. Gjenstående oppgaver har en driftsmessig karakter.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Overordnet kompetanse og rekrutteringsstrategi	Arbeidet med utarbeidelse vil starte i 2024.	Ikke startet	Oppstarten av dette arbeidet er noe forsinket, men en forventer å komme godt i gang med arbeidet i løpet av våren 2025.
Revidere strategi for likestilling, inkludering og mangfold og utarbeide ny mangfoldplan	Strategi og plan for mangfolds skal bidra til mangfold og inkludering i tjenesteyting og at Sandnes kommune er en inkluderende og mangfoldig arbeidsgiver som aktivt fremmer likestilling.	Ferdig	Strategi for likestilling og mangfold vil inngå i strategi for ledelse om medarbeiderskap når denne revideres. Dette for å få samlet noe av de overordnede strategier rettet mot ansatte i et dokument. En vil dermed ikke revidere strategi for likestilling og mangfold, og dagens strategi gjelder frem til ny revidert strategi for ledelse og medarbeiderskap blir vedtatt.
Revidering av digitaliseringsstrategi	Strategien Sandnes helt enkelt vil bli videreutviklet og revidert.	Ikke startet	Dette arbeidet er noe forsinket, med en vil komme godt i gang med arbeidet i løpet av våren 2025.
Revisjon av Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse (H-ROS).	Beredskap har startet arbeidet og vil fortsette inn i perioden.	Iht. plan	Det er gjort et stort kartleggingsarbeid av helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse (H-ROS) våren 2024. Forslag til revidert H-ROS for Sandnes kommune er nå til politisk behandling, og vil bli behandlet i kommunestyret i februar 2025.
Sykefraværprosjekt	En bredt sammensatt referansegruppe koordinerer, holder oversikt og sikrer fremdrift i arbeidet med å øke nærværet og redusere sykefraværet i Sandnes kommune.	Iht. plan	Sykefraværprosjektet fortsetter arbeidet med overordnede tiltak for å redusere sykefraværet. Det gis en statusrapport til administrasjonsutvalget en gang per kvartal. Det er tilsatt en 2-årig prosjektstilling som koordinator for dette arbeidet. Koordinatoren vil øke kapasiteten med å følge opp avdelinger med høyt sykefravær over tid, samt vurdere andre aktuelle tiltak for å redusere sykefraværet. Det vil bli utarbeidet konkrete mål for prosjektperioden. Koordinator starter i prosjektet februar 2025.
Varslingsrutiner revideres	Varslingsrutinene skal evalueres og revideres i perioden.	Iht. plan	En partssammensatt arbeidsgruppe har utarbeidet forslag til reviderte retningslinjer for varsling. De reviderte retningslinjene er nå til intern behandling. Forslaget skal drøftes med tillitsvalgte samt behandles i hovedarbeidsmiljøutvalget før den legges frem for politisk behandling i administrasjonsutvalget og kommunestyret.
Øke antall læringer til to læreplasser per 1 000 innbyggere	Sandnes kommune har et mål om å tilby to læreplasser per 1 000 innbyggere. Dette utgjør om lag 160 læreplasser. Fullfinansiering av læreplasser internt ble vedtatt i handlings- og økonomiplan 2022-2025 og vil skje i perioden 2023-2025. Per august 2023 har Sandes kommune 90 lærlinger.	Iht. plan	I handlings- og økonomiplan 2024-2027 ble det tilført budsjettmidler til ett årsverk for å styrke oppfølgingen av lærlinger. Stillingen ble besatt 1. august 2024. Antall lærlinger per august 2024 er om lag 140 lærlinger, mot om lag 90 lærlinger på samme tid i 2023.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Søker tilfanget har vært noe redusert.		

Verbalvedtak (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Heltidskultur	I Sandnes kommune skal heltidsstillinger være hovedregelen. Kommunestyret ber kommunedirektør starte opp nye piloter også i andre virksomheter som del av gjennomføringen av prosjekt heltid.	Iht. plan	Det er utarbeidet "Plan for heltid" som nå implementeres ut i organisasjonen. Planen ble vedtatt høsten 2024, og det er vektlagt at arbeid med heltid skal være en del av det daglige arbeidet på alle nivåer i organisasjonen. Prosjektet videreføres med ulike tiltak for å øke heltid blant kommunens ansatte. I henhold til handlings- og økonomiplan 2025-2028 er midlertidig prosjektstilling knyttet til oppfølging av ressursstyringssystemet GAT gjort om til en fast stilling. Det er svært viktig at vi har ressurser og kompetanse innen dette systemet med tanke på å utnytte de muligheter som ligger i lov og avtaleverk.

Økonomi

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av virksomhetene Lønn, Anskaffelser, Økonomi fagstab og Økonomistyring og analyse.

Økonomi er en stabsavdeling som har ansvar for kommunens handlings- og økonomiplan, tertialrapporter og kommunens årsrapport. Avdelingen har strategisk ansvar, gir råd og har kompetanse innen fagområdene anskaffelser, lønn, regnskap og økonomi. I tillegg gir avdelingen tjenester internt til kommunens virksomheter innen anskaffelser, regnskap, lønn og økonomistyring. Kommunens kraftkontor, eiendomsskattekontor og ansvaret for finansforvaltningen ligger i Økonomi fagstab.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Vedtaksnivå	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	48 653	51 038	52 799	1 761	3,3 %

Kommentar til status økonomi

Økonomi har et samlet mindreforbruk etter avsetning og bruk av egne disposisjonsfond på 1,8 millioner kroner. Det er virksomhetene Økonomistyring og analyse og Økonomi fagstab som har mindreforbruk. Mindreforbruket skyldes lavere lønnsutgifter enn budsjettet grunnet vakante stillinger, reduserte stillinger og refusjon knyttet til foreldrepermisjoner og sykefravær. Det foreligger også mindreforbruk

Årsmelding 2024

hos Økonomistyring og analyse ettersom arbeidet med å anskaffe nytt økonomi- og lønnssystem som skybasert tjeneste er forsinket.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	1,78 %	0,84 %	2,62 %
Årlig sykefravær 2022	2,03 %	2,87 %	4,90 %
Årlig sykefravær 2023	1,93 %	3,13 %	5,07 %
Årlig sykefravær 2024	1,61 %	2,92 %	4,53 %

Status politiske vedtak

Måloppnåelse (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Lage felles års- og månedshjul	For å skape bedre sammenheng med rutinene for de ulike oppgavene i økonomiavdelingen. Gjøre arbeidet mer forutsigbart for virksomheten.	Ferdig	Det er utarbeidet et årshjul som viser perioder virksomhetene vil få oppdrag i form av rapporteringer og liknende, samt utarbeidet en oversikt over virksomhetenes økonomirådgiver og kontaktpersoner på lønn.
Ta i bruk skyløsninger, og gjennomgå ERP-systemer	I 2023 jobbes det med å anskaffe skyløsninger (Software as a service) av systemer innen: • økonomi • regnskap • HRM • lønn • innkjøp ERP-systemer skal gjennomgå hvor målet er å forbedre, forenkle, og tilrettelegge for optimal sammensetning av, og bruk av kommunens ERP-systemer.	Forsinket	Kommunens leverandør av økonomisystem har varslet at vedlikehold på lokalt installert plattform vil opphøre fra 31. desember 2025. Arbeidet med å gjennomføre anskaffelsen er påbegynt. Det pågår kartlegging og kravspesifikasjon til bruk ved anskaffelse. Konkurransen lyses ut i mars/april 2025.
Utarbeide og iverksette tiltak for å beholde og rekruttere medarbeidere	Stramt arbeidsmarked kombinert med et noe lavt lønnsnivå har medført utfordringer i flere år. Det er utfordrende å beholde og rekruttere økonomer og andre med høy utdanning, i tillegg til å rekruttere personer med relevant erfaring.	Iht. plan	Arbeidet med å utarbeide og iverksette tiltak for å beholde og rekruttere medarbeidere er påbegynt.

Klima (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Følge med på utviklingen av EUs taksonomi	Spesielt fokus på utviklingen som er relevant for Sandnes kommune.	Iht. plan	EUs taksonomi har ennå ikke fått direkte påvirkning på Sandnes kommune. Det er noen andre ordninger som er aktuelle for kommunen. Man ser på muligheten for å bli ratet i forbindelse med refinansiering og nye låneopptak, noe som kan gi bedre lånevilkår. Det har ikke vært noen endring i 2024.
Klima og miljø skal vektas med minst 30 prosent i offentlige anskaffelser	Regjeringen skjerper kravene for å ivareta klima- og miljøhensyn ved offentlige anskaffelser. Regelendringene gjelder klima- og miljøbestemmelsene i anskaffelsesregelverket, og trer i kraft 1. januar 2024.	Ferdig	Nye forskriftskrav er innarbeidet i Sandnes kommune sine konkurransegrunnlag.

Verbalvedtak (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Innkjøp og anskaffelser	Kommunen foretar årlige anskaffelser på over 1 milliard kroner, og det ligger her et betydelig potensial i bedre løsninger og besparelser. Kommunestyret ber kommunedirektøren foreta en gjennomgang av gjeldende strategi for anskaffelser og anskaffelsespolitikk, som kan bidra til besparelser og en mer effektiv og oppdatert anskaffelsesprosess. Herunder skal det vurderes medlemskap i LUP.	Forsinket	Arbeidet med innkjøp og anskaffelser er påbegynt. Arbeidet med ny anskaffelsesstrategi er i gang, og planlagt lagt frem i slutten av 2025. Leverandørutviklingsprogram (LUP) er tatt med i prosjektet med Trones skole. Dette prosjektet fungerer som en pilot. Vurdering av medlemskap blir foretatt etter endt prosjektperiode.
Kommunal kausjonistordning	Det bes om en sak som ser på muligheten for å innføre en kommunal kausjonistordning. Begrunnelsen for dette er at flere førstegangsetablerere og unge sliter med å få oppspart egenkapital til å kjøpe bolig. Disse utfordringen har økt med tiden, særlig nå med prisstigning og renteheving. En har sett at kravet om egenkapital har skapt store forskjeller mellom folk. Målet med en kommunal kausjonistordning er å forhindre at sosiale forskjeller går i arv, ved at kommunen kan gå inn og garantere dersom en ikke har foreldre eller andre som har mulighet til å være kausjonister. Det skal stilles krav om forutsigbar inntekt til den som søker om kommunal kausjonist. Ordningen er særlig myntet på unge etablerere, men også for arbeidskraft	Iht. plan	Det ble lagt frem en orienteringssak om status på vedtaket til møtet i formannskapet 10. juni og kommunestyret 17. juni 2024.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	kommunen ønsker å tiltrekke seg, som eksempelvis lærere og helsearbeidere.		

Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet består av virksomhetene Kommune felles, Politisk virksomhet og Kommunedirektørens stab med kommuneadvokat, kommunikasjon og næring.

Etter administrativ omorganisering i 2024 ble eiendomsavdelingen flyttet over til tjenesteområdet Byutvikling og teknisk, og Næring flyttet til Kommunedirektørens stab fra det tidligere tjenesteområdet Kultur og næring.

Tjenesteområdet jobber kommuneovergripende og har hele kommunekonsernet som ansvarsområde. I dette inngår også oppgaver knyttet til det faglige eierstyringsarbeidet med utøvelsen av kommunens eierskap i selskaper og tilhørende avtaler. Avtaleområdet med Den norske kirke ligger også her. Rent budsjetteknisk er kontrollutvalgets budsjett knyttet opp til dette området.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Vedtaksnivå	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
702-Kommunens fellesutgifter	175 143	183 645	188 180	4 536	2,4 %
703-Politisk virksomhet	29 127	27 663	28 277	613	2,2 %
704-Kommunedirektørens stab	20 506	36 182	39 170	2 988	7,6 %
Sum	224 777	247 490	255 627	8 137	3,2 %

Kommentar til status økonomi

702 Kommunens fellesutgifter

Kommunens fellesutgifter omfatter blant annet tilskudd til selskaper kommunen har eierskap i, avtale om kaileie, tilskudd til Den norske kirke, fellesforsikringer og andre kommuneovergripende felleskostnader.

Virksomheten har et samlet mindreforbruk på 4,5 millioner kroner, etter avsetning til eget disposisjonsfond. Resultatet består blant annet av mindreinntekter på 5,6 millioner kroner etter oppgjør av kalkulatoriske indirekte kostnader til selvkostområdene, og merutgifter på 900 000 kroner på porto/post og kontingenter. Det er merutgift på 500 000 kroner knyttet til kirken, som gjelder tomtekjøp Ganddal sokn. Budsjettet ligger på investering. Tilskudd til Rogaland brann og redning IKS og Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS (NKS110 IKS) har 7,6 millioner kroner i mindreforbruk. Det følger av endring i finansiering av NKS110 IKS i 2024, og bruk av opptjent egenkapital i Rogaland brann og redning IKS. Tilskuddet til Norsk Pasientskadeerstatning og erstatningssaker avgjort i domstolen er gjort opp med mindreutgifter på 2,1 millioner kroner. Midler avsatt til forstudie Nodhagen har også

mindreforbruk på 400 000 kroner. Oppfølging etter geoteknisk undersøkelse gjøres i 2025. Det nyopprettede ansvaret Husrådet, rådhuset felles, har et mindreforbruk på 300 000 kroner.

703 Politisk virksomhet

Politisk virksomhet har et mindreforbruk på 600 000 kroner, etter avsetning til eget disposisjonsfond. Mindreforbruket skyldes i hovedsak lavere kostnader til studieturer for folkevalgte. Videre er det etterslep på møtegodtgjørelser til styre, råd og utvalg, samt mindreforbruk knyttet til bevertning og representasjon. Kommunen har mottatt refusjon av lønn på 100 000 kroner for en folkevalgts deltakelse i fylkeskommunale verv. Ved en inkurie er budsjettmidler til lisenser og utstyr til digitale arbeidsprosesser innarbeidet dobbelt. Midlene tilbakeføres i 1. perioderapport 2025, og kommende handlings- og økonomiplan 2026-2029.

704 Kommunedirektørens stab

Kommunedirektørens stab består av kommunedirektør og to rådgivere i nærstab, Kommuneadvokatens kontor, Næring og Kommunikasjon. Kontrollutvalgets virksomhet er budsjetteknisk knyttet til dette stabsområdet.

Området har et samlet mindreforbruk på 3 millioner kroner, hvorav 1,9 millioner kroner er knyttet til Kommunedirektøren. Det inkluderer 1 million kroner tilhørende Næring som i hovedsak gjelder lavere forbruk til tildelinger av tilskudd. Øvrig mindreforbruk skyldes generelt restriktivt forbruk, særskilt utgifter til reise, kurs og bevertning/representasjon i hele stabsområdet. Kommuneadvokaten har et mindreforbruk på 700 000 kroner som skyldes utsatt ansettelse i vakant stilling, restriktiv bruk av konsulenttjenester, samt lave kurs- og reiseutgifter. 400 000 kroner knytter seg til Kontrollutvalget, grunnet lavere revisjonskostnader.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	0,35 %	0,39 %	0,74 %
Årlig sykefravær 2022	0,54 %	0,55 %	1,08 %
Årlig sykefravær 2023	0,72 %	0,42 %	1,14 %
Årlig sykefravær 2024	0,43 %	0,60 %	1,03 %

Status politiske vedtak

Politiske tilleggsbestillinger (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Plan for forvaltningsrevisjon og eierkontroll	For hver valgperiode skal Kontrollutvalget gjennomføre en risikovurdering som grunnlag for fireårig plan for forvaltningsrevisjon og tilsvarende for eierkontroll. Sak legges fram for kommunestyret til godkjenning i løpet av 2024.	Ferdig	Sandnes kontrollutvalg har ansvaret for forslag til ny plan. Risiko- og vesentlighetsvurdering ble behandlet i møtet 3. mai. Den er underlag for prioriteringer i ny plan. Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2024-2028 ble behandlet av

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			kontrollutvalget i møte 20. september, og endelig vedtatt i kommunestyret i møte 21. oktober.
Revisjon av eierpolitisk strategi	Kommunen skal ha en helhetlig strategi for utøvelsen av sin eierrolle i aksjeselskaper og interkommunale selskaper. Revisjon skal foretas i hver valgperiode. Grunnlaget er risikovurdering som følger av kommunens samlede eierskap, og strategien skal konkretisere mål, motiver og utbyttestrategi samlet for kommunen. Kommunestyret får revidert strategi til behandling i løpet av 1. halvår 2024.	Ferdig	Utarbeides i samsvar med justert fremdriftsplan. Grunnlaget er selskapenes resultater for 2023, og hendelser i 2024. De fleste generalforsamlinger/møter i eierorgan avholdes i april-juni. Prinsippsak om regionalt samarbeid ble vedtatt i september 2024. Forslag til revidert strategi fremmes til formannskapet for drøfting og innspill. Endelig godkjenning i kommunestyret innen mai 2025. Spesifikke eierstrategier overfor selskapene samt ajourføring av selskapsdokumenter har hatt prioritet. Særlig prioritert har IKS-ene hatt for å bringes i tråd med endret lovverk. Samlet risiko for eierstyringen av selskapsporteføljen er etter dette begrenset.

Måloppnåelse (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Rogaland brann og redning - revidert brannordning	Brannordningen for de ni kommunene i Rogaland brann og redning IKS skal revideres i henhold til nytt regelverk. Virkninger må utredes med hensyn til kostnader, stordriftsfordeler og kostnadsfordelingsprinsipper. Kommunestyrene får sak til behandling i løpet av 2024.	Forsinket	Forsinket jamfør opprinnelig plan. Representantskapet behandlet saken i mai. Møterunde med alle eierkommunene ble gjennomført. Eierkommunene samarbeider om kvalitetssikring av kalkyler, fremdrift og tiltak. Innfasing av tiltak inngår i arbeidet med ny handlings- og økonomiplan. Grunnlaget for fellessak om ny brannordning er utarbeidet, samlede økonomiske konsekvenser beregnes. Endelig fellessak er planlegges fremlagt for kommunestyrene i april 2025.
Åpen forvaltning	God oppfølging av media er viktig for å sikre åpenhet i forvaltningen. Det skal tilbys mediehåndteringskurs for ledere og medarbeidere som har fått ansvar som talspersoner.	Ferdig	Kommunikasjonsavdelingen holder fortløpende kurs i mediehåndtering, for eksempel når det ansettes nye ledere og ansatte som kommer til å ha mediehåndtering som en del av sine arbeidsoppgaver. Det er leders ansvar å melde inn behov for medietrening for sine ansatte. Kurset som var planlagt på forsommeren 2024 ble avlyst på grunn av sykdom. Direktørene ble på slutten av året bedt om å spille inn behov for ny runde med medietrening for sine ansatte. På bakgrunn av dette er det satt opp kurs i første kvartal 2025. Ansvar for mediehåndtering er klargjort i kommunens kommunikasjonsstrategi, som ble vedtatt 14. oktober 2024. Kommunikasjonsavdelingen gir fortløpende råd og veiledning til ledere og ansatte i møtet med media.

Verbalvedtak (P)

Årsmelding 2024

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Boligsosial handlingsplan for fremtiden.	Sandnes kommune har ikke oppnådd sine mål i boligsosial handlingsplan. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge frem en ny sak om retningslinjene som legges til grunn for prosjekter i egen regi. Videre ber kommunestyret om at det legges frem en sak som vurderer hvordan vi kan øke produksjonen av boliger i egen regi til de mest trengende og i privat regi. Innovative anskaffelser skal også anvendes. Kommunestyret vil nå målene i boligsosial handlingsplan gjennom å tenke nytt, utnytte tomter og boliger bedre samt legge til rette for økt utbygging.	Ferdig	Oppdraget ble svart ut gjennom ksak 128/24 til kommunestyret 9. september 2024.
Frikommune-KS	Det kommunale sjølstyre er under press med økte statlige normer, retningslinjer og føringer. Derfor er det gledelig at regjeringen vil sette i gang forsøksprosjektet Frikommune til våren, for å gi kommunene mer sjølstyre. Kommunestyret ber kommunedirektøren forberede søknad til prosjektet når utlysning kommer og at Sandnes kan bli en av forsøkskommunene, innenfor de områdene som det åpnes for. Formannskapet holdes løpende orientert om status.	Forsinket	Departementet kunngjorde 6. mai 2024 at Sandnes kommune får delta i frikommuneforsøket med et av de to søkte prosjektene. Vi inviteres til å gå videre med forsøksordningen om å sikre regulering av omsetning for boliger særlig tilpasset eldre aldersgrupper. Administrasjonen vil nå, i samarbeid med departementet, utarbeide forslag til lokal forskrift som skal gjelde i forsøksperioden. Denne skal godkjennes av kommunestyret og Kommunal- og distriktsdepartementet før forsøksperioden kan starte opp. Forsinkelser i departementet har gjort at saken har dratt ut i tid. Oppstartsmøte ble avholdt 26. august 2024. Det forventes at forsøksordningen er oppe og går fra august 2025.
Ny kirke Sørbo - bydelslokaler	Det legges til grunn at det oppføres bydelslokaler for allmenn bruk i tilknytning til kirke på Sørbo. Bydelslokalene finansieres med tilsvarende modell som er brukt for Østerhus Arena, med kommunalt utlån og tilbakeleie, om annet ikke avtales. Kommunedirektøren bes om å gå i forhandlinger med Den Norske Kirke om nødvendige avtaler i henhold til lov- og regelverk. Samlet sak med byggeprogram, prosjektkalkyle, finansieringsplan og nødvendige avtaler mv. fremmes for kommunestyret til endelig godkjenning.	Ferdig	Den 19. juni 2023, ksak 103/23 , vedtok kommunestyret funksjonsprogram, kostnadskalkyle og fremdriftsplan for nytt kirkebygg på Ganddal. Prosjektet inneholder også bydelslokaler til allmenn bruk. Sandnes kirkelige fellesråd er ansvarlig for prosjektet. Kommunen har etter Trossamfunnslova ansvaret for finansiering av kirkebygget. Nettoutgiften som tilfaller kommunens ansvar er 131 millioner kroner. Finansieringen skal løses ved at kommunen tar opp lån som videreutlånes til Fellesrådet, slik at merutgifter til byggelån unngås. I vedtatt handlings- og økonomiplan 2025-2028 er ferdigstilling skjøvet ut til 2031 grunnet kommunens økonomiske situasjon. Nødvendige avtaler om byggeprosjektet og finansieringen må fremforhandles i 2025, som grunnlag for ny handlings- og økonomiplan. Fremdrift må avstemmes med godkjenninger i kirkerådet. Nye Ganddal sokn er opprettet. Driftsmidler til stilling i samsvar med kommunens

Årsmelding 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			ansvar etter loven er innarbeidet med helårsvirkning fra 2025.
S1 Parkeringshus	Kommunestyret ber kommunedirektøren legge frem en sak om fremtidig bruk av S1 før planlegging i henhold til investeringstiltak F2 iverksettes.	Ferdig	I henhold til tekstvedtak i kommunestyret ved behandling av handlings- og økonomiplan for 2024-2027 skal prosjektet søkes utviklet basert på Offentlig privat samarbeid (OPS). I forbindelse med oppstart av OPS-prosjektet vil det legges frem en sak om fremtidig bruk.
Storbynettverket	Kommunestyret ber kommunedirektøren søke medlemskap for Sandnes i storbynettverket.	Ferdig	Det arbeides kontinuerlig med å oppnå at kommunen får delta/involveres i nettverk og utredningsarbeid i regi av Kommunestyret (KS) og staten. Det er ikke i utsikter for å oppnå formell deltakelse i storbynettverket. Arbeidet må derfor rettes inn på enkeltoppgaver som har særlig relevans for Sandnes. Innsats knyttet til nasjonale reform- og utviklingsoppgaver har prioritet, for å kunne påvirke sektorens rammebetingelser fremover. Politisk ledelse i de fire kommunene på Nord-Jæren har initiert behovet for et tettere regionalt samarbeid. Formålet er det samme; å kunne påvirke rammebetingelsene og styrke regionens nasjonale posisjon. Fellessak om etablering av Interkommunalt politisk råd er lagt frem og behandles av kommunestyret i september.
Storhall ved Høyland ungdomsskole	Kommunestyret ber kommunedirektøren vurdere mulighetene for å etablere storhall ved Høyland ungdomsskole og at den også skal dekke behovet for flerbrukshall ved Høyland ungdomsskole.	Ferdig	Vurdering om plasseringa av ny storhall var til behandling i ksak 66/24 i mai. Ny storhall ble vedtatt plassert i Sandnes idrettspark. Videre fremdrift og planlegging for eksisterende hall ved Høyland ungdomsskole håndteres i kommende økonomiplanprosess.
§ 9. Klart språk.	Offentlige organ skal kommunisere på et klart og korrekt språk som er tilpassa målgruppa. Klart språk refererer til en form for kommunikasjon som er enkel, forståelig og tilgjengelig for alle innbyggerne, uavhengig av bakgrunn, utdanning eller erfaring. I Sandnes kommune skal det kommuniseres med klart språk. Kommunestyret ber kommunedirektør gjennomgå retningslinjer for klart språk i kommunen.	Ferdig	Følgende aktiviteter er gjort knyttet til klarspråk i Sandnes kommune i 2024: • Det er holdt kurs for saksbehandlere, hvor klarspråk, var ett av temaene. 160 saksbehandlere deltok. • Kommunikasjon har hatt en gjennomgang av språkprofilens del om tall og benevnelser sammen med økonomiavdelingen. Etter innspillene er språkprofilen revidert og retningslinjene er tydeliggjort. • Kommunikasjon har gitt innspill til bygningsavdelingens vedtaksmal og mangelbrevmal. Disse er revidert. • Klarspråk er løftet inn som et eget strategisk grep i ny kommunikasjonsstrategi for Sandnes kommune. Kommunikasjonsstrategien ble vedtatt i administrasjonsutvalget 14.10.2024, og er forankret i ledergruppene i kommunen.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			• Det jobbes kontinuerlig med klarspråk i alle kommunens kommunikasjonskanaler.

2024

Sentrale enkeltprosjekt som har vært fulgt opp av stabene i 2024:

- Etablering av Nord-Jæren interkommunale politiske råd.
- Etablering av Utdanningssenter Ryfylke IKS.
- Etablering av Jæren Recovery College som ideelt aksjeselskap.
- Nye samarbeidsmodeller for Opera Rogaland IKS og Stavanger symfoniorkester.
- "Hjem for en 50-lapp" - etablere tilbud for ungdom på Forsand.
- Etablering av Frivillighetssentral på Forsand.
- Etablering av prosjektet Hele familien.
- Etablering av ForAlle prosjekt for Sandnes, i samarbeid med Hjerte for Sandnes, Språkverkstedet og Sandnes Røde kors.
- Oppfølging vennskapsbyavtale med Bucha, Ukraina.
- Etablering av frikommuneforsøk.
- Nye retningslinjer for salgs- og skjenkebevilling for perioden 2024-2028.
- Etablering av Næringsgauk-prisen.
- Etablering av ny bobilparkering i sentrum, Elveparken.
- Forprosjekt mulig sykkeltrase Songesand-Lysebotn.
- Etablering av samarbeidsorgan for næring i storbyregionen (Sandnes, Stavanger, Sola, Randaberg).
- Prosjektweb - Næringsadresse Sandnes.
- Ny kommunikasjonsstrategi.

Oppfølging av mål og satsingsområder

Sandnes skal være et inkluderende og mangfoldig samfunn

Kommunens hovedmål

Et inkluderende og mangfoldig samfunn innebærer at Sandnes kommune skal legge vekt på mellommenneskelige relasjoner og sosiale forhold i samfunnsutviklingen.

I Sandnessamfunnet skal alle innbyggere føle seg inkludert og gis de samme mulighetene. Vi jobber aktivt for å motvirke utenforskap og prioriterer de mest sårbare gruppene.

God utdanning og kompetanse skal gi barn og unge ferdigheter og et godt grunnlag for voksenlivet. Ved å legge til rette for boliger for alle aldersgrupper og tilgjengelige nærmiljø og møteplasser, bidrar vi til et aldersvennlig samfunn.

Vi skal jobbe sammen for at alle opplever mestring, kan delta i samfunnet, arbeidslivet og i fellesskap med andre. Tilgang til hverdagsaktiviteter, friområder og møteplasser er en viktig del av dette.

Varierende bomiljøer skal gi boliger for ulike livsfaser, og mulighet til å bo hjemme lengst mulig. Gode og inkluderende nærmiljøer og møteplasser skal skape trygghet, tilhørighet og identitet. Nærområder og møteplasser skal være tilgjengelig for alle. Sambruk og møter på tvers av aldersgrupper skal bidra til fellesskap og tilhørighet. Et rikt kulturliv og fritidstilbud skal gjenspeile mangfoldet i samfunnet.

2024

I de store tjenesteområdene handler mye av arbeidet om å utvikle sterke grunntjenester for alle, i tillegg til tidlig og målrettet innsats overfor sårbare grupper. Innenfor tjenesteområdet Kultur og oppvekst arbeides det med tre store satsingsområder;

- Forebygging av omsorgssvikt og utvikling av alvorlige adferdsvansker.
- Felles kompetanseløft for traumebevisst omsorg.
- Etablering av felles handlingsveileder for tverrfaglig tidlig innsats.

Det jobbes med nærvær-prosjekt og utvikling av støttesystem for å sikre trygge og gode læringsmiljø i barnehager og skoler.

Programmet «Sandnes blir eldre» utvikler nye tjenester og boformer for å møte veksten i antall eldre i Sandnes. Også her er man opptatt av tidlig innsats og samhandling mellom kommune og tjenestemottaker, som understøtter og forsterker tjenestemottakers egne ressurser. Som et ledd i dette arbeidet, er hjemmetjenestene styrket. Som et ledd i arbeidet med heltidskultur, er årsturnus og kompetanseteam-modellen innført i alle sykehjem i Sandnes kommune. Dette har vist seg som en effektiv måte å styrke grunnbemanningen på sykehjemmene.

Sandnes har bosatt 402 flyktninger i 2024. Kommunen er forpliktet til å kombinere norskopplæring og arbeidspraksis for nyankomne flyktninger. Gjennom prosjektet «Hele kommunen integrerer», er det etablert 100 praksisplasser i kommunen til dette formålet.

Fattigdom er en økende utfordring i Sandnes, og fører til stort press på både NAV og Boligtjenesten. NAV jobber gjennom Kvalifiseringsprogrammet for å hjelpe flere med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne. Det er anskaffet 26 ordinære gjennomgangsboliger og ferdigstilt 11 boliger med robust utforming.

En aktiv frivillig sektor er avgjørende for et samfunns evne til å være inkluderende og mangfoldig. Gjennom etableringen av Sandnes inkluderingsråd og ForAlle-prosjektet har Sandnes i 2024 fått to viktige kanaler for samhandling med frivillig sektor i arbeidet med å redusere utenforskap og sikre bedre inkludering av sårbare grupper. Opprettelsen av en egen frivilligsentral på Forsand kommer som direkte konsekvens av innbyggernes eget ønske om bedre koordinering av det frivillige engasjementet, og danner grunnlag for god samhandling mellom kommunen og frivilligheten på Forsand.

Sandnes skal være en attraktiv kommune

Kommunens hovedmål

En attraktiv kommune innebærer at Sandnes skal være et godt sted å bo og leve. Det gode livet skapes i familien, i vennerelasjoner, i barnehage og skole, på jobb og i gode fellesskap lokalt. Her legges også grunnlaget for god folkehelse, som handler om gode oppvekst- og levekår og å fremme fellesskap, helse, trygghet, inkludering og deltakelse. Barn og unge skal ha en trygg og god oppvekst.

Sandnes kommune er en by-, friluftsliv- og landbrukskommune. Eksisterende kvaliteter som landbruk, friluftsliv, nærhet til sjø, kulturhistorie, kulturtilbud og idrettsmiljø skal bevares og videreutvikles. Samtidig skal nye arbeidsplasser, varierte boligtyper og urbane kvaliteter gjøre kommunen enda mer attraktiv.

Vi skal ha gode og helhetlige mobilitetsløsninger og legge til rette for at gange, sykkel og kollektivtransport er det foretrukne reisemiddelet.

2024

Langsiktig byutvikling krever langsiktige planer. Aktiviteten i 2024 har vært preget av flere større planprosesser i ulike faser.

Byrom- og gatebruksplan for Sandnes sentrum ble vedtatt, og arbeid med utarbeidelse av handlingsplan er igangsatt. Prosjektet Virkemidler for gjennomføring av transformasjon i byaksen, ble fullført. Byaksen har hovedprioritet i kommunens arealstrategi, og en stor del av kommunens fremtidige boligreserve ligger her. Gjennom prosjektet er det lagt grunnlag for nye samarbeidsformer mellom kommune og næringsliv for å fremme transformasjon og fortetting i disse områdene.

Planen for åpning av Storåna er startet opp. I den innledende fasen er hovedoppgaven å plassere infrastrukturen som skal legges i bakken. I tillegg skal det plantes ut vegetasjon langs bredden av den omdirigerte elven.

Revisjon av kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv (Aktive Sandnes) ble sluttført i 2024. Anlegg og tilrettelegging for folkehelse og hverdagsaktivitet er viktig, og idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er det som engasjerer flest mennesker i fritiden. Kommunedelplanen skal legge til rette for en helhetlig aktivitets- og anleggspolitikk. Det er også satt i gang et arbeid for å forbedre forholdene for sykling i kommunen gjennom revitalisering av Sykkelbyen.

Innbyggernes hus er arbeidstittelen på utvikling av fremtidens bibliotek. Arbeidet er ennå i idéfasen, og vil bli samkjørt med idéfasen for Kulturkvartalet. Prosjektering av nødvendige utbedringer av KinoKino er gjennomført. Utbedringene vil være viktig også for å øke bruken av dette sentrale kulturbygget.

Sparebanken Vest har gitt 15 millioner kroner til bygging av Sandnes havnebad. Gjennom denne gaven kom siste del av finansieringspakken på plass, og arbeidet med gjennomføring er påbegynt. Det ble gjennomført en anbudsprosess høsten 2024. På grunn av en klage til Klagenemd for offentlige anskaffelser (KOFA), vil ny anbudskonkurranse bli lyst ut i løpet av 1. kvartal 2025.

Utviklingsplattformen Sandnesløftet har fått ny nettside, og er supplert med kunnskapsgrunnlag for Grønn Kulturarv og Gründermiljøer i Sandnes. Gjennom et samarbeidsprosjekt mellom byantikvaren og Sandnesskolen, er kunnskapsgrunnlaget i Sandnesløftet gjort tilgjengelig for elevene gjennom et pedagogisk læringsverktøy.

Sandnes kommune skal være en ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler

Kommunens hovedmål

En ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler innebærer at Sandnes kommune skal ha en aktiv rolle i by- og samfunnsutviklingen. Klimautslippene skal ned og vi skal forvalte ressursene våre på en bærekraftig måte.

Sandnes skal legge til rette for at eksisterende næringsliv får utvikle seg og at det skapes nye arbeidsplasser. Sandnes kommune skal bidra i det grønne skiftet.

Som samfunnsutvikler skal kommunen ta en aktiv rolle for å utvikle et inkluderende, mangfoldig og attraktivt Sandnes sammen med innbyggere, næringsliv og forsknings- og kunnskapsmiljøer.

Morgendagens utfordringer skal løses gjennom nye samarbeid. Her vil kunnskap, forskning og innovasjon stå sentralt.

Sandnes kommune er en av regionens største arbeidsgivere. Våre medarbeidere er den viktigste ressursen vi har for å kunne levere gode tjenester og yte god service til innbyggerne.

Vi skal sette innbyggerne først i alt vi gjør, og involvere dem i den videre utviklingen av kommunen

2024

Arbeidet med ny klimastrategi startet opp i 2024. Strategien skal strukturere og samle arbeidet både når det gjelder å redusere klimagassutslipp, og å tilpasse seg konsekvensene av klimaendringer.

Tiltak for klimatilpassing og flomforebygging er prioritert, og inkluderer blant annet tiltak for å redusere inntrenging av fremmedvann i avløpsnett. Omfattende tiltak gjennomføres i tilknytning til Storåna og Stangelandsåna. En 3,4 km lang spillvannsledning er kartlagt, og utarbeiding påbegynt der det er funnet feil. Omlegging av hovedavløpsledningen er utført. Det er også utført omlegging og oppgradering av vann- og avløpsnett i sentrum i tilknytning til Bussveiprojektet.

I løpet av 2024 er det innført nye henteordninger for hageavfall og plast for husholdningene. Mer enn 7 000 hageavfallsbeholdere er delt ut.

Gjennom DigiRogaland bygger kommunene kompetanse og utvikler og anskaffer digitale løsninger i fellesskap. I 2024 er det gjort et stort løft innenfor helse- og omsorgssektoren med utarbeidelse av felles kravspesifikasjon for nytt pasientjournalssystem. Parallelt er det utviklet et kompetanseutviklingsprogram for digital helseledelse. Kommunene har også i fellesskap anskaffet nytt fagsystem for barneverntjenestene.

Arbeid med en digitaliseringsstrategi for oppvekstområdet er igangsatt. Formålet med arbeidet er å sikre et likeverdige opplæringstilbud, og høy kvalitet og sikkerhet i de digitale tjenestene som retter seg mot barnehagebarn og skoleelever. Også her er det et utstrakt samarbeid med de andre kommunene i Rogaland.

I 2024 ble det gjennomført ny Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (HROS) for Sandnes kommune. Analysearbeidet gir et grunnlag for å kunne redusere risiko og sårbarhet i kommunen, gjennom iverksetting av risikoreduserende tiltak. Dette danner grunnlaget for videre arbeid med beredskap og samfunnssikkerhet i Sandnes kommune.